'20 Επισκόπηση Αγορών

Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών & Ταχυδρομικών Υπηρεσιών

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

Επισκόπηση Αγορών

Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών & Ταχυδρομικών Υπηρεσιών

2020

Ιανουάριος 2022

ΕΕΤΤ
ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

Πίνακας Περιεχομένων

Σύνοψη 6

1. Ηλεκτρονικές επικοινωνίες 11

1.1. Η πορεία της ελληνικής αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών 11

1.2. Εξέλιξη βασικών μεγεθών της αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών 14

1.2.1. Οικονομικά στοιχεία 14

1.2.2. Υπηρεσίες επικοινωνιών που παρέχονται σε σταθερή θέση 20

1.2.3. Κινητές επικοινωνίες 31

1.2.4. Σύγκριση σταθερής και κινητής τηλεφωνίας 47

1.2.5. Ευρυζωνικότητα 50

1.2.6. Συνδρομητική τηλεόραση 58

1.2.7. Συνδυαστικές/δεσμοποιημένες προσφορές 58

1.2.8. Υπηρεσίες Πολυμεσικής Πληροφόρησης και καταλόγου 66

1.2.9. Ονόματα χώρου με κατάληξη [.gr] και [.ελ] 68

1.2.10. Σύγκριση λιανικών τιμών (Παρατηρητήριο Τιμών-Pricescope) 69

1.2.11. Συγκρίσεις μεγεθών της ελληνικής αγοράς με αντίστοιχες ευρωπαϊκές 78

2. Ταχυδρομικές υπηρεσίες 89

2.1. Η ελληνική ταχυδρομική αγορά 89

2.2. Εξέλιξη βασικών μεγεθών της αγοράς ταχυδρομικών υπηρεσιών στην Ελλάδα 89

2.2.1. Οικονομικά στοιχεία δημοσιευμένων καταστάσεων 89

2.2.2. Έσοδα και πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων 94

2.2.3. Απασχόληση και υποδομές ταχυδρομικών επιχειρήσεων 99

2.2.4. Καταγγελίες καταναλωτών προς ταχυδρομικές επιχειρήσεις 99

2.3. Ανταγωνισμός στην ταχυδρομική αγορά 102

2.3.1. Η συνολική ταχυδρομική αγορά 102

2.3.2. Η αγορά της Καθολικής Υπηρεσίας 104

2.3.3. Η αγορά των ταχυμεταφορών 110

Ευρετήριο Διαγραμμάτων και Πινάκων 116

Σύνοψη

α) Ηλεκτρονικές επικοινωνίες

Το 2020, οι ιδιαίτερες συνθήκες που επικράτησαν λόγω της πανδημίας Covid-19 και των περιοριστικών μέτρων που εφαρμόστηκαν, επηρέασαν αρνητικά όλη την ελληνική οικονομία, με τον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών να έχει μικρότερες απώλειες συγκριτικά με άλλους τομείς της Οικονομίας. Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, οι απαιτήσεις όσον αφορά στην ποιότητα και στη χωρητικότητα των δικτύων ήταν ιδιαίτερα μεγάλες για τον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ο οποίος κλήθηκε να καλύψει τις αυξημένες ανάγκες επικοινωνίας (φωνή και δεδομένα) καταναλωτών και επιχειρήσεων. Επιπρόσθετα, οι πάροχοι ηλεκτρονικών επικοινωνιών έδωσαν έμφαση στην αύξηση της ανθεκτικότητας των δικτύων τους, καθώς και στην αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας στα προγραμματισμένα επιχειρηματικά σχέδια τους όπως στα δίκτυα κινητών επικοινωνιών 5ης γενιάς (5G).

Παράλληλα, συνεχίστηκε ο έντονος ανταγωνισμός σε επίπεδο δεσμοποιημένων προσφορών (bundles) με κινητήρια δύναμη τις υψηλές ταχύτητες ευρυζωνικής πρόσβασης, κινητής ευρυζωνικότητας και τις υπηρεσίες συνδρομητικής τηλεόρασης. Η συμβολή του κύκλου εργασιών του κλάδου ηλεκτρονικών επικοινωνιών στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) της Ελλάδας κυμάνθηκε στο 2,9% το 2020, σημειώνοντας αύξηση σε σχέση με το 2019, δεδομένου ότι το ΑΕΠ παρουσίασε ετήσια πτώση 9,6% έναντι πτώσης 3,4% του κύκλου εργασιών στην αγορά ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Οικονομικά μεγέθη

Ο κύκλος εργασιών του κλάδου μειώθηκε στα 4,8 δισ. ευρώ, με τα έσοδα από τις τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες να καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό (86,8%). Το σύνολο των επενδύσεων των παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών κυμάνθηκε στο 22,6% του κύκλου εργασιών τους, σημαντικά βελτιωμένος σε σχέση με το 2019, λόγω της μεγάλης ανόδου των επενδύσεων (38%) έναντι της πτώσης του κύκλου εργασιών (3,4%). Η αύξηση αυτή οφείλεται στη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων στις ζώνες 700 MHz, 2 GHz, 3400-3800 MHz και 26 GHz, με σκοπό την ανάπτυξη δικτύων κινητών επικοινωνιών 5ης γενιάς (5G).

Σταθερές επικοινωνίες

Τον Δεκέμβριο του 2020, ο αριθμός των γραμμών σταθερής τηλεφωνίας ανήλθε σε 4.859.182, με τη διείσδυση να φθάνει σε ποσοστό 45,3% επί του πληθυσμού. Παράλληλα, η κίνηση σταθερής τηλεφωνίας σημείωσε αύξηση 8,7%, κυρίως λόγω της σημαντικής αύξησης της διάρκειας των εθνικών κλήσεων προς σταθερά (1,1 δισ. λεπτά περισσότερα σε σχέση με το 2019) και κινητά τηλέφωνα (106 εκατ. λεπτά περισσότερα σε σχέση με το 2019) και αποδίδεται τόσο στους εναλλακτικούς παρόχους (αύξηση της συνολικής τους κίνησης κατά 4,5% σε σχέση με το 2019) όσο και στον ΟΤΕ (αύξηση 13,4% της συνολικής του κίνησης σε σχέση με το 2019). Ο ΟΤΕ προπορεύεται με μερίδιο 55,2% στις γραμμές και 48,7% ως προς το σύνολο της κίνησης (έναντι 46,6% το 2019). Οι τηλεφωνικές γραμμές των υπολοίπων παρόχων καταλαμβάνουν μερίδιο 44,8%, έχοντας σημειώσει αύξηση 0,7% (14.983 γραμμές) σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Τα λιανικά έσοδα από την παροχή υπηρεσιών τηλεφωνίας και Διαδικτύου σε σταθερή θέση ανήλθαν σε 1,42 δισ. ευρώ, σημειώνοντας μικρή αύξηση 1% σε σχέση με το 2019. Τα έσοδα από τις υπηρεσίες Διαδικτύου συνέχισαν να αυξάνονται (άνοδος 5,9% σε σχέση με το 2019), εξουδετερώνοντας τη συνεχιζόμενη φθίνουσα πορεία των λιανικών εσόδων τηλεφωνίας σε σταθερή θέση.

Κινητές επικοινωνίες

Το 2020, ο αριθμός των συνδέσεων κινητής τηλεφωνίας ανήλθε σε 13,7 εκατ., παρουσιάζοντας μείωση 5,9% σε σχέση με το 2019, με τις ενεργές συνδέσεις να παρουσιάζουν συγκριτικά μικρότερη μείωση 4,1%, ανερχόμενες περίπου στα 11,4 εκατ. Όσον αφορά τον συνολικό αριθμό συνδέσεων των Εταιριών Κινητής Τηλεφωνίας (ΕΚΤ), τα μερίδια της VODAFONE και της WIND αυξήθηκαν στο 29,2% και 24,8% αντίστοιχα, ενώ αντίθετα το μερίδιο της COSMOTE μειώθηκε στο 46%. Ως προς τις ενεργές συνδέσεις, το μερίδιο της COSMOTE βρίσκεται στο εύρος [45%-55%], με τη VODAFONE να ακολουθεί με εύρος [25%-35%] και την WIND με εύρος [15%-25%].

Η χρήση των δικτύων κινητών επικοινωνιών το 2020, χαρακτηρίστηκε από την αύξηση των λεπτών ομιλίας εντός της Ελλάδας κατά 6,3% και την εντυ-

πωσιακή άνοδο στη χρήση υπηρεσίας δεδομένων κατά 68%, φθάνοντας τα 379 εκατ. GB έναντι των 225 εκατ. GB το 2019. Αντίθετα, ο συνολικός αριθμός των σύντομων γραπτών μηνυμάτων (SMS) μειώθηκε κατά 6,1% (2,2 δισ. SMS έναντι 2,4 δισ. SMS το 2019). Το 53% των κλήσεων πραγματοποιήθηκε σε κινητά εντός του ίδιου δικτύου κινητής τηλεφωνίας (on-net). Τέλος, τα λιανικά έσοδα από την πώληση υπηρεσιών κινητών επικοινωνιών (συμβολαίου και καρτοκινητής) παρουσίασαν πτώση κατά 4,1% και ανήλθαν σε 1,6 δισ. ευρώ. Το μέσο ετήσιο έσοδο ανά χρήστη (σύνδεση) συμβολαίου και καρτοκινητής διαμορφώθηκε στα 254 ευρώ και 69 ευρώ αντίστοιχα.

Ευρυζωνικότητα

Στο τέλος του 2020, οι σταθερές ευρυζωνικές συνδέσεις έφτασαν τις 4.270.473 γραμμές, παρουσιάζοντας ετήσια αύξηση 4%. Σημειώνεται ότι, η διείσδυση της σταθερής ευρυζωνικότητας στον πληθυσμό έφτασε στο 39,8%. Σε σύγκριση με την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), και σύμφωνα με στοιχεία που αφορούν τον Ιούνιο του 2020, η διείσδυση της σταθερής ευρυζωνικότητας στην ΕΕ κυμάνθηκε στο 35,9% και στην Ελλάδα στο 38,9%. Οι γραμμές VDSL ανήλθαν σε 1.264.437 έναντι 995.816 τον Δεκέμβριο του 2019 (ετήσια αύξηση 27%), συνιστώντας το 29,6% του συνόλου των ευρυζωνικών γραμμών.

Σε αντίθεση με τη σταθερή ευρυζωνικότητα, η διείσδυση της κινητής ευρυζωνικότητας στην Ελλάδα ήταν 85,3% (Ιούνιος 2020), κατατάσσοντας τη χώρα μεταξύ των τελευταίων δέκα κρατών μελών της ΕΕ. Η δε απόσταση από τη μέση διείσδυση στην ΕΕ (103,8%) αυξήθηκε πάλι μετά από μια περίοδο μείωσής της, καθώς, μέσα σε ένα έτος, η διείσδυση αυξήθηκε μόνο κατά 1,9 μονάδες, έναντι 3,9 μονάδων της ΕΕ.

Η ευρυζωνική κάλυψη δικτύων νέας γενιάς (Next Generation Access Networks-NGA), αυξήθηκε στην Ελλάδα 6 εκατοστιαίες μονάδες κατά το 2020 (κάλυψη σε ποσοστό 86,7% των νοικοκυριών εντός του 2020 έναντι 80,6% στα μέσα του 2019), πλησιάζοντας τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (87,2%). Η αύξηση αποδίδεται κυρίως στην ανάπτυξη δικτύων πρόσβασης μέσω της τεχνολογίας VDSL Vectoring. Ωστόσο, η διείσδυση της ευρυζωνικής πρόσβασης NGA σε ποσοστό διείσδυσης των νοικοκυριών εξακολουθεί να παραμένει σε χαμηλά επίπεδα (25,7%) και σε μεγάλη απόσταση από τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο (50,3%).

Τέλος, στα δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας (Very High Capacity Networks-VHCN), η Ελλάδα σημείωσε άνοδο του ποσοστού κάλυψης των δικτύων κατά 3,1 εκατοστιαίες μονάδες (κάλυψη σε ποσοστό 10,2% των νοικοκυριών το 2020 έναντι 7,1% το 2019). Εντούτοις, εξακολουθεί να υπολείπεται έναντι του αντίστοιχου ευρωπαϊκού μέσου όρου τόσο σε ποσοστό κάλυψης δικτύων (59,3%) όσο και σε ποσοστό διείσδυσής τους στα νοικοκυριά (2,7% έναντι 32,9% του ευρωπαϊκού μέσου όρου).

Συνδυαστικές προσφορές

Το 2020, συνεχίστηκε η αύξηση της διείσδυσης των συνδυαστικών/δεσμοποιημένων προσφορών, οι οποίες, στο τέλος του έτους, ξεπέρασαν τα 4,28 εκατ. Ο πιο δημοφιλής τύπος συνδυαστικής προσφοράς παρέμεινε αυτός της σταθερής τηλεφωνίας και σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης (περίπου 2,2 εκατ. συνδρομές) και έπονται το triple play σταθερής τηλεφωνίας, σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης και κινητής υπηρεσίας (1,55 εκατ. συνδρομές), το triple play σταθερής τηλεφωνίας, σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης και συνδρομητικής τηλεόρασης (~325 χιλ.) και τέλος, το 4-play (~161 χιλ.). Σημειώνεται ότι, οι συνδυαστικές προσφορές που περιλαμβάνουν κινητές υπηρεσίες ανήλθαν, στο τέλος του 2020, σε 1,8 εκατ., αντιπροσωπεύοντας το 41% περίπου του συνόλου των συνδυαστικών προσφορών και έχοντας σχεδόν διπλασιαστεί σε σχέση με το 2015 (21%).

Παρατηρητήριο Τιμών (Pricescope)

Σύμφωνα με τα στοιχεία που καταχώρισαν οι τηλεπικοινωνιακοί πάροχοι στο Παρατηρητήριο Τιμών (Pricescope) στο τέλος του 2020, η πλειονότητα των προϊόντων αφορούσε τις σταθερές επικοινωνίες (~53%). Οι εταιρίες WIND και COSMOTE βασίστηκαν κυρίως στα πρόσθετα προϊόντα (56% και 51% αντίστοιχα), ενώ οι εταιρίες FORTHNET, OTE και VODAFONE στηρίχθηκαν κυρίως στα βασικά προϊόντα με 93%, 75% και 65% αντίστοιχα. Τα προγράμματα των εταιριών COSMOTE, FORTHNET και WIND απευθύνονταν κυρίως σε οικιακούς πελάτες, ενώ ένα μεγάλο ποσοστό προγραμμάτων της VODAFONE απευθυνόταν σε εταιρικούς πελάτες. Το μεγαλύτερο ποσοστό προγραμμάτων του OTE απευθυνόταν σε όλους τους πελάτες.

Τα περισσότερα προγράμματα συμβολαίου κινητής τηλεφωνίας που προσφέρουν υπηρεσίες φωνής και δεδομένων (~63%) αφορούσαν πάγια έως και

60 ευρώ τον μήνα, με μέσο όρο τιμής τα 41 ευρώ τον μήνα και δωρεάν όγκο δεδομένων περί τα 6 GB.

β) Ταχυδρομικές υπηρεσίες

Το 2020, ο κύκλος εργασιών των ταχυδρομικών επιχειρήσεων παρουσίασε άνοδο, καθώς διαμορφώθηκε σε 645 εκατ. ευρώ, έναντι 637 εκατ. το 2019. Η πανδημία Covid 19 προκάλεσε αλματώδη αύξηση στη ζήτηση υπηρεσιών ταχυμεταφορών, με αποτέλεσμα οι επιχειρήσεις με Γενική Άδεια να βελτιώσουν κατά 17% τον κύκλο εργασιών τους, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Αντίθετα, ο κύκλος εργασιών του ΦΠΚΥ παρουσίασε πτώση κατά 15%, γεγονός που αποδίδεται, μεταξύ άλλων, στους περιορισμούς που επέφερε η πανδημία στις συναλλαγές με φυσική παρουσία και στις διεθνείς μεταφορές.

Αναφορικά με τα έσοδα, η ελληνική ταχυδρομική αγορά κινήθηκε ελαφρώς ανοδικά, ενώ το πλήθος των διακινούμενων ταχυδρομικών αντικειμένων σημείωσε νέα πτώση, η οποία αποδίδεται στη μείωση του επιστολικού ταχυδρομείου. Ειδικότερα, τα έσοδα παρουσίασαν αύξηση κατά 5,8% σε σχέση με το 2019, φθάνοντας τα 596,5 εκατ. ευρώ, προερχόμενα από τη διακίνηση 328,7 εκατ. αντικειμένων, μειωμένων κατά 5,1% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά.

Το 2020, το μερίδιο εσόδων του Φορέα Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας (ΦΠΚΥ) στη συνολική αγορά μειώθηκε στο 25,1% από 30,9% που ήταν το 2019, ενώ παράλληλα, αυξήθηκε το μερίδιο των επιχειρήσεων ταχυμεταφορών στο 71,8% από 65,4% που ήταν την προηγούμενη χρονιά. Το μερίδιο των επιχειρήσεων με Ειδική Άδεια παρουσίασε μείωση στο 3,1% από 3,7% που ήταν το 2019. Το μερίδιο των δεμάτων-μικροδεμάτων σημείωσε αύξηση και το 2020 στο σύνολο του πλήθους, αλλά και των εσόδων των διακινούμενων ταχυδρομικών αντικειμένων, φθάνοντας το 21,9% και το 56,8%, αντίστοιχα.

Η διακίνηση ταχυδρομικών αντικειμένων εντός της χώρας (89%) απέφερε το μεγαλύτερο ποσοστό των εσόδων της ελληνικής ταχυδρομικής αγοράς (67%). Επισημαίνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος των ταχυδρομικών αντικειμένων διακινήθηκε από την Αττική (72%) και τη Μακεδονία (12%) προς το εσωτερικό και το εξωτερικό. Σε ό,τι αφορά τη διεθνή δραστηριότητα, ο μεγαλύτερος όγκος των ταχυδρομικών αντικειμένων που διακινήθηκαν από το εξωτερικό προς την Ελλάδα, προήλθε από την ΕΕ (61%) και την Ασία (28%), ενώ οι αποστολές των ταχυδρομικών αντικειμένων προς το εξωτερικό είχαν ως προορισμό κυρίως την ΕΕ (58%) και ακολούθως τις ΗΠΑ-Καναδά (16%).

Ειδικότερα, στην αγορά της Καθολικής Υπηρεσίας (ΚΥ-απλό ταχυδρομείο), το 2020, πέραν του ΦΠΚΥ, δραστηριοποιήθηκαν εννέα επιχειρήσεις με Ειδική Άδεια, οι οποίες διακίνησαν το 21% των ταχυδρομικών αντικειμένων της αγοράς ΚΥ και απέφεραν το 11% των εσόδων της. Οι φάκελοι ήταν αναμφισβήτητα το κυρίαρχο αντικείμενο στην αγορά της ΚΥ, καθώς αποτέλεσαν το 91,4% των διακινούμενων αντικειμένων, αποφέροντας το 82,7% των εσόδων της συγκεκριμένης αγοράς.

Στην αγορά των ταχυμεταφορών, το 2020, εισήλθαν 75 νέες επιχειρήσεις, διαμορφώνοντας το συνολικό πλήθος των επιχειρήσεων με Γενική Άδεια σε 591. Οι επιχειρήσεις ταχυμεταφορών διακίνησαν φακέλους σε ποσοστό 34% και δέματα-μικροδέματα σε ποσοστό 66% του πλήθους των αντικειμένων. Οι φάκελοι απέφεραν στις επιχειρήσεις με Γενική Άδεια εμφανώς λιγότερα έσοδα (26%) από ό,τι τα δέματα-μικροδέματα (74%).

01

Ηλεκτρονικές επικοινωνίες

Ηλεκτρονικές επικοινωνίες

1.1. Η πορεία της ελληνικής αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών

Ο αριθμός των αδειοδοτημένων παρόχων (ενεργών ή μη) στην αγορά των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, παρέμεινε σταθερός το 2020 (592), σε σχέση με το 2019. Ο αριθμός των παρόχων κινητών επικοινωνιών και των κύριων παρόχων σταθερής τηλεφωνίας και σταθερών ευρυζωνικών υπηρεσιών (δηλαδή του ΟΤΕ και των κύριων εναλλακτικών παρόχων), στο τέλος του 2020 παρέμεινε στους τέσσερις[1], ειδικότερα, τρεις στην κινητή και τέσσερις στη σταθερή τηλεφωνία (Πίνακας 1.1).

Το 47,5% των αδειοδοτημένων υπηρεσιών αφορούσε την παροχή ευρυζωνικής πρόσβασης/πρόσβασης στο Διαδίκτυο και τηλεφωνικών υπηρεσιών. Το Διάγραμμα 1.1 παρουσιάζει τον αριθμό των παρόχων που ήταν αδειοδοτημένοι για την κάθε υπηρεσία εντός του 2020[2]. Ο κύκλος εργασιών του κλάδου μειώθηκε στα 4,8 δισ. ευρώ (πτώση κατά 3,4%), ενώ η συμβολή του στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) της Ελλάδας, για το 2020, κυμάνθηκε στο 2,9%, σημειώνοντας αύξηση σε σχέση με το 2019, δεδομένου ότι το ΑΕΠ παρουσίασε μεγαλύτερη ετήσια πτώση κατά 9,6% (Διάγραμμα 1.2). Επισημαίνεται ότι για την περίοδο 2011-2020, η μεσοσταθμική μείωση για το ΑΕΠ είναι 2,2%, ενώ για τον τηλεπικοινωνιακό τζίρο είναι στο 3,4%.

Ο αριθμός των εργαζομένων στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες ανήλθε περίπου στις 14,6 χιλ., αυξημένος κατά 1,6% σε σχέση με το 2019 (περίπου 14,4 χιλ.) (Διάγραμμα 1.3).

Ο Γενικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΓΔΤΚ) μειώθηκε περίπου 1% σε σχέση με πέρυσι, ενώ και ο Υποδείκτης Επικοινωνιών ακολούθησε φθίνουσα πορεία κατά 2% σε σχέση με το 2019. Σύμφωνα με την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ[3]), ο συντελεστής στάθμισης των επικοινωνιών στο συνολικό «καλάθι του νοικοκυριού», για τον υπολογισμό του ΓΔΤΚ, αυξήθηκε περαιτέρω στο 44,20 από 42,41 που ήταν το 2019. Η γενικότερη εξέλιξη στο κόστος των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, αντικατοπτρίζεται στη διαχρονική πορεία του ΓΔΤΚ, όπως αυτή παρουσιάζεται στα Διαγράμματα 1.4 και 1.5.

Πίνακας 1.1: Πάροχοι κινητών επικοινωνιών και κύριοι πάροχοι σταθερής τηλεφωνίας και ευρυζωνικών υπηρεσιών

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Κινητή τηλεφωνία	3	3	3	4	4	4	4	4	3	3
Σταθερή τηλεφωνία	11	9	8	8	6	5	5	5	4	4

Πηγή: ΕΕΤΤ

1. Η WIND, από το 2009 και έπειτα (μετά την εξαγορά της TELLAS), δραστηριοποιείται και στη σταθερή και στην κινητή τηλεφωνία και κατά συνέπεια, προσμετρείται και στις δύο κατηγορίες. Το ίδιο ισχύει από το 2014 για τη CYTA, η οποία δραστηριοποιείται και ως εικονικός πάροχος κινητής τηλεφωνίας (Virtual Mobile Network Operator-VMNO) καθώς και για τη VODAFONE, η οποία απορρόφησε την εταιρία HOL την 01-04-2016.
2. Σημειώνεται ότι ένας πάροχος μπορεί να είναι αδειοδοτημένος για περισσότερες από μία υπηρεσίες.
3. Ενιαία Μορφή Δομής Μεταδεδομένων (SIMS v2.0) (Ιανουάριος 2021-Ιανουάριος 2099) https://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/DKT87/-

Διάγραμμα 1.1: Αδειοδοτημένοι πάροχοι ανά υπηρεσία, 2020

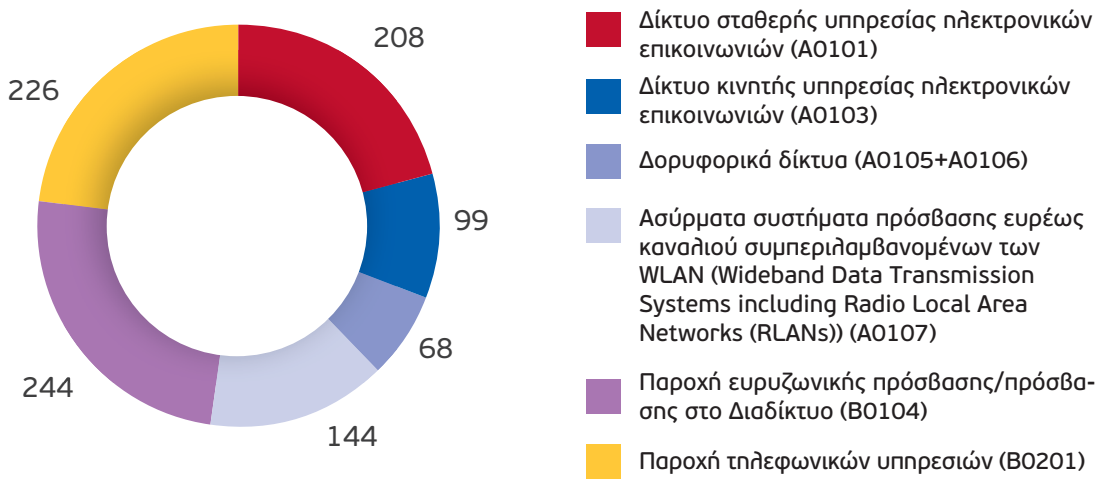

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλώσεων των παρόχων στο μητρώο της ΕΕΤΤ)

Διάγραμμα 1.2: Συμβολή τηλεπικοινωνιών στο ΑΕΠ

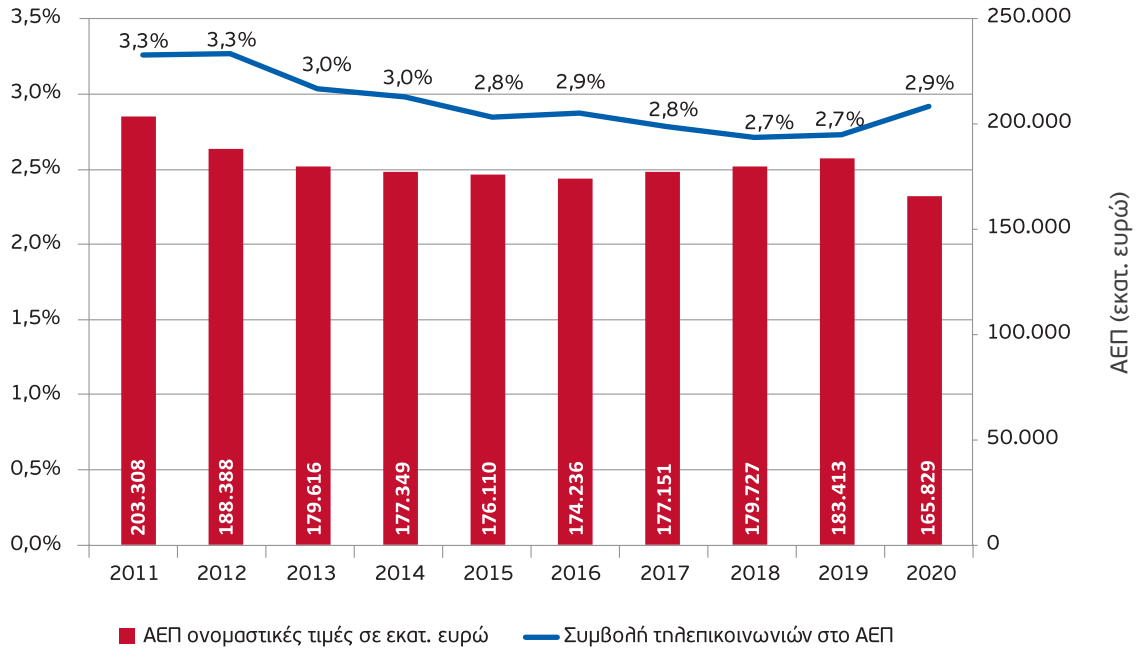

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει ερωτηματολογίων) και ΕΛΣΤΑΤ

Σημείωση: Τα δεδομένα του ΑΕΠ και των συνιστωσών του για την περίοδο 2010 και μετά έχουν αναθεωρηθεί με έτος βάσης το 2015, σύμφωνα με τον Κανονισμό ΕΕ 549/2013 της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) (ESA 2010). Οι εργασίες αναθεώρησης των δεδομένων με το νέο έτος βάσης για την περίοδο 1995-2009 συνεχίζονται και ως εκ τούτου, υπάρχει διακοπή στο έτος 2010 της χρονοσειράς μεταξύ των μη αναθεωρημένων δεδομένων της περιόδου 1995-2009 και των αναθεωρημένων δεδομένων της περιόδου 2010-2020.

Διάγραμμα 1.3: Αριθμός εργαζομένων στους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους

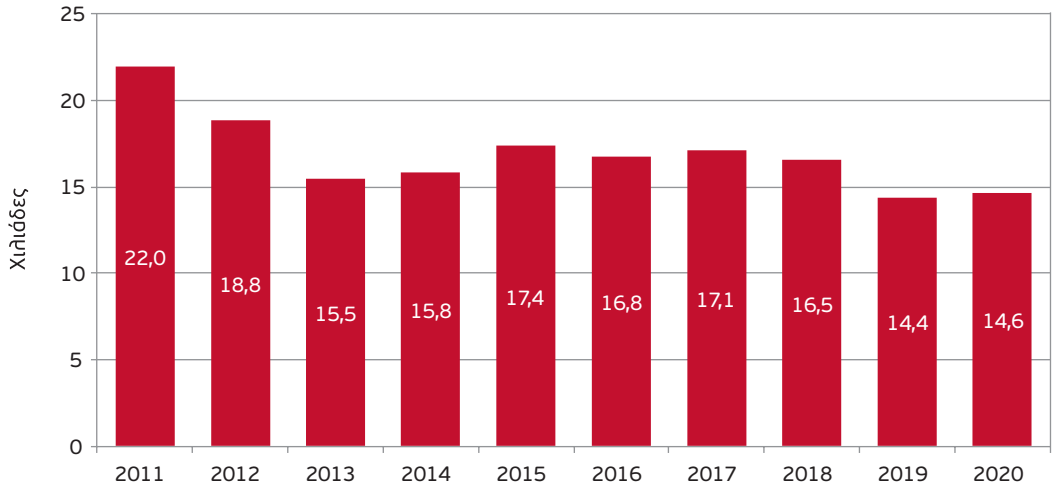

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ενεργών αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.4: Εξέλιξη μηνιαίου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (Γενικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή-Υποδείκτης Επικοινωνιών)

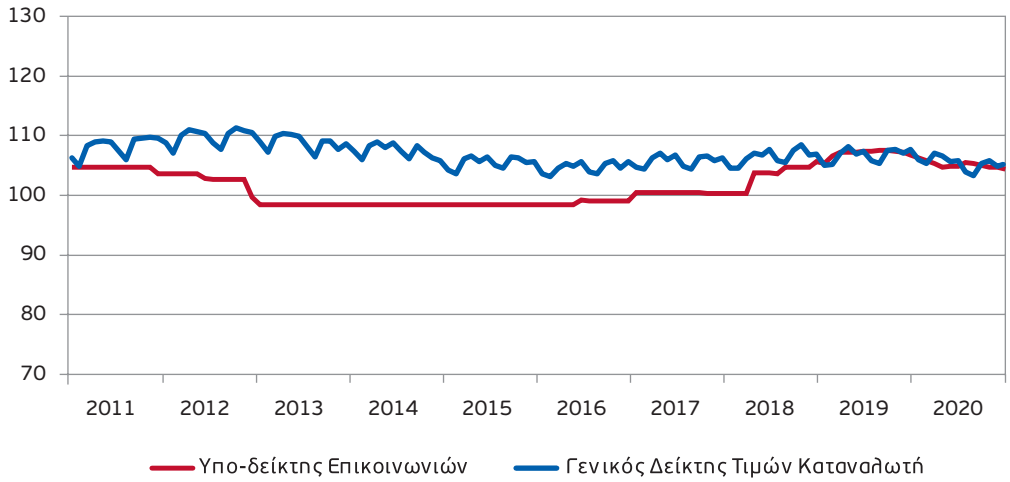

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων της ΕΛΣΤΑΤ)

Διάγραμμα 1.5: Μεταβολή μηνιαίου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή σε σχέση με τον αντίστοιχο Δείκτη του προηγούμενου έτους

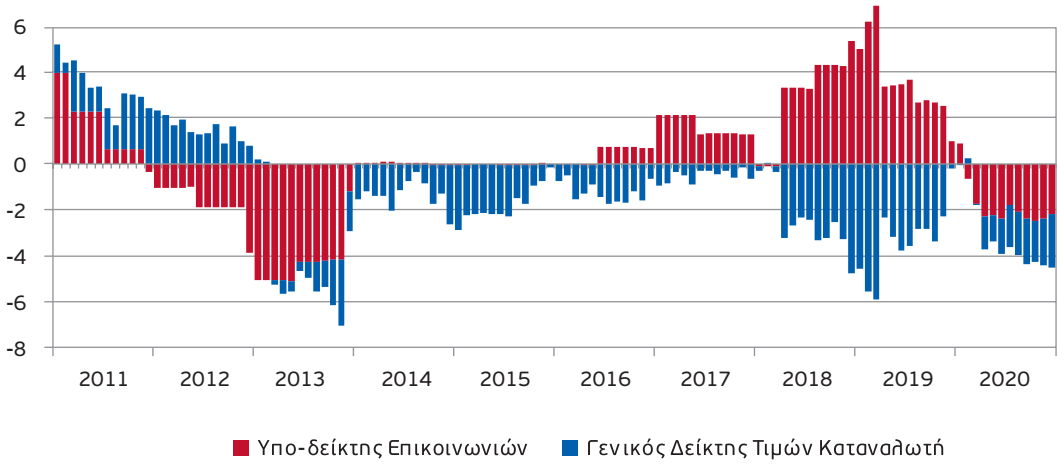

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων της ΕΛΣΤΑΤ)

1.2. Εξέλιξη βασικών μεγεθών της αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών

1.2.1. Οικονομικά στοιχεία

Τα βασικά οικονομικά στοιχεία της αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών, που παρατίθενται στην παρούσα ενότητα, λαμβάνουν υπόψη τα στοιχεία που συλλέγει η ΕΕΤΤ από τους αδειοδοτημένους παρόχους τηλεπικοινωνιών σε εξαμηνιαία βάση, αναφορικά με τον κύκλο εργασιών, τις επενδύσεις τους κ.λπ. Ειδικότερα, παρουσιάζονται τα έσοδα που αφορούν σταθερές και κινητές επικοινωνίες, τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό και συνδρομητική τηλεόραση, από ενεργούς αδειοδοτημένους παρόχους, με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των 150 χιλ. ευρώ.

- Ο κύκλος εργασιών στον τηλεπικοινωνιακό κλάδο, για το 2020, σημείωσε πτώση κατά 3,4%, ανερχόμενος στα 4,8 δισ. ευρώ (Διάγραμμα 1.6). Ο κύκλος εργασιών του ΟΤΕ σημείωσε οριακή άνοδο κατά 0,1%, ενώ πτώση εμφάνισαν τόσο οι Εταιρίες Κινητής Τηλεφωνίας (ΕΚΤ) όσο και οι εναλλακτικοί πάροχοι σταθερής τηλεφωνίας και ευρυζωνικών υπηρεσιών κατά 5,4% και 3,4% αντίστοιχα (Διάγραμμα 1.7).
- Τα έσοδα από τις τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες αποτέλεσαν το 86,8% του κύκλου εργασιών (Διάγραμμα 1.8).
- Τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών σταθερών δικτύων αποτέλεσαν το 53,9% των εσόδων από την παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών (Διάγραμμα 1.9). Σε αυτά περιλαμβάνονται τόσο τα έσοδα από τη λιανική παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών (τηλεφωνία και Διαδίκτυο συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης στο τηλεφωνικό δίκτυο, μισθωμένες γραμμές κ.λπ.) όσο και τα έσοδα από τη χονδρική παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών (π.χ. διασύνδεση, χονδρική πρόσβαση-ΑΠΤΒ). Αντίστοιχα, τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών κινητών επικοινωνιών περιλαμβάνουν τα λιανικά έσοδα από υπηρεσίες φωνής και δεδομένων κινητής, καθώς και χονδρικά έσοδα διασύνδεσης, περιαγωγής κ.λπ.
- Τα λιανικά έσοδα από υπηρεσίες τηλεφωνίας και Διαδικτύου αποτέλεσαν περίπου το 60,6% των συνολικών εσόδων από σταθερά δίκτυα, ενώ τα έσοδα από υπηρεσίες διασύνδεσης σταθερής έπονται με 15,9% (Διάγραμμα 1.10). Όσον αφορά τα κινητά δίκτυα και υπηρεσίες, τα λιανικά έσοδα από υπηρεσίες φωνής και τη χρήση δεδομένων κινητής αποτέλεσαν την πλειονότητα, με ποσοστά 65,3% και 25,9%, αντίστοιχα (Διάγραμμα 1.11).
- Το σύνολο των επενδύσεων των παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών κυμάνθηκε στο 22,6% του κύκλου εργασιών τους, σημαντικά βελτιωμένος σε σχέση με το 2019, λόγω της μεγάλης ανόδου των επενδύσεων (38%) έναντι της πτώσης του κύκλου εργασιών (3,4%) (Διάγραμμα 1.12). Η αύξηση αυτή οφείλεται στη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων στις ζώνες 700 MHz, 2 GHz, 3400-

3800 MHz και 26 GHz, με σκοπό την ανάπτυξη δικτύων κινητών επικοινωνιών 5ης γενιάς (5G).

- Οι επενδύσεις των παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών επικεντρώθηκαν, για το 2020, στις υπηρεσίες αδειοδότησης/δικαιωμάτων χρήσης από την ΕΕΤΤ, καθώς και στην τηλεπικοινωνιακή υποδομή (Διάγραμμα 1.13).
- Οι επενδύσεις για τους μεγαλύτερους παρόχους κυμάνθηκαν μεταξύ του 7% και του 40% περίπου της αξίας των συνολικών εσόδων τους από υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (Διάγραμμα 1.14).

Διάγραμμα 1.6: Κύκλος εργασιών παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών

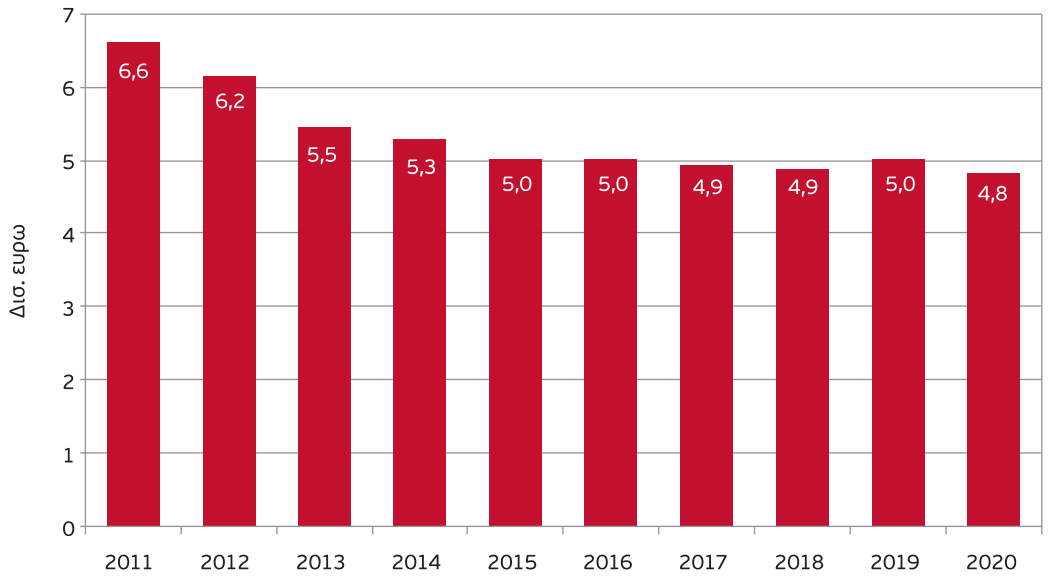

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ενεργών αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.7: Κύκλος εργασιών ΟΤΕ, ΕΚΤ και εναλλακτικών παρόχων

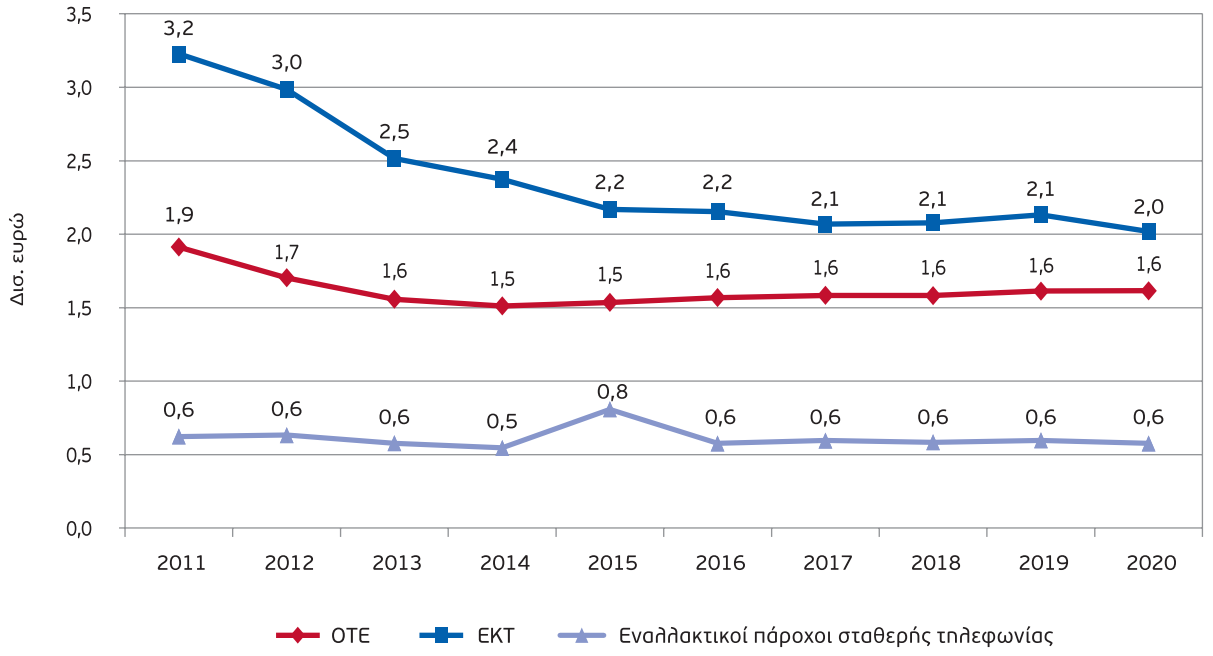

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ενεργών αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.8: Ανάλυση κύκλου εργασιών παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, 2020

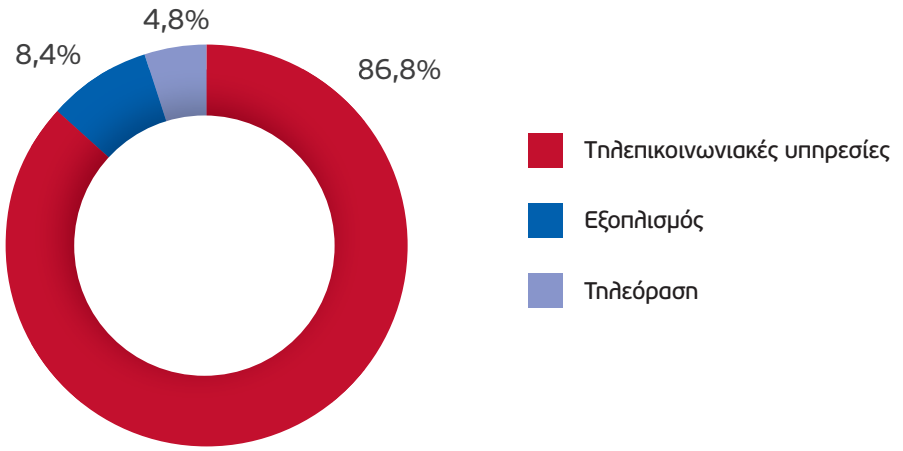

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ενεργών αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.9: Ανάλυση κύκλου εργασιών από τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες, 2020

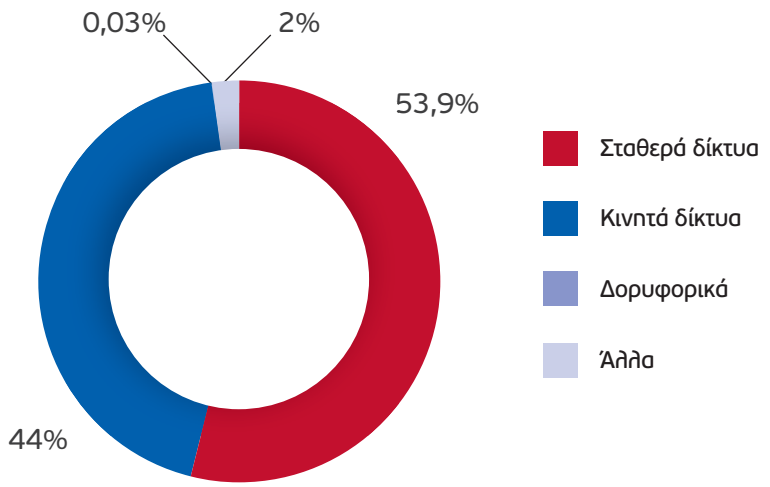

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ενεργών αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.10: Ανάλυση εσόδων από σταθερά δίκτυα, 2020

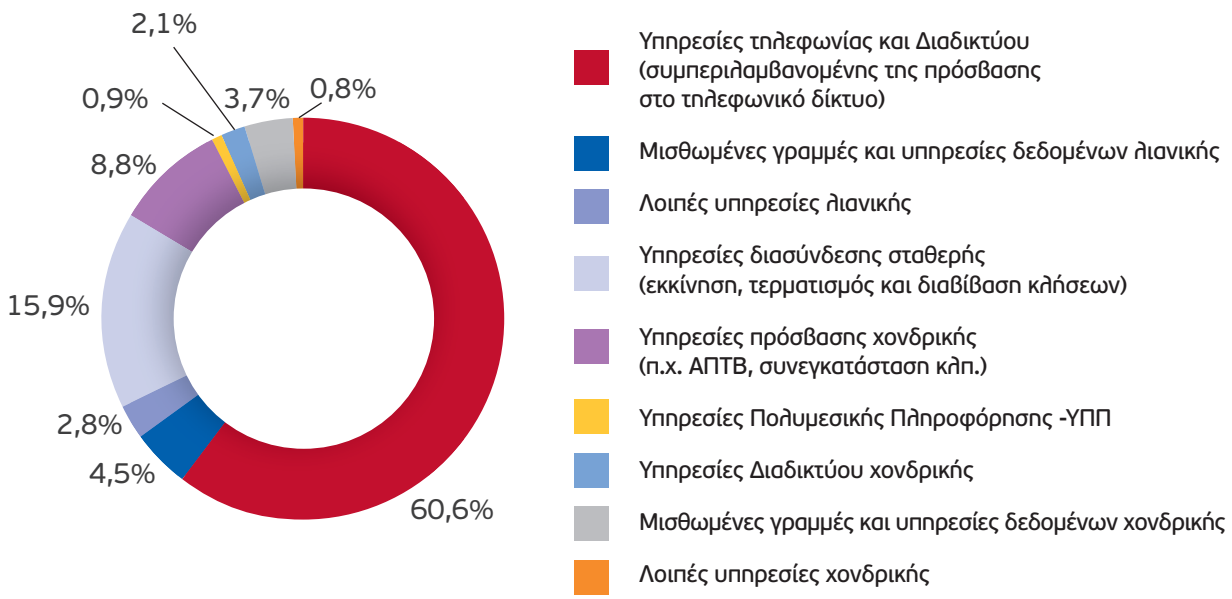

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ενεργών αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.11: Ανάλυση εσόδων από κινητά δίκτυα, 2020

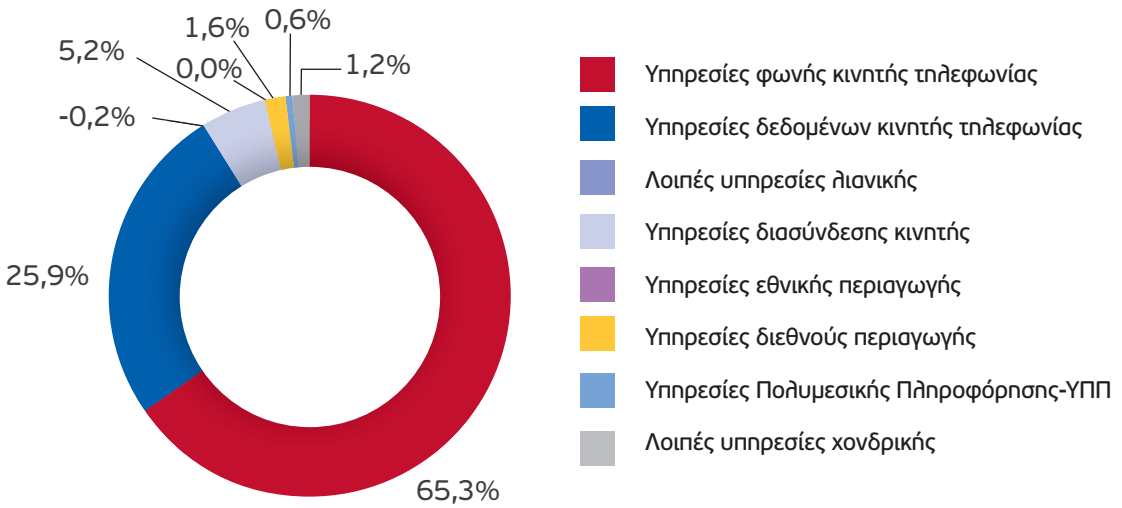

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ενεργών αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.12: Επενδύσεις παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών

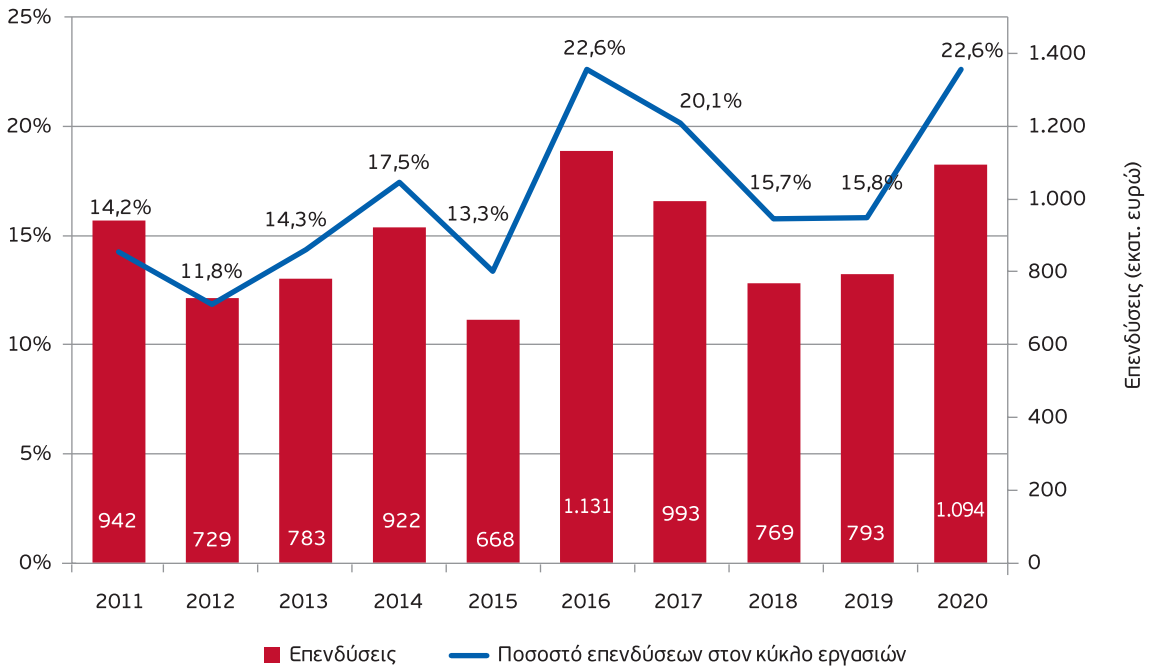

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ενεργών αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.13: Ανάλυση επενδύσεων παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, 2020

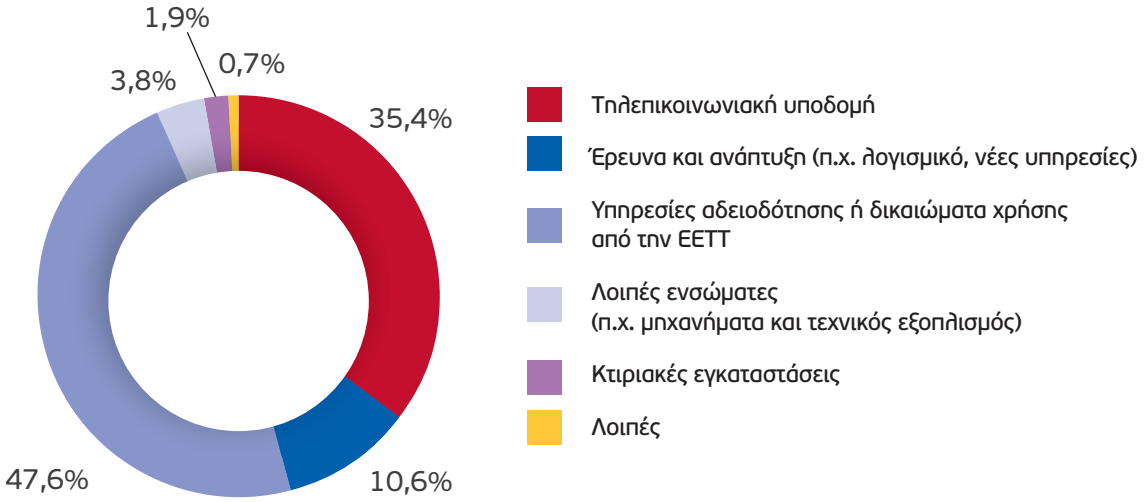

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ενεργών αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.14: Επενδύσεις προς κύκλο εργασιών

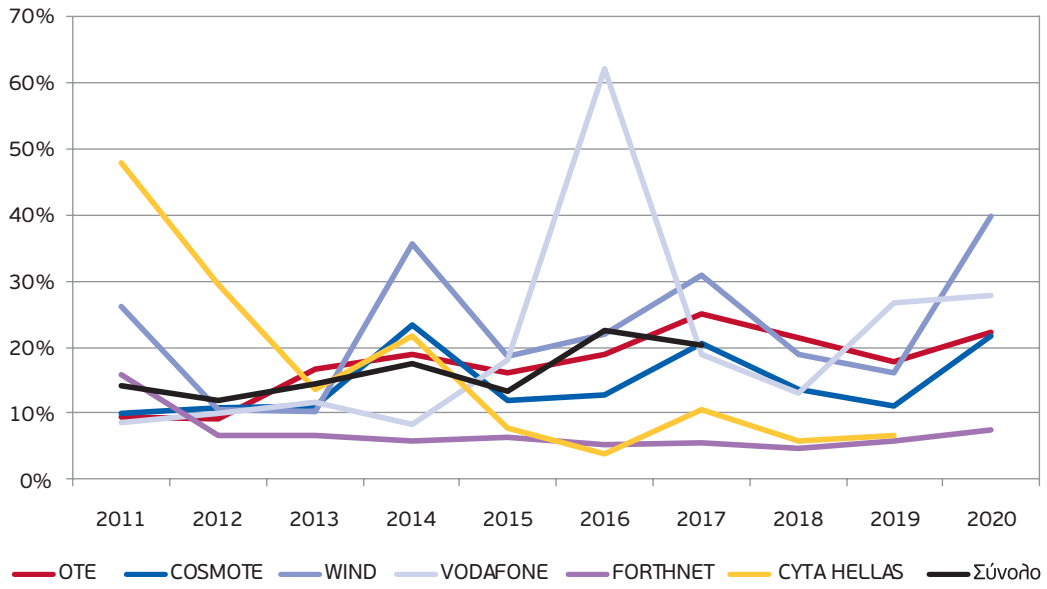

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ενεργών αδειοοδοτημένων παρόχων)

1.2.2. Υπηρεσίες επικοινωνιών που παρέχονται σε σταθερή θέση

Γραμμές πρόσβασης σταθερής τηλεφωνίας[4]

Τον Δεκέμβριο του 2020, ο αριθμός των γραμμών πρόσβασης τηλεφωνίας σε σταθερό δημόσιο δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών ανήλθε σε 4.859.182, με διείσδυση 45,3% επί του πληθυσμού, έναντι 4.806.633 στο τέλος του 2019[5], καταγράφοντας αύξηση κατά 1,1% σε σχέση με το προηγούμενο έτος (Διάγραμμα 1.15 και Πίνακας 1.2).

Ο αριθμός των τηλεφωνικών γραμμών του ΟΤΕ σημείωσε αύξηση 1,4% (37.611 γραμμές), σε σχέση με το 2019. Το μερίδιό του, στο τέλος του 2020, διατηρήθηκε σταθερό (55,2%) σε σχέση με εκείνο του 2019 (55,1%) (Διάγραμμα 1.16).

Οι τηλεφωνικές γραμμές των υπολοίπων παρόχων κατέλαβαν μερίδιο 44,8%, έχοντας σημειώσει αύξηση 0,7% (14.983 γραμμές) σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Λιανική εξερχόμενη κίνηση

Η συνολική κίνηση, στο τέλος του 2020, ανήλθε σε 14,5 δισ. λεπτά έναντι 13,3 δισ. λεπτών στο τέλος του 2019, σημειώνοντας ετήσια αύξηση 8,7%, ως αποτέλεσμα της αύξησης της διάρκειας των εθνικών κλήσεων προς σταθερά (1,1 δισ. λεπτά περισσότερα σε σχέση με το 2019), αλλά και των κλήσεων προς κινητά (106 εκατ. λεπτά περισσότερα σε σχέση με το 2019). Η διάρκεια των διεθνών κλήσεων σημείωσε εκ νέου μείωση κατά 11,6%, η οποία όμως ήταν χαμηλότερη της αντίστοιχης του 2019 (20,6%). Η διάρκεια των βασικών τύπων κλήσεων αποτελεί σταθερά το 98% της διάρκειας όλων των τύπων κλήσεων, τα τελευταία έτη (Διαγράμματα 1.17, 1.18 και 1.19).

Η ποσοστιαία κατανομή των βασικών τύπων κλήσεων, κατά το 2020, εμφανίζει μικρές διαφορές σε σχέση με το 2019, με τις εθνικές κλήσεις προς σταθερά να αποτελούν την πλειονότητά τους (81,6% σε σχέση με 80,6% κατά το 2019), ακολουθούμενες από τις κλήσεις προς κινητά με 17% (17,7% το 2019) και τις διεθνείς κλήσεις με 1,36% (1,6% το 2019). Η διαχρονική εξέλιξη της κίνησης, ανά τύπο κλήσης, παρουσιάζεται στον Πίνακα 1.3.

Το μερίδιο του ΟΤΕ, ως προς το σύνολο της κίνησης αλλά και ως προς τους βασικούς τύπους κλήσεων, ξεπέρασε το 48% (48,7% και 48,4% αντίστοιχα, έναντι 46,6% και 46,3% το 2019). Η αύξηση που σημειώθηκε σε σχέση με το 2019 οφείλεται κυρίως στην άνοδο της κίνησης των εθνικών κλήσεων προς σταθερά (15,6% σε σχέση με το 2019) αλλά και της κίνησης προς κινητά (3,7% σε σχέση με το 2019). Κατά το ίδιο διάστημα, οι υπόλοιποι πάροχοι σημείωσαν αύξηση της κίνησης των εθνικών κλήσεων προς σταθερά κατά 4,9% και της κίνησης προς κινητά κατά 5,1% (Διαγράμματα 1.20 και 1.21).

Η ετήσια κατανομή των μεριδίων αγοράς των παρόχων και του ΟΤΕ παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 1.22. Παρατηρείται ότι το 99,6% των μεριδίων αποδίδεται στον ΟΤΕ και σε τρεις εναλλακτικούς παρόχους. Πρόκειται για τις, κατά αλφαβητική σειρά, εταιρίες: FORTHNET, VODAFONE και WIND.

Στο Διάγραμμα 1.23 παρουσιάζεται η διαχρονική κατανομή της συνολικής κίνησης μεταξύ του ΟΤΕ και των εναλλακτικών παρόχων. Επισημαίνεται ότι η αύξηση κατά 8,7% της κίνησης σταθερής τηλεφωνίας το 2020, συγκριτικά με το 2019, αποδίδεται τόσο στους εναλλακτικούς παρόχους (αύξηση της συνολικής τους κίνησης κατά 4,5% σε σχέση με το 2019) όσο και στον ΟΤΕ (αύξηση 13,4% της συνολικής του κίνησης σε σχέση με το 2019).

Ο μέσος χρόνος των βασικών τύπων κλήσεων, το 2020, διαμορφώθηκε σε 244,26 λεπτά ανά μήνα, ανά σύνδεση, σε σχέση με τον αντίστοιχο δείκτη των 226,95 λεπτών το 2019.

4. Τα στοιχεία για το 2019 έχουν τροποποιηθεί με την προσθήκη των γραμμών Virtual Local Unbundling-VLU.
5. Σημειώνεται ότι στις αναθεωρημένες τιμές του 2018 και 2019 έχουν συμπεριληφθεί και οι γραμμές που προσφέρονταν κατόπιν εισαγωγής της τεχνολογίας VDSL Vectoring στο δίκτυο πρόσβασης.

Διάγραμμα 1.15: Εξέλιξη γραμμών πρόσβασης σταθερής τηλεφωνίας

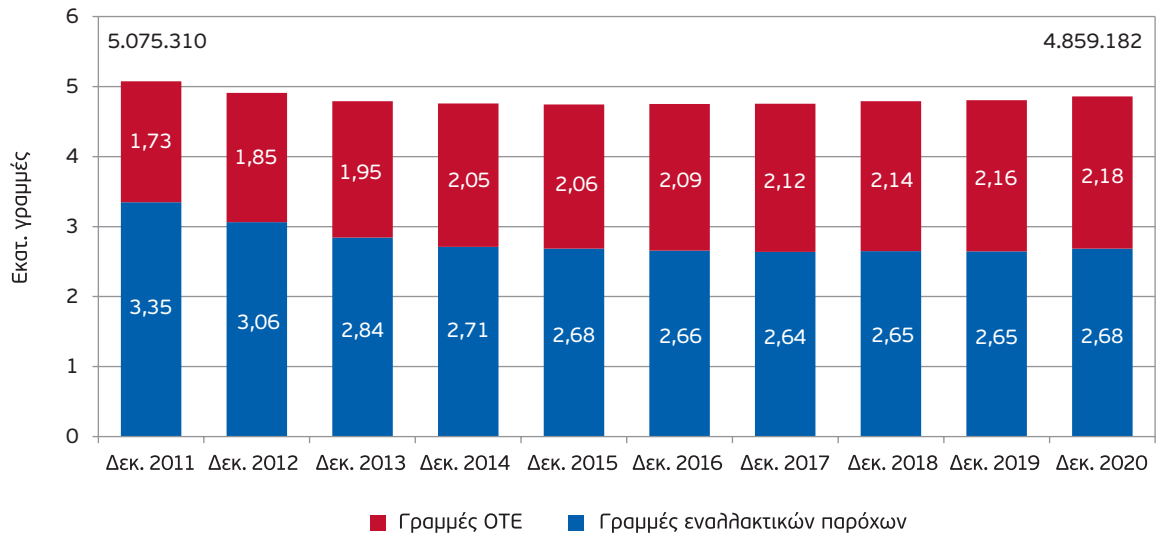

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ενεργών αδειοδοτημένων παρόχων)

Πίνακας 1.2: Εξέλιξη γραμμών πρόσβασης σταθερής τηλεφωνίας ανά κατηγορία/τύπο γραμμής

	Γραμμές ΟΤΕ					Γραμμές εναλλακτικών παρόχων						Σύνολο γραμμών
	PSTN	ISDN BRA	Managed VoIP	ISDN PRA	Σύνολο	PSTN & ISDN BRA-χωρίς ΧΕΓ	VLU (FTTC, FTTH)	Managed VoIP	ISDN PRA	Άλλης τεχνολογίας	Σύνολο	
Δεκ. 2011	2.917.578	426.830	-	4.808	3.349.216	1.395.486	-	246.697	1.820	-	1.726.094	5.075.310
Δεκ. 2012	2.670.296	387.692	-	4.320	3.062.308	1.415.564	-	364.288	2.791	-	1.846.607	4.908.915
Δεκ. 2013	2.484.926	354.655	-	3.791	2.843.372	1.516.775	-	380.420	3.025	-	1.947.302	4.790.674
Δεκ. 2014	2.377.849	330.034	-	3.499	2.711.382	1.612.296	-	396.306	2.962	-	2.046.889	4.758.271
Δεκ. 2015	2.298.569	303.791	78.789	3.242	2.684.391	1.651.635	-	390.189	2.799	-	2.058.967	4.743.358
Δεκ. 2016	1.782.963	262.449	609.443	3.069	2.657.924	1.706.449	-	374.609	2.120	-	2.092.564	4.750.488
Δεκ. 2017	1.244.008	230.309	1.161.912	2.903	2.639.132	1.754.020	-	353.490	2.306	-	2.117.562	4.756.694
Δεκ. 2018	1.048.244	146.459	1.453.662	2.630	2.650.995	1.702.803	36.652	382.051	2.353	2.979	2.139.136	4.790.131
Δεκ. 2019	491	109	2.643.064	2.475	2.646.139	1.528.983	161.323	455.104	2.476	2.565	2.160.494	4.806.633
Δεκ. 2020	101	45	2.681.400	2.204	2.683.750	1.071.718	405.791	686.561	2.589	309	2.175.432	4.859.182

Πηγή: ΕΕΤΤ

Διάγραμμα 1.16: Μερίδια αγοράς βάσει των γραμμών πρόσβασης σταθερής τηλεφωνίας

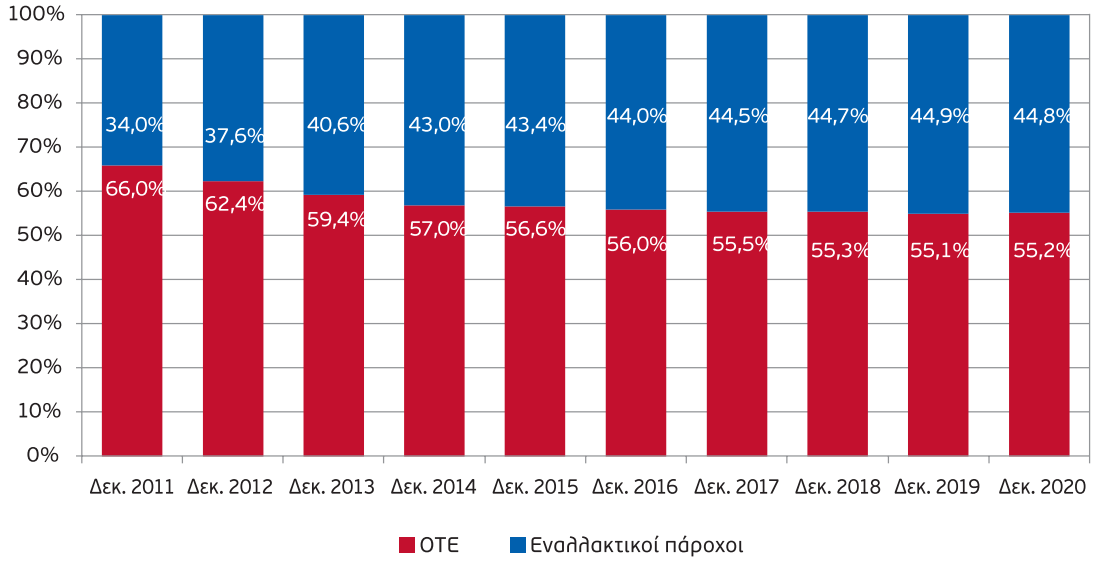

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ενεργών αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.17: Εξέλιξη εξερχόμενης κίνησης από σταθερό τηλέφωνο

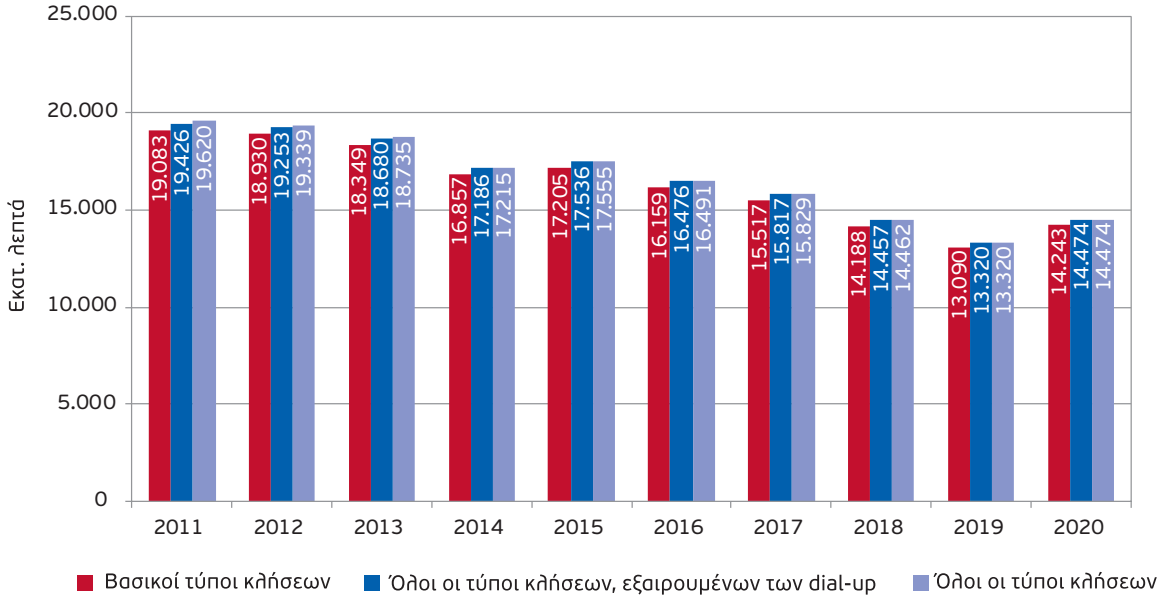

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ενεργών αδειοδοτημένων παρόχων)

Σημείωση: Οι βασικοί τύποι τηλεφωνικών κλήσεων περιλαμβάνουν τις εθνικές κλήσεις προς σταθερά (δηλ. τις αστικές και υπεραστικές κλήσεις), τις κλήσεις προς κινητά, καθώς και τις διεθνείς κλήσεις.

Διάγραμμα 1.18: Εξερχόμενη κίνηση από σταθερό τηλέφωνο για τους βασικούς τύπους κλήσεων

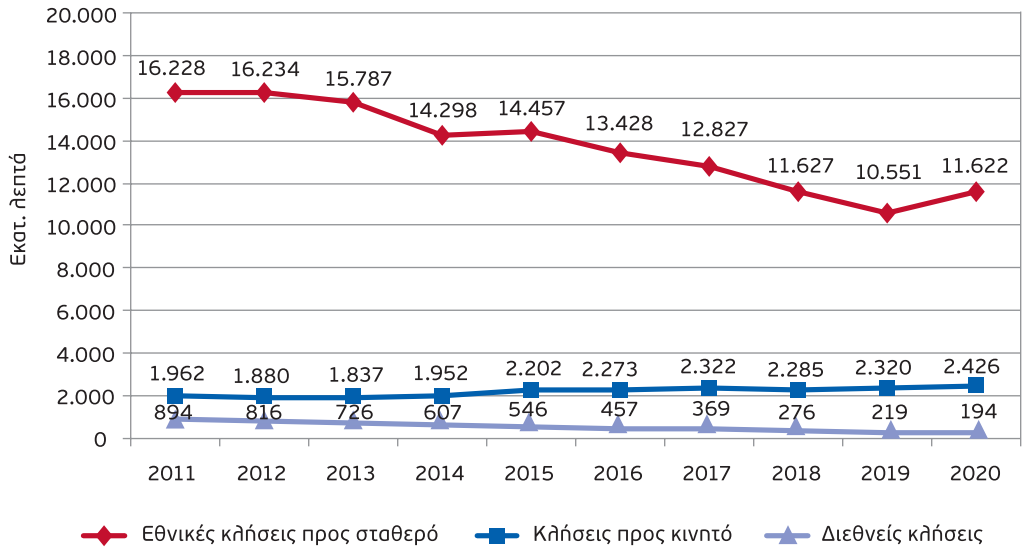

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ενεργών αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.19: Ετήσια μεταβολή εξερχόμενης κίνησης από σταθερό τηλέφωνο

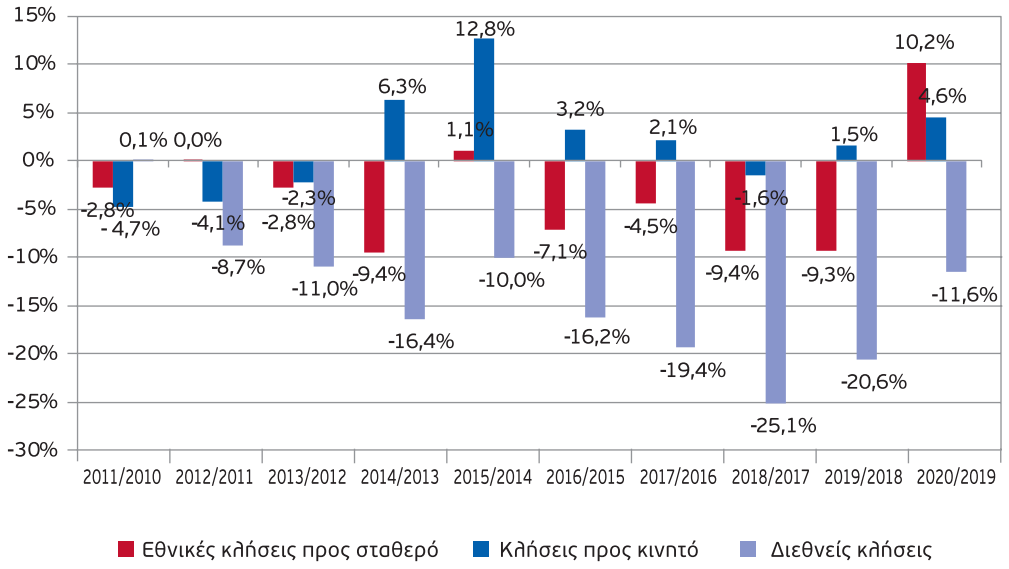

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ενεργών αδειοδοτημένων παρόχων)

Πίνακας 1.3: Εξερχόμενη κίνηση από σταθερό τηλέφωνο, ανά τύπο κλήσης (σε εκατ. λεπτά)

	Τύπος κλήσης	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Βασικοί τύποι κλήσεων	Εθνικές κλήσεις προς σταθερό	16.228	16.234	15.787	14.298	14.457	13.428	12.827	11.627	10.551	11.622
	Κλήσεις προς κινητό	1.962	1.880	1.837	1.952	2.202	2.273	2.322	2.285	2.320	2.426
	Διεθνείς κλήσεις	894	816	726	607	546	457	369	276	219	194
Λοιποί τύποι κλήσεων	Dial-up κλήσεις	194	86	55	29	19	15	11	5	-	
	Κλήσεις σε προσωπικούς αριθμούς (σειρά 70)	0,13	0,13	0,14	0,14	μη διαθέσιμο	μη διαθέσιμο	μη διαθέσιμο	μη διαθέσιμο	μη διαθέσιμο	μη διαθέσιμο
	Κλήσεις σε υπηρεσίες στελούς χρέωσης (FreePhone - 800)	23	23	26	31	58	54	51	40	31	37
	Κλήσεις σε υπηρεσίες μεριζόμενου κόστους (Shared cost - 801)	52	35	33	31						
	Κλήσεις σε υπηρεσίες σύντομων κωδικών (3-ψήφια, 4-ψήφια, 5-ψήφια) Βλ. Σημείωση 1	225	220	219	229	238	230	221	206	178	174
	Κλήσεις σε υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας Βλ. Σημείωση 2	43	45	53	37	35	34	28	23	21	20
Βασικοί τύποι κλήσεων		19.083	18.930	18.349	16.857	17.205	16.159	15.517	14.188	13.090	14.243
Όλοι οι τύποι κλήσεων, εξαιρουμένων των dial-up		19.426	19.253	18.680	17.186	17.536	16.476	15.817	14.457	13.320	14.474
Όλοι οι τύποι κλήσεων		19.620	19.339	18.735	17.215	17.555	16.491	15.829	14.462	13.320	14.474

Πηγή: ΕΕΤΤ

Σημείωση 1: Μέχρι και το 2009, οι κλήσεις σε υπηρεσίες σύντομων κωδικών περιλαμβάνουν σύντομους κωδικούς για υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας. Από το 2010 και μετά, δεν τους περιλαμβάνουν.
Σημείωση 2: Μέχρι και το 2009, οι κλήσεις σε υπηρεσίες προτιθέμενης αξίας αναφέρονται μόνο στις κλήσεις 90. Από το 2010 και μετά, αφορούν όλες τις υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, συμπεριλαμβανομένων των σύντομων κωδικών για υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας

Διάγραμμα 1.20: Εξέλιξη μεριδίων αγοράς ΟΤΕ (βάσει της εξερχόμενης κίνησης)

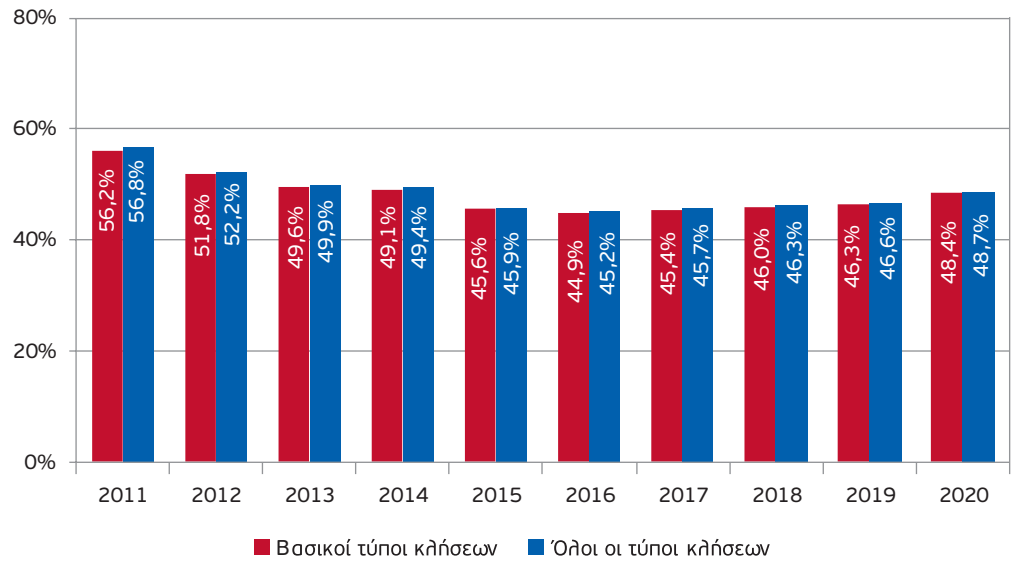

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ενεργών αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.21: Μερίδια αγοράς ΟΤΕ ανά βασικό τύπο κλήσης (βάσει της εξερχόμενης κίνησης)

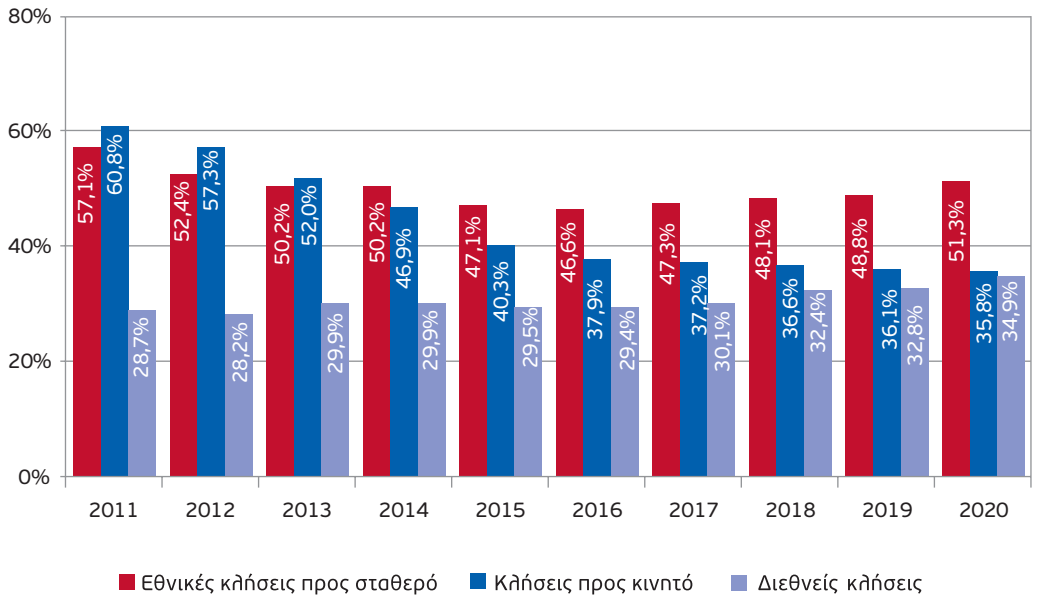

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ενεργών αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.22: Μερίδια αγοράς στους βασικούς τύπους κλήσεων (βάσει της εξερχόμενης κίνησης)

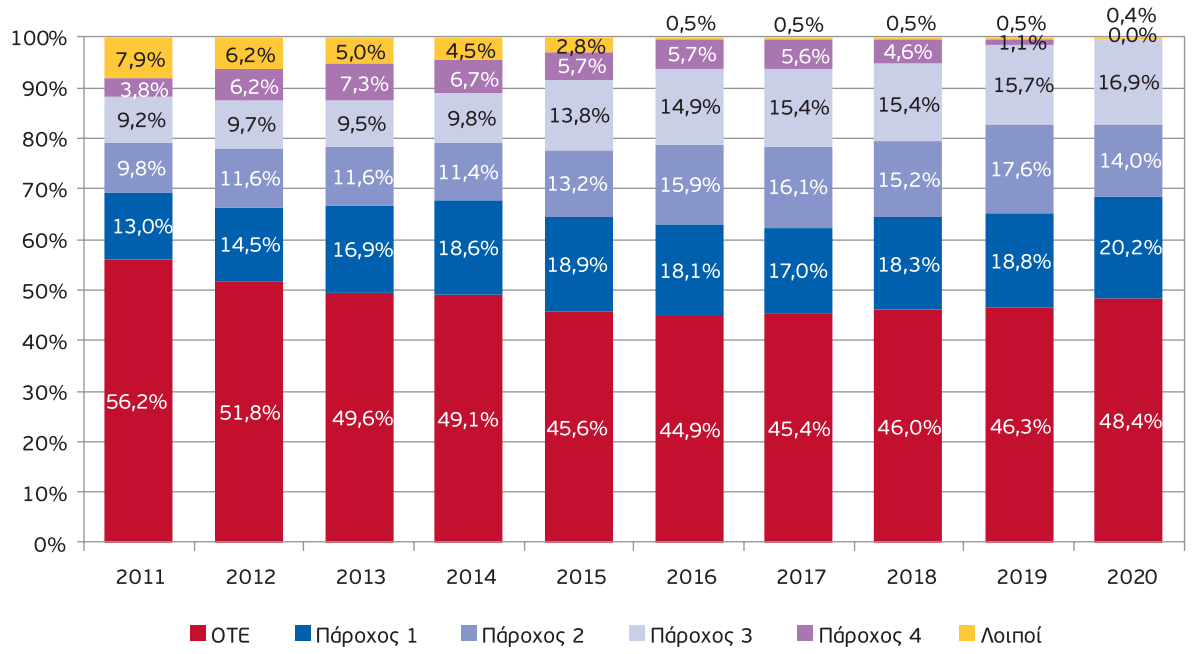

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ενεργών αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.23: Εξερχόμενη κίνηση για ΟΤΕ και λοιπούς παρόχους

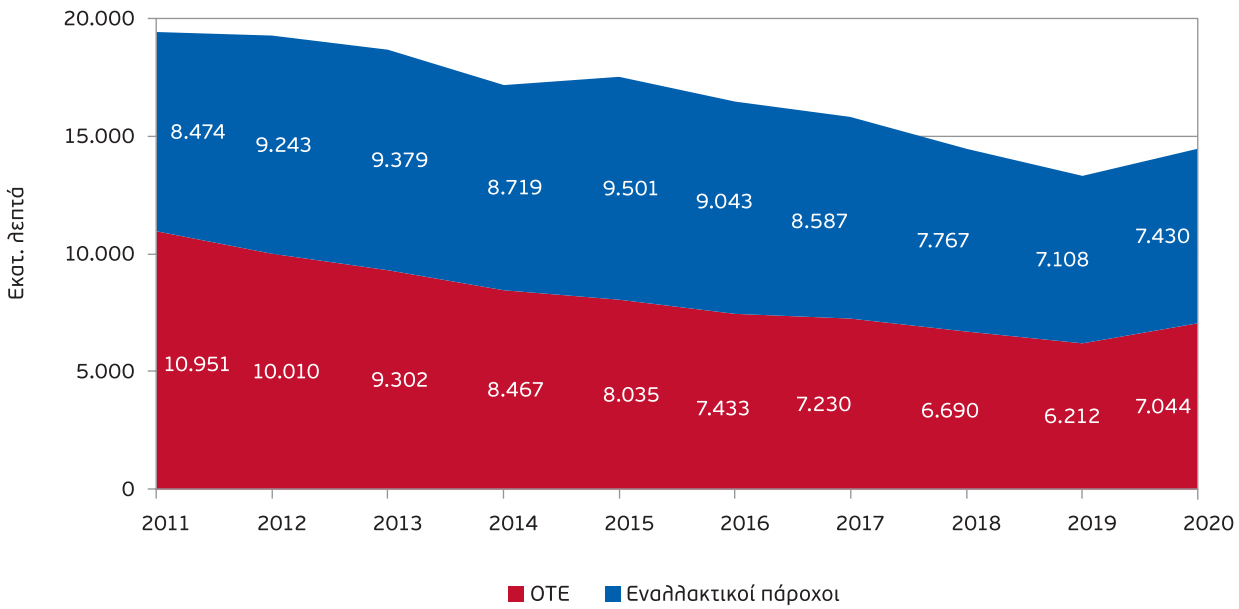

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ενεργών αδειοδοτημένων παρόχων)

Λιανικά έσοδα από την παροχή υπηρεσιών τηλεφωνίας και Διαδικτύου σε σταθερή θέση[6]

Το 2020, τα συνολικά λιανικά έσοδα από την παροχή υπηρεσιών τηλεφωνίας και Διαδικτύου σε σταθερή θέση ανήλθαν σε 1,42 δισ. ευρώ, σημειώνοντας μικρή αύξηση 1% σε σχέση με το 2019 (Διάγραμμα 1.24). Ειδικότερα, τα λιανικά έσοδα τηλεφωνίας σε σταθερή θέση μειώθηκαν κατά 10,2 εκατ. ευρώ, καταγράφοντας πτώση 1% συγκριτικά με το προηγούμενο έτος, ενώ τα έσοδα από τις υπηρεσίες Διαδικτύου σημείωσαν άνοδο κατά 5,9% σε σχέση με το 2019 και ανήλθαν σε 433 εκατ. ευρώ (αύξηση κατά 24,3 εκατ. ευρώ). Διευκρινίζεται ότι, αφενός τα έσοδα που αναφέρονται είναι προ των αποδόσεων σε τρίτους παρόχους και αφετέρου στα έσοδα τηλεφωνίας περιλαμβάνονται τα έσοδα πρόσβασης[7] και τα έσοδα από την παροχή όλων των τύπων κλήσεων[8].

Το μέσο μηνιαίο έσοδο ανά σύνδεση από την παροχή υπηρεσιών τηλεφωνίας και Διαδικτύου σε σταθερή θέση, διαμορφώθηκε σε 24,45 ευρώ το 2020, δηλαδή στα ίδια ακριβώς επίπεδα με το 2019, ενώ μόνο από την παροχή υπηρεσιών τηλεφωνίας σε σταθερή θέση, το αντίστοιχο έσοδο ήταν 17,01 ευρώ (έναντι 17,37 ευρώ το 2019). Το μέσο έσοδο ανά λεπτό εξερχόμενης κλήσης, για όλους τους τύπους κλήσεων, μειώθηκε κατά 8,9%, ανερχόμενο σε 0,069 ευρώ το 2020 έναντι 0,075 ευρώ το 2019.

Το μερίδιο του ΟΤΕ βάσει των λιανικών εσόδων τηλεφωνίας και Διαδικτύου διατηρήθηκε σταθερό σε σχέση με το 2019, καταλαμβάνοντας περίπου το 63% του συνόλου της αγοράς (Διάγραμμα 1.25). Ειδικότερα, τα λιανικά έσοδα του ΟΤΕ από υπηρεσίες Διαδικτύου σημείωσαν αύξηση κατά 6,6% σε σχέση με το 2019, ενώ τα λιανικά του έσοδα από υπηρεσίες σταθερής τηλεφωνίας υποχώρησαν κατά 1,35% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Στον Πίνακα 1.4 παρουσιάζονται τα μερίδια αγοράς των παρόχων υπηρεσιών τηλεφωνίας και Διαδικτύου σε σταθερή θέση ως προς τα λιανικά τους έσοδα, όπως αυτά διαμορφώθηκαν στο τέλος του 2020.

Διάγραμμα 1.24: Λιανικά έσοδα από την παροχή υπηρεσιών τηλεφωνίας και Διαδικτύου σε σταθερή θέση

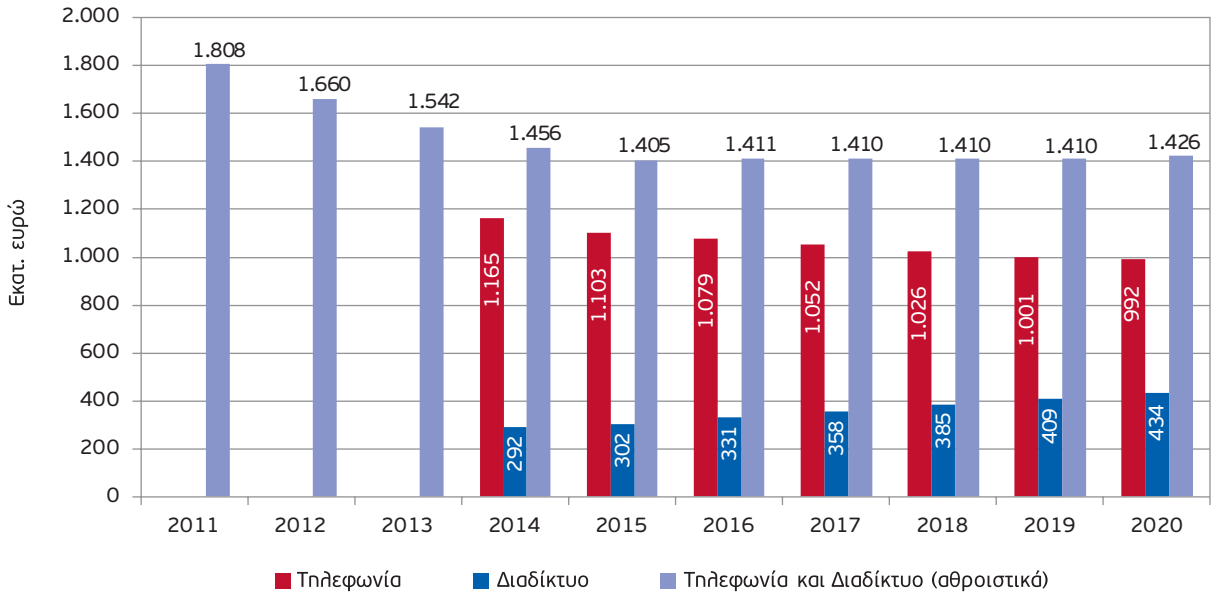

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ενεργών αδειοδοτημένων παρόχων)

6. Διευκρινίζεται ότι όλα τα στοιχεία που παρατίθενται αφορούν υπηρεσίες που παρέχονται σε συνδρομητές, οπότε και εξαιρούνται οι υπηρεσίες τηλεφωνίας που παρέχονται μέσω καρτών.
7. Σε αυτά περιλαμβάνονται τα έσοδα από αρχική σύνδεση/εγκατάσταση κ.λπ., τα μηνιαία πάγια για τη γραμμή πρόσβασης σε τηλεφωνικές υπηρεσίες και τα έσοδα από πρόσθετες διευκολύνσεις.
8. Σημειώνεται ότι τα στοιχεία που παρατίθενται και πιο συγκεκριμένα, ο διαχωρισμός των εσόδων τηλεφωνίας και Διαδικτύου, βασίζονται σε εκτιμήσεις εκ μέρους των περισσοτέρων παρόχων.

Διάγραμμα 1.25: Μερίδια αγοράς ΟΤΕ (βάσει λιανικών εσόδων από την παροχή υπηρεσιών τηλεφωνίας και Διαδικτύου σε σταθερή θέση)

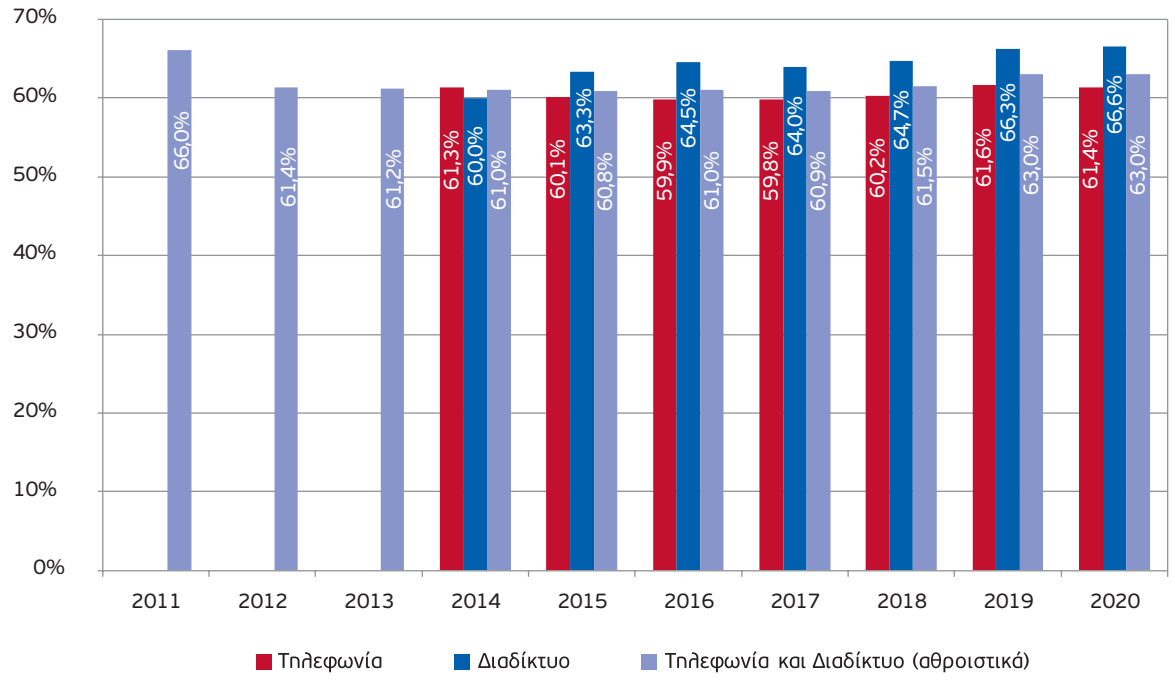

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ενεργών αδειοδοτημένων παρόχων)

Πίνακας 1.4: Μερίδια αγοράς παρόχων υπηρεσιών τηλεφωνίας και Διαδικτύου σε σταθερή θέση

	Δεκ. 2017	Δεκ. 2018	Δεκ. 2019	Δεκ. 2020
ΟΤΕ	~61%	~62%	~63%	~63%
VODAFONE	10%-15%	10%-15%	10%-15%	15%-20%
WIND	10%-15%	10%-15%	10%-15%	10%-15%
FORTHNET	5%-10%	5%-10%	5%-10%	5%-10%
CYTA *	5%-10%	0%-5%	0%-5%	-
Λοιποί	0%-5%	0%-5%	0%-5%	0%-5%

**Εως το Α΄ τρίμηνο 2019.*

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ενεργών αδειοδοτημένων παρόχων)

Διασύνδεση σταθερής τηλεφωνίας

Το 2020, η κίνηση τερματισμού σε δίκτυα σταθερών επικοινωνιών (Διάγραμμα 1.26) ανήλθε στα 10,9 δισ. λεπτά, σημειώνοντας σημαντική αύξηση κατά 18% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019 (9,3 δισ. λεπτά). Αναλυτικότερα, η κίνηση τερματισμού στο δίκτυο του ΟΤΕ παρουσίασε άνοδο κατά 12,2% το 2020 (5 δισ. λεπτά έναντι 4,4 δισ. λεπτών το 2019), αποτελώντας το 46% της συνολικής κίνησης τερματισμού. Αντίστοιχα, η κίνηση τερματισμού στα δίκτυα σταθερής τηλεφωνίας των εναλλακτικών παρόχων αυξήθηκε σημαντικά κατά 23% (6 δισ. λεπτά έναντι 4,9 δισ. λεπτών το 2019), αντιπροσωπεύοντας το 54% της συνολικής κίνησης τερματισμού. Τα τελευταία έξι έτη, υφίστανται συμμετρικά τέλη τερματισμού για όλους τους παρόχους σταθερών δικτύων (Διάγραμμα 1.27).

Διάγραμμα 1.26: Κίνηση τερματισμού σε δίκτυα σταθερών επικοινωνιών (ΟΤΕ-εναλλακτικοί πάροχοι)

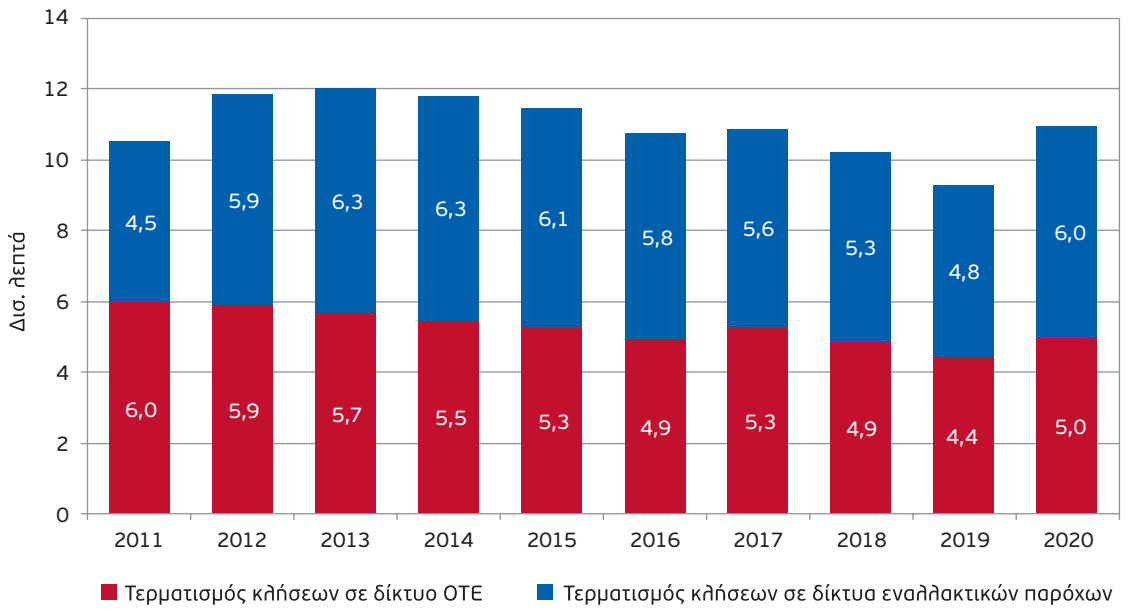

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ενεργών αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.27: Εξέλιξη τελών τερματισμού σε δίκτυα σταθερών επικοινωνιών

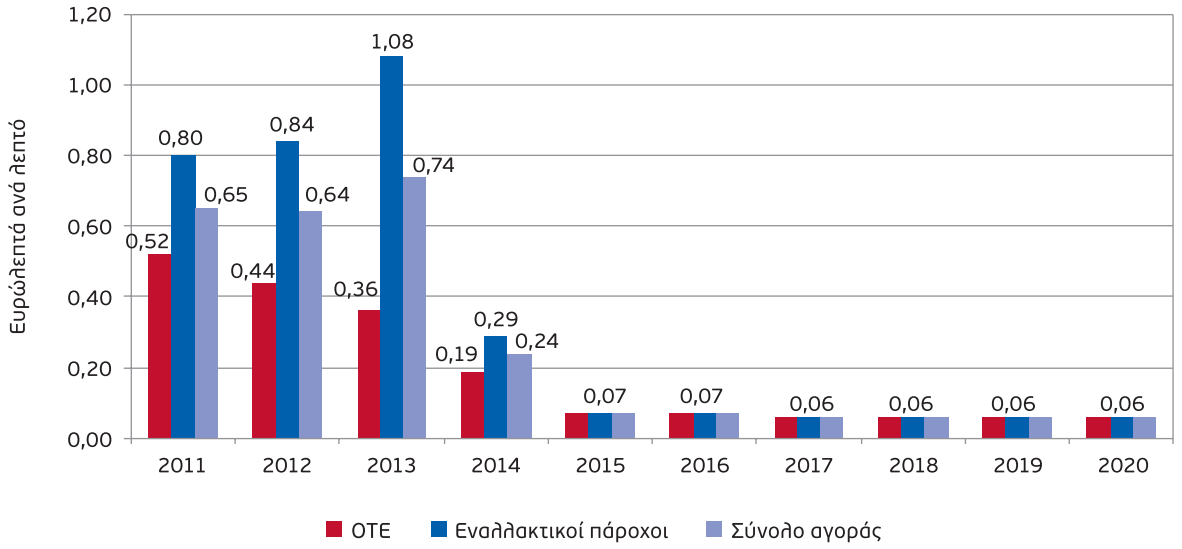

Πηγή: ΕΕΤΤ

Φορητότητα αριθμών σταθερής τηλεφωνίας

Το 2020, σημειώθηκε μείωση 5,1% στον αριθμό των αιτήσεων φορητότητας, καθώς υποβλήθηκαν 430.058 αιτήσεις έναντι 453.165 αιτήσεων το 2019.

Οι δε αριθμοί που μεταφέρθηκαν παρουσίασαν αύξηση 2,2%, σε σχέση με το 2019, ανερχόμενοι σε 409.358, (Διάγραμμα 1.28). Επομένως, οι μεταφορές ολοκληρώθηκαν για περίπου 95% από τα αρχικά αιτήματα φορητότητας.

Διάγραμμα 1.28: Φορητότητα αριθμών στη σταθερή τηλεφωνία

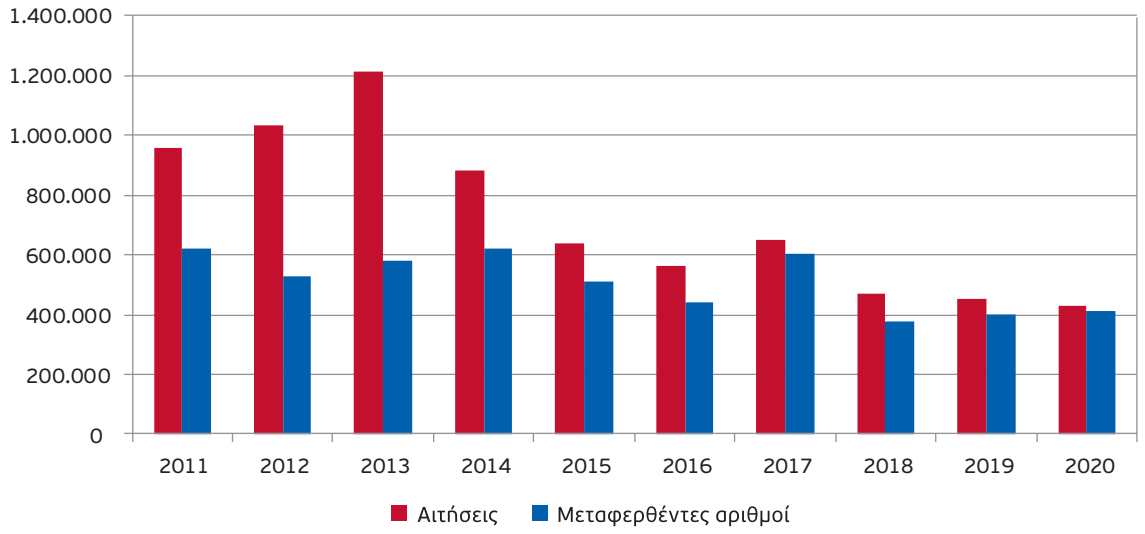

Πηγή: ΕΕΤΤ

1.2.3. Κινητές επικοινωνίες

Συνδέσεις

Οι συνδέσεις κινητής τηλεφωνίας[9] στο τέλος του 2020, μειώθηκαν τόσο ως προς τον συνολικό αριθμό συνδέσεων (δηλαδή των εγγεγραμμένων)[10] όσο και ως προς τον αριθμό των ενεργών συνδέσεων (πτώση κατά 4,1%), σε σχέση με το 2019. Ο συνολικός αριθμός συνδέσεων, στο τέλος του 2020, διαμορφώθηκε στα 13,7 έναντι 14,5 εκατ. συνδέσεων στο τέλος του 2019, μειωμένος κατά 5,9% (Πίνακας 1.5 και Διάγραμμα 1.29).

Αναλυτικότερα, οι συνδέσεις συμβολαίου ανήλθαν στα 4,4 εκατ., σημειώνοντας άνοδο κατά 1% σε σχέση με το 2019, ενώ οι εγγεγραμμένες συνδέσεις της καρτοκινητής ανήλθαν στα 9,2 εκατ., παρουσιάζοντας πτώση κατά 8,4% σε σχέση με το 2019 (Πίνακας 1.6 και Διάγραμμα 1.30).

Τόσο οι συνδέσεις των οικιακών όσο και των εταιρικών χρηστών, παρουσίασαν πτώση κατά 6% και 1,2% αντίστοιχα σε σχέση με το 2019, ανερχόμενες στα 12,4 εκατ. και στα 1,2 εκατ. (Πίνακας 1.7 και Διάγραμμα 1.31).

Τα μερίδια των ΕΚΤ, ως προς τον συνολικό αριθμό συνδέσεων, παρουσίασαν αρκετές μεταβολές στο τέλος του 2020. Τα μερίδια της VODAFONE και της WIND αυξήθηκαν στο 29,2% και 24,8% αντίστοιχα, έναντι 28,9%, και 24,5% στο τέλος του 2019. Αντίθετα, το μερίδιο της COSMOTE μειώθηκε στο 46% έναντι 46,6% το 2019 (Διάγραμμα 1.32 και Πίνακας 1.8). Ως προς τις ενεργές συνδέσεις[11], το μερίδιο της COSMOTE βρίσκεται στο εύρος [45%-55%], με τη VODAFONE να ακολουθεί με εύρος [25%-35%] (Πίνακας 1.9).

Η διείσδυση των ενεργών συνδέσεων κινητής τηλεφωνίας στον πληθυσμό της Ελλάδας, στο τέλος του 2020, ανήλθε περίπου σε 106%, μειωμένη κατά 4,4 εκατοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2019 (διείσδυση 111%). Αντίστοιχα, στο σύνολο των συνδέσεων, η διείσδυση ανήλθε σε 127% έναντι 135% το 2019 (Πίνακας 1.10).

Πίνακας 1.5: Συνολικές και ενεργές συνδέσεις κινητής τηλεφωνίας (χωρίς datacards)

	Εγγεγραμμένες συνδέσεις	Ενεργές συνδέσεις
Δεκ. 2011	14.557.672	12.127.985
Δεκ. 2012	15.151.742	12.897.306
Δεκ. 2013	15.722.476	12.518.645
Δεκ. 2014	15.473.683	12.144.598
Δεκ. 2015	15.353.553	12.566.650
Δεκ. 2016	15.934.294	12.538.927
Δεκ. 2017	16.167.273	12.937.106
Δεκ. 2018	15.354.388	12.170.757
Δεκ. 2019	14.458.145	11.882.081
Δεκ. 2020	13.650.884	11.412.995

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

9. Χρησιμοποιείται ο όρος «σύνδεση» ή «συνδρομή» αντί του «συνδρομητή». Δεν αποτυπώνεται ο αριθμός των συνδρομητών ως φυσικά πρόσωπα ή οντότητες, αλλά οι συνολικές συνδέσεις/συνδρομές, καθώς ένας συνδρομητής είναι δυνατό να έχει μία ή και περισσότερες συνδρομές/συνδέσεις.
10. Ως «ενεργές συνδέσεις» ή «ενεργές συνδρομές» ορίζονται οι συνδέσεις/συνδρομές που έχουν προκαλέσει τη δημιουργία ήχου ή χονδρικού εσόδου και κίνησης, τους προηγούμενους τρεις μήνες.
11. Το πλήθος των ενεργών συνδέσεων, καθώς και τα μερίδια που προκύπτουν, αποτελούν εμπιστευτικά στοιχεία και παρουσιάζονται με τη μορφή εύρους.

Διάγραμμα 1.29: Συνδέσεις/συνδρομές κινητής τηλεφωνίας

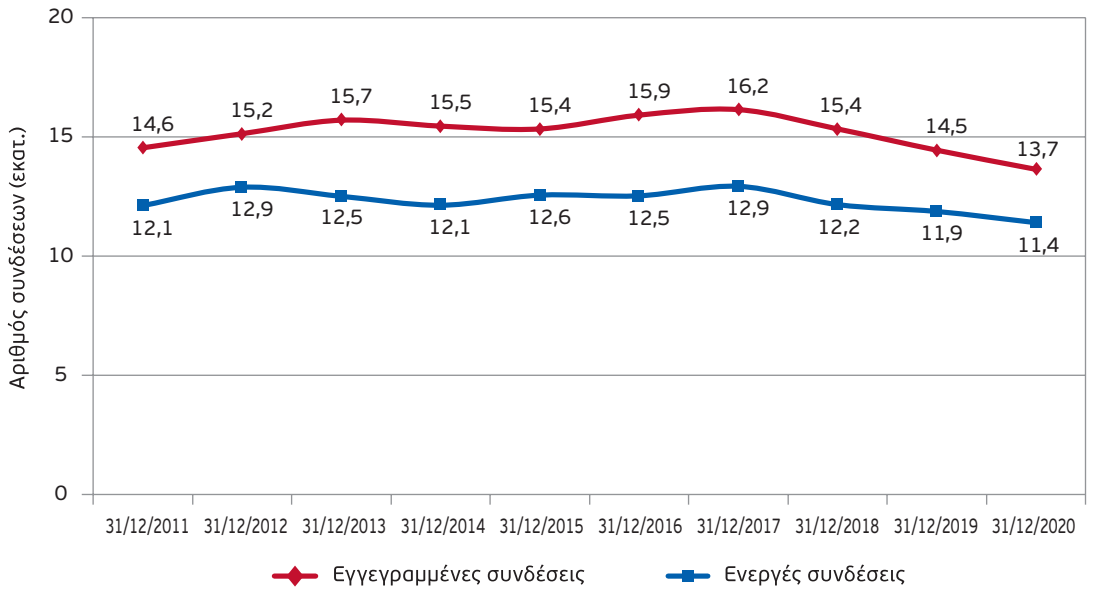

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Πίνακας 1.6: Συνολικές συνδέσεις συμβολαίου και καρτοκινητής

	Συνδέσεις συμβολαίου	Συνδέσεις καρτοκινητής (εγγεγραμμένες)
Δεκ. 2011	4.375.606	10.182.066
Δεκ. 2012	4.381.879	10.769.863
Δεκ. 2013	4.278.843	11.443.633
Δεκ. 2014	4.216.579	11.257.104
Δεκ. 2015	4.211.675	11.141.878
Δεκ. 2016	4.219.022	11.715.272
Δεκ. 2017	4.261.140	11.906.133
Δεκ. 2018	4.336.465	11.017.923
Δεκ. 2019	4.383.959	10.074.186
Δεκ. 2020	4.426.244	9.224.640

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.30: Εξέλιξη αριθμού συνδέσεων κινητής τηλεφωνίας (καρτοκινητή και συμβόλαιο)

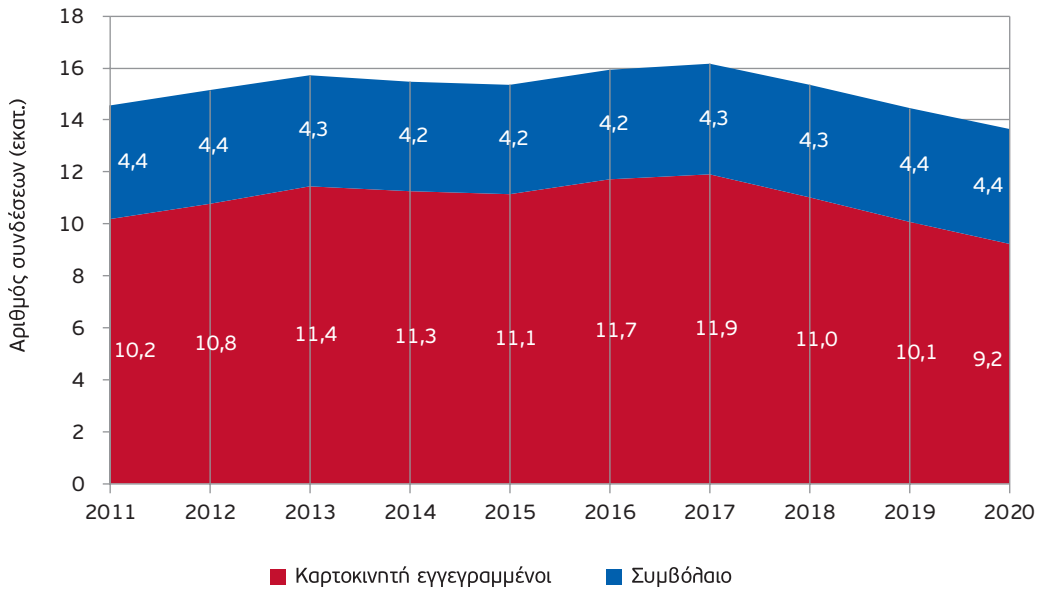

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Πίνακας 1.7: Συνολικές συνδέσεις οικιακών και εταιρικών χρηστών συμβολαίου και καρτοκινητής

	Οικιακοί	Εταιρικοί
Δεκ. 2011	13.233.823	1.323.849
Δεκ. 2012	13.876.910	1.274.537
Δεκ. 2013	14.497.186	1.225.290
Δεκ. 2014	14.254.880	1.218.803
Δεκ. 2015	14.118.156	1.235.397
Δεκ. 2016	14.682.583	1.251.711
Δεκ. 2017	14.902.753	1.264.520
Δεκ. 2018	14.063.618	1.290.770
Δεκ. 2019	13.234.616	1.223.529
Δεκ. 2020	12.441.461	1.209.423

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.31: Εξέλιξη αριθμού συνδέσεων κινητής τηλεφωνίας (οικιακοί-εταιρικοί χρήστες)

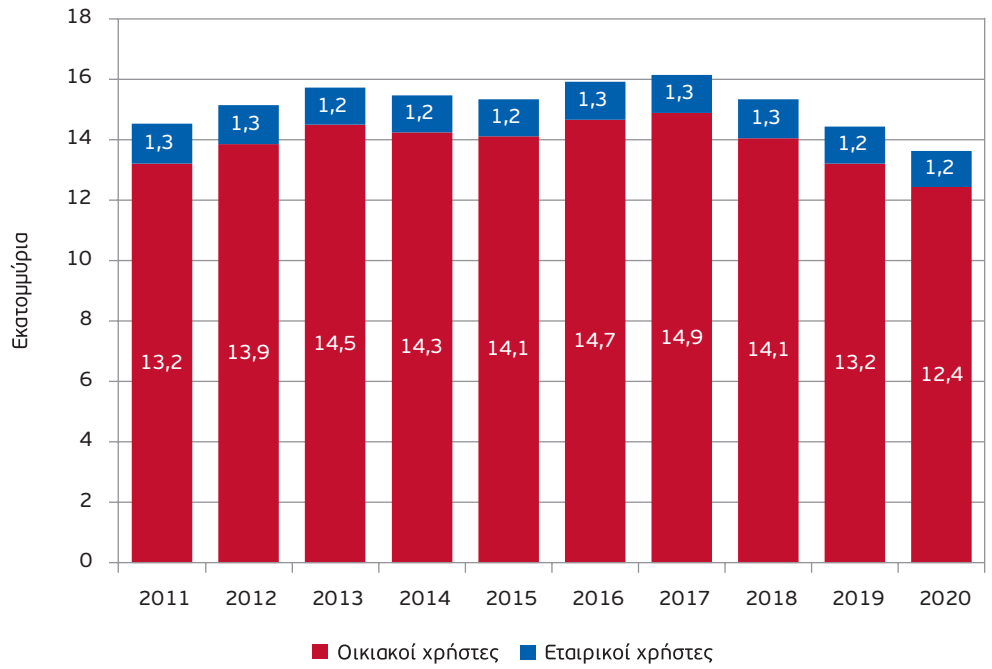

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.32: Μερίδια ΕΚΤ ως προς τις εγγεγραμμένες συνδέσεις

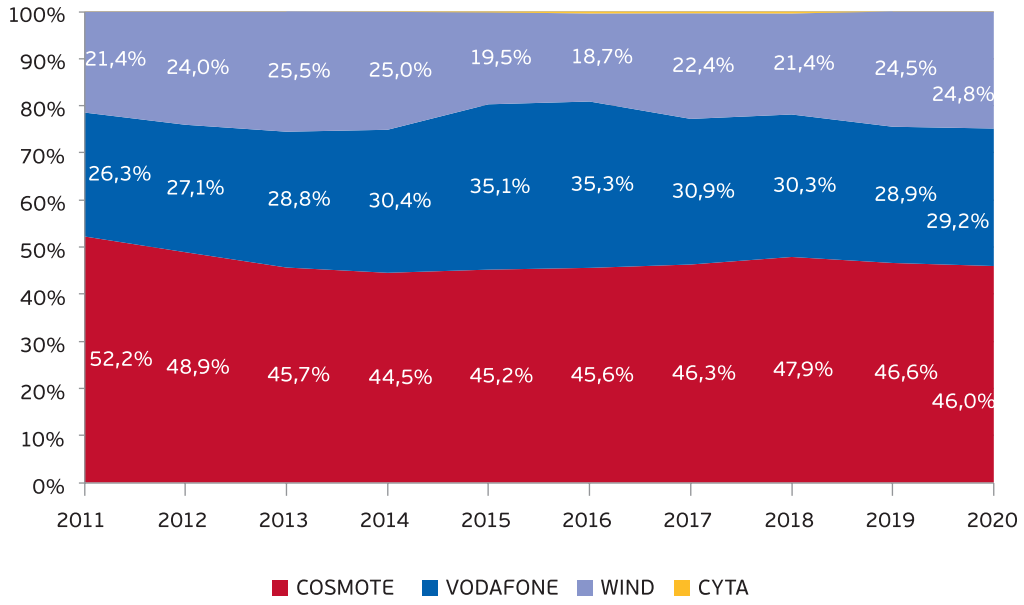

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Πίνακας 1.8: Μερίδια ΕΚΤ ως προς τις εγγεγραμμένες συνδέσεις

	Δεκ. 2011	Δεκ. 2012	Δεκ. 2013	Δεκ. 2014	Δεκ. 2015	Δεκ. 2016	Δεκ. 2017	Δεκ. 2018	Δεκ. 2019	Δεκ. 2020
COSMOTE	52,2%	48,9%	45,7%	44,5%	45,2%	45,6%	46,3%	47,9%	46,6%	46%
CYTA	0%	0%	0%	0,1%	0,2%	0,4%	0,4%	0,4%	0%	-
VODAFONE	26,3%	27,1%	28,8%	30,4%	35,1%	35,3%	30,9%	30,3%	28,9%	29,2%
WIND	21,4%	24,0%	25,5%	25,0%	19,5%	18,7%	22,4%	21,4%	24,5%	24,8%

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Πίνακας 1.9: Μερίδια ΕΚΤ ως προς τις ενεργές συνδέσεις

	Δεκ. 2011	Δεκ. 2012	Δεκ. 2013	Δεκ. 2014	Δεκ. 2015	Δεκ. 2016	Δεκ. 2017	Δεκ. 2018	Δεκ. 2019	Δεκ. 2020
COSMOTE	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%
CYTA	-	-	-	0%-5%	0%-5%	0%-5%	0%-5%	0%-5%	0%-5%	-
VODAFONE	25%-35%	25%-35%	25%-35%	25%-35%	25%-35%	25%-35%	25%-35%	25%-35%	25%-35%	25%-35%
WIND	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Πίνακας 1.10: Διείσδυση συνδέσεων στον πληθυσμό

	Δεκ. 2011	Δεκ. 2012	Δεκ. 2013	Δεκ. 2014	Δεκ. 2015	Δεκ. 2016	Δεκ. 2017	Δεκ. 2018	Δεκ. 2019	Δεκ. 2020
Εγγεγραμμένες συνδέσεις	131%	137%	143%	142%	141%	148%	150%	143%	135%	127%
Ενεργές συνδέσεις	109%	116%	114%	111%	116%	116%	120%	113%	111%	106%

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Χρήση των δικτύων κινητών επικοινωνιών

Η χρήση των δικτύων κινητών επικοινωνιών το 2020, χαρακτηρίστηκε από την αύξηση των λεπτών ομιλίας εντός της Ελλάδας και την εντυπωσιακή άνοδο στη χρήση υπηρεσίας δεδομένων, ενώ αντίθετα μειώθηκαν τα σύντομα γραπτά μηνύματα (SMS).

Φωνητικές κλήσεις

- Ο συνολικός όγκος των φωνητικών κλήσεων διαμορφώθηκε, το 2020, στα 30,5 δισ. λεπτά, παρουσιάζοντας αύξηση 6,3% σε σχέση με το 2019 (28,7 δισ. λεπτά) (Διάγραμμα 1.33).
- Ο μεγαλύτερος όγκος των κλήσεων πραγματοποιήθηκε σε κινητά εντός του ίδιου δικτύου/εταιρίας κινητής τηλεφωνίας (on-net), ανερχόμενος σε 15,9 δισ. λεπτά και παρουσιάζοντας αύξηση 1,7% σε σχέση με το 2019 (Διάγραμμα 1.34). Η εν λόγω κίνηση αποτέλεσε επίσης, το 53% του όγκου των βασικών τύπων κλήσεων (δηλ. των on-net, off-net, προς σταθερά και προς διεθνείς προορισμούς) έναντι 56% το 2019 (Διάγραμμα 1.35).
- Οι κλήσεις προς κινητά εκτός δικτύου (off-net), παρουσίασαν εκ νέου σημαντική αύξηση 13,5% σε σχέση με το 2019 (από 9,1 δισ. λεπτά σε 10,3 δισ. λεπτά), ενώ ιδιαίτερα αυξημένες κατά 24,6% εμφανίστηκαν και οι κλήσεις από κινητά προς σταθερά (από 2,6 δισ. λεπτά σε 3,2 δισ. λεπτά).
- Μείωση κατά 26,3% παρουσίασαν οι κλήσεις από κινητά προς διεθνείς προορισμούς.

Ο μεγαλύτερος όγκος των φωνητικών κλήσεων εξακολούθησε να πραγματοποιείται από τους συνδρομητές καρτοκινητής, σε ποσοστό 47,7% του συνόλου των κλήσεων, ακολούθησαν οι οικιακοί χρήστες με συμβόλαιο (42,1%) και οι εταιρικοί χρήστες με συμβόλαιο (16,5%) (Διάγραμμα 1.36). Έχοντας ως βάση την πραγματοποιηθείσα κίνηση, η μέση μηνιαία διάρκεια κλήσης για έναν οικιακό χρήστη με συμβόλαιο ανήλθε σε περίπου 266 λεπτά προς κινητά (έναντι 243 λεπτά το 2019) και σε 37 λεπτά προς σταθερά. Για έναν εταιρικό χρήστη, η διάρκεια ήταν 272 λεπτά προς κινητά (έναντι 233 λεπτά το 2019) και 46 λεπτά προς σταθερά, ενώ τέλος, για έναν συνδρομητή καρτοκινητής, ο μέσος όρος ομιλίας τον μήνα ήταν 143 λεπτά προς κινητά (έναντι 134 λεπτά το 2019) και 13 λεπτά προς σταθερά.

Σύντομα Γραπτά Μηνύματα (SMS)

- Ο συνολικός αριθμός των σύντομων γραπτών μηνυμάτων (SMS) μειώθηκε κατά 6,1% (2,2 δισ. έναντι 2,4 δισ. μηνύματα το 2019) (Διάγραμμα 1.37).
- Τα περισσότερα SMS διακινήθηκαν και το 2020 μεταξύ χρηστών του ίδιου δικτύου (on-net), σε ποσοστό 44,9% (έναντι 52,3% το 2019), ενώ μειώθηκε το ποσοστό του πλήθους των SMS που διακινήθηκαν προς άλλα δίκτυα (off-net) (30% έναντι 34,9% το 2019).
- Τα SMS από χρήστες καρτοκινητής μειώθηκαν κατά 7,5%, ανερχόμενα σε 1 δισ. μηνύματα το 2020, έναντι 1,1 δισ. το 2019. Επίσης, μειώθηκαν κατά 6,2% και τα SMS από οικιακούς χρήστες συμβολαίου, τα οποία ανήλθαν στα 0,9 δισ. μηνύματα έναντι 1 δισ. μηνύματα το 2019 (Διάγραμμα 1.38).
- Ένας οικιακός χρήστης με συμβόλαιο έστειλε, κατά μέσο όρο τον μήνα, 24 SMS (έναντι 26 SMS το 2019), και έπονται, στα ίδια επίπεδα με το 2019, ο εταιρικός χρήστης με 21 SMS και ο συνδρομητής καρτοκινητής με 12 SMS.

Μηνύματα Multimedia (MMS)

Πτώση κατά 9,5% παρουσίασαν τα μηνύματα πολυμέσων (MMS), τα οποία ανήλθαν, το 2020, σε 9,6 εκατ. από 10,7 εκατ. το 2019 (Διάγραμμα 1.39).

Υπηρεσίες δεδομένων (data)[12]

- Το 2020, αξιοσημείωτη ήταν η αύξηση κατά 68% του όγκου των υπηρεσιών δεδομένων μέσω δικτύων κινητών επικοινωνιών, φθάνοντας τα 379 εκατ. GB έναντι 225 εκατ. GB το 2019 (Διάγραμμα 1.40).
- Η πλειονότητα των δεδομένων διακινήθηκε μέσα από συσκευές κινητής τηλεφωνίας, σε ποσοστό 95%, ενώ το υπόλοιπο 5%, μέσω άλλων φορητών συσκευών, με χρήση κάρτας πρόσβασης σε υπηρεσίες δεδομένων (datacards) και M2M.
- Όλες οι κατηγορίες χρηστών αύξησαν σημαντικά τη χρήση δεδομένων που έκαναν κατά τη διάρκεια του 2020. Ένας οικιακός χρήστης με συμβόλαιο χρησιμοποίησε, κατά μέσο όρο τον μήνα, 3,5 GB (έναντι 1,9 GB το 2019), έπεται ο συνδρομητής καρτοκινητής με 2,6 GB (έναντι 1,5 GB το 2019) και τέλος, ο εταιρικός χρήστης με 1,7 GB (έναντι 1,1 GB το 2019).

12. Σημειώνεται ότι μέχρι και το 2012 δεν υπήρχε η δυνατότητα ξεχωριστής αποτύπωσης χρήσης δεδομένων μέσω κινητού τηλεφώνου ή datacards.

Διάγραμμα 1.33: Όγκος φωνητικών κλήσεων που εκκινούν από κινητό τηλέφωνο

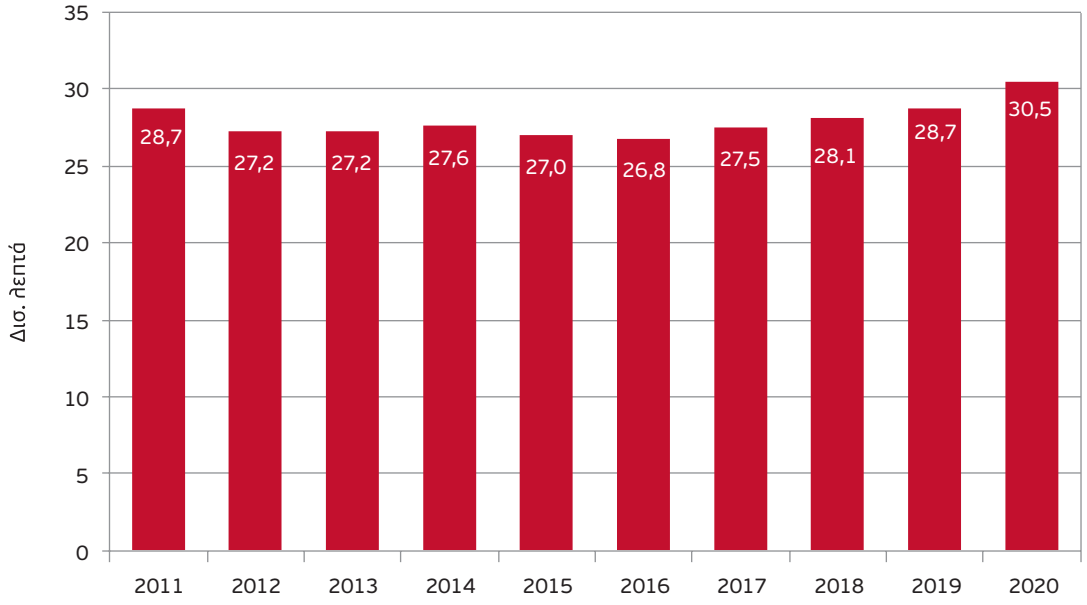

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.34: Όγκος φωνητικών κλήσεων ανά βασικό τύπο κλήσεων

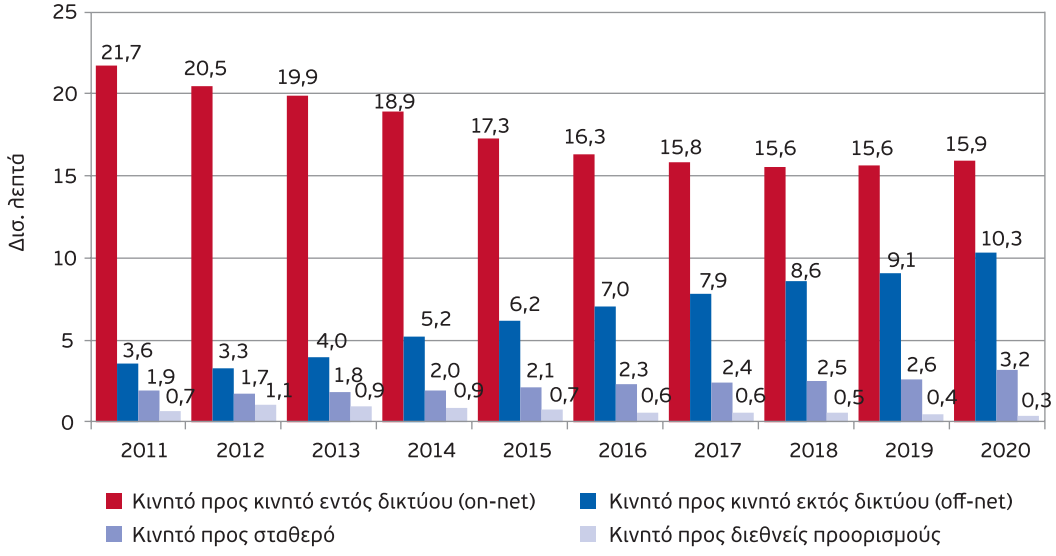

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.35: Ποσοστιαία (%) κατανομή του όγκου των βασικών τύπων κλήσεων

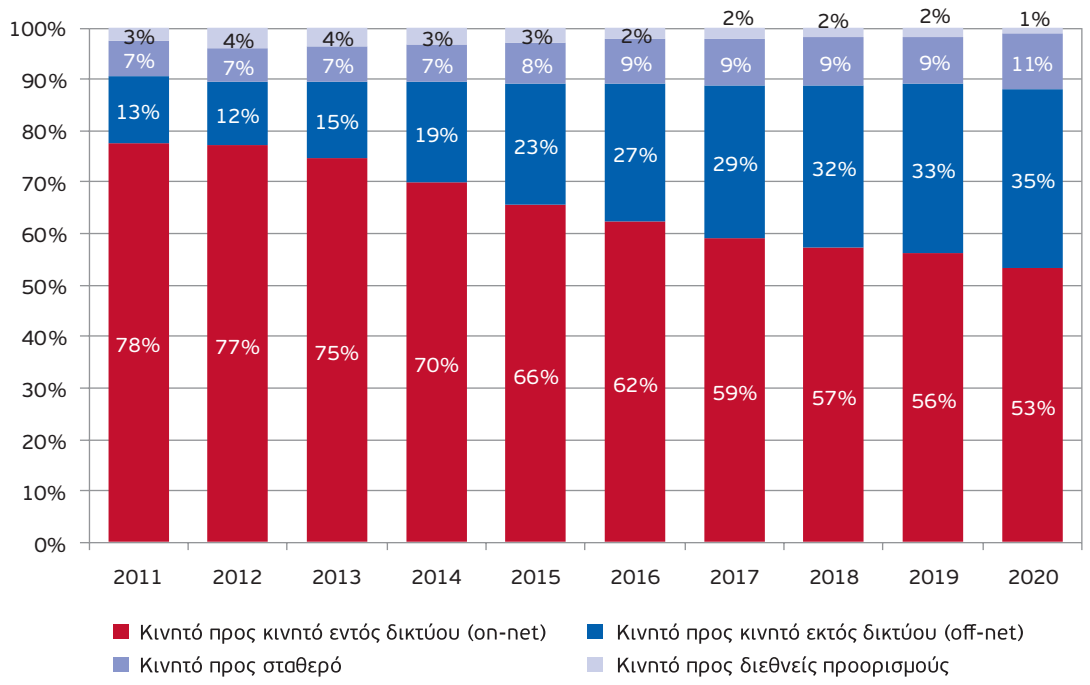

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.36: Όγκος φωνητικών κλήσεων ανά κατηγορία χρήστη

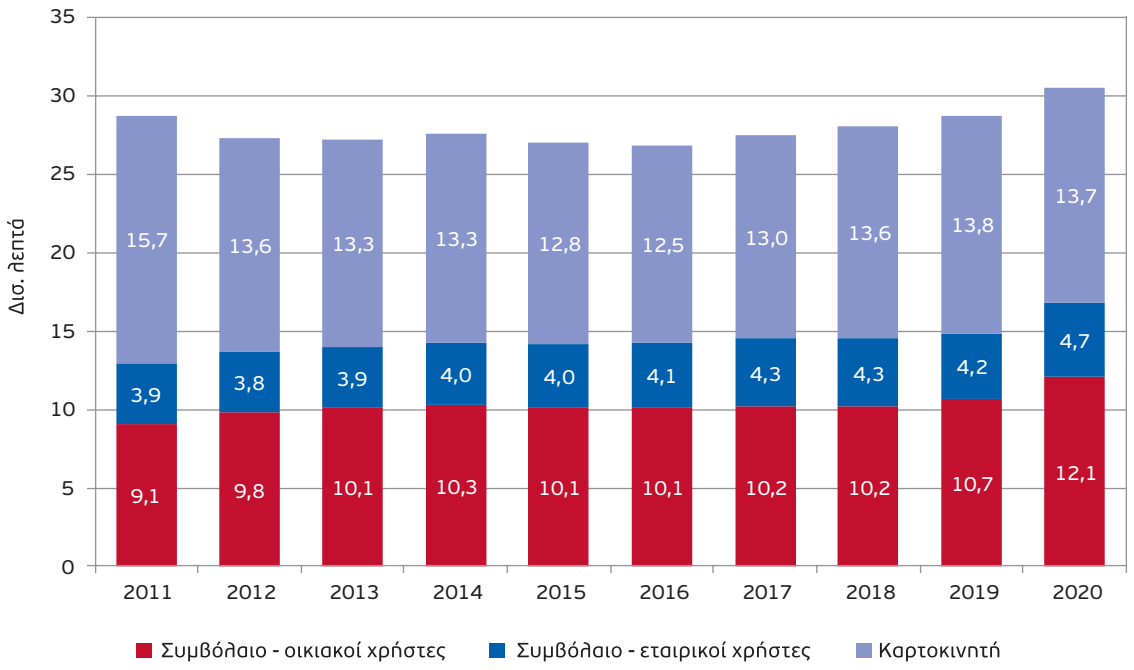

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.37: Συνολικός αριθμός SMS

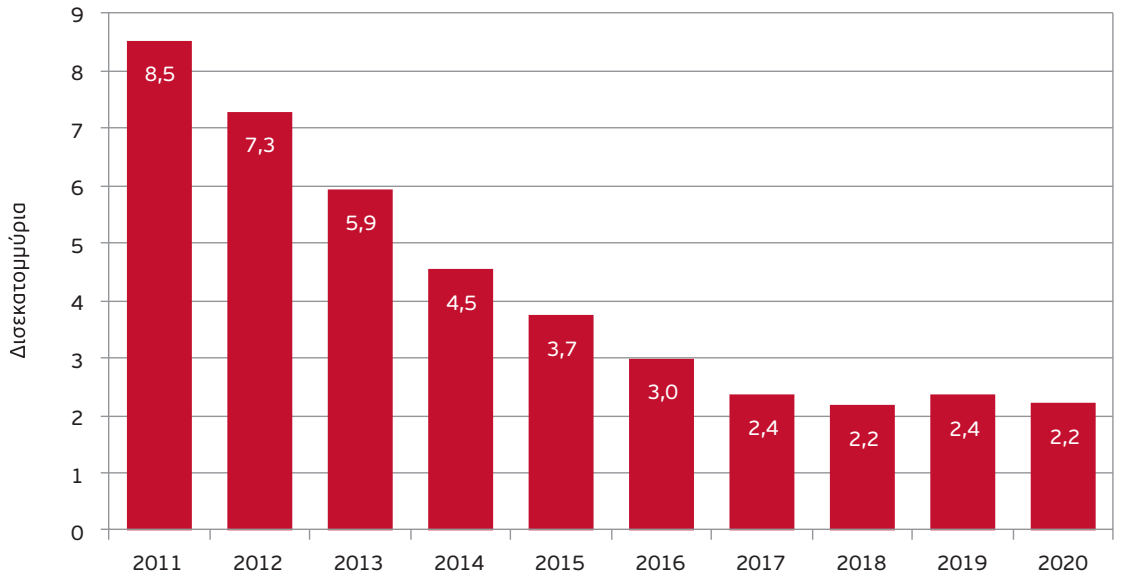

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.38: Αριθμός SMS ανά κατηγορία χρήστη

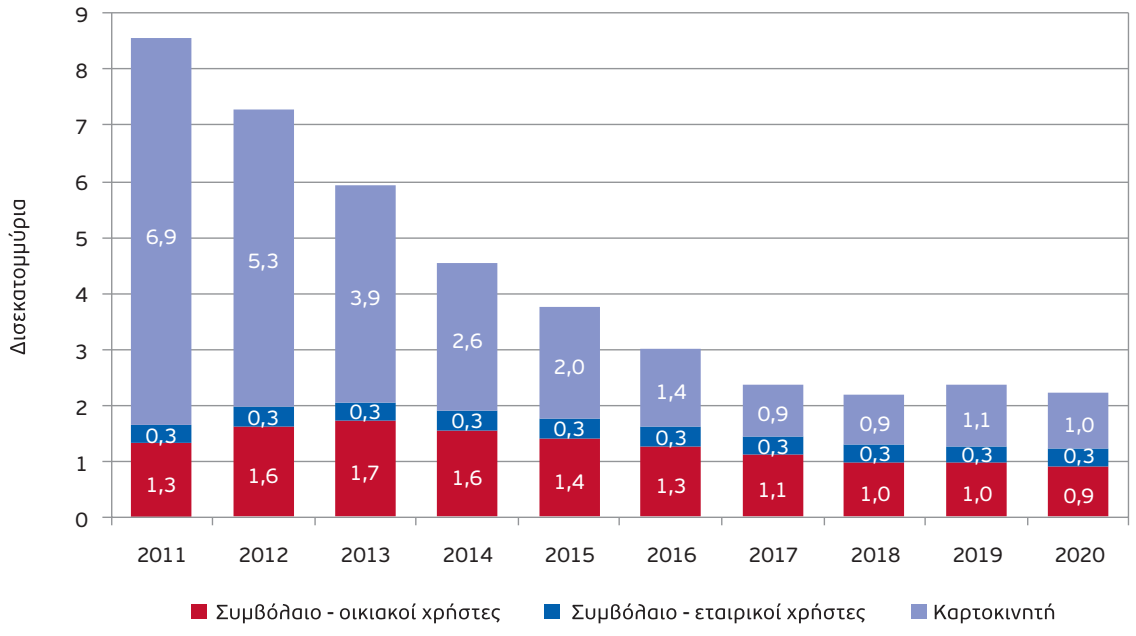

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.39: Συνολικός αριθμός MMS

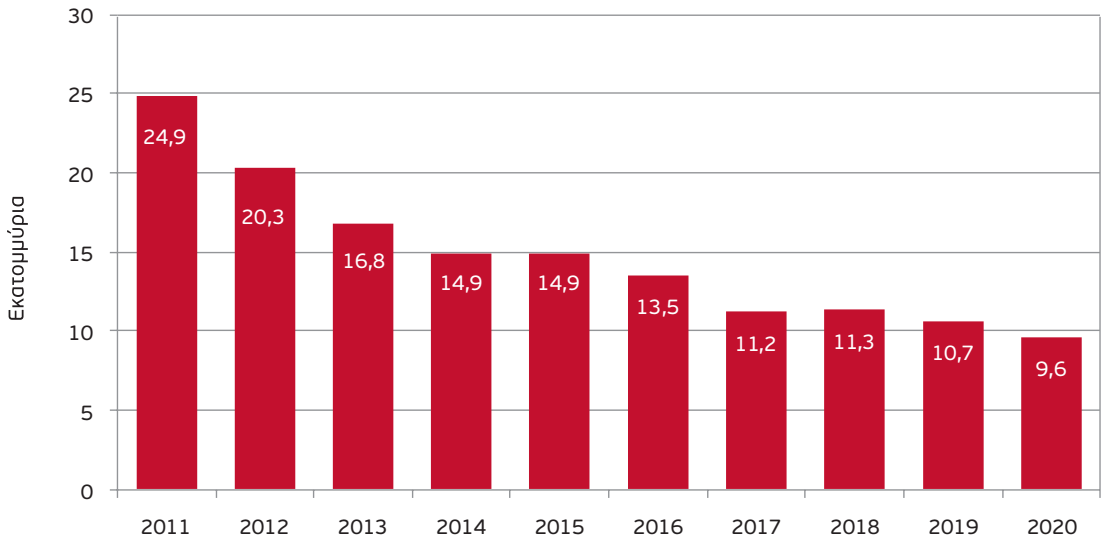

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.40: Συνολικός όγκος υπηρεσιών δεδομένων μέσω κινητού, datacard και M2M

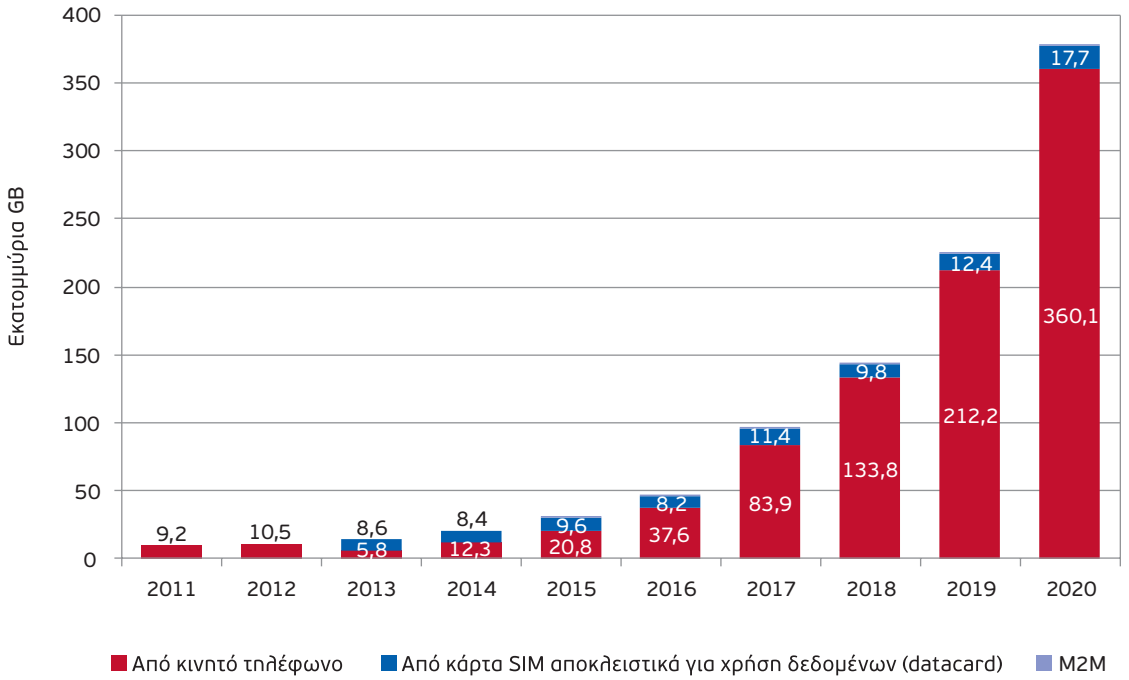

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Λιανικά έσοδα από κινητές υπηρεσίες

Το 2020, τα λιανικά έσοδα από πώληση υπηρεσιών φωνής και δεδομένων[13] (συμβολαίου και καρτοκινητής) μειώθηκαν κατά 4,1% και ανήλθαν σε 1,6 δισ. ευρώ (Διάγραμμα 1.41). Οι Πίνακες 1.11-1.13 παρουσιάζουν τα μερίδια, βάσει λιανικών εσόδων των παρόχων κινητής, τόσο συνολικά όσο και ανά κατηγορία συνδρομητή (συμβόλαιο-καρτοκινητή)[14]. Τα έσοδα από εταιρικούς χρήστες παρουσίασαν τη μεγαλύτερη μείωση κατά 9%, ενώ πτωτική ήταν η τάση των εσόδων, τόσο από την καρτοκινητή όσο και από τους οικιακούς χρήστες με συμβόλαιο (4,1% και 1,9% αντίστοιχα). Η πλειονότητα των λιανικών εσόδων φωνής και δεδομένων (62,9%) προήλθε από τις φωνητικές κλήσεις (Διάγραμμα 1.42). Το μέσο ετήσιο έσοδο ανά χρήστη (σύνδεση) συμβολαίου και καρτοκινητής ανήλθε στα 254 ευρώ (μείωση 5,6%) και 69 ευρώ (αύξηση 1,4%) αντίστοιχα (Διάγραμμα 1.43).

Διάγραμμα 1.41: Λιανικά έσοδα από χρήστες υπηρεσιών φωνής και δεδομένων δικτύων κινητών επικοινωνιών

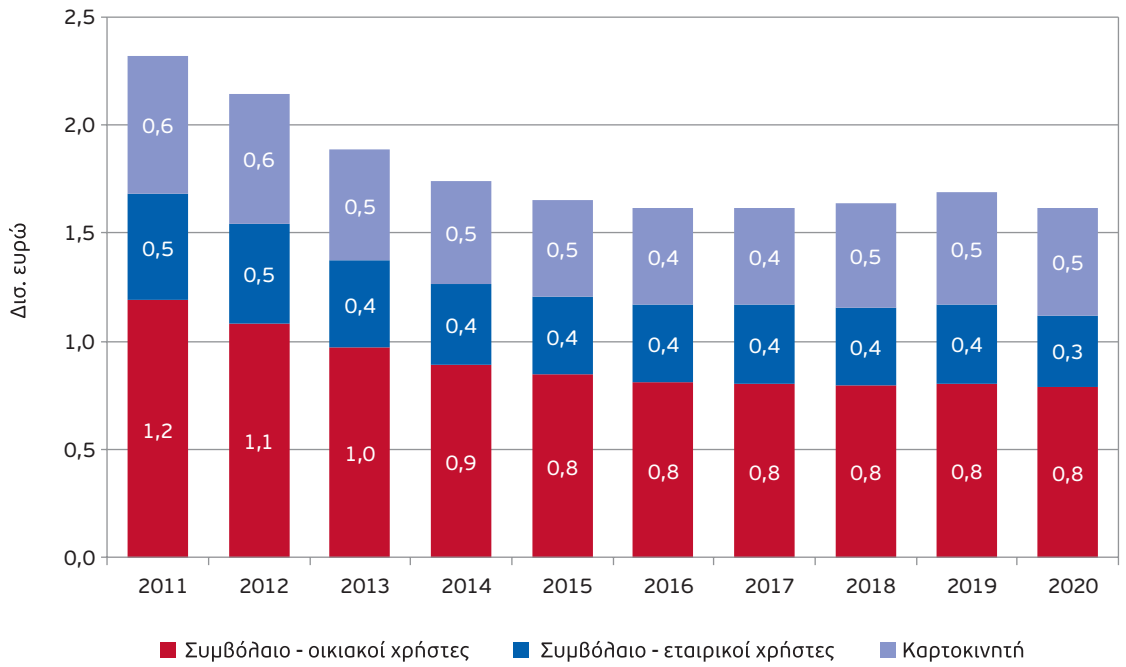

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

13. Δεν περιλαμβάνονται έσοδα από πώληση συσκευών, χονδρικές ή άλλες υπηρεσίες.
14. Τα λιανικά έσοδα, καθώς και τα μερίδια που προκύπτουν, αποτελούν εμπιστευτικά στοιχεία και παρουσιάζονται με τη μορφή εύρους.

Πίνακας 1.11: Μερίδια ΕΚΤ ως προς τα λιανικά έσοδα

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
COSMOTE	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%
CYTA	-	-	-	0%-5%	0%-5%	0%-5%	0%-5%	0%-5%	0%-5%	-
VODAFONE	25%-35%	25%-35%	25%-35%	25%-35%	25%-35%	25%-35%	25%-35%	25%-35%	25%-35%	25%-35%
WIND	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Πίνακας 1.12: Μερίδια ΕΚΤ ως προς τα λιανικά έσοδα συμβολαίου

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
COSMOTE	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%
CYTA	-	-	-	0%-5%	0%-5%	0%-5%	0%-5%	0%-5%	0%-5%	-
VODAFONE	25%-35%	25%-35%	25%-35%	25%-35%	25%-35%	25%-35%	25%-35%	25%-35%	25%-35%	25%-35%
WIND	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Πίνακας 1.13: Μερίδια ΕΚΤ ως προς τα λιανικά έσοδα καρτοκινητής

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
COSMOTE	55%-65%	55%-65%	55%-65%	55%-65%	55%-65%	55%-65%	45%-55%	45%-55%	55%-65%	55%-65%
CYTA	-	-	-	0%-5%	0%-5%	0%-5%	0%-5%	0%-5%	0%-5%	-
VODAFONE	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	25%-35%	25%-35%	25%-35%	25%-35%	25%-35%	15%-25%
WIND	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	15%-25%

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.42: Κατανομή λιανικών εσόδων από υπηρεσίες φωνής και δεδομένων δικτύων κινητών επικοινωνιών, 2020

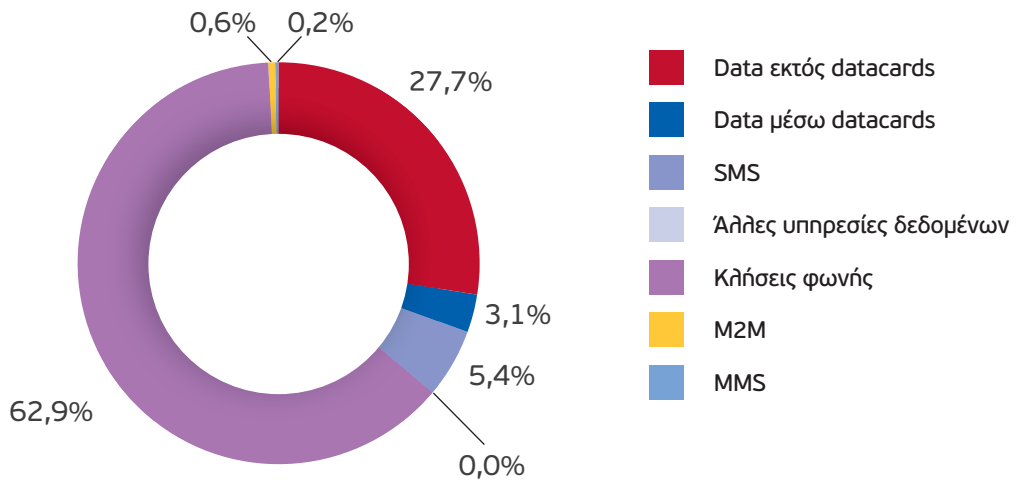

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.43: Μέσο ετήσιο έσοδο ανά σύνδεση κινητής τηλεφωνίας

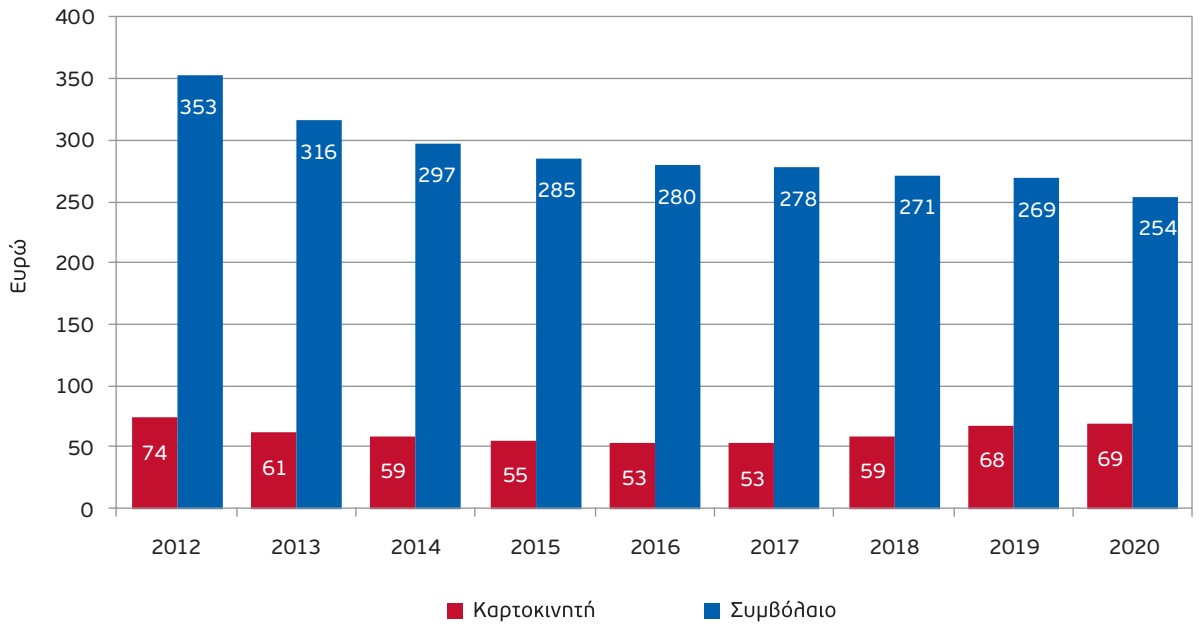

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διασύνδεση κινητής τηλεφωνίας

Η κίνηση διασύνδεσης των ΕΚΤ, το 2020, παρουσίασε αύξηση 10,6% σε σχέση με το 2019, η οποία αντιστοιχεί σε συνολική άνοδο 2,6 δισ. λεπτών περίπου, σε ετήσια βάση (Διάγραμμα 1.44). Πιο συγκεκριμένα, η εθνική εισερχόμενη κίνηση αυξήθηκε κατά 11,7% και η εθνική εξερχόμενη κίνηση κατά 13%, ενώ φθίνουσα πορεία είχαν τόσο η διεθνής εισερχόμενη κίνηση όσο και η διεθνής εξερχόμενη κίνηση (μείωση 11,4% και 32,3% αντίστοιχα).

Η εσωτερική κίνηση των ΕΚΤ, για το 2020, ανήλθε στα 15,1 δισ. λεπτά περίπου, αυξημένη κατά 11,5% σε σχέση με το 2019 (1,6 δισ. λεπτά περίπου), και ως εκ τούτου, αποτέλεσε το 35,4% της συνολικής κίνησης διασύνδεσης, η οποία περιλαμβάνει επίσης, την εισερχόμενη και την εξερχόμενη κίνηση (Διάγραμμα 1.45).

Παράλληλα, αξιοσημείωτη άνοδο σημείωσε η εθνική κίνηση που τερματίζει σε κινητά δίκτυα. Ειδικότερα, οι φωνητικές κλήσεις εντός Ελλάδας που τερματίζουν σε κινητά, παρουσίασαν αύξηση 12,6% και ανήλθαν στα 28,5 δισ. λεπτά, έναντι 25,3 δισ. λεπτών το 2019 (Διάγραμμα 1.46). Αντίθετα, τα έσοδα από την εθνική εισερχόμενη κίνηση σε κινητά δίκτυα εντός της Ελλάδας, το 2020, ανήλθαν στα 87,3 εκατ. ευρώ (πτώση 22,6%), λόγω της σημαντικής μείωσης κατά 34% στα τέλη τερματισμού σε δίκτυα κινητών επικοινωνιών, από τον Φεβρουάριο του 2020 (Διάγραμμα 1.47).

Ειδικότερα, από την 11η Φεβρουαρίου 2020, τα τέλη τερματισμού σε δίκτυα κινητών επικοινωνιών, διαμορφώθηκαν πλέον στα 0,622 ευρωλεπτά ανά λεπτό κίνησης, λόγω της αναθεώρησης του σχετικού υπολογιστικού bottom-up μοντέλου (Διάγραμμα 1.48). Η επόμενη αλλαγή στο τέλος τερματισμού κινητής θα είναι στα 0,55 ευρωλεπτά ανά λεπτό κίνησης και θα λάβει χώρα το 2022.

Διάγραμμα 1.44: Κίνηση διασύνδεσης παρόχων κινητής τηλεφωνίας

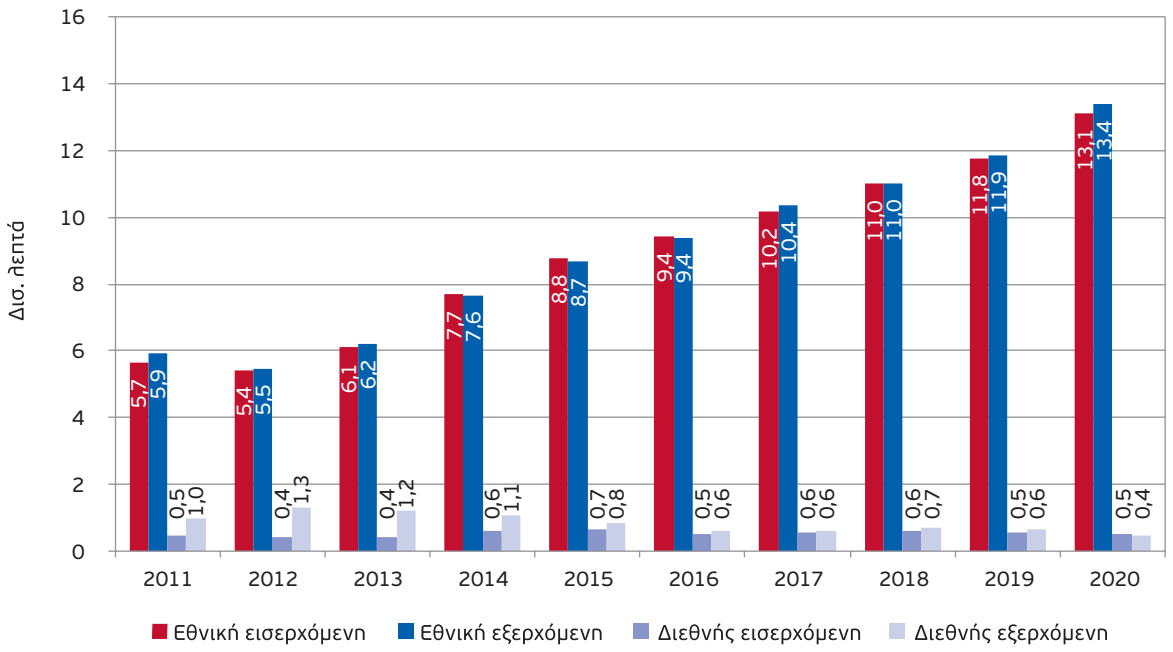

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ΕΚΤ)

Διάγραμμα 1.45: Εσωτερική κίνηση παρόχων κινητής τηλεφωνίας

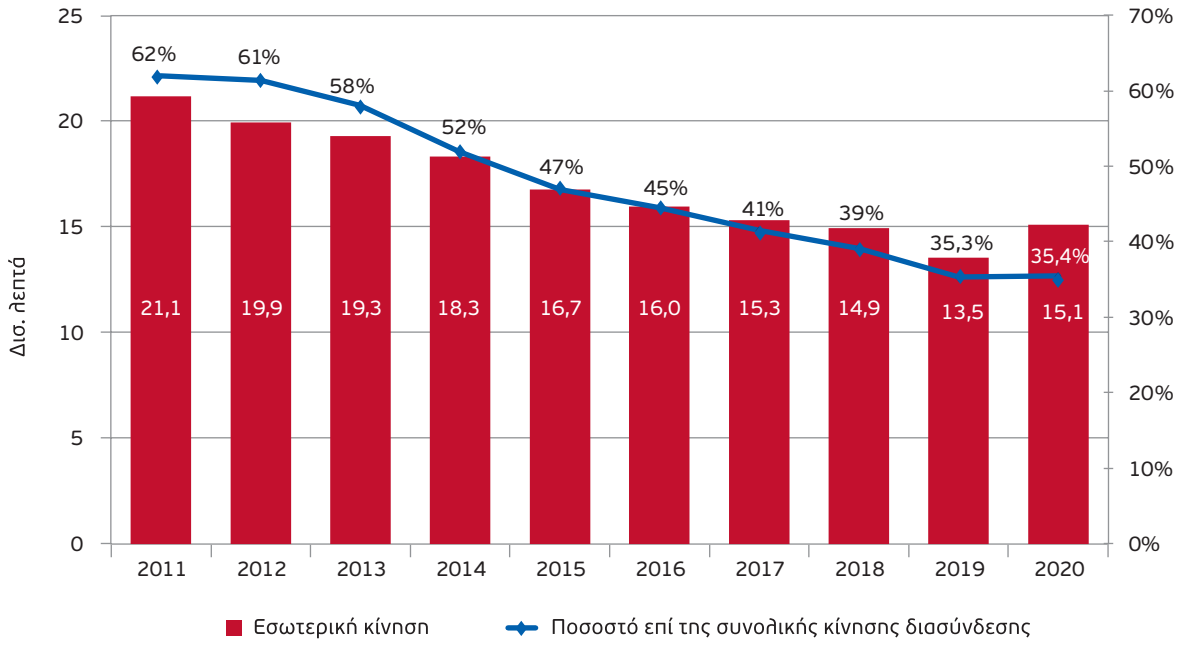

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ΕΚΤ)

Διάγραμμα 1.46: Φωνητικές κλήσεις που τερματίζουν σε κινητά εντός Ελλάδας

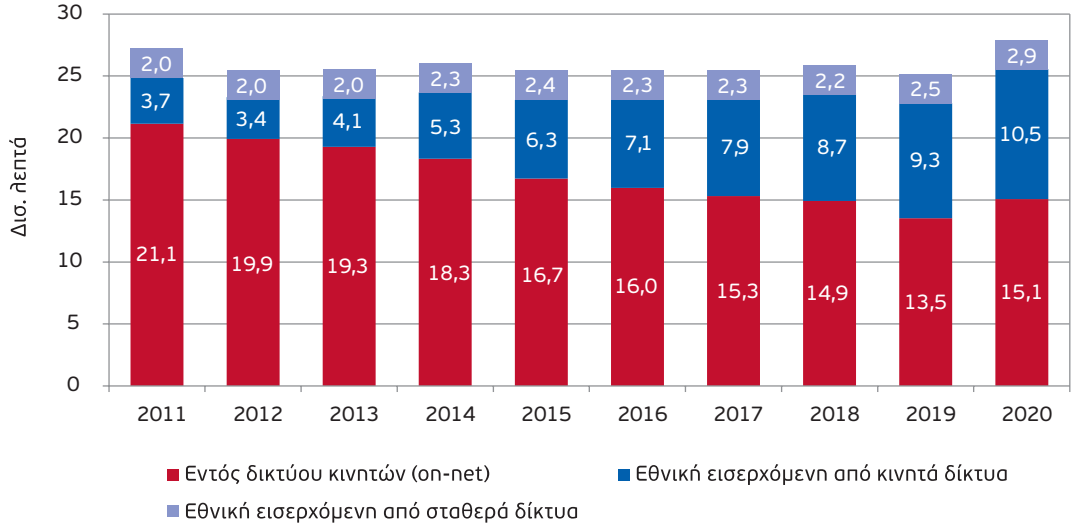

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ΕΚΤ)

Διάγραμμα 1.47: Έσοδα από τερματισμό φωνητικών κλήσεων σε κινητά από σταθερά και κινητά εντός Ελλάδας

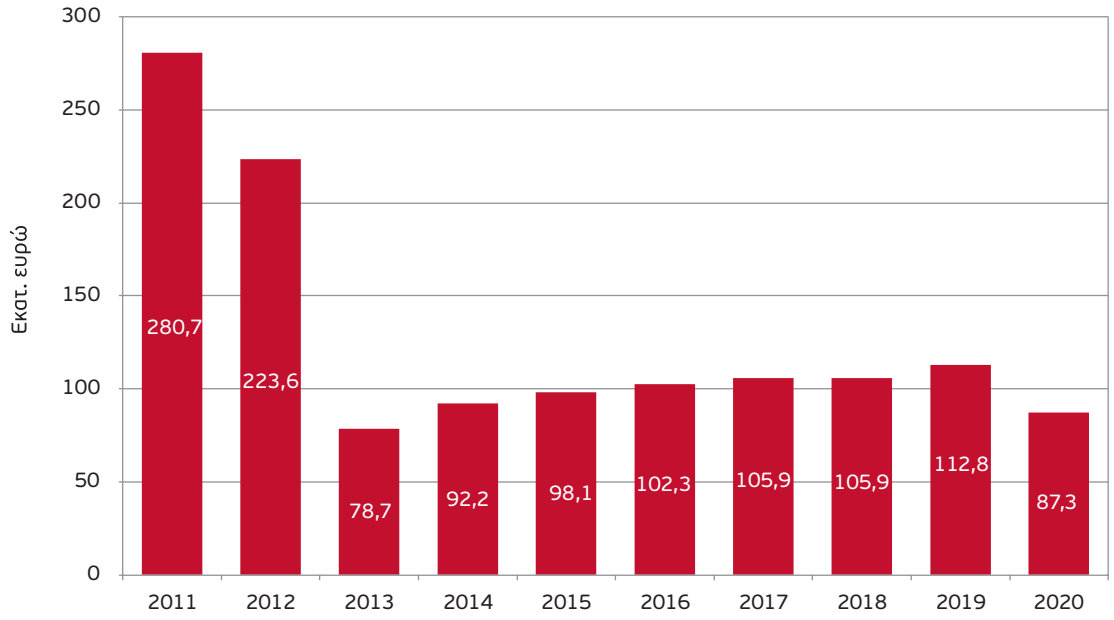

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των ΕΚΤ)

Διάγραμμα 1.48: Εξέλιξη τελών τερματισμού σε δίκτυα κινητής τηλεφωνίας

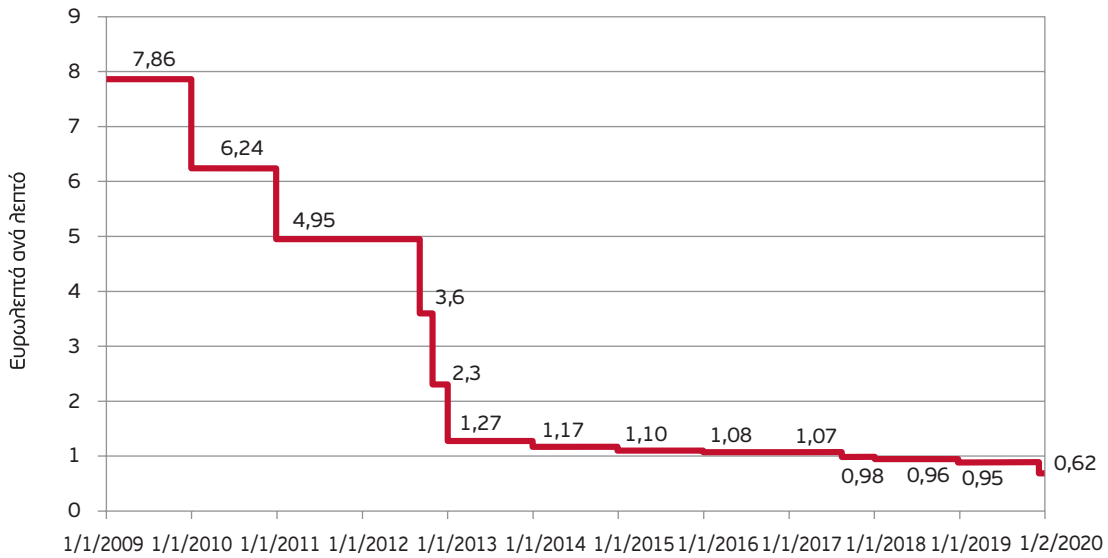

Πηγή: ΕΕΤΤ

Διάγραμμα 1.49: Φορητότητα αριθμών κινητής τηλεφωνίας

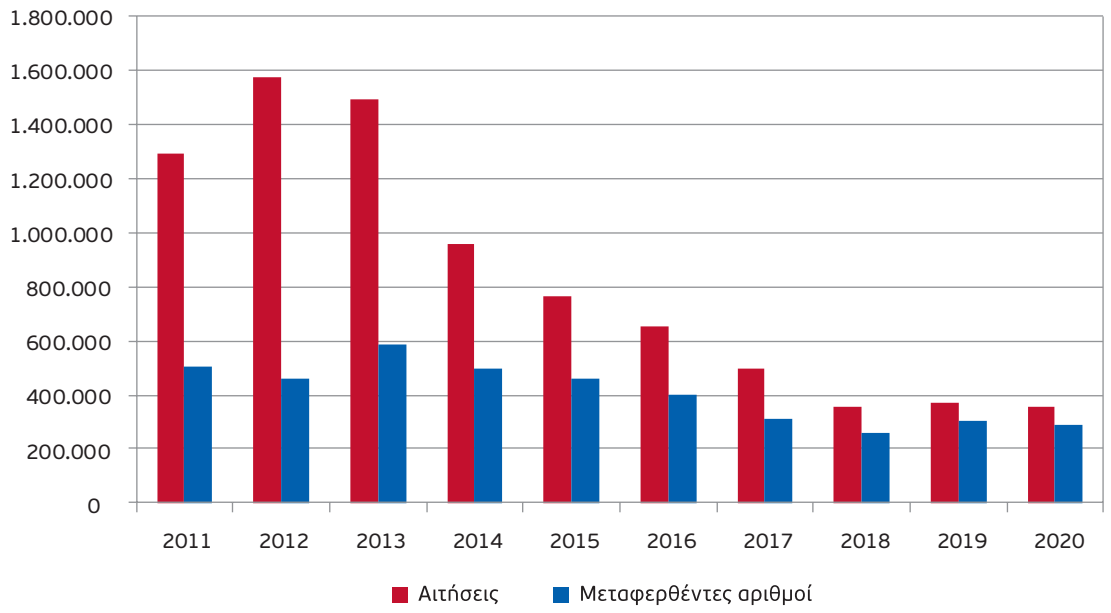

Πηγή: ΕΕΤΤ

Φορητότητα αριθμών κινητής τηλεφωνίας

Στη διάρκεια του 2020, υποβλήθηκαν 358.359 αιτήσεις για μεταφορά αριθμών κινητής τηλεφωνίας, έναντι 372.522 αιτήσεων το 2019, σημειώνοντας πτώση 3,8%, σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Την ίδια περίοδο, μεταφέρθηκαν 291.740 αριθμοί, μειωμένοι κατά 3,7% σε σχέση με το 2019 (Διάγραμμα 1.49). Συμπερασματικά, οι μεταφορές ολοκληρώθηκαν για περίπου 81% από τα αρχικά αιτήματα φορητότητας.

1.2.4. Σύγκριση σταθερής και κινητής τηλεφωνίας

Οι συνδέσεις σταθερής τηλεφωνίας αυξήθηκαν κατά 1,1%, φθάνοντας τα 4,9 εκατ. το 2020, ενώ αντίθετα οι ενεργές συνδρομές/συνδέσεις κινητής τηλεφωνίας μειώθηκαν κατά 3,9%, ανερχόμενες σε 11,4 εκατ. (Διάγραμμα 1.50).

Το Διάγραμμα 1.51 παρουσιάζει την πορεία των λιανικών εσόδων τηλεφωνίας και Διαδικτύου σε σταθερή θέση, συγκριτικά με τα λιανικά έσοδα φωνής και δεδομένων (SMS, MMS, Data) δικτύων κινητών επικοινωνιών[15], για την περίοδο 2012-2020. Τα λιανικά έσοδα κινητής μειώθηκαν κατά 4,1% σε σχέση με το 2019, ανερχόμενα σε 1,6 δισ. ευρώ, ενώ αντίθετα τα λιανικά έσοδα των σταθερών υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 1% σε σχέση με το 2019, ανερχόμενα σε 1,4 δισ. ευρώ.

15. Εξαιρούνται τα έσοδα από συσκευές ή άλλες υπηρεσίες.

Διάγραμμα 1.50: Εξέλιξη συνδέσεων σταθερής και κινητής τηλεφωνίας

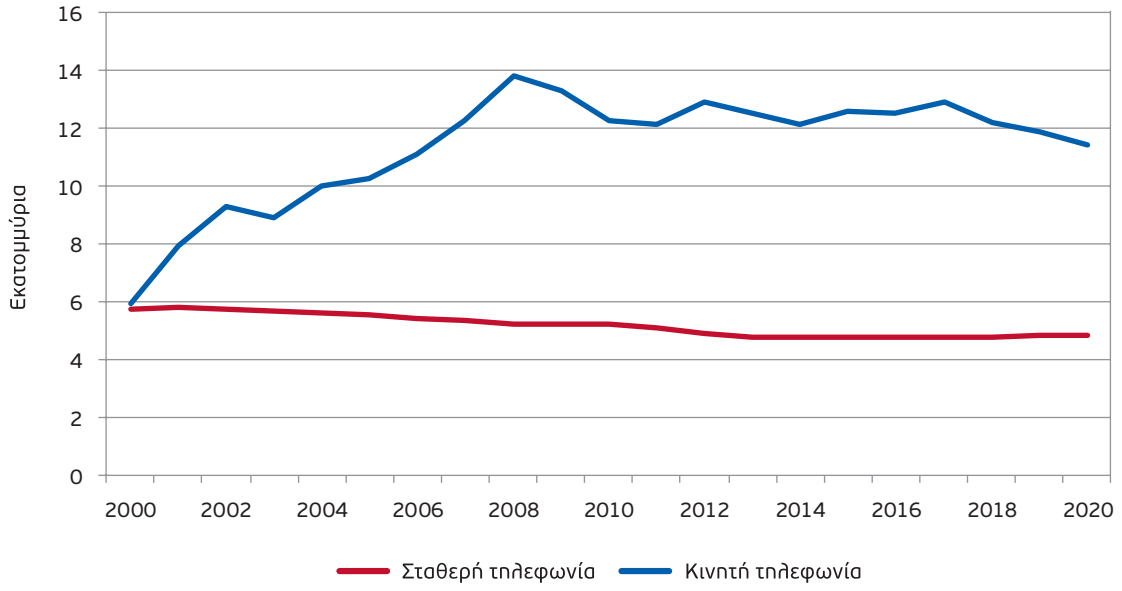

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.51: Εξέλιξη λιανικών εσόδων

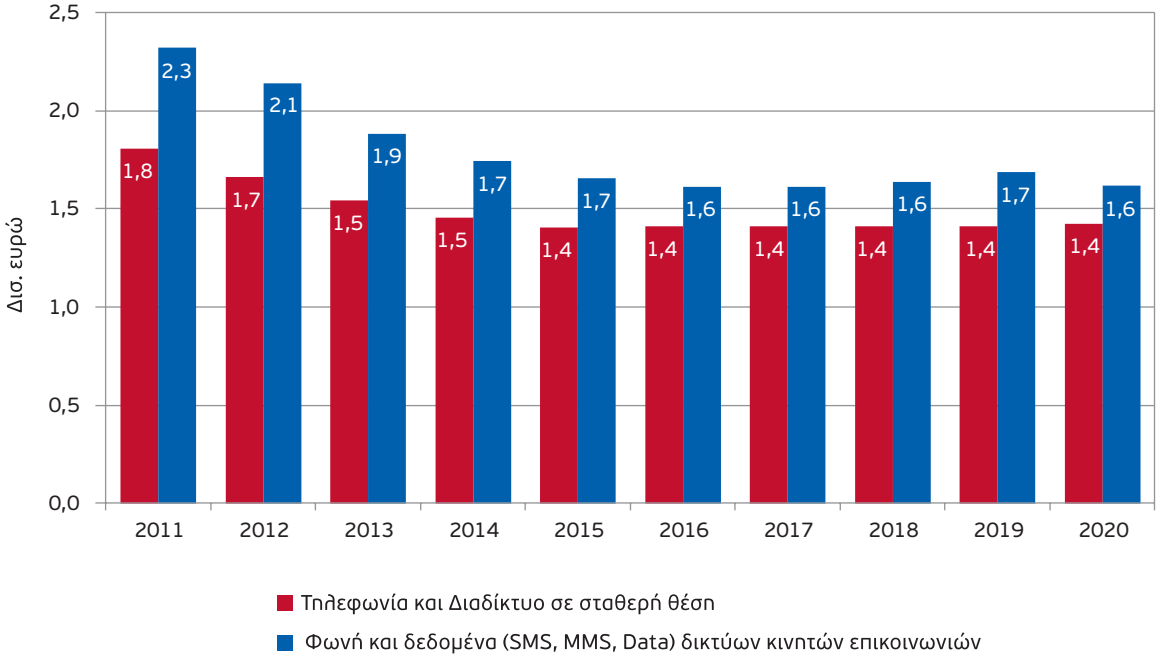

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Στο Διάγραμμα 1.52 παρουσιάζεται η εξέλιξη του όγκου των κλήσεων από σταθερό και κινητό τηλέφωνο, λαμβάνοντας υπόψη τους βασικούς τύπους κλήσεων, δηλ. τις εθνικές κλήσεις προς σταθερά και κινητά, καθώς και τις διεθνείς κλήσεις[16]. Ο όγκος των κλήσεων από σταθερό τηλέφωνο, το 2020, αυξήθηκε κατά 7,2%, ανερχόμενος σε 14,2 δισ. λεπτά, έναντι 13,1 δισ. λεπτών το 2019, λόγω κυρίως της μεγάλης ανόδου κατά 1,1 δισ. λεπτά των εθνικών κλήσεων προς σταθερά. Αντίστοιχα, ο όγκος των βασικών τύπων κλήσεων που πραγματοποιήθηκαν από κινητά, παρουσίασε αύξηση 8,8% συγκριτικά με το 2019 (άνοδος κατά 1,2 δισ. λεπτών των κλήσεων προς κινητά άλλου δικτύου) και αντιστοιχεί στο 68% του όγκου αυτών των κλήσεων που πραγματοποιήθηκαν συνολικά, από κινητά και σταθερά (Διάγραμμα 1.53).

Διάγραμμα 1.52: Όγκος των βασικών τύπων κλήσεων από σταθερό και κινητό τηλέφωνο

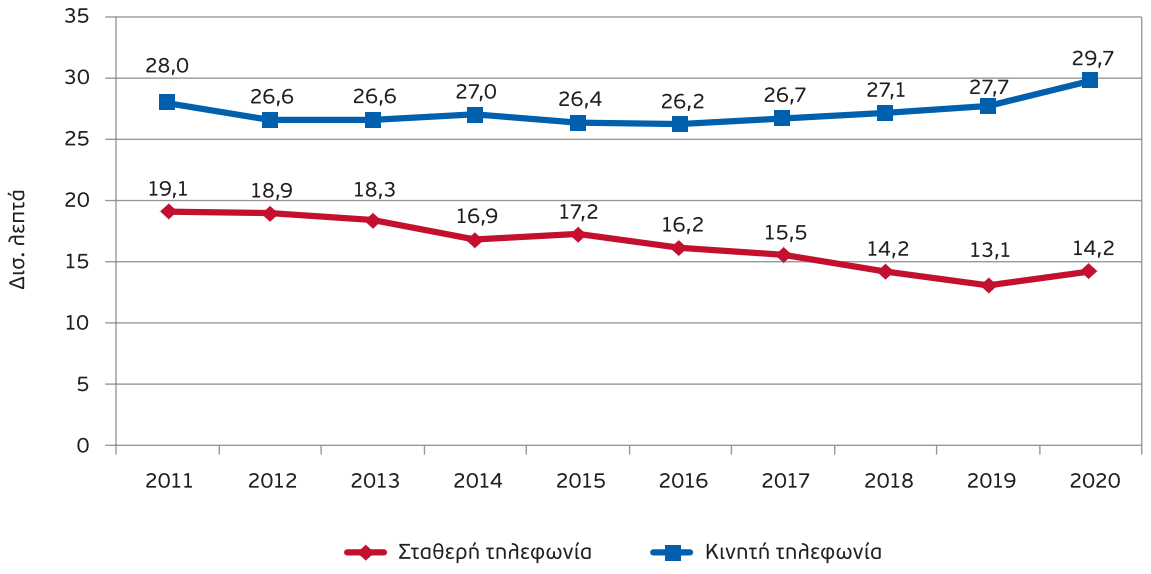

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

16. Όσον αφορά τις κλήσεις από κινητό, πρόκειται για τις κλήσεις on-net, off-net, προς σταθερά και διεθνείς προορισμούς.

Διάγραμμα 1.53: Μερίδια σταθερής και κινητής τηλεφωνίας
(βάσει του εξερχόμενου όγκου των βασικών τύπων κλήσεων)

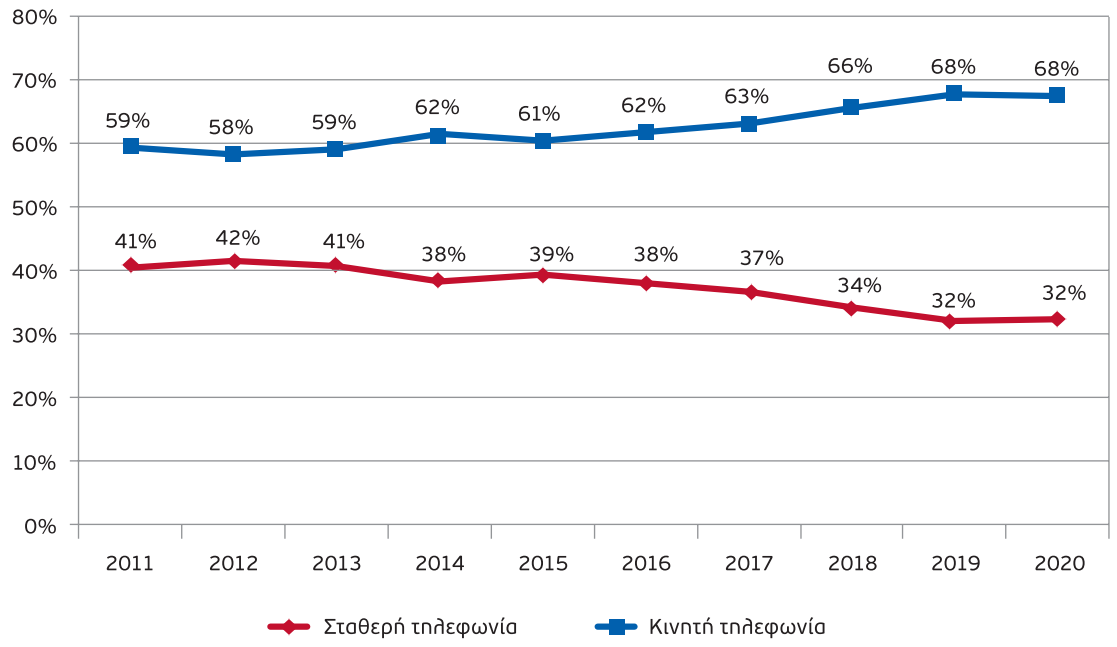

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

1.2.5. Ευρυζωνικότητα

Σταθερή ευρυζωνικότητα

Στο τέλος του 2020, οι σταθερές ευρυζωνικές συνδέσεις ανήλθαν σε 4.270.473 έναντι 4.105.561 στο τέλος του 2019, σημειώνοντας αύξηση 4% σε ετήσια βάση (έναντι 3,7% που σημειώθηκε κατά το 2019), καταγράφοντας διείσδυση 39,8% στον πληθυσμό (Διάγραμμα 1.54).

Η εξέλιξη των γραμμών Αδεσμοποίητης Πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο (ΑΠΤΒ) πλήρους πρόσβασης, καθώς και των υποβρόχων πλήρους πρόσβασης[17], παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 1.55. Αναλυτικότερα, στο τέλος του 2020, οι γραμμές πλήρους πρόσβασης μειώθηκαν εκ νέου, φθάνοντας τις 1.758.279 (έναντι 1.984.087 στο τέλος του 2019). Αντίθετα, οι υποβρόχοι πλήρους πρόσβασης ανήλθαν σε 219.897 (έναντι 103.044 στο τέλος του 2019), με το 85% εξ αυτών (185.835) να το έχουν προμηθευτεί οι πάροχοι για την ανάπτυξη αρχιτεκτονικής δικτύων νέας γενιάς (Next Generation Access networks-NGA) και το υπόλοιπο 15% (34.062) να διατίθεται για την ανάπτυξη ευρυζωνικών προϊόντων σε αγροτικές περιοχές.

Οι γραμμές πρόσβασης σε δίκτυα NGA που ανέπτυξαν οι εναλλακτικοί πάροχοι στα τέλη του 2020 υπερδιπλασιάστηκαν, ως αποτέλεσμα της ανάπτυξης δικτύων πρόσβασης νέας γενιάς μέσω της εισαγωγής της τεχνολογίας VDSL Vectoring στο δίκτυο πρόσβασης. Ο αριθμός των εικονικών προϊόντων VLU (Virtual Local Unbundling) που διατέθηκαν από αυτούς στα τέλη του 2020, αυξήθηκε κατά 142% σε σχέση με τον αντίστοιχο αριθμό τους στο τέλος του 2019.

17. Τοπικός Υποβρόχος: το τμήμα του τοπικού βρόχου που συνδέει το τερματικό σημείο του δικτύου του ΟΤΕ προς την πλευρά του συνδρομητή (ΝΤ), με τον υπαίθριο Τοπικό Κατανεμητή Μικτονόμησης (Local Distribution Frame-LDF-KV ή ONU) του δικτύου χαλκού.

Αναλυτικότερα, οι τρεις εταιρίες, ΟΤΕ, VODAFONE και WIND, συνέχισαν την αναβάθμιση του δικτύου πρόσβασης σε NGA, μέσω εισαγωγής της τεχνολογίας VDSL Vectoring. Ειδικότερα, εντός του 2020, υλοποιήθηκε δίκτυο NGA, καλύπτοντας την περιοχή 1.124 υπαίθριων καμπινών του ΟΤΕ. Οι καμπίνες, στην πλειονότητά τους, αναβαθμίστηκαν σε αρχιτεκτονική FTTC (Fiber to the Cabinet) και τεχνολογία VDSL Vectoring, ενώ σε λιγότερες περιπτώσεις (408), σε αρχιτεκτονική FTTH (Fiber to the Home) και τεχνολογία GPON (Gigabit Passive Optical Networks). Σωρευτικά, έως το τέλος του 2020, το σύνολο των αναβαθμισμένων καμπινών έφτασε τις 19.779 (Διαγράμματα 1.56 και 1.57).

Οι γραμμές VDSL, στο τέλος του 2020, ανήλθαν σε 1.264.437 έναντι 995.816 τον Δεκέμβριο του 2019 (ετήσια αύξηση 27%), συνιστώντας το 29,6% του συνόλου των ευρυζωνικών γραμμών (Διάγραμμα 1.58). Η διείσδυσή τους στον πληθυσμό εξακολουθεί να είναι χαμηλή (11,8% έναντι 9,3% στο τέλος του 2019).

Τα επιμέρους μερίδια των ευρυζωνικών γραμμών ανά τεχνολογία, διαμορφώθηκαν ως εξής:

- Οι γραμμές xDSL, μέσω ΑΠΤΒ, υποχώρησαν σε 1.573.758, έναντι 1.770.702 στο τέλος του 2019, με το μερίδιό τους επί του συνόλου των ευρυζωνικών γραμμών, να υποχωρεί στο 36,85% έναντι 43,13% στα τέλη του 2019. Από αυτές, έχουν εξαιρεθεί 143.658 γραμμές VPU (Virtual Partially Unbundling), οι οποίες λόγω συνύπαρξης δύο τεχνολογιών κατά την παροχή τους (παροχή υπηρεσιών φωνής μέσω τοπικού βρόχου και υπηρεσιών VDSL μέσω της υπηρεσίας V-ΑΡΥΣ), προσμετρούνται μόνο στο σύνολο των γραμμών V-ΑΡΥΣ (Διαγράμματα 1.59 και 1.60).
- Οι γραμμές πρόσβασης σε δίκτυα NGA των εναλλακτικών παρόχων, ανήλθαν σε 472.613 έναντι 195.427 στο τέλος του 2019. Το μερίδιό τους, επί του συνόλου των ευρυζωνικών γραμμών, ανήλθε σε 11,07% το 2020, έναντι 4,76% στο τέλος του 2019. Η πλειονότητα των χονδρικών υπηρεσιών VLU που παρείχαν οι πάροχοι πρόσβασης, υλοποιήθηκε μέσω αρχιτεκτονικής FTTC.
- Οι γραμμές xDSL λιανικής του ΟΤΕ ανήλθαν σε 2.133.598 έναντι 1.994.068 στο τέλος του 2019. Το μερίδιό τους, επί του συνόλου των ευρυζωνικών γραμμών, ανήλθε σε 48,26% έναντι 47,72% στο τέλος του 2019. Από τις γραμμές xDSL του ΟΤΕ, οι 961.007 αφορούν γραμμές VLU, η πλειονότητα των οποίων (888.363) παρέχεται μέσω ιδίας υποδομής του ΟΤΕ, ενώ οι υπόλοιπες 72.644 παρέχονται μέσω υποδομής των παρόχων[18]. Επιπρόσθετα, 33.383 γραμμές λιανικής (22.109 στο τέλος του 2019) αφορούν υποβρόχους που ο ΟΤΕ προμηθεύεται για να αναπτύξει ευρυζωνικά προϊόντα σε αγροτικές περιοχές.
- Οι γραμμές χονδρικής ΑΡΥΣ και V-ΑΡΥΣ[19] μειώθηκαν στις 149.313, έναντι 166.853 τον Δεκέμβριο του 2019 (3,5% επί του συνόλου των ευρυζωνικών γραμμών, έναντι 4% στα τέλη του 2019), ως αποτέλεσμα της μείωσης του αριθμού των προϊόντων VPU (143.658, έναντι 160.151 στα τέλη του 2019).
- Οι ευρυζωνικές γραμμές λοιπών τεχνολογιών παρέμειναν σε κατώτατα επίπεδα, με ποσοστό της τάξης του 0,32%.
- Σχεδόν το σύνολο των ευρυζωνικών γραμμών (άνω του 99%) αντιστοιχεί σε ονομαστικές download ταχύτητες πρόσβασης 10 Mbps και άνω. Σημαντική αύξηση παρουσιάζει το ποσοστό των ευρυζωνικών γραμμών υψηλών ταχυτήτων (ονομαστικές download ταχύτητες από 30 Mbps έως 100 Mbps), οι οποίες συνιστούν το 30,5% των ευρυζωνικών γραμμών της χώρας (έναντι 25,7% στα τέλη του 2019) (Διαγράμματα 1.61 και 1.62). Τέλος, οι γραμμές υπερ-υψηλών (ονομαστικών download ταχυτήτων από 100 Mbps και άνω) συνιστούν ποσοστό 5,8% (έναντι 1,8% στα τέλη του 2019).
- Η διαδικτυακή κίνηση των χρηστών σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης κατά τη διάρκεια του 2020, έφθασε κατά μέσο όρο τα 1,6 TB ανά συνδρομητή (έναντι 1,1 TB ανά συνδρομητή, το 2019).
- Όσον αφορά τα μερίδια των παρόχων βάσει του αριθμού των γραμμών σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης, η COSMOTE προηγείται με εύρος [45%-55%] και ακολουθεί η VODAFONE με εύρος [15%-25%] (Πίνακας 1.14).

18. Κατά τον υπολογισμό των επιμέρους μεριδίων, οι γραμμές αυτές συγκαταλέγονται στις γραμμές πρόσβασης δικτύων NGA των παρόχων.
19. Οι εναλλακτικοί πάροχοι τις προμηθεύονται από τον ΟΤΕ για την παροχή προϊόντων VPU.

Διάγραμμα 1.54: Εξέλιξη ευρυζωνικών γραμμών

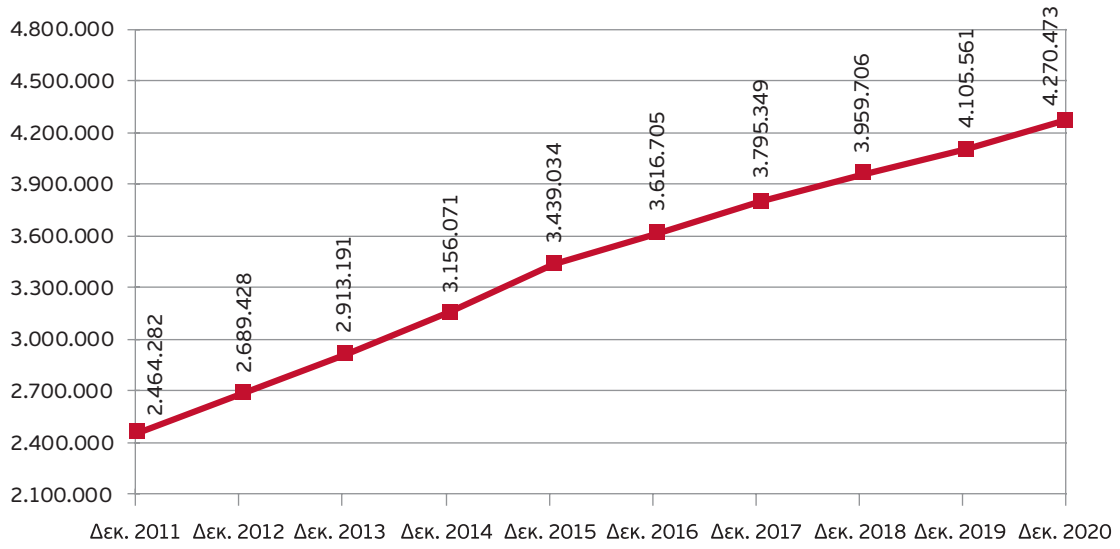

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.55: Εξέλιξη γραμμών ΑΠΤΒ

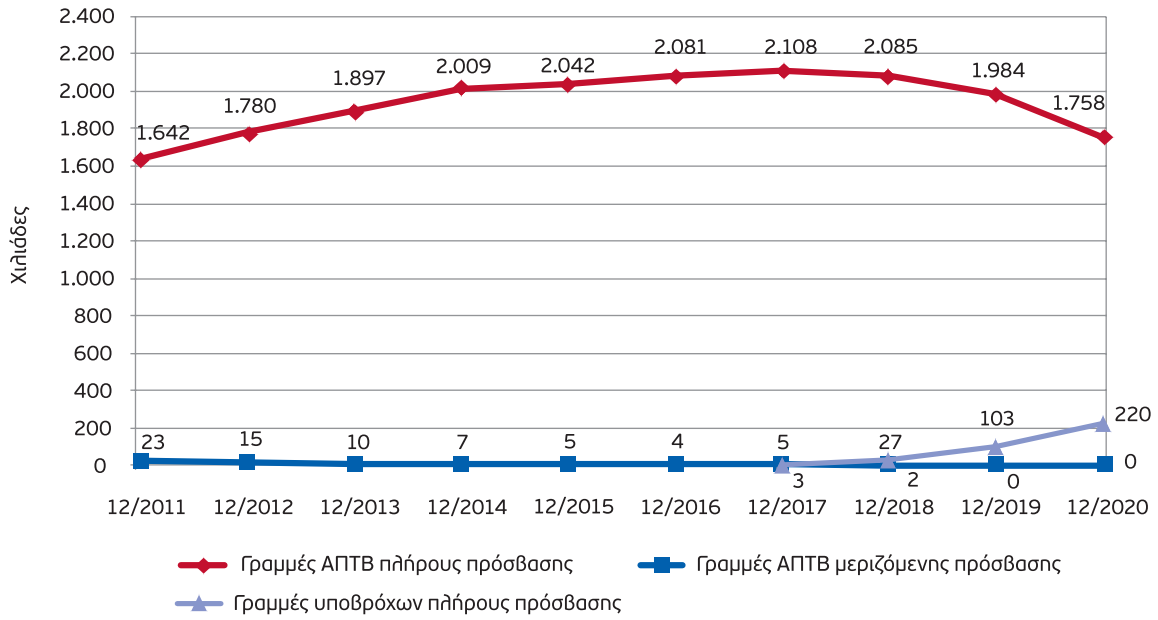

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.56: Αναβαθμίσεις υπαίθριων καμπινών ανά εξάμηνο

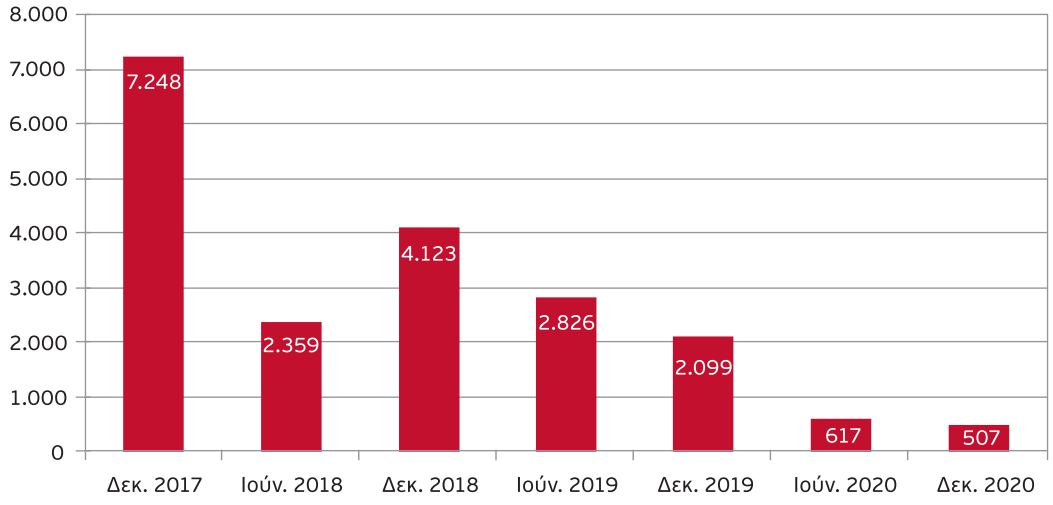

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.57: Αναβαθμίσεις υπαίθριων καμπινών ανά έτος

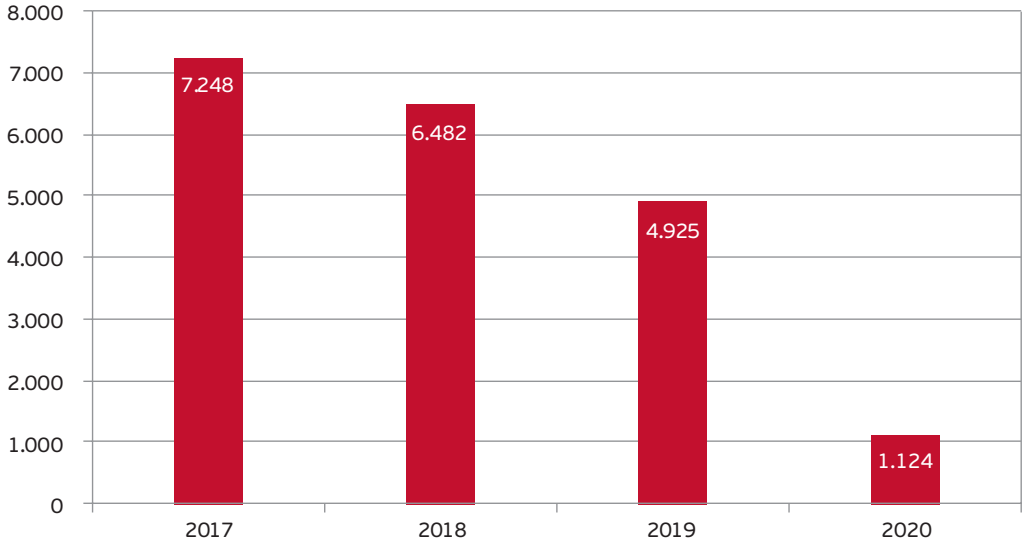

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.58: Εξέλιξη γραμμών VDSL

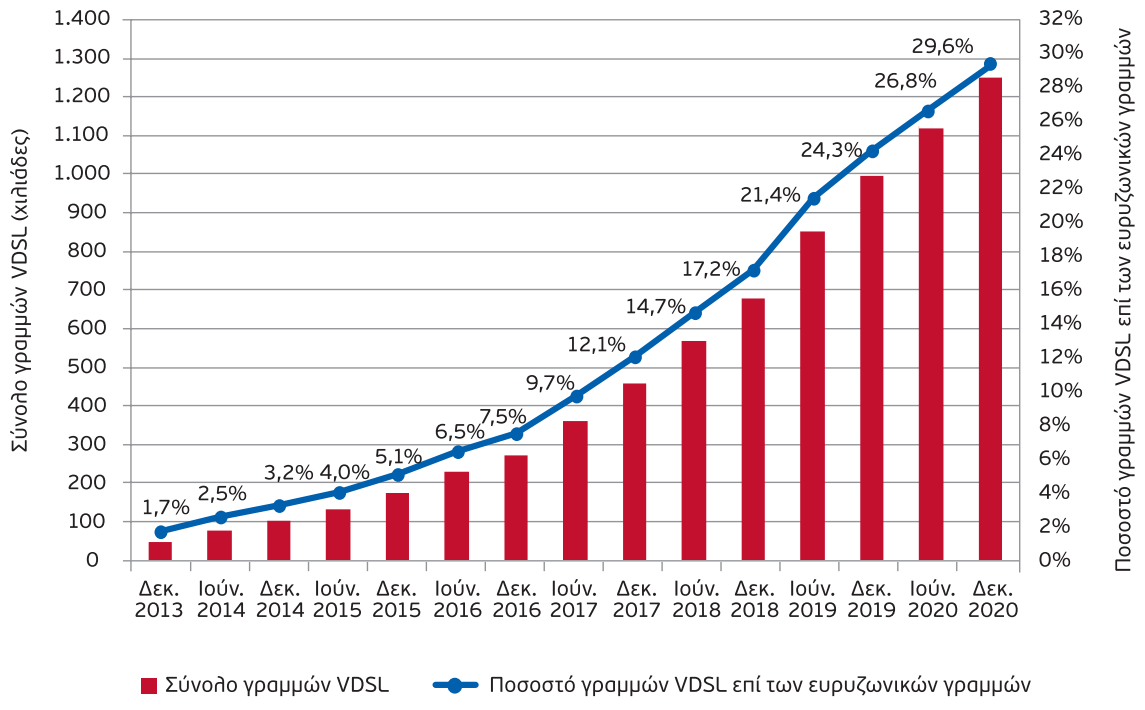

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.59: Κατανομή ευρυζωνικών γραμμών ανά τεχνολογία, Δεκέμβριος 2020

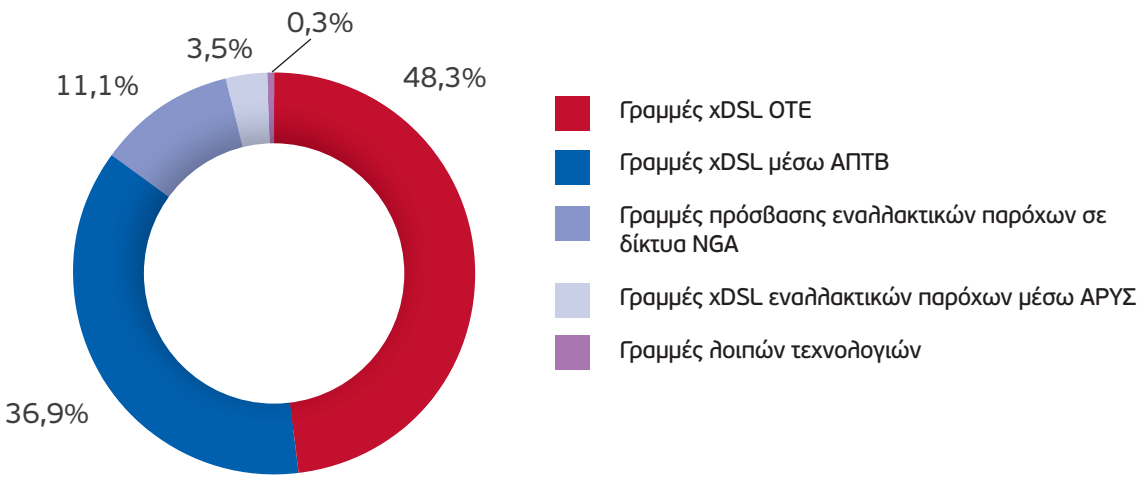

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.60: Εξέλιξη ευρυζωνικών γραμμών ανά τεχνολογία

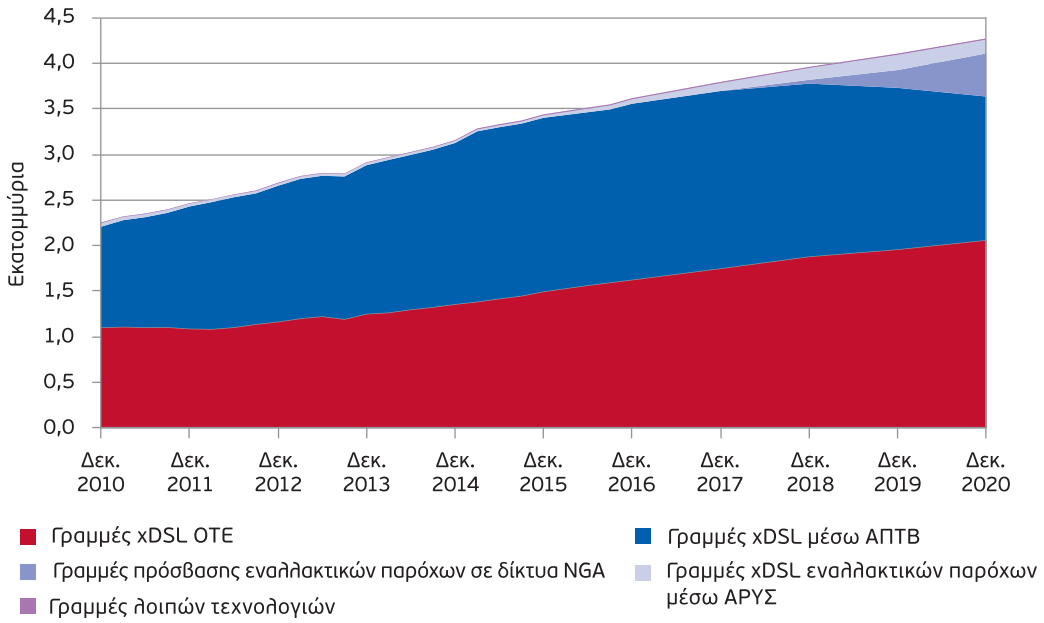

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.61: Ποσοστιαία κατανομή ευρυζωνικών γραμμών ανά ονομαστική download ταχύτητα πρόσβασης, Δεκέμβριος 2020

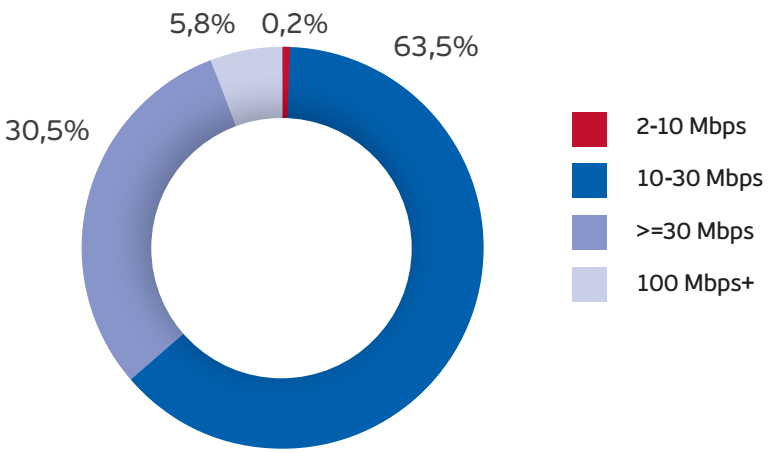

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.62: Εξέλιξη ονομαστικών download ταχυτήτων πρόσβασης ευρυζωνικών γραμμών

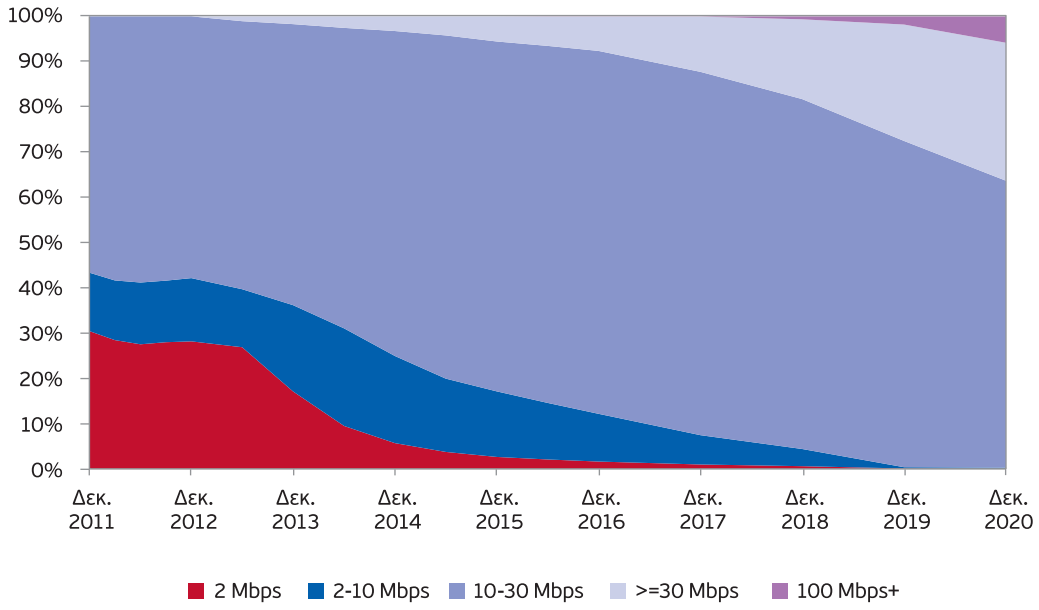

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Πίνακας 1.14: Μερίδια των παρόχων σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης (βάσει του αριθμού των γραμμών)

	Δεκ. 2020
COSMOTE	45%-55%
VODAFONE	15%-25%
WIND	15%-25%
FORTHNET	10%-15%

Πηγή: ΕΕΤΤ
(βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Κινητή ευρυζωνικότητα

Το σύνολο των ενεργών συνδέσεων κινητής τηλεφωνίας, από τις οποίες έγινε χρήση υπηρεσιών δεδομένων, παρουσίασε ετήσια αύξηση 1,2% στο τέλος του 2020, φθάνοντας τις 9.231.228 συνδέσεις, έναντι 9.122.462 στο τέλος του 2019 (Διάγραμμα 1.63). Για την πλειονότητα των συνδέσεων αυτών (7.962.394 έναντι 7.855.101 το 2019), είτε επιλέχθηκε κάποιο επιπρόσθετο πακέτο δεδομένων στο πακέτο κινητής τηλεφωνίας (add-on) είτε έγινε χρήση υπηρεσιών δεδομένων μέσω προγραμμάτων κινητής που, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν πρόσβαση στο Διαδίκτυο με ενιαία χρέωση (bundle). Για 840.393 συνδέσεις (έναντι 812.812 το 2019), επιλέχθηκε χρήση υπηρεσιών δεδομένων μέσω προγραμμάτων κινητής που, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν πρόσβαση στο Διαδίκτυο με χρέωση ανά μονάδα. Τέλος, 428.441 συνδέσεις αφορούν κάρτες αποκλειστικά για πρόσβαση στο Διαδίκτυο (datacards). Σύμφωνα με τα στοιχεία Δεκεμβρίου 2020, το 91,3% της διαδικτυακής κίνησης πραγματοποιήθηκε μέσω δικτύων 4G έναντι 91,5% τον Δεκέμβριο του 2019 (Διάγραμμα 1.64), ενώ παράλληλα, η μέση κίνηση ανά χρήστη για τους συνδρομητές 4G υπολογίζεται για το 2020 στα 65,25 GB (έναντι 39,2 GB το 2019).

Το Διάγραμμα 1.65 παρουσιάζει τα μέγιστα ποσοστά πληθυσμιακής κάλυψης δικτύων νέας γενιάς των παρόχων κινητής τηλεφωνίας. Στη διάρκεια του 2020, τα ποσοστά πληθυσμιακής κάλυψης δικτύων 4G και 3G παρέμειναν σταθερά (98,8% και 99,7% αντίστοιχα).

Διάγραμμα 1.63: Εξέλιξη συνδέσεων κινητής με χρήση Διαδικτύου

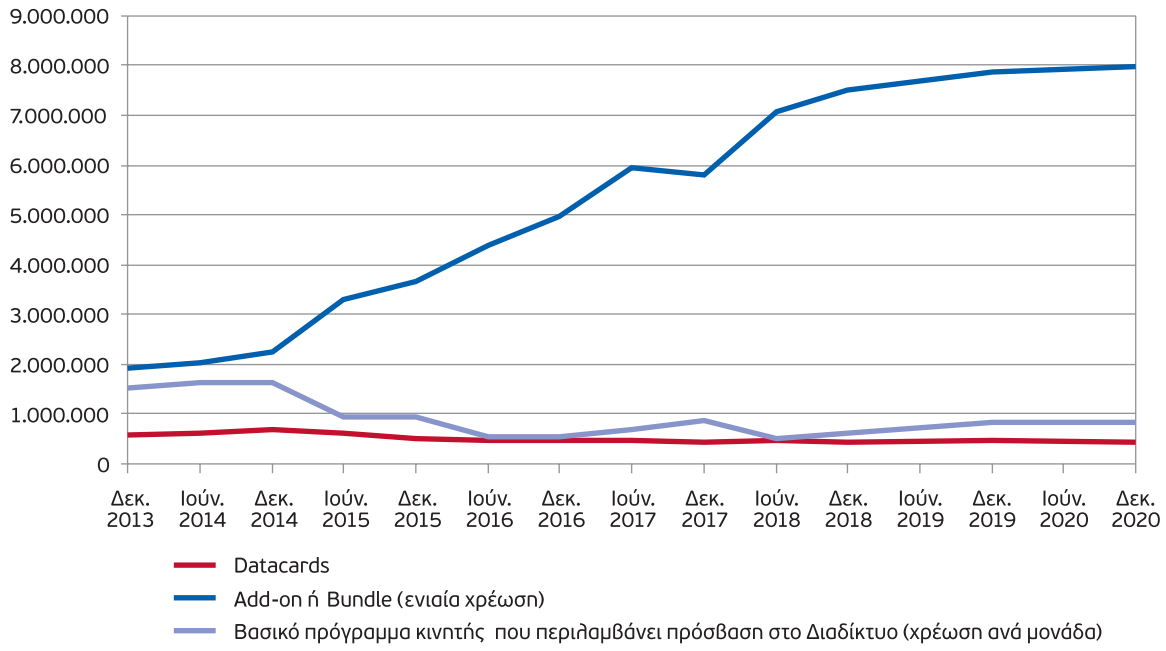

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.64: Εξέλιξη του όγκου διαδικτυακής κίνησης (%) δικτύων 3G και 4G

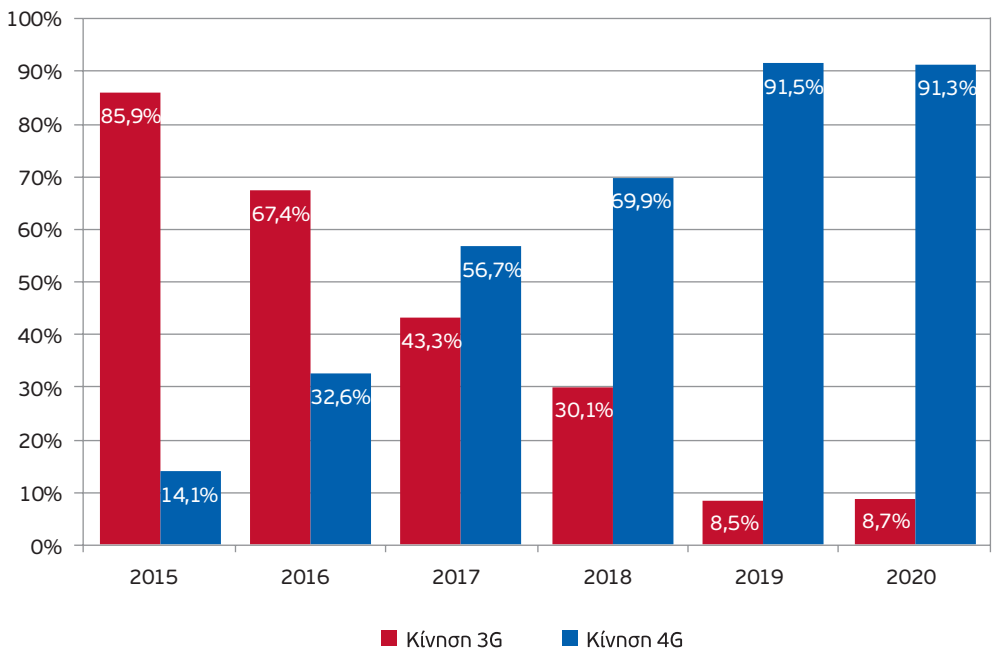

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.65: Διαχρονική μεταβολή της πληθυσμιακής κάλυψης (%) δικτύων 3G και 4G

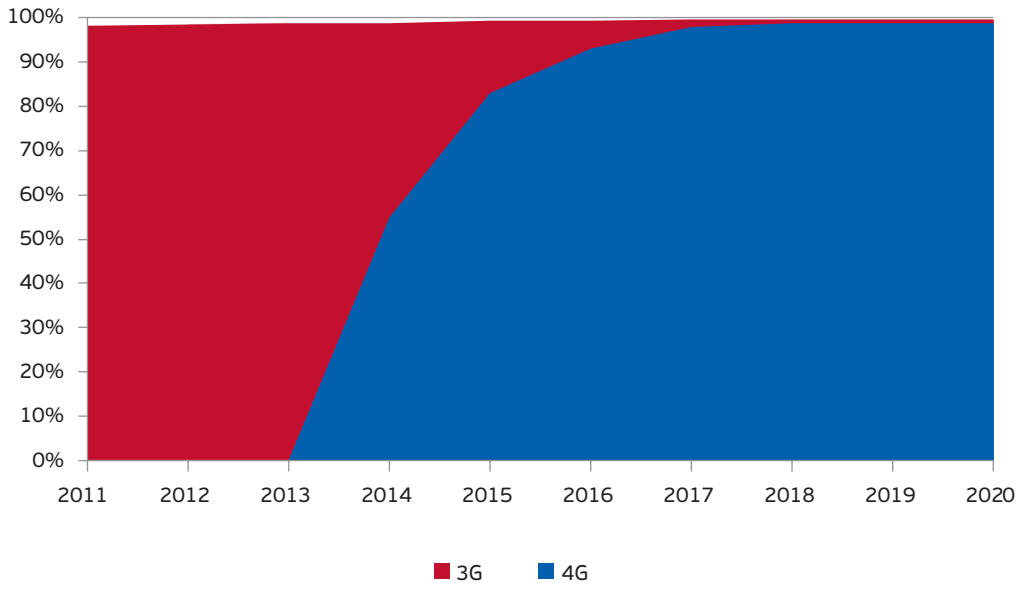

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

1.2.6. Συνδρομητική τηλεόραση

Υπηρεσίες συνδρομητικού οπτικοακουστικού περιεχομένου (δηλαδή συνδρομητικής τηλεόρασης), με εξαίρεση τους Over the Top (OTT) παρόχους (π.χ. Netflix, Amazon, Cinobo, κ.λπ.), παρείχαν, κατά το έτος του 2020, στην Ελλάδα, οι μεγαλύτεροι πάροχοι δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ή εταιρίες του ομίλου στον οποίο ανήκουν), και πιο συγκεκριμένα οι εταιρίες ΟΤΕ, FORTHNET MEDIA (NOVA), VODAFONE και WIND.

Οι συνδρομές τηλεόρασης των παρόχων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ανήλθαν, στο τέλος του 2020, σε 1,11 εκατ. παρουσιάζοντας αύξηση 4% σε σχέση με το 2019 (1,07 εκατ.). Σημειώνεται ότι, από το 2020 και εφεξής, στις συνδρομές αυτές περιλαμβάνονται όλες οι συνδρομές pay-TV μέσω δικτύου IP (δηλαδή τόσο εκείνων όπου η πρόσβαση στο Διαδίκτυο γίνεται υποχρεωτικά μέσω ευρυζωνικής σύνδεσης του ίδιου παρόχου δικτύου όσο και εκείνων μέσω ευρυζωνικής σύνδεσης οποιουδήποτε παρόχου δικτύου). Το 72% περίπου των συνδρομών αυτών αφορούσε δορυφορικές συνδρομές, ενώ το υπόλοιπο 28% αφορούσε συνδρομές μέσω δικτύου IP (Διάγραμμα 1.66). Τα αντίστοιχα μερίδια παρουσιάζονται στον Πίνακα 1.15.

1.2.7. Συνδυαστικές/δεσμοποιημένες προσφορές

Με τον όρο συνδυαστικές/δεσμοποιημένες προσφορές (bundles) αναφερόμαστε εν γένει στις εμπορικές προσφορές, οι οποίες περιλαμβάνουν δύο ή περισσότερες από τις ακόλουθες υπηρεσίες: σταθερή τηλεφωνία, σταθερή ευρυζωνική πρόσβαση, συνδρομητική τηλεόραση και κινητή/ες υπηρεσία/ες.

Σημειώνεται ότι, εντός του 2020, η ΕΕΤΤ προέβη σε επικαιροποίηση του ορισμού που χρησιμοποιείται για τη συλλογή των συνδυαστικών προσφορών[20] και με βάση τις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της, οι αλλαγές/διευκρινίσεις αυτές επηρεάζουν ελάχιστα τη διατήρηση της ιστορικότητας των στοιχείων.

20. Μέσω διευκρινήσεων και τροποποιήσεων που αφορούσαν, μεταξύ άλλων, τη διεύρυνση του ορισμού της συνδρομητικής τηλεόρασης, ώστε να καλύπτει όλους τους τρόπους παροχής της.

Διάγραμμα 1.66: Εξέλιξη συνδρομών συνδρομητικής τηλεόρασης

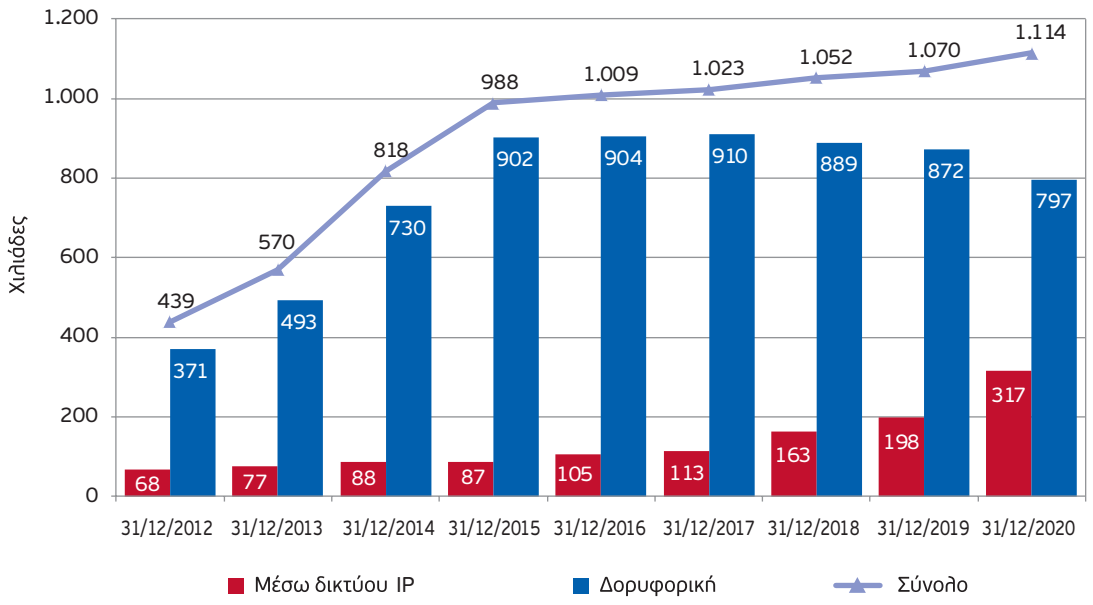

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των παρόχων)

Πίνακας 1.15: Μερίδια παρόχων συνδρομητικής τηλεόρασης βάσει συνδρομών

	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2020
CYTA	0%-5%	0%-5%	0%-5%	0%-5%	-	-
FORTHNET MEDIA (NOVA)	45%-55%	35%-45%	35%-45%	35%-45%	25%-35%	25%-35%
HOL	0%-5%	-	-	-	-	-
OTE	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%
VODAFONE	-	5%-10%(1)	5%-10%(1)	5%-10%(1))	10%-15%(1) (2)	10%-15%(1) (2)
WIND	-	-	-	0%-5%	5%-10%	5%-10%

Σημείωση:
(1) Συμπεριλαμβανομένης της HOL.
(2) Συμπεριλαμβανομένης της CYTA.

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των παρόχων)

Με βάση τα στοιχεία που έχουν υποβάλει οι πάροχοι που προσφέρουν συνδυαστικές προσφορές[21], το σύνολο των οικιακών και μη-οικιακών αυτών προσφορών, στο τέλος του 2020, παρουσίασε αύξηση 3,6% ξεπερνώντας τα 4,28 εκατ., με το ποσοστό των συνδέσεων σταθερής τηλεφωνίας που αγοράζονταν ως

21. Συνδυαστικές προσφορές παρείχαν το 2020 οι εταιρίες OTE-COSMOTE, FORTHNET-FORTHNET MEDIA (NOVA), VODAFONE και WIND (στις συνδυαστικές προσφορές που συμπεριλαμβάνουν κινητές υπηρεσίες δεν δραστηριοποιείται μέχρι στιγμής η FORTHNET).

συνδυαστική προσφορά να εκτιμάται σε 90% έναντι 87% το 2019.

Αναφορικά με τις συνδυαστικές προσφορές που συμπεριλαμβάνουν κινητές υπηρεσίες διευκρινίζεται ότι, από την πλευρά της κινητής, έχουν προσμετρηθεί και παρουσιάζονται τόσο αυτές που προϋποθέτουν την ύπαρξη μίας τουλάχιστον σύνδεσης συμβολαίου όσο και αυτές που αφορούν αποκλειστικά σε καρτοκινητό(-ά)[22].

Ως εκ τούτου, τα κυριότερα συμπεράσματα που προκύπτουν για το 2020 είναι τα ακόλουθα:

- Η σταθερή τηλεφωνία και η σταθερή ευρυζωνική πρόσβαση αποτελούν συστατικό στοιχείο της πλειονότητας των προσφερόμενων συνδυαστικών προσφορών (ποσοστά άνω του 99% και σχεδόν 99% αντίστοιχα) (Πίνακας 1.16).
- Οι συνδυαστικές προσφορές ανήλθαν, στο τέλος του 2020, σε 4.282.002, αυξημένες κατά 152 χιλ. περίπου σε σχέση με το 2019 (4.130.376) (Διάγραμμα 1.67). Σημειώνεται ότι, οι συνδέσεις σταθερής τηλεφωνίας ως σύνολο (δεσμοποιημένες και αδεσμοποίητες), παρουσιάζουν μία πολύ μικρή ανοδική τάση στη διάρκεια της περιόδου 2015-2020 (Πίνακας 1.16).
- Το μερίδιο των OTE-COSMOTE, ως προς το σύνολο των συνδυαστικών προσφορών, υπολογίζεται, στο τέλος του 2020, στο εύρος [45%-55%]. Στη δεύτερη θέση βρίσκεται η VODAFONE με μερίδιο στο εύρος [15%-25%] και έπονται η WIND και η FORTHNET με μερίδια της τάξης του [10%-15%] (Πίνακας 1.17).
- Το double play σταθερής τηλεφωνίας και σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης παρέμεινε η δημοφιλέστερη συνδυαστική προσφορά, με περίπου 2,2 εκατ. συνδρομές, αντιπροσωπεύοντας το 51% του συνόλου των συνδυαστικών προσφορών. Δεύτερος δημοφιλέστερος συνδυασμός είναι το triple play σταθερής τηλεφωνίας, σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης και κινητών υπηρεσιών, με 1,55 εκατ. συνδρομές (36% του συνόλου των bundles). Τέλος και με μεγάλη διαφορά, ακολουθούν το triple play σταθερής τηλεφωνίας, σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης και συνδρομητικής τηλεόρασης και το quadruple play, συνιστώντας περίπου, στο τέλος του 2020, 8% και 4% αντίστοιχα του συνόλου των συνδυαστικών προσφορών (Διαγράμματα 1.68 και 1.69).
- Οι συνδρομές τηλεόρασης αυξήθηκαν κατά περίπου 40 χιλ., ανερχόμενες, στο τέλος του 2020, σε 1,11 εκατ. με το 56% περίπου εξ αυτών να αφορούν αδεσμοποίητες συνδρομές τηλεόρασης, δηλαδή συνδρομές που δεν αγοράζονται ως μέρος μιας συνδυαστικής προσφοράς (Διάγραμμα 1.70). Διευκρινίζεται ότι, ως αδεσμοποίητες συνδρομές τηλεόρασης, θεωρούνται και εκείνες που, ενώ αγοράζονται ταυτόχρονα με άλλες υπηρεσίες (από τον ίδιο πάροχο ή όμιλο εταιριών), ωστόσο ο συνδυασμός των υπηρεσιών δεν ικανοποιεί τον ορισμό της συνδυαστικής προσφοράς, ώστε να προσμετρηθούν σε αυτές[23].
- Οι συνδυαστικές προσφορές που περιλαμβάνουν κινητές υπηρεσίες ανήλθαν, στο τέλος του 2020, σε 1,8 εκατ., αντιπροσωπεύοντας το 41% περίπου του συνόλου των συνδυαστικών προσφορών, έναντι 36% στο τέλος του 2019 (Διάγραμμα 1.71). Σημειώνεται ότι, η σημαντική αύξηση του συγκεκριμένου ποσοστού την τελευταία τριετία οφείλεται, μεταξύ άλλων, στην παροχή συνδρομητικών προσφορών με καρτοκινητό. Το 88% εξ αυτών (δηλαδή 1.553.116) αφορούσε το triple play σταθερής τηλεφωνίας, σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης και κινητών υπηρεσιών, το 9% (161.235) το quadruple play και περίπου το 2% (44.869) αφορούσε λοιπές συνδυαστικές προσφορές (Διάγραμμα 1.72 και Πίνακας 1.16).
- Το μερίδιο των OTE-COSMOTE, ως προς τις συνδυαστικές προσφορές που συμπεριλαμβάνουν κινητές υπηρεσίες, εμπίπτει, στο τέλος του 2020, στο εύρος [55%-65%], με τα μερίδια των VODAFONE και WIND να κυμαίνονται στο εύρος [15%-25%] (Πίνακας 1.18).
- Οι σταθεροκινητές (fixed-mobile) συνδυαστικές προσφορές[24] αυξήθηκαν, το 2020, κατά περίπου 280 χιλ., με τις SIM κάρτες που συμμετέχουν στις εν

22. Οι δεύτερες άρχισαν να παρέχονται τον Οκτώβριο του 2018.
23. Για παράδειγμα, σύμφωνα με τον χρησιμοποιούμενο ορισμό, η ταυτόχρονη αγορά από τον ίδιο πάροχο ενός (α) double play σταθερής τηλεφωνίας και σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης και (β) συνδρομητικής τηλεόρασης δεν θεωρείται triple play, στην περίπτωση όπου η τιμή που πληρώνει ο χρήστης, ισούται με το άθροισμα των τιμών των επιμέρους υπηρεσιών (α) και (β).
24. Διευκρινίζεται ότι, ως σταθεροκινητές (fixed-mobile) συνδυαστικές προσφορές, ορίζονται εκείνες που περιλαμβάνουν (α) «Σταθερή τηλεφωνία» ή/και «Σταθερή ευρυζωνική πρόσβαση» και (β) «Κινητή υπηρεσία», ανεξάρτητα αν περιλαμβάνουν και «Συνδρομητική τηλεόραση».

λόγω συνδυαστικές προσφορές να σημειώνουν, το ίδιο διάστημα, αύξηση κατά περίπου 555 χιλ., ανερχόμενες στα 2,7 εκατ.[25] (Διάγραμμα 1.73). Τέλος, το μέσο πλήθος SIM ανά συνδυαστική προσφορά με κινητές υπηρεσίες εκτιμάται, στο τέλος του 2020, σε 1,5.

Πίνακας 1.16: Αριθμός συνδυαστικών προσφορών, συνδέσεων σταθερής και SIM καρτών

Συνδυαστικές/Δεσμοποιημένες προσφορές (bundles) (οικιακές και μη οικιακές)	2015	2016	2017	2018	2019	2020
«Σταθερή τηλεφωνία» και «Σταθερή ευρυζωνική πρόσβαση» (2-Play)	1.896.454	2.092.681	2.405.296	2.393.190	2.326.067	2.197.956
«Σταθερή τηλεφωνία» και «Σταθερή ευρυζωνική πρόσβαση» και «Συνδρομητική τηλεόραση» (3-Play)	715.289	630.690	411.542	355.642	327.913	324.826
«Σταθερή τηλεφωνία» και «Σταθερή ευρυζωνική πρόσβαση» και «Κινητή υπηρεσία» (3-Play)	651.515	629.050	745.603	1.047.881	1.321.926	1.553.116
«Σταθερή τηλεφωνία» και «Σταθερή ευρυζωνική πρόσβαση» και «Συνδρομητική τηλεόραση» και «Κινητή υπηρεσία» (4-Play)	20.982	137.754	89.059	80.812	102.255	161.235
Λοιπές συνδυαστικές προσφορές	83.611	82.614	41.651	49.416	52.215	44.869
Σύνολο συνδυαστικών προσφορών	**3.367.851**	**3.572.789**	**3.693.150**	**3.926.941**	**4.130.376**	**4.282.002**
Συνδέσεις σταθερής τηλεφωνίας (οικιακές και μη οικιακές)	Συνδέσεις					
Συνδέσεις σταθερής τηλεφωνίας που συμμετέχουν σε συνδυαστικές προσφορές στο σύνολο συνδέσεων σταθερής τηλεφωνίας	72%	75%	78%	82%	87%	90%
Αδεσμοποίητες συνδέσεις σταθερής τηλεφωνίας στο σύνολο συνδέσεων σταθερής τηλεφωνίας	28%	25%	22%	178	13%	10%
Σύνολο συνδέσεων σταθερής τηλεφωνίας	**4.725.256**	**4.733.425**	**4.737.871**	**4.766.317**	**4.781.472**	**4.830.844**
Mobile SIM κάρτες (οικιακές και μη οικιακές)	SIM κάρτες					
Αριθμός SIM καρτών (για κινητή τηλεφωνία ή/και κινητή ευρυζωνική πρόσβαση), οι οποίες συμμετέχουν στις σταθεροκινητές συνδυαστικές προσφορές	798.034	969.173	1.163.489	1.350.553	2.129.366	2.679.564

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

25. Η συνδυαστική προσφορά που συμπεριλαμβάνει κινητές υπηρεσίες, από την πλευρά της κινητής, μπορεί να αφορά περισσότερες από μία SIM κάρτες, συμβολαίου ή/και καρτοκινητής.

Διάγραμμα 1.67: Εξέλιξη συνδυαστικών προσφορών

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Πίνακας 1.17: Μερίδια ως προς το σύνολο των συνδυαστικών προσφορών

	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2020
CYTA	5%-10%	5%-10%	5%-10%	5%-10%	-	-
FORTHNET	15%-25%	15%-25%	10%-15%	10%-15%	10%-15%	10%-15%
HOL-VODAFONE	15%-25%	-	-	-	-	-
OTE-COSMOTE	35%-45%	35%-45%	35%-45%	45%-55%	45%-55%	45%-55%
VODAFONE	0%-5%	15%-25%(1)	15%-25%(1)	15%-25%(1)	15%-25% (1) (2)	15%-25%(1) (2)
WIND	10%-15%	15%-25%	15%-25%	15%-25%	10%-15%	10%-15%

Σημείωση:
(1) Συμπεριλαμβανομένης της HOL.
(2) Συμπεριλαμβανομένης της CYTA.

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.68: Ποσοστιαία (%) κατανομή συνδυαστικών προσφορών ανά ειδικό τύπο, Δεκέμβριος 2020

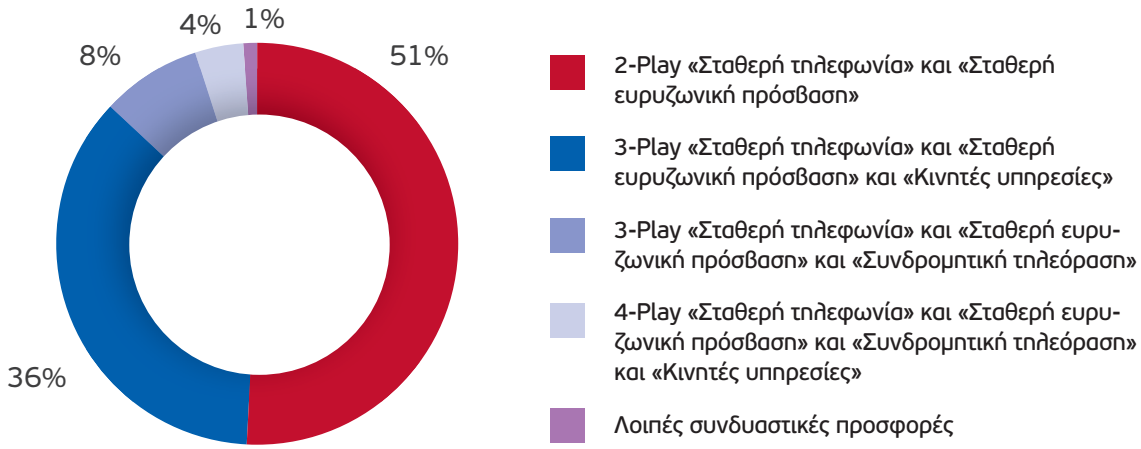

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.69: Δημοφιλέστερες συνδυαστικές προσφορές ανά ειδικό τύπο

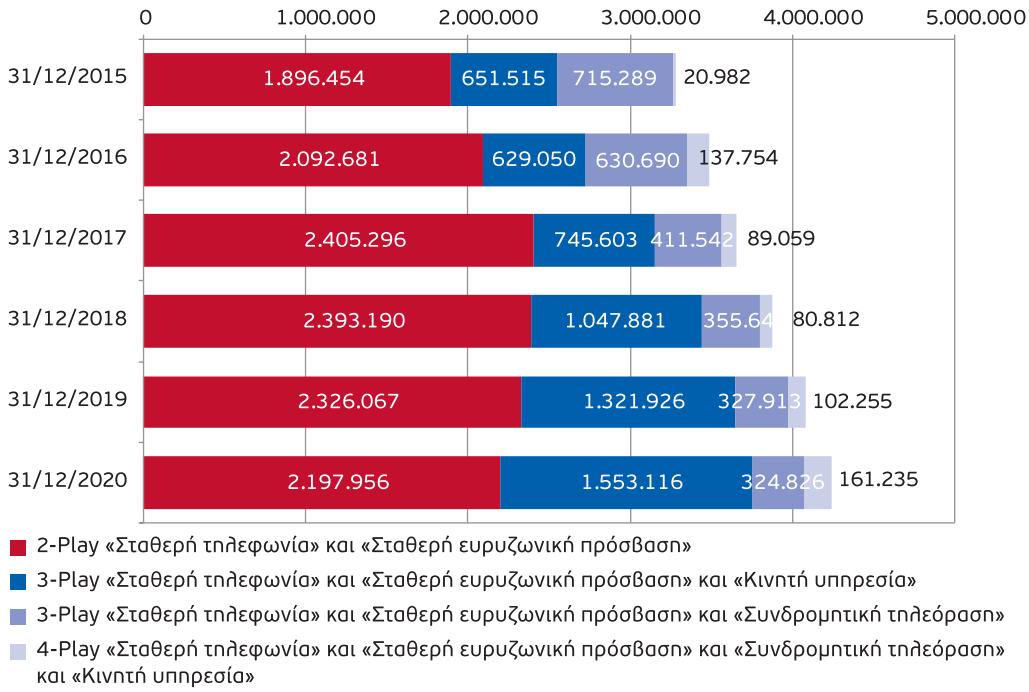

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.70: Ποσοστιαία (%) κατανομή αδεσμοποίητων και δεσμοποιημένων συνδρομών συνδρομητικής τηλεόρασης

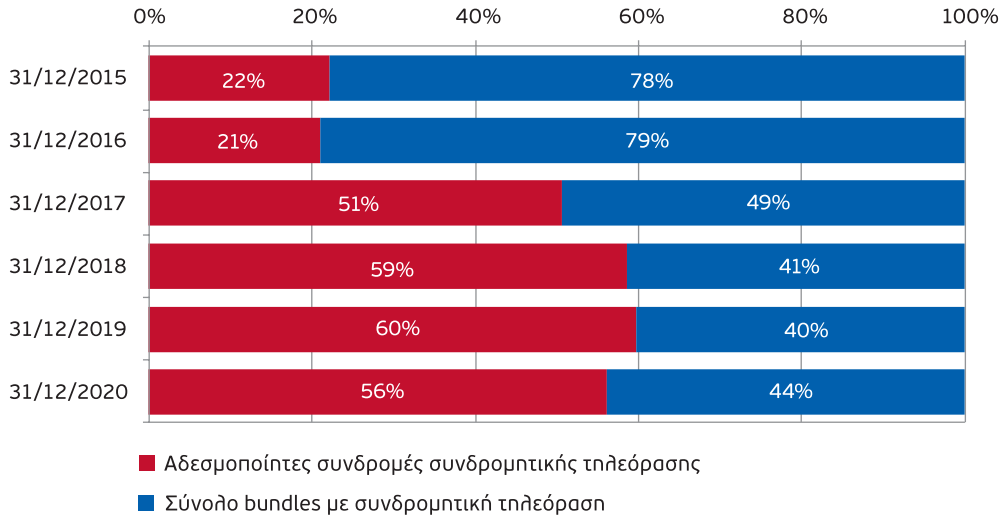

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.71: Συνδυαστικές προσφορές που περιλαμβάνουν κινητές υπηρεσίες ως % όλων των συνδυαστικών προσφορών

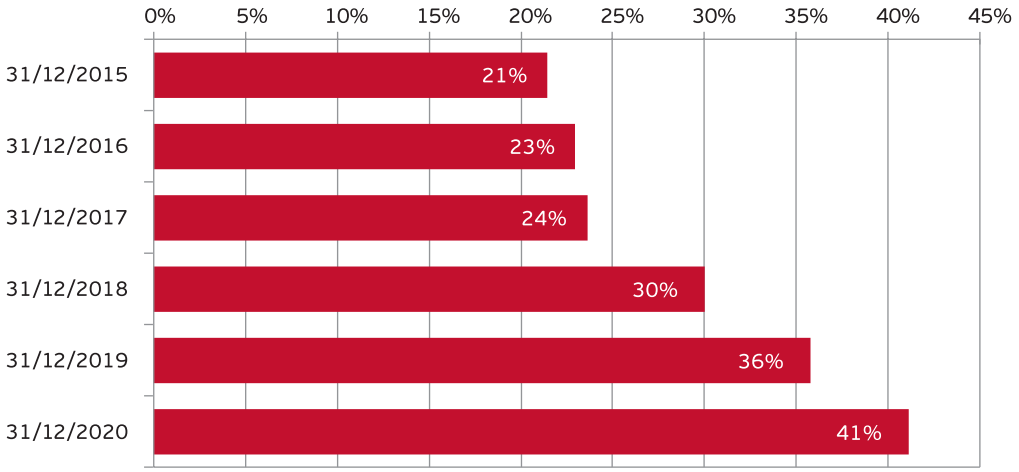

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.72: Συνδυαστικές προσφορές που περιλαμβάνουν κινητές υπηρεσίες

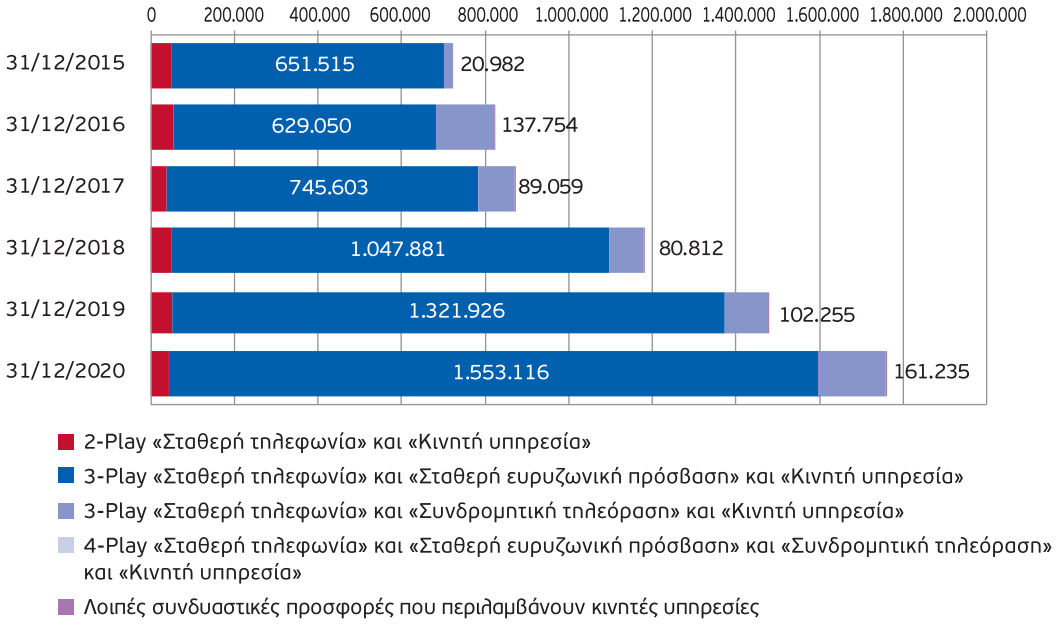

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Πίνακας 1.18: Μερίδια ως προς το σύνολο των συνδυαστικών προσφορών που συμπεριλαμβάνουν κινητές υπηρεσίες

	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2020
CYTA	0%-5%	0%-5%	0%-5%	0%-5%	-	-
HOL-VODAFONE	25%-35%	-	-	-	-	-
OTE-COSMOTE	35%-45%	35%-45%	35%-45%	45%-55%	55%-65%	55%-65%
VODAFONE	0%-5%	25%-35%(1)	25%-35%(1)	25%-35%(1)	15%-25%(1) (2)	15%-25%(1) (2)
WIND	25%-35%	25%-35%	25%-35%	15%-25%	15%-25%	15%-25%

Σημείωση:
(1) Συμπεριλαμβανομένης της HOL.
(2) Συμπεριλαμβανομένης της CYTA.

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.73: Σταθεροκινητές συνδυαστικές προσφορές και αντίστοιχο πλήθος SIM καρτών

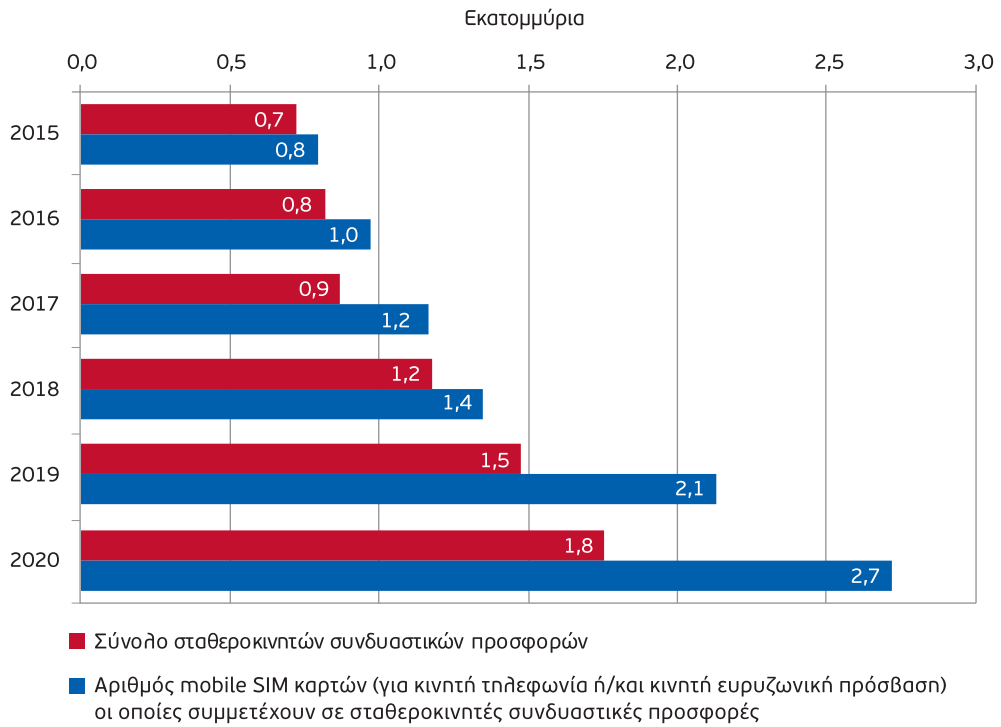

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

1.2.8. Υπηρεσίες Πολυμεσικής Πληροφόρησης και καταλόγου

Στην εν λόγω ενότητα, παρουσιάζονται τα βασικά στοιχεία για την κίνηση και τα έσοδα των τηλεπικοινωνιακών παρόχων από Υπηρεσίες Πολυμεσικής Πληροφόρησης (ΥΠΠ) και καταλόγου για το έτος 2020. Ειδικότερα, τα μεγέθη προέκυψαν από τη συγκέντρωση στοιχείων 22 επιχειρήσεων του κλάδου, από τις συνολικά 54 αδειοδοτημένες επιχειρήσεις.

Το 2020, η συνολική τιμολογηθείσα κίνηση ανήλθε σε 26 εκατ. λεπτά έναντι 35 εκατ. λεπτών το 2019 και σε 30,4 εκατ. κλήσεις/μηνύματα (έναντι 46,1 εκατ. στο τέλος του 2019), αποφέροντας έσοδα της τάξης των 56,7 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 33% σε σχέση με το 2019.

Τα έσοδα από υπηρεσίες καταλόγου 118XX, ανήλθαν σε 18,6 εκατ. ευρώ, το 2020, και αποτέλεσαν το 32,5% του συνόλου της αγοράς, έχοντας μειωθεί κατά περίπου 25% σε σχέση με το 2019. Τα έσοδα από τις υπηρεσίες SMS (SMS 54XXX και 190XX-195XX) αντιστοιχούν στο 29,5% της συνολικής αξίας της αγοράς και ανήλθαν σε 16,8 εκατ. ευρώ, το 2020, σημειώνοντας σημαντική μείωση κατά 42,8% σε σχέση με το 2019. Τα έσοδα από τις αριθμοσειρές αυξημένης χρέωσης (14XXX και 901-909) αντιστοιχούν στο 25% και εκτιμώνται στα 14,4 εκατ. ευρώ. Τέλος, οι λοιπές ΥΠΠ, εκείνες δηλαδή που δεν εντάσσονται στις ανωτέρω κατηγορίες, ανήλθαν σε 12,7% επί του συνολικού κύκλου εργασιών (7,2 εκατ. ευρώ) (Διαγράμματα 1.74 και 1.75).

Διάγραμμα 1.74: Μερίδια ΥΠΠ και υπηρεσιών καταλόγου βάσει εσόδων, 2020

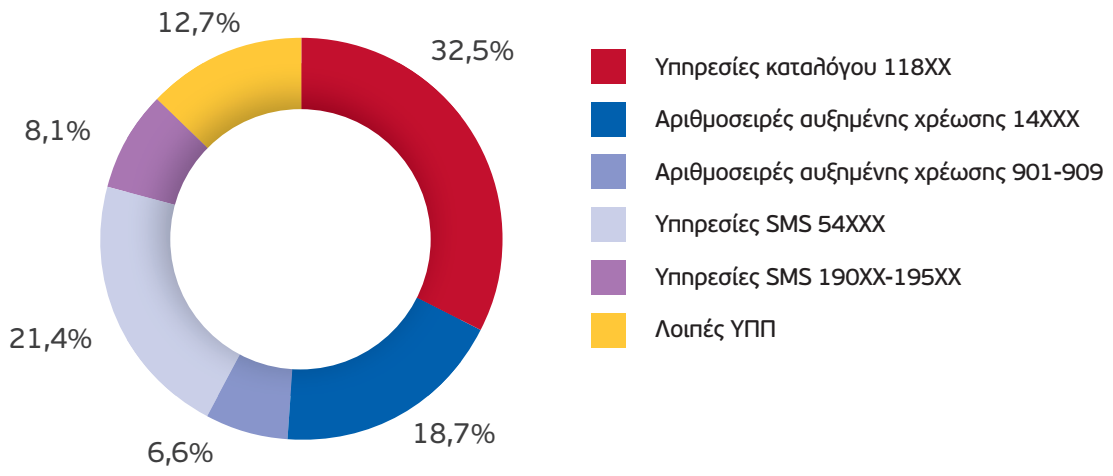

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

Διάγραμμα 1.75: Εξέλιξη συνολικών εσόδων από την παροχή ΥΠΠ και υπηρεσιών καταλόγου

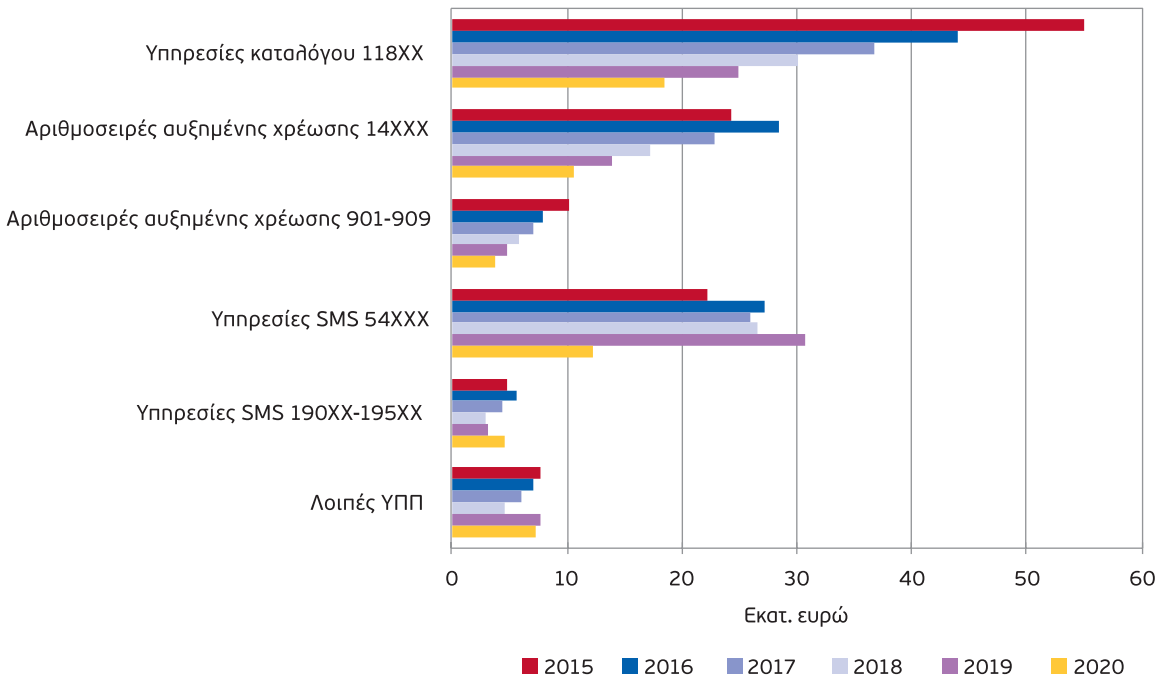

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων των αδειοδοτημένων παρόχων)

1.2.9. Ονόματα χώρου με κατάληξη [.gr] και [.ελ]

Το 2020, ο συνολικός αριθμός των ονομάτων χώρου με κατάληξη [.gr] (domain names), συμπεριλαμβανομένων και των υποχώρων (.com.gr, .net.gr, .org.gr, .edu.gr, .gov.gr, .ελ), ανήλθε σε 495.187, σημειώνοντας αύξηση 4,5% σε σχέση με το 2019. Το Διάγραμμα 1.76 παρουσιάζει τη διαχρονική εξέλιξη του συνολικού αριθμού ονομάτων χώρου. Με εξαίρεση το 2015, όπου υπήρξε μικρή πτώση του αριθμού των εκχωρημένων ονομάτων χώρου, ο ρυθμός εκχώρησης παραμένει θετικός έως και σήμερα. Στο Διάγραμμα 1.77 παρουσιάζεται η ετήσια εξέλιξη του μέσου ποσοστού εκχωρήσεων επί του αριθμού των αιτήσεων, για την περίοδο 2011-2020, το οποίο και διαμορφώθηκε στο 99%.

Διάγραμμα 1.76: Εξέλιξη συνολικού αριθμού ονομάτων διαδικτυακών τόπων

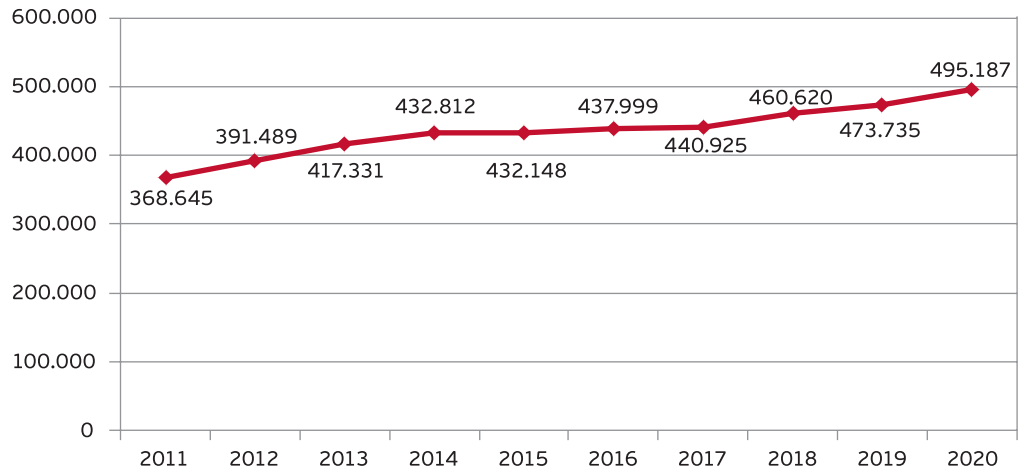

Πηγή: ΕΕΤΤ

Διάγραμμα 1.77: Μέσο ποσοστό εκχωρήσεων

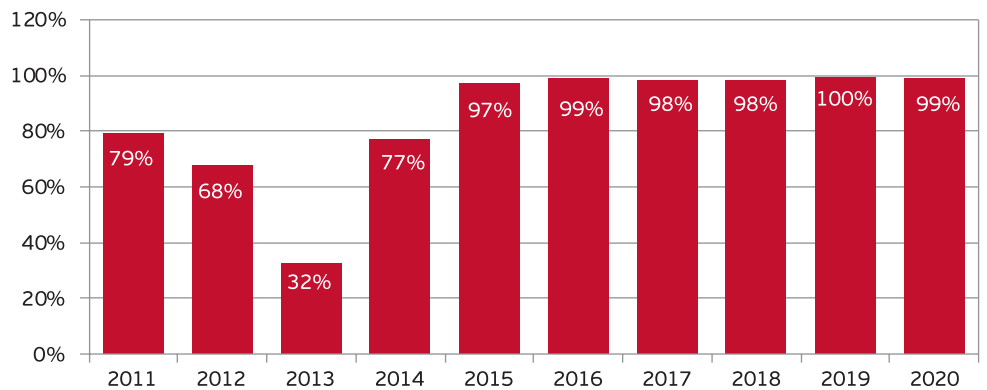

Πηγή: ΕΕΤΤ

1.2.10. Σύγκριση λιανικών τιμών (Παρατηρητήριο Τιμών-Pricescope)[26]

Σύμφωνα με τα στοιχεία που καταχώρισαν οι τηλεπικοινωνιακοί πάροχοι στο Παρατηρητήριο Τιμών ή αλλιώς Pricescope, στο τέλος του 2020, οι εταιρίες FORTHNET, OTE-COSMOTE, VODAFONE και WIND διέθεταν εμπορικά σχεδόν 1.500 προϊόντα/πακέτα στην εγχώρια αγορά[27] (Διάγραμμα 1.78), παραμένοντας στα ίδια περίπου επίπεδα με το 2019. Τα προϊόντα αυτά περιλάμβαναν περίπου 90.000 δυνατούς και δυναμικά παραγόμενους συνδυασμούς (προϊοντικές λύσεις) βασικών[28] και πρόσθετων[29] προϊόντων, καθώς και προσφορών[30]. Τα κυριότερα συμπεράσματα που προέκυψαν από τα καταχωρηθέντα στοιχεία στο Pricescope, είναι τα εξής:

- Η VODAFONE υπερείχε έναντι των άλλων παρόχων αναφορικά με τον συνολικό αριθμό των διατιθέμενων προϊόντων και ακολουθούν η COSMOTE και η WIND (Διάγραμμα 1.79).
- Οι εταιρίες WIND και COSMOTE βασίστηκαν κυρίως στα πρόσθετα προϊόντα (56% και 51% αντίστοιχα), ενώ οι εταιρίες FORTHNET, OTE και VODAFONE στηρίχθηκαν κυρίως στα βασικά προϊόντα (93%, 75% και 65% αντίστοιχα) (Διάγραμμα 1.80).
- Λιγότερο από ένα στα δέκα προϊόντα διατέθηκε ως προσφορά, ενώ περίπου το 40% των προϊόντων είχε τον χαρακτήρα πρόσθετου πακέτου, καταδεικνύοντας τις ανάγκες διαμόρφωσης πολλαπλών συνδυαστικών, διαφοροποιημένων και προσαρμοσμένων λύσεων (Διάγραμμα 1.81).
- Το 47% των προϊόντων αφορούσε τις κινητές επικοινωνίες, με το 40% περίπου να αντιστοιχεί σε προϊόντα που προσφέρουν υπηρεσίες φωνής πάνω από δίκτυο κινητών επικοινωνιών και το 7% σε προϊόντα κινητής ευρυζωνικότητας. Επομένως, η πλειονότητα των προϊόντων (περίπου 53%) αφορούσε σταθερές επικοινωνίες, καταγράφοντας συνεχή άνοδο από το 2016 και έχοντας ενσωματώσει παράλληλα, την αύξηση των προγραμμάτων τηλεόρασης. Το 2020, το ποσοστό αυτό παρέμεινε σταθερό (Διαγράμματα 1.82 και 1.83).
- Μόλις το 3% των προϊόντων φωνής στην καρτοκινητή ορίστηκε από τους παρόχους ως βασικό, ενώ φαίνεται ότι η αναλογία πρόσθετων-βασικών ήταν υψηλότερη στο συμβόλαιο κινητής, σε σχέση με τη σταθερή τηλεφωνία (Διαγράμματα 1.84 έως 1.86), σημειώνοντας μείωση στην περίπτωση του συμβολαίου κινητής και παραμένοντας σταθερή στην περίπτωση της σταθερής τηλεφωνίας, συγκριτικά με τα αντίστοιχα μεγέθη του 2019 (Διάγραμμα 1.87).
- Περίπου έξι στα δέκα προϊόντα απευθύνονταν αποκλειστικά σε οικιακούς πελάτες. Αντίθετα, σχεδόν ένα στα πέντε προϊόντα απευθυνόταν αποκλειστικά σε εταιρικούς πελάτες, ενώ το 17% των προϊόντων αφορούσε και τις δύο ομάδες πελατών (Διάγραμμα 1.88).
- Τα προϊόντα καρτοκινητής απευθύνονταν κυρίως στους οικιακούς πελάτες, ενώ τα περισσότερα προϊόντα συμβολαίου κινητής απευθύνονταν σε εταιρικούς πελάτες. Σημειώνεται ότι, στο συμβόλαιο κινητής ευρυζωνικής πρόσβασης εντοπίζονταν αναλογικά τα περισσότερα προϊόντα-προγράμματα για εταιρικούς πελάτες (Διάγραμμα 1.89).
- Τα προγράμματα των εταιριών COSMOTE, FORTHNET και WIND απευθύνονταν κυρίως σε οικιακούς πελάτες, ενώ ένα μεγάλο ποσοστό προγραμμάτων της VODAFONE απευθυνόταν σε εταιρικούς πελάτες. Το μεγαλύτερο ποσοστό προγραμμάτων του OTE απευθυνόταν σε όλους τους πελάτες. (Διάγραμμα 1.90).
- Περίπου το 38% των συνδρομών κινητής αφορούσε συμβόλαιο κινητής, η συντριπτική πλειονότητα των οποίων περιλαμβάνει ενσωματωμένο χρόνο ομιλίας και ενσωματωμένο όγκο δεδομένων[31].
- Το 63% των προϊόντων συμβολαίου κινητής τηλε-

26. Οι πληροφορίες της παρούσας ενότητας προέρχονται από τα υποβληθέντα στοιχεία των παρόχων OTE-COSMOTE, VODAFONE, WIND, FORTHNET στο υποσύστημα «Αποθετήριο» του Παρατηρητηρίου Τιμών της ΕΕΤΤ.
27. Σημειώνεται ότι, πέραν των προϊόντων που οι πάροχοι διέθεταν εμπορικά, καταγράφονται και πολλά προϊόντα, των οποίων, αν και η εμπορική διάθεση έχει διακοπεί, εξακολουθούν να προτιμώνται από πελάτες που τα είχαν επιλέξει στο παρελθόν και εξακολουθούν να τα χρησιμοποιούν. Επίσης, όρος για τη διαφοροποίηση των προϊόντων δεν είναι μόνο η διαφορετική εμπορική επωνυμία, αλλά όλα τα επιμέρους χαρακτηριστικά, όπως η χρονική δέσμευση, που συνοδεύει μια σύμβαση παροχής τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας.
28. Ως βασικό χαρακτηρίζεται ένα προϊόν που μπορεί να διατεθεί εμπορικά αυτόνομα, δηλαδή ο πολίτης μπορεί να προμηθευτεί μόνο αυτό και να καλύψει τις τηλεπικοινωνιακές ανάγκες του.
29. Ως πρόσθετο χαρακτηρίζεται ένα προϊόν που δεν διατίθεται εμπορικά αυτόνομα, αλλά πρέπει να συνδυαστεί με κάποιο βασικό προϊόν.
30. Ως προσφορά χαρακτηρίζεται ένα βασικό ή πρόσθετο προϊόν, το οποίο διατίθεται με συγκεκριμένους περιοριστικούς όρους.
31. Βάσει στοιχείων που υπέβαλαν οι πάροχοι κινητής τα τρία πρώτα τρίμηνα του 2020.

φωνίας αφορούσε πάγια έως και 60 ευρώ το μήνα, με μέσο όρο τιμής[32] τα 41 ευρώ (39 ευρώ το 2019), διάμεσο τιμή[33] τα 35 ευρώ (34 ευρώ το 2019) και ενσωματωμένο χρόνο ομιλίας τα 10.000 λεπτά περίπου[34] (έναντι 6.000 λεπτών το 2019, με βάση τη διάμεσο τιμή) (Διάγραμμα 1.91).

- Το 63% των προϊόντων συμβολαίου κινητής που προσφέρουν υπηρεσίες φωνής και δεδομένων, αφορούσε πάγια έως 60 ευρώ τον μήνα, με μέσο όρο τιμής τα 41 ευρώ, διάμεσο τιμή τα 35 ευρώ και δωρεάν όγκο δεδομένων περί τα 6 GB[35], με βάση τη διάμεσο τιμή (Διάγραμμα 1.92).

Διάγραμμα 1.78: Πλήθος προϊόντων στην εγχώρια αγορά

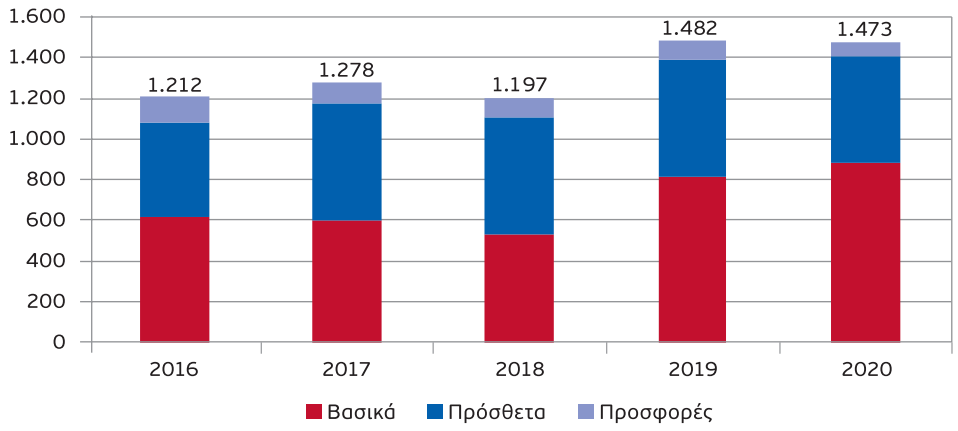

Πηγή: ΕΕΤΤ

Διάγραμμα 1.79: Εμπορικά διαθέσιμα προϊόντα ανά πάροχο, 2020

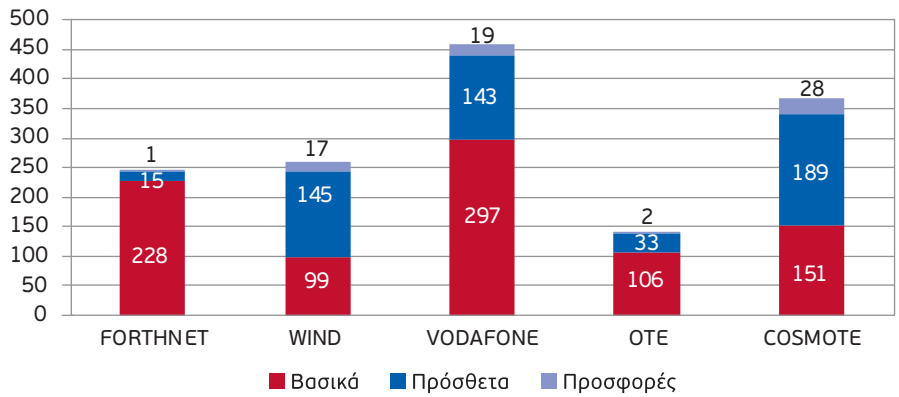

Πηγή: ΕΕΤΤ

32. Ο μέσος (ή αριθμητικός μέσος) ή αλλιώς μέσος όρος, είναι το άθροισμα των τιμών μιας ομάδας αριθμών διαιρούμενο με το πλήθος των αριθμών αυτής της ομάδας.
33. Η διάμεσος είναι η μέση τιμή μιας ομάδας αριθμών ταξινομημένων κατά μέγεθος. Είναι ο αριθμός που βρίσκεται ακριβώς στη μέση, έτσι ώστε το 50% των ταξινομημένων αριθμών να είναι πάνω από τη διάμεσο και το άλλο 50% κάτω από τη διάμεσο.
34. Τα απεριόριστα λεπτά έχουν οριστεί στα 45.000 λεπτά.
35. Τα απεριόριστα δεδομένα έχουν οριστεί στα 100 GB.

- Το 68% των προϊόντων συμβολαίου κινητής που προσφέρουν μόνο δεδομένα, αφορούσε πάγια έως 30 ευρώ τον μήνα, με μέσο όρο και διάμεσο τιμή τα 15 ευρώ και δωρεάν όγκο δεδομένων περί τα 12 GB, με βάση τη διάμεσο τιμή (Διάγραμμα 1.93).

Διάγραμμα 1.80: Ποσοστιαία σύνθεση εμπορικά διαθέσιμων προϊόντων ανά πάροχο, 2020

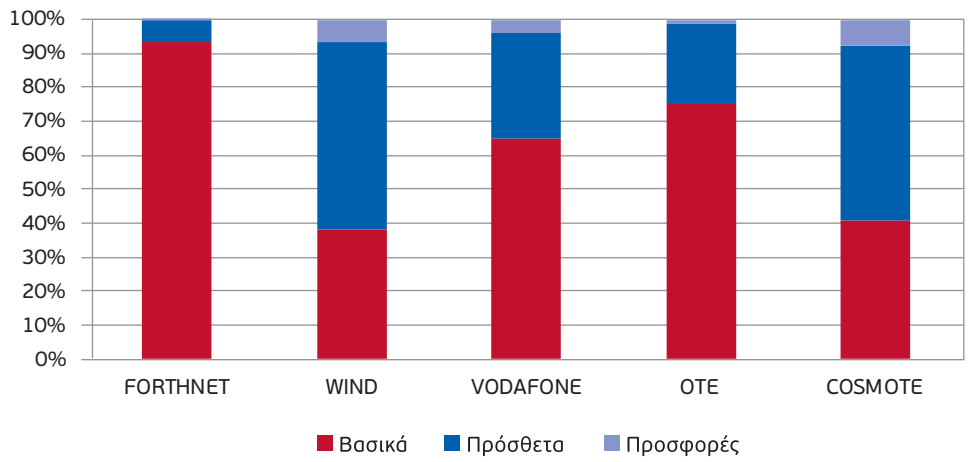

Πηγή: ΕΕΤΤ

Διάγραμμα 1.81: Κατανομή προϊόντων ανά τύπο προϊόντος, 2020

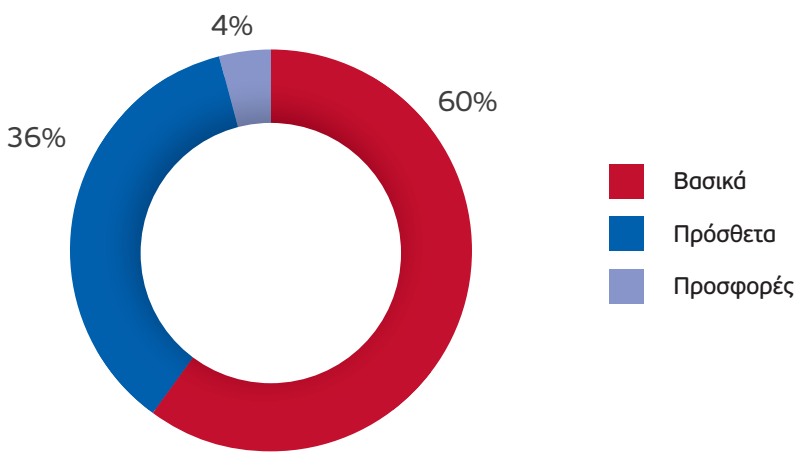

Πηγή: ΕΕΤΤ

Διάγραμμα 1.82: Πλήθος προϊόντων ανά προσφερόμενη υπηρεσία, 2020

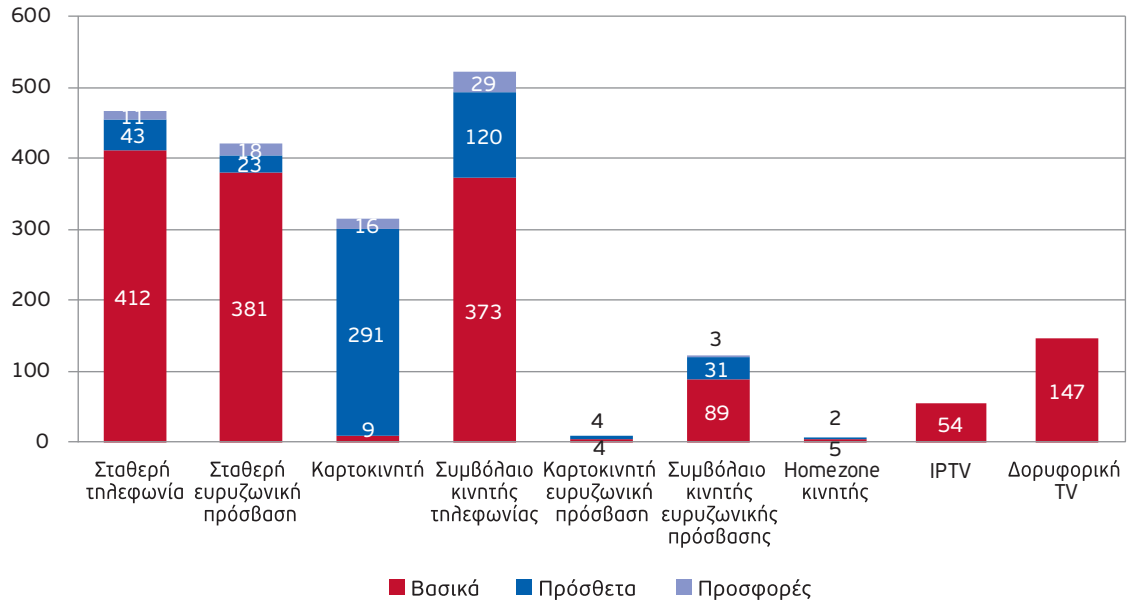

Πηγή: ΕΕΤΤ

Διάγραμμα 1.83: Ποσοστιαία κατανομή προϊόντων σταθερών έναντι κινητών επικοινωνιών

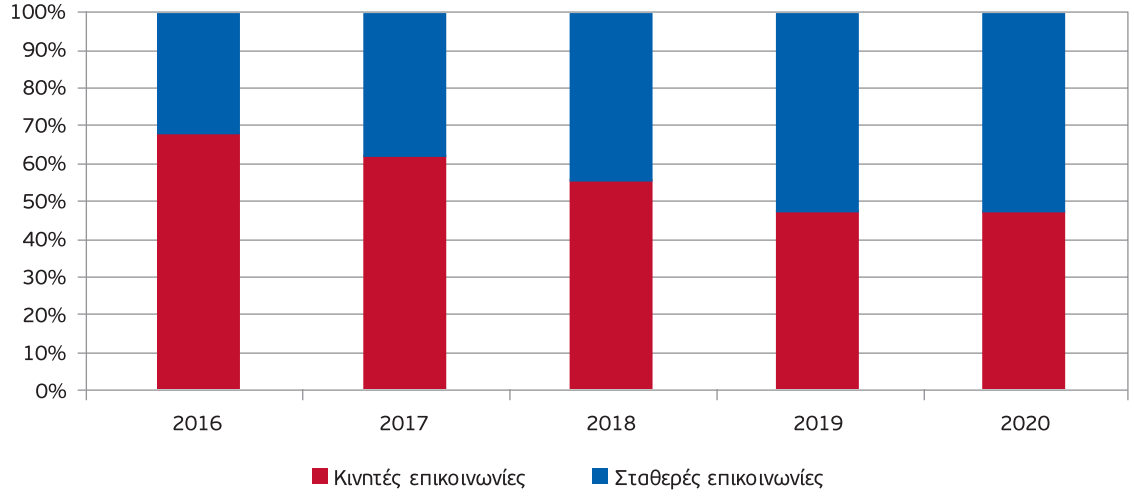

Πηγή: ΕΕΤΤ

Διάγραμμα 1.84: Κατανομή προϊόντων καρτοκινητής τηλεφωνίας, ανά τύπο προϊόντος, 2020

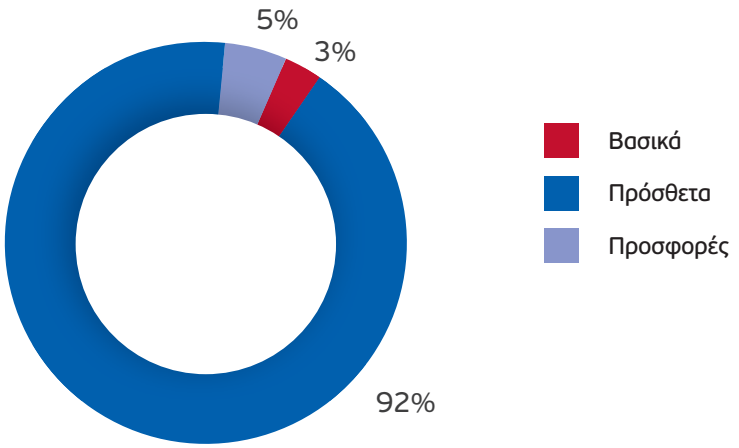

Πηγή: ΕΕΤΤ

Διάγραμμα 1.85: Κατανομή προϊόντων συμβολαίου κινητής τηλεφωνίας, ανά τύπο προϊόντος, 2020

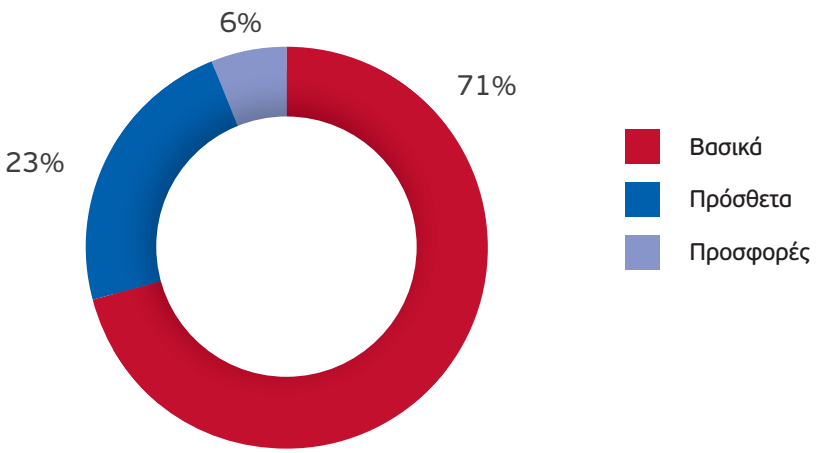

Πηγή: ΕΕΤΤ

Διάγραμμα 1.86: Κατανομή προϊόντων σταθερής τηλεφωνίας, ανά τύπο προϊόντος, 2020

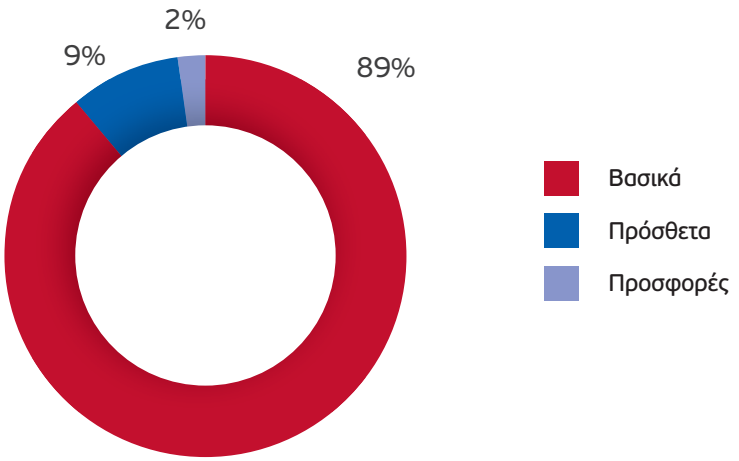

Πηγή: ΕΕΤΤ

Διάγραμμα 1.87: Λόγος πρόσθετων προς βασικά προϊόντα σε συμβόλαιο κινητής και σταθερής τηλεφωνίας

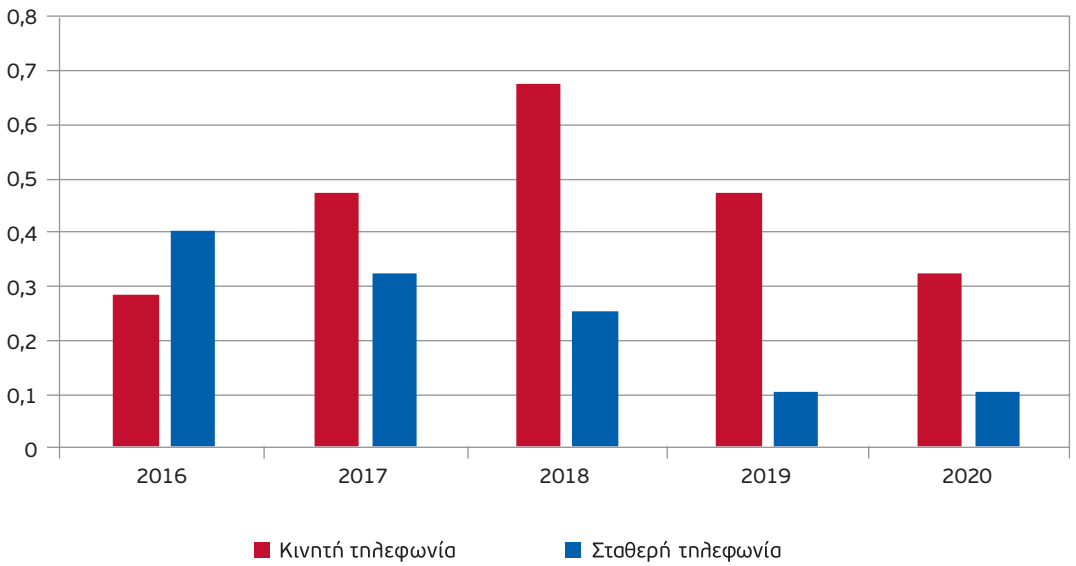

Πηγή: ΕΕΤΤ

Διάγραμμα 1.88: Αγορές-στόχος των τηλεπικοινωνιακών προϊόντων, 2020

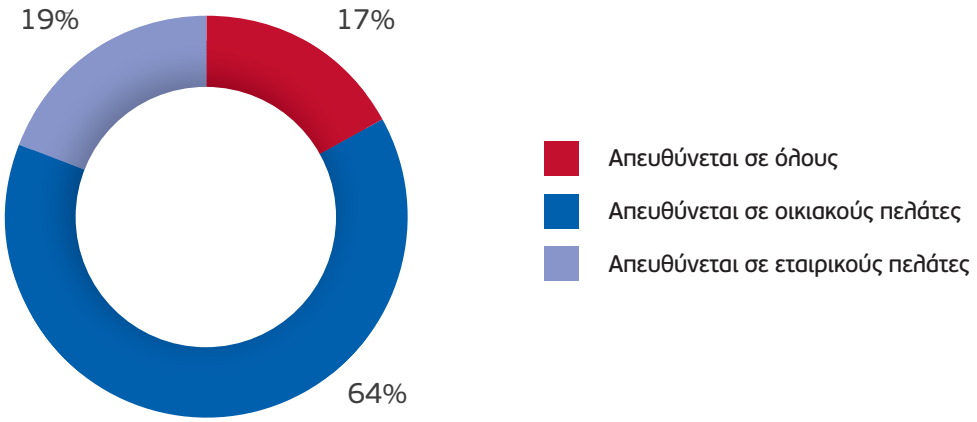

Πηγή: ΕΕΤΤ

Διάγραμμα 1.89: Κατανομή προϊόντων ανά υπηρεσία στις αγορές-στόχο, 2020

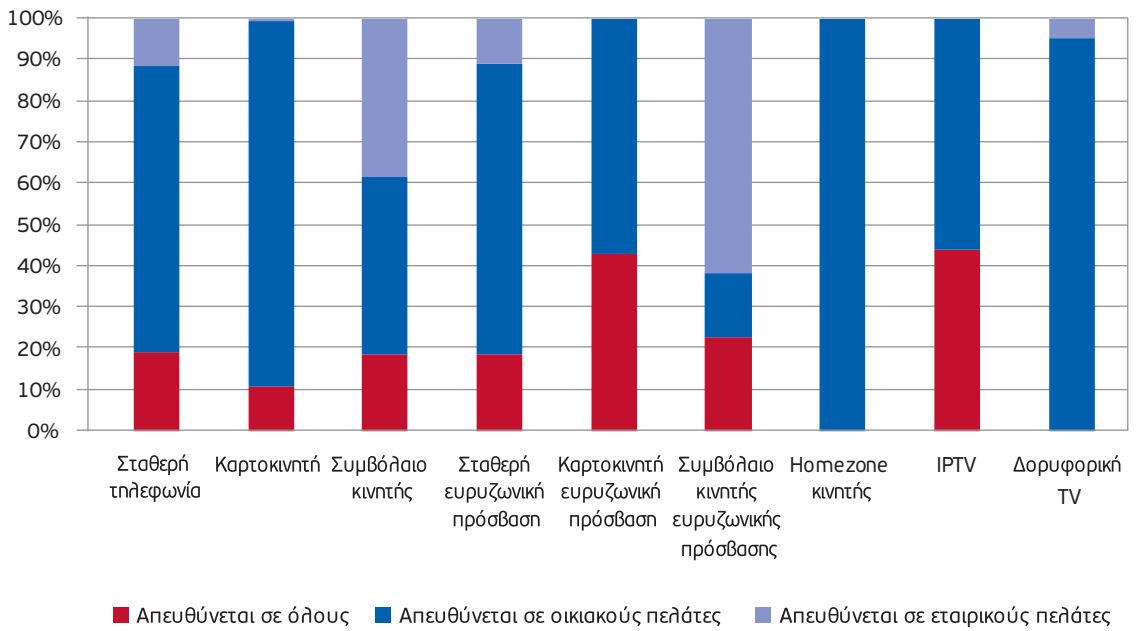

Πηγή: ΕΕΤΤ

Διάγραμμα 1.90: Κατανομή προϊόντων ανά πάροχο στις αγορές-στόχο, 2020

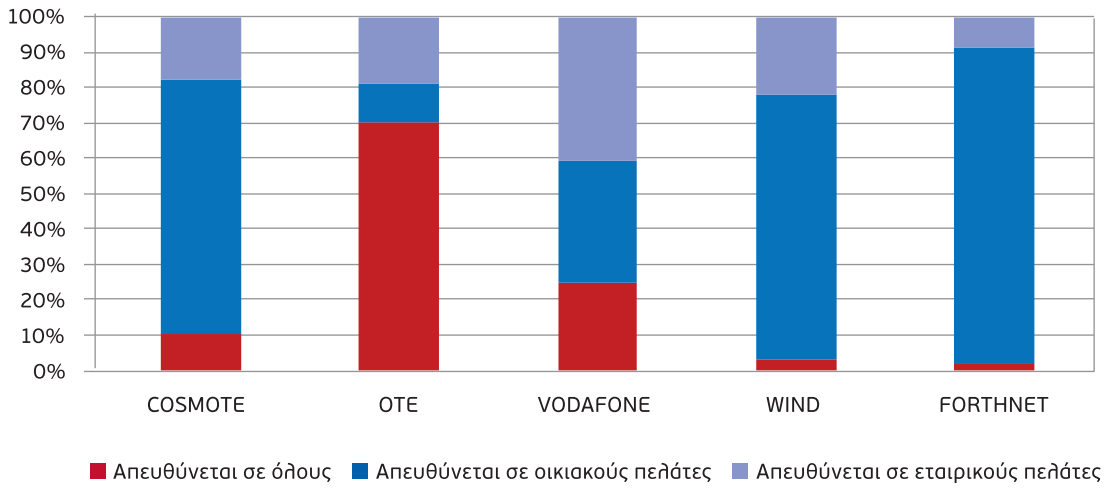

Πηγή: ΕΕΤΤ

Διάγραμμα 1.91: Συγκέντρωση προϊόντων στο συμβόλαιο κινητής τηλεφωνίας με δωρεάν χρόνο ομιλίας, 2020

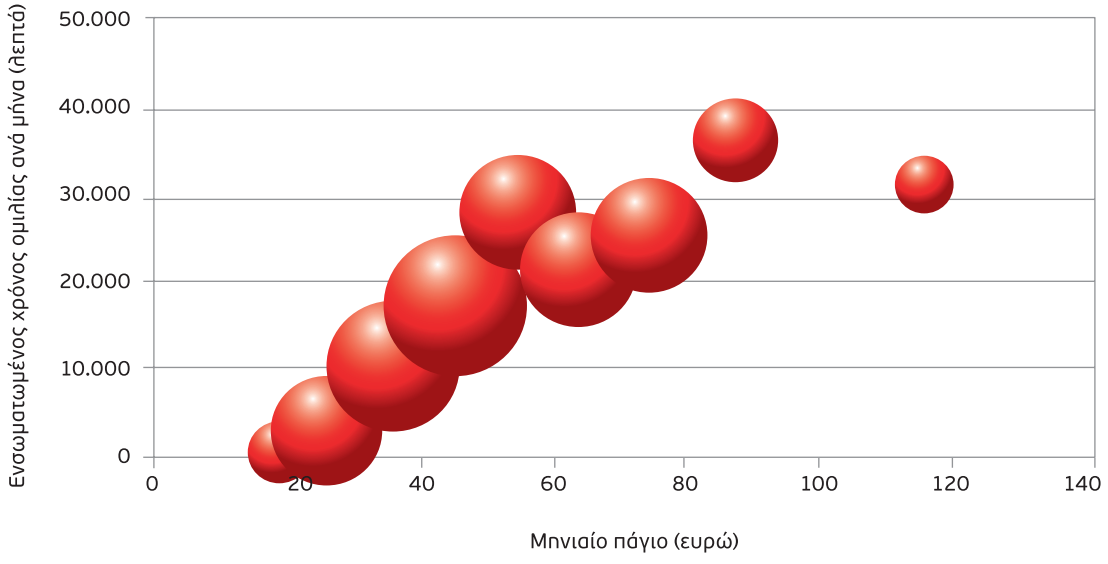

Πηγή: ΕΕΤΤ

Διάγραμμα 1.92: Συγκέντρωση προϊόντων στο συμβόλαιο κινητής τηλεφωνίας με υπηρεσίες φωνής και δωρεάν δεδομένων, 2020

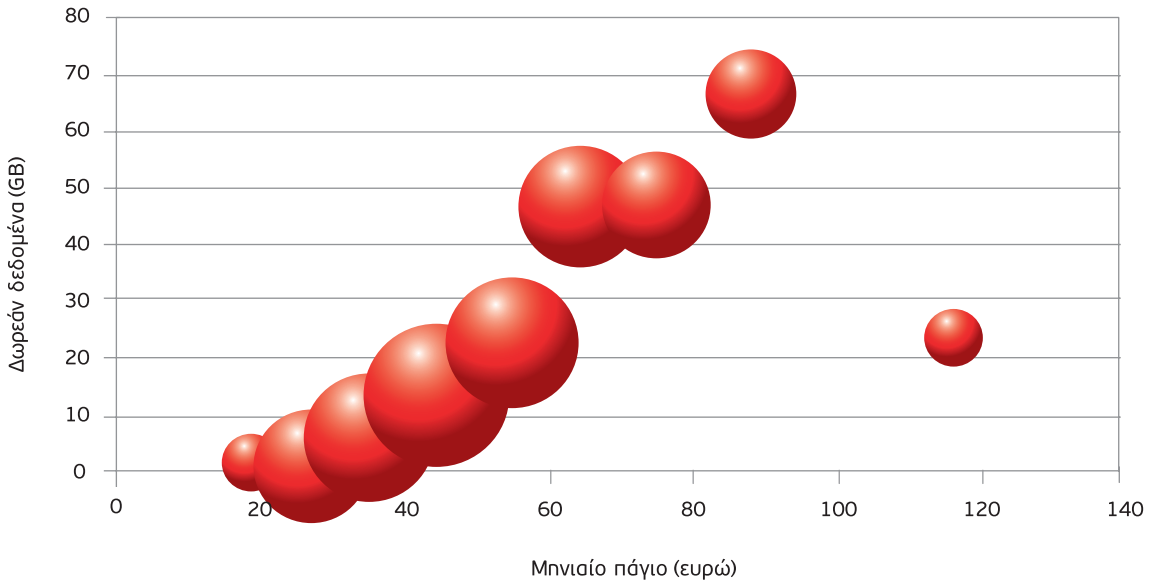

Πηγή: ΕΕΤΤ

Διάγραμμα 1.93: Συγκέντρωση προϊόντων στο συμβόλαιο κινητής τηλεφωνίας με υπηρεσία δωρεάν δεδομένων, 2020

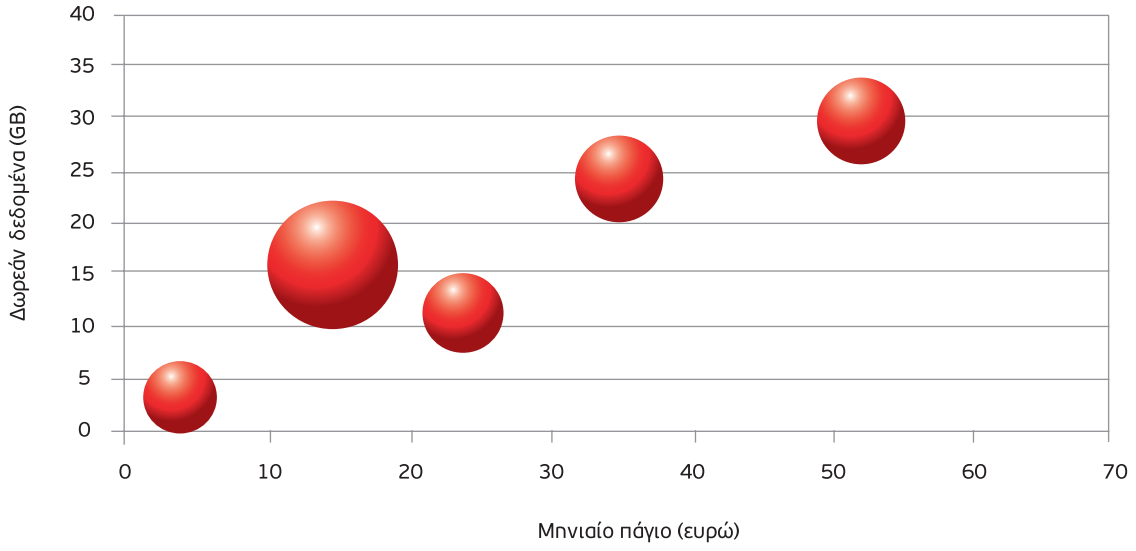

Πηγή: ΕΕΤΤ

1.2.11. Συγκρίσεις μεγεθών της ελληνικής αγοράς με αντίστοιχες ευρωπαϊκές[36]

Σταθερή ευρυζωνικότητα

Η διείσδυση της σταθερής ευρυζωνικότητας στον πληθυσμό, δηλαδή ο αριθμός ευρυζωνικών συνδέσεων ανά 100 κατοίκους, συνέχισε την ανοδική πορεία της στην Ελλάδα, κατά το 2020 (Διάγραμμα 1.94).

Τον Ιούνιο του 2020, η διείσδυση της σταθερής ευρυζωνικότητας στην ΕΕ κυμάνθηκε στο 35,9% (Διάγραμμα 1.95) έναντι 34,9%, τον Ιούνιο του 2019. Τα αντίστοιχα μεγέθη για την Ελλάδα ήταν 38,9% τον Ιούνιο του 2020 έναντι 37,1% τον Ιούνιο του 2019, καταγράφοντας αύξηση περίπου 1,7 εκατοστιαίας μονάδας (Διάγραμμα 1.96) και κατατάσσοντάς την στην ένατη θέση μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ.

Σημειώνεται ότι, η διείσδυση της σταθερής ευρυζωνικότητας στην Ελλάδα υπερβαίνει σταθερά τα τελευταία πέντε χρόνια τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο (Διάγραμμα 1.97).

Επιπλέον, η ζήτηση ευρυζωνικών γραμμών υψηλών ταχυτήτων συνέχισε να αυξάνεται, με αποτέλεσμα τον Ιούνιο του 2020, οι ευρυζωνικές συνδέσεις με ονομαστικές download ταχύτητες πρόσβασης μεγαλύτερες ή ίσες των 30 Mbps στην ΕΕ να αποτελούν το 65,3% του συνόλου, έναντι 59,7% τον Ιούνιο του 2019. Ωστόσο, η Ελλάδα είναι ουραγός μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ με 33,2% έναντι 23,3%, τον Ιούνιο του 2019 (Διάγραμμα 1.98). Κατά συνέπεια, αν και η απόσταση της Ελλάδας από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο μειώθηκε (32,1 εκατοστιαίες μονάδες το 2020 έναντι 36,4 το 2019), η πρόκληση σύγκλισης με την ΕΕ σε θέματα σταθερής ευρυζωνικής διείσδυσης είναι ακόμα υπαρκτή.

Διάγραμμα 1.94: Μεταβολή της σταθερής ευρυζωνικής διείσδυσης σε Ελλάδα και ΕΕ

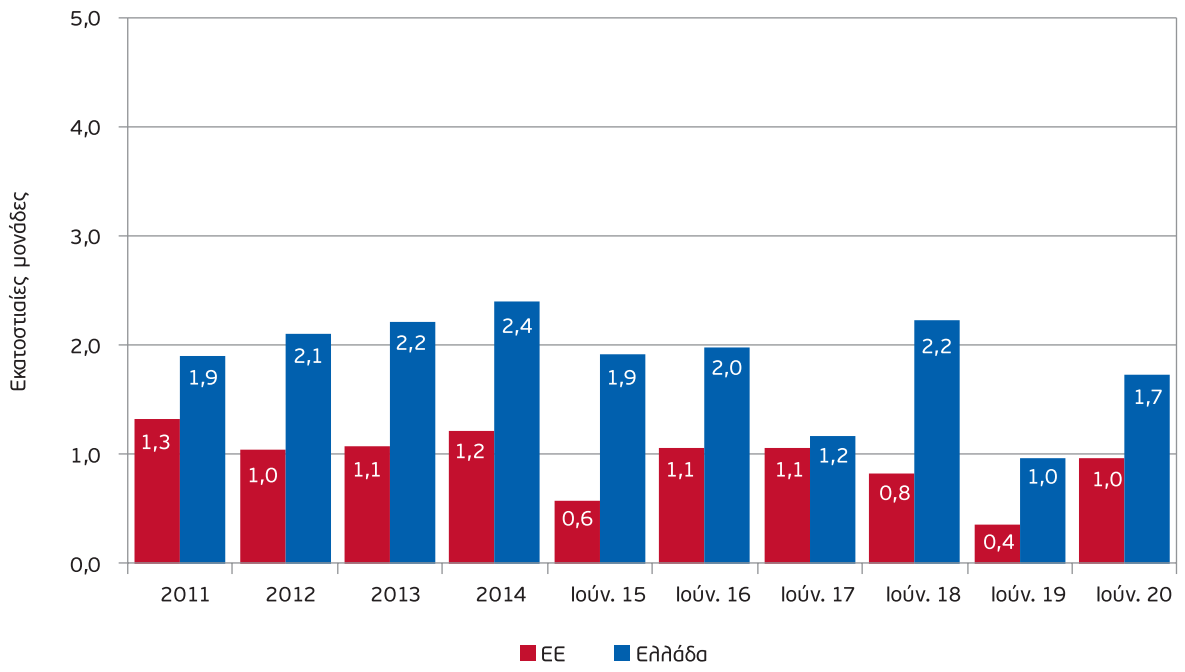

Πηγή: ΕΕΤΤ

36. Βάσει των διαγραμμάτων που δημοσιεύονται στον Digital Economy & Society Index.

Διάγραμμα 1.95: Σταθερή ευρυζωνική διείσδυση στην ΕΕ, Ιούνιος 2020

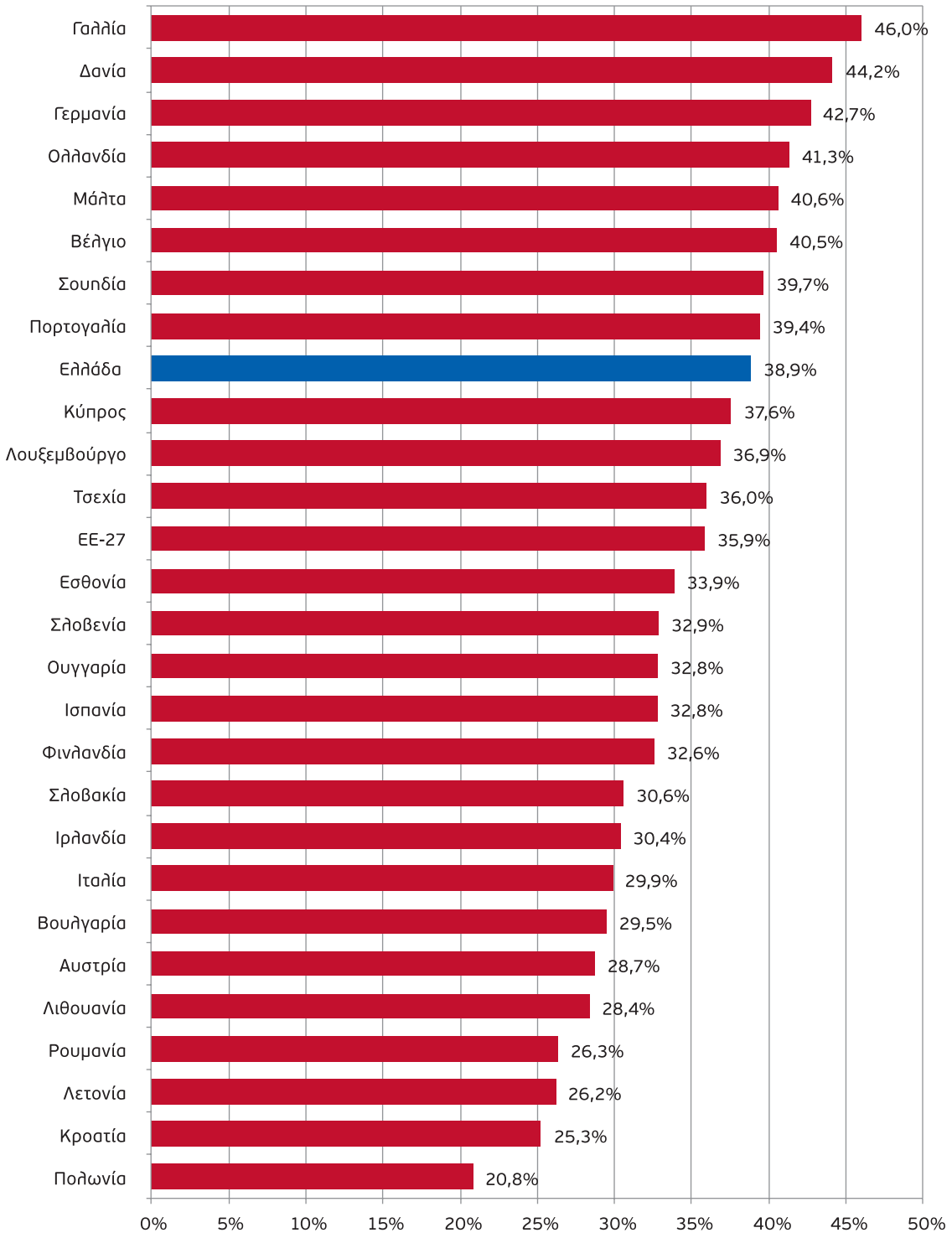

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων του Digital Economy & Society Index)

Διάγραμμα 1.96: Μεταβολή της σταθερής ευρυζωνικής διείσδυσης στην ΕΕ, Ιούνιος 2020

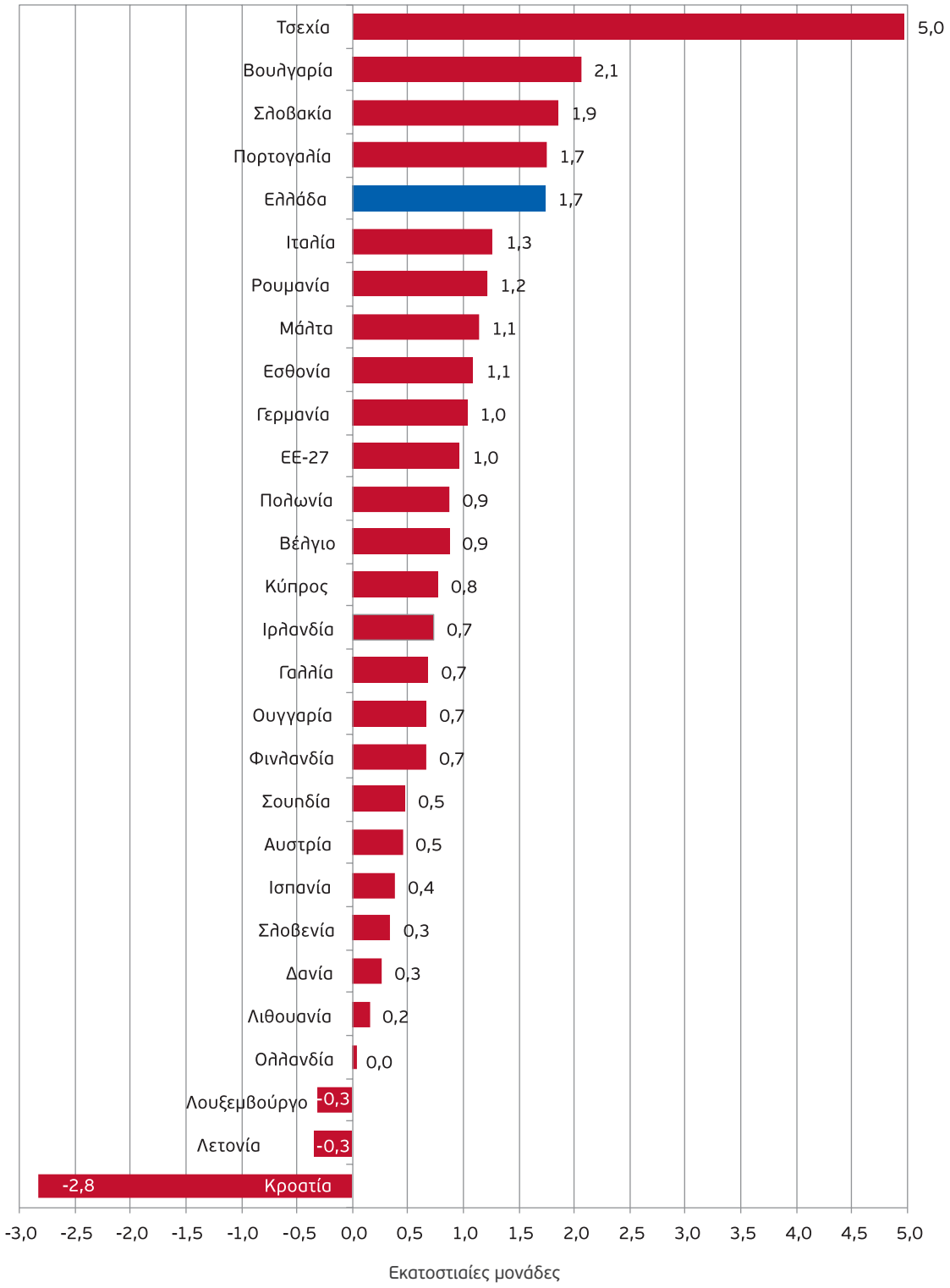

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων του Digital Economy & Society Index)

Διάγραμμα 1.97: Εξέλιξη της σταθερής ευρυζωνικής διείσδυσης σε Ελλάδα και ΕΕ

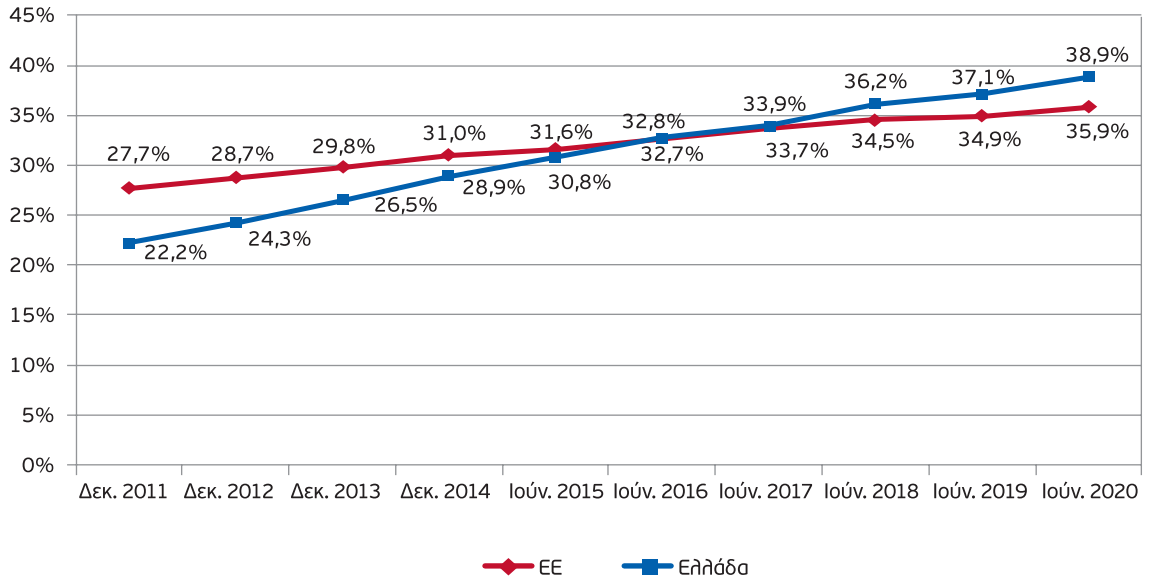

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων του Digital Economy & Society Index)

Διάγραμμα 1.98: Ποσοστό γραμμών με ονομαστικές download ταχύτητες πρόσβασης ≥30 Mbps στην ΕΕ, Ιούνιος 2020

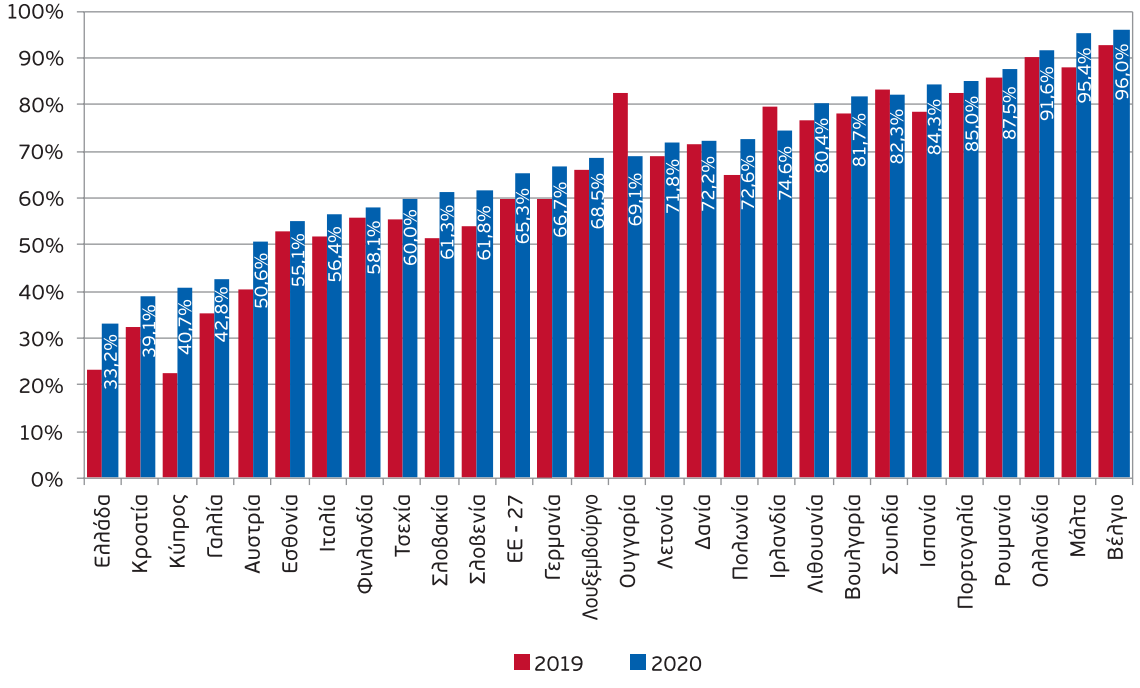

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων του Digital Economy & Society Index)

Κινητή ευρυζωνικότητα

Η διείσδυση της κινητής ευρυζωνικότητας στην ΕΕ παρουσίασε σταθερή άνοδο, φθάνοντας, τον Ιούνιο του 2020, το 103,8% (συνδέσεις ανά 100 κατοίκους), έναντι σχεδόν 100% τον Ιούνιο του 2019 (Διάγραμμα 1.99). Σε δώδεκα κράτη (Ισπανία, Ιρλανδία, Βουλγαρία, Λιθουανία, Κύπρο, Λουξεμβούργο, Σουηδία, Λετονία, Δανία, Εσθονία, Φινλανδία και Πολωνία), η διείσδυση της κινητής ευρυζωνικότητας είναι άνω του 100%. Η Ελλάδα, με διείσδυση 85,3%, συγκαταλέγεται μεταξύ των τελευταίων δέκα κρατών στην κινητή ευρυζωνική πρόσβαση, με την απόσταση από τη μέση διείσδυση στην ΕΕ να αυξάνεται πάλι μετά από μια περίοδο μείωσής της, καθώς, μέσα σε ένα έτος, αυξήθηκε μόνο κατά 1,9 εκατοστιαίες μονάδες, έναντι 3,9 εκατοστιαίων μονάδων της ΕΕ. (Διάγραμμα 1.100).

Διάγραμμα 1.99: Κινητή ευρυζωνική διείσδυση στην ΕΕ (συνδέσεις ανά 100 κατοίκους), Ιούνιος 2020

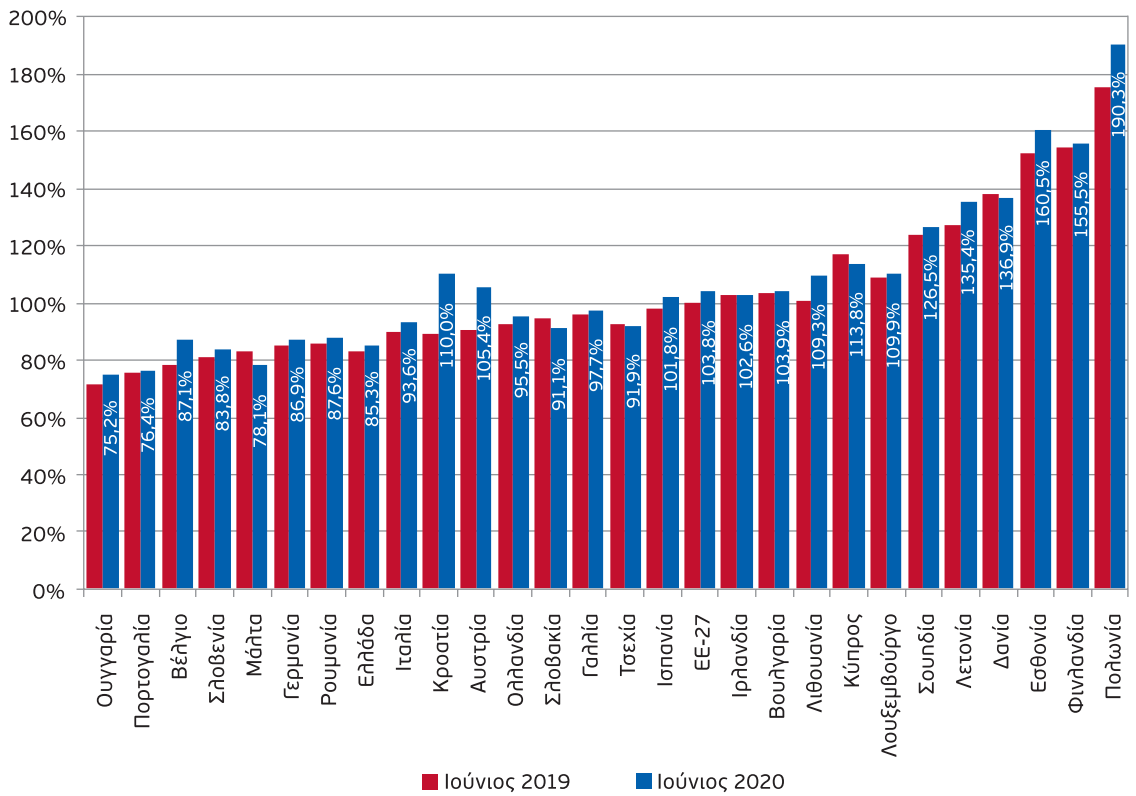

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων του Digital Economy & Society Index)

Διάγραμμα 1.100: Εξέλιξη της κινητής ευρυζωνικής διείσδυσης σε Ελλάδα και ΕΕ (συνδέσεις ανά 100 κατοίκους)

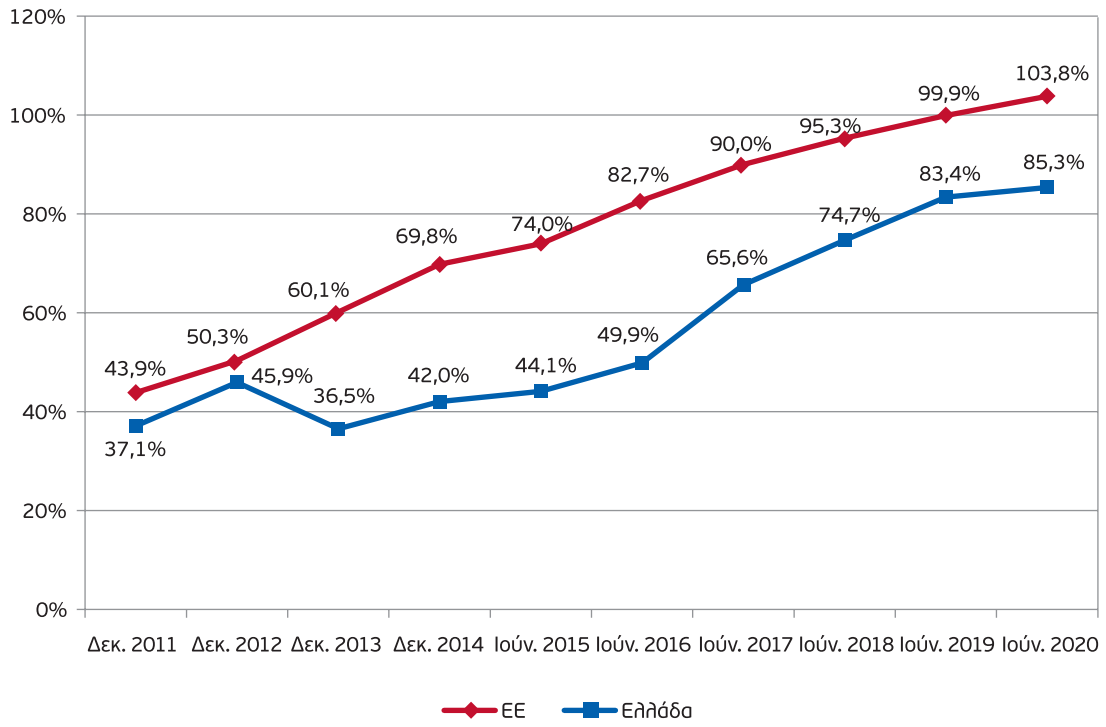

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων του Digital Economy & Society Index)

Ανάπτυξη δικτυακών υποδομών

Η ευρυζωνική κάλυψη δικτύων νέας γενιάς (Next Generation Access networks-NGA) στην ΕΕ έφτασε, στα μέσα του 2020, το 87,2% των νοικοκυριών έναντι 84,1%, στα μέσα του 2019 (Διάγραμμα 1.101). Η Ελλάδα υπολείπεται του ευρωπαϊκού μέσου όρου μόνο κατά 0,5 εκατοστιαίες μονάδες, με κάλυψη 86,7% έναντι 80,6% στα μέσα του 2019, δεδομένου ότι, εντός του έτους, σημείωσε αύξηση 6 εκατοστιαίων μονάδων. Η αύξηση αποδίδεται κυρίως στην ανάπτυξη δικτύων πρόσβασης μέσω της τεχνολογίας VDSL Vectoring. Ωστόσο, η διείσδυση της ευρυζωνικής πρόσβασης NGA σε ποσοστό διείσδυσης των νοικοκυριών εξακολουθεί να παραμένει σε χαμηλά επίπεδα (25,7%) και αρκετά μακριά από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (50,3%) (Διάγραμμα 1.102).

Αναφορικά με τα δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας (Very High Capacity Networks-VHCN), η Ελλάδα, αν και σημείωσε άνοδο του ποσοστού κάλυψης των δικτύων κατά 3,1 εκατοστιαίες μονάδες (10,2% το 2020 έναντι 7,1% το 2019) και 2 εκατοστιαίες μονάδες στη διείσδυσή τους στα νοικοκυριά (2,7%), εντούτοις εξακολουθεί να υπολείπεται έναντι των αντίστοιχων ευρωπαϊκών μέσων όρων (59,3% και 32,9%) (Διαγράμματα 1.103 και 1.104).

Διάγραμμα 1.101: Ευρυζωνική κάλυψη δικτύων νέας γενιάς (NGA) σε Ελλάδα και ΕΕ

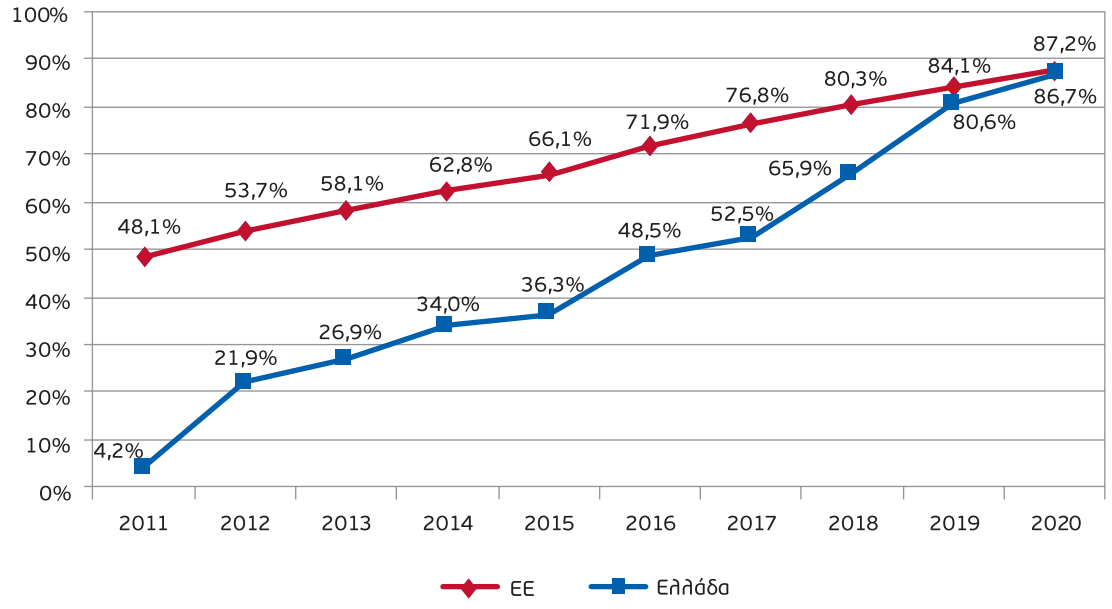

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων του Digital Economy & Society Index)

Διάγραμμα 1.102: Ευρυζωνική διείσδυση δικτύων νέας γενιάς (NGA) σε Ελλάδα και ΕΕ

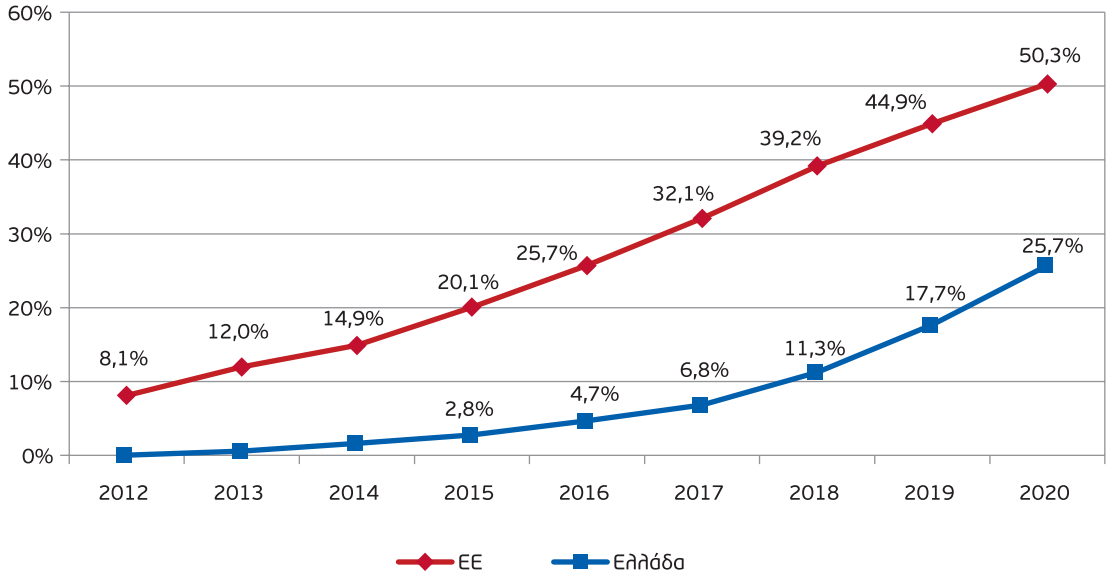

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων του Digital Economy & Society Index)

Διάγραμμα 1.103: Κάλυψη ευρυζωνικών δικτύων πολύ υψηλών ταχυτήτων (VHCN) σε Ελλάδα και ΕΕ

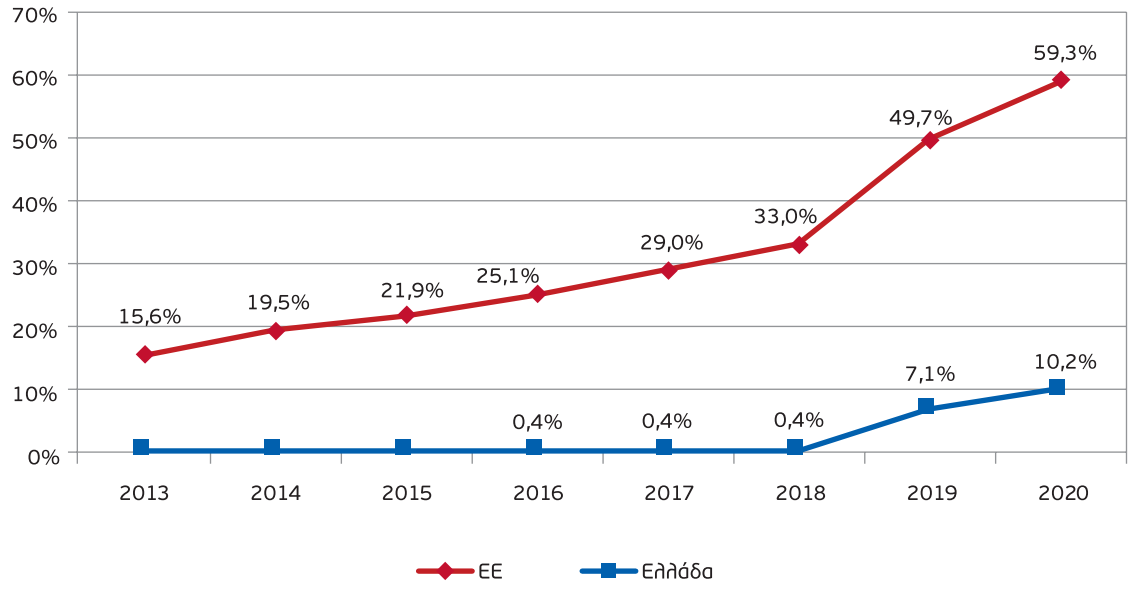

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων του Digital Economy & Society Index)

Διάγραμμα 1.104: Διείσδυση ευρυζωνικών δικτύων πολύ υψηλών ταχυτήτων (VHCN) σε Ελλάδα και ΕΕ

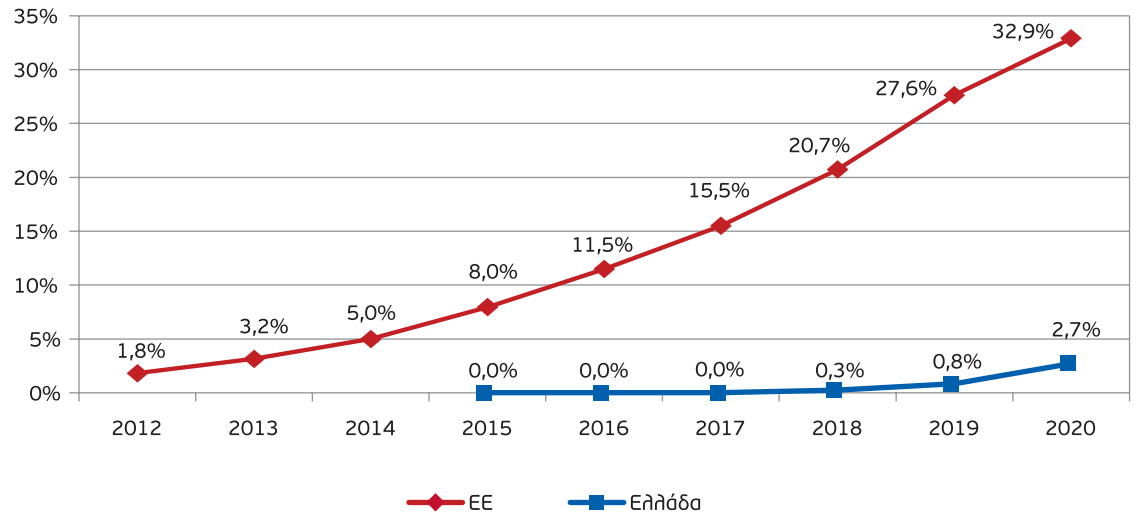

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων του Digital Economy & Society Index)

Πρόσβαση στο Διαδίκτυο

Το 2020, το 80,4% των εγχώριων νοικοκυριών είχε πρόσβαση στο Διαδίκτυο, με τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο να ανέρχεται στο 91,3%.

Η επίδοση της Ελλάδας αναφορικά με την απόστασή της από την ΕΕ διατηρήθηκε σταθερή (10,9 εκατοστιαίες μονάδες κατά το 2020, έναντι 11,1 εκατοστιαίων μονάδων κατά το 2019) (Διάγραμμα 1.105).

Διάγραμμα 1.105: Εξέλιξη διείσδυσης του Διαδικτύου στα νοικοκυριά σε Ελλάδα και ΕΕ

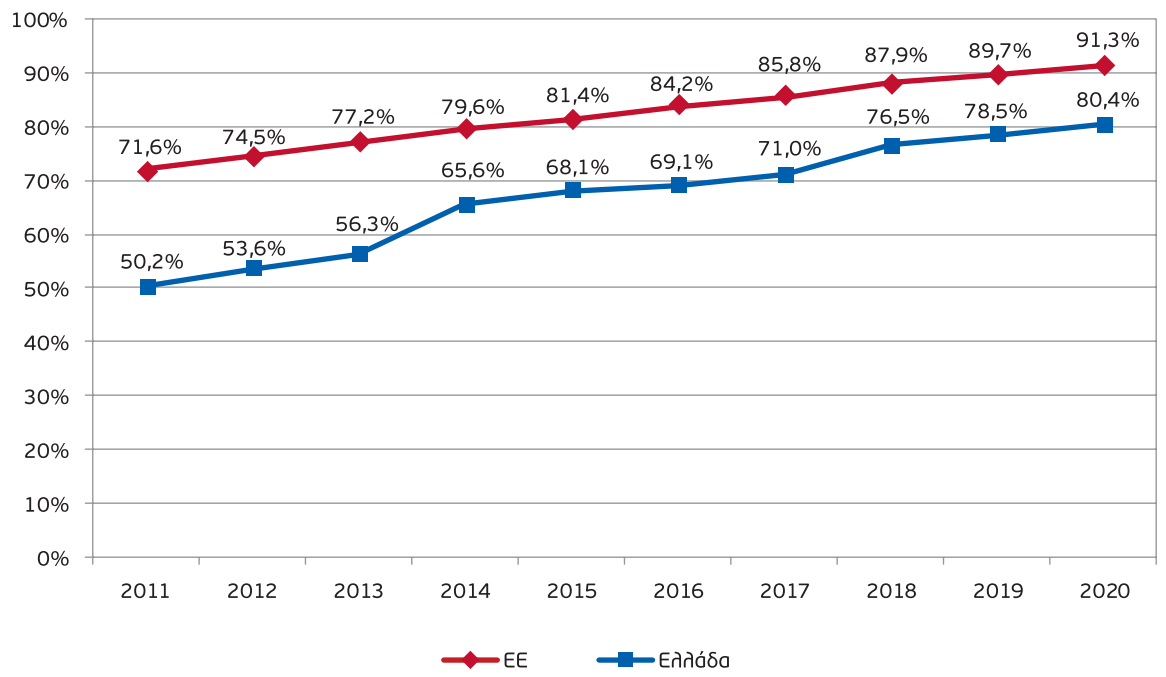

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει στοιχείων του Digital Economy & Society Index)

02

Ταχυδρομικές υπηρεσίες

Ταχυδρομικές υπηρεσίες

2.1. Η ελληνική ταχυδρομική αγορά

Το 2020, δραστηριοποιήθηκαν στην ελληνική ταχυδρομική αγορά 591 επιχειρήσεις[37], δηλαδή 75 περισσότερες σε σχέση με το 2019 (Σχήμα 2.1 και Διάγραμμα 2.1). Ειδικότερα, α) στον τομέα των καθολικών υπηρεσιών, δραστηριοποιείται ο Φορέας Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας (ΦΠΚΥ-ΕΛΤΑ) και εννέα ιδιωτικές επιχειρήσεις, που είναι κάτοχοι Ειδικής Άδειας παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών και β) στον τομέα των ταχυμεταφορών, δραστηριοποιούνται 591 επιχειρήσεις που κατέχουν Γενική Άδεια παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών.

2.2. Εξέλιξη βασικών μεγεθών της αγοράς ταχυδρομικών υπηρεσιών στην Ελλάδα

2.2.1. Οικονομικά στοιχεία δημοσιευμένων καταστάσεων

Κατά το 2020, ο συνολικός κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων του κλάδου ταχυδρομικών υπηρεσιών παρουσίασε ανοδική πορεία σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος (Διάγραμμα 2.2).

Σχήμα 2.1: Αριθμός επιχειρήσεων στην ελληνική ταχυδρομική αγορά

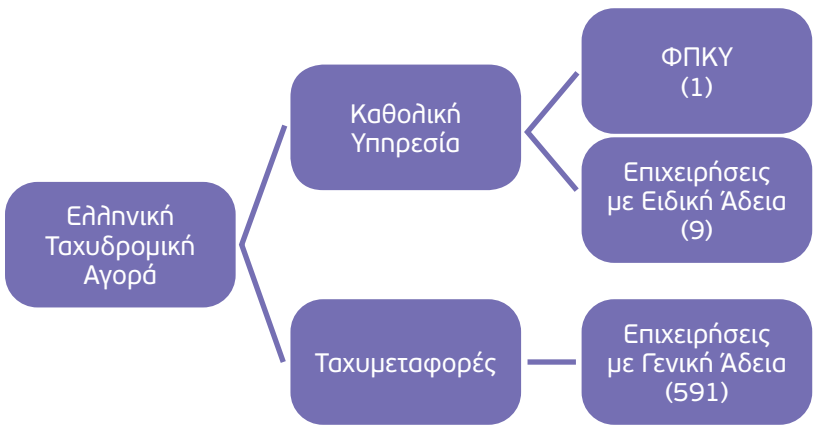

Πηγή: ΕΕΤΤ (Μητρώο ταχυδρομικών επιχειρήσεων)

37. Υφίστανται κάποιες επιχειρήσεις που διαθέτουν και Γενική και Ειδική Άδεια.

Διάγραμμα 2.1: Αριθμός επιχειρήσεων με Γενική Άδεια

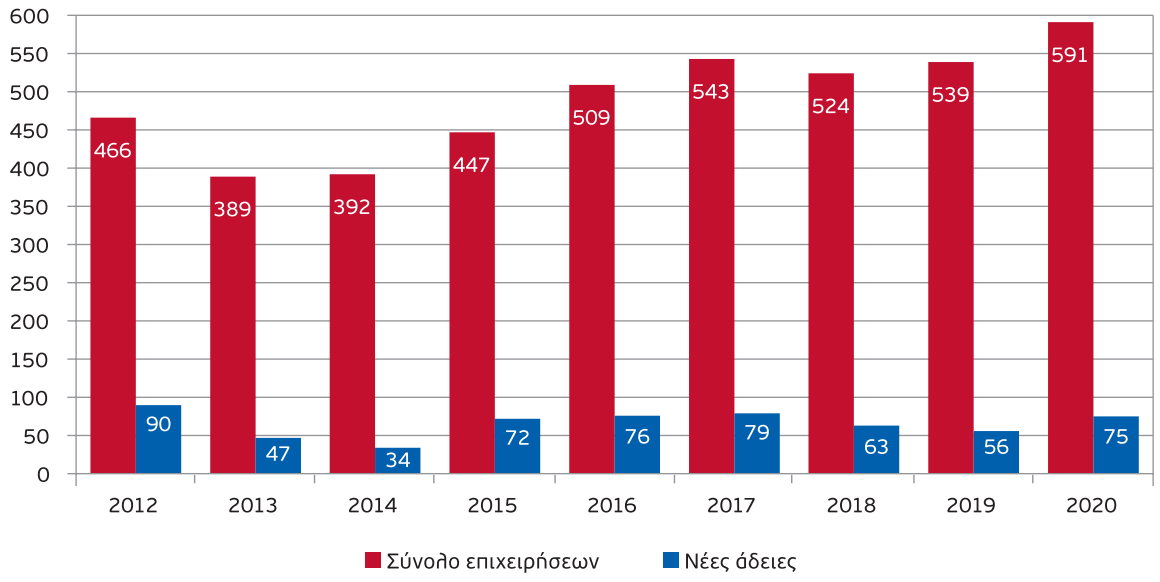

Πηγή: ΕΕΤΤ (Μητρώο ταχυδρομικών επιχειρήσεων)

Διάγραμμα 2.2: Εξέλιξη δείκτη κύκλου εργασιών στον τομέα των υπηρεσιών ταχυδρομικών και ταχυμεταφορικών δραστηριοτήτων (έτος βάσης 2015)

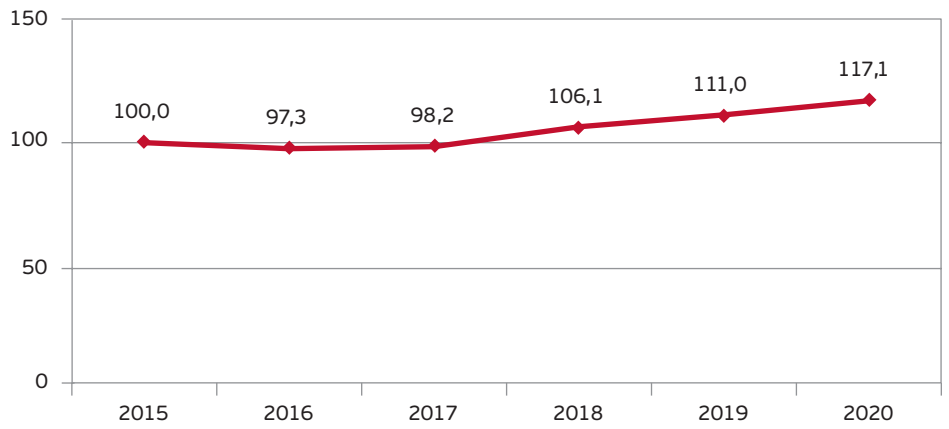

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Σημείωση: Τα στοιχεία που παρουσιάζονται είναι διορθωμένα, ως προς τον πραγματικό αριθμό εργάσιμων ημερών.

Για την ανάλυση που ακολουθεί, έχουν ληφθεί υπόψη οι δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις του ΦΠΚΥ και επτά εκ των μεγαλύτερων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ταχυμεταφορών (κάτοχοι Γενικής Άδειας). Οι επιχειρήσεις Γενικής Άδειας που περιλαμβάνονται στην ανάλυση, αντιπροσωπεύουν ποσοστό 75% των συνολικών εσόδων της αγοράς ταχυμεταφορών για το 2020, ενώ διακίνησαν περίπου 87% των συνολικών αντικειμένων για την ίδια χρονιά.

Ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο ταχυδρομικών υπηρεσιών, παρουσίασε συνολικά ανοδική τάση καθώς διαμορφώθηκε σε 645 εκατ. ευρώ από 637 εκατ. το 2019 (Διάγραμμα 2.3). Το 2020, οι επιχειρήσεις-κάτοχοι Γενικής Άδειας παρουσίασαν βελτίωση του κύκλου εργασιών τους κατά 17% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, καθώς η εξάπλωση της πανδημίας Covid-19 επέφερε σημαντική αύξηση της ζήτησης υπηρεσιών ταχυμεταφορών. Από την άλλη πλευρά, ο κύκλος εργασιών του ΦΠΚΥ παρουσίασε πτώση κατά 15% σε σύγκριση με το 2019. Σημειώνεται ότι, στις οικονομικές καταστάσεις του ΦΠΚΥ, η πτώση αυτή αποδίδεται σε πλήθος παραγόντων, όπως η εντεινόμενη ηλεκτρονική υποκατάσταση της αλληλογραφίας, η πτώση της επιστολικής αλληλογραφίας προς μεμονωμένους χρήστες καθώς επίσης και η πτώση της διεθνούς αλληλογραφίας, ως συνέπεια των δυσχερειών που προκάλεσε η πανδημία στις συναλλαγές με φυσική παρουσία και στις διεθνείς μεταφορές.

Στον Πίνακα 2.1 που ακολουθεί, παρατίθενται συνοπτικά τα βασικά στοιχεία των αποτελεσμάτων χρήσεως των υπό εξέταση ταχυδρομικών επιχειρήσεων.

Διάγραμμα 2.3: Εξέλιξη κύκλου εργασιών των ταχυδρομικών επιχειρήσεων

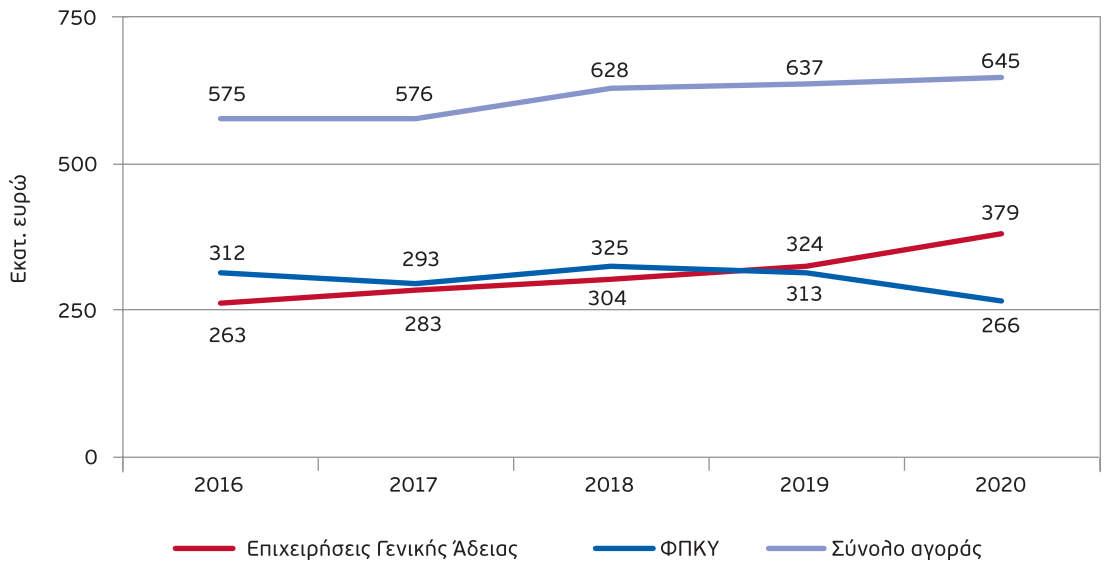

Πηγή: Ετήσιες δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις

Πίνακας 2.1: Συνοπτικά στοιχεία αποτελεσμάτων χρήσεως 2020

	Κύκλος εργασιών (σε εκατ. ευρώ)	Μικτά κέρδη (σε εκατ. ευρώ)	Μικτό περιθώριο κέρδους	Καθαρά κέρδη (σε εκατ. ευρώ)	Καθαρό περιθώριο κέρδους
ΦΠΚΥ	266	-6	-2,2%	-24,7	-9,3%
Επιχειρήσεις Γενικής Άδειας	379	64	16,9%	15,5	4,1%

Πηγή: Ετήσιες δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις

Τα έσοδα των επιχειρήσεων ταχυμεταφορών ωφελήθηκαν ιδίως από την αύξηση της ζήτησης υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων, γεγονός που αποτυπώνεται στα κέρδη τους. Τα αποτελέσματα του ΦΠΚΥ έχουν επηρεαστεί αφενός από την πτώση του κύκλου εργασιών και αφετέρου από το γεγονός ότι τα αποτελέσματα του προηγούμενου έτους είχαν ωφεληθεί από την αναπροσαρμογή της αναλογιστικής μελέτης. Η συγκεκριμένη αναπροσαρμογή έγινε λόγω της υποχρεωτικής τήρησης από τα ΕΛΤΑ, ως επιχείρηση κοινής ωφέλειας, του ορίου των 15 χιλ. ευρώ κατ' ανώτατο όριο, της αποζημίωσης απόλυσης προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης.

Σημειώνεται ότι, ο κύκλος εργασιών των ταχυδρομικών επιχειρήσεων περιλαμβάνει στοιχεία από όλες τις δραστηριότητες των επιχειρήσεων (κύριες και δευτερεύουσες), και ως εκ τούτου, ενδέχεται να περιλαμβάνει έσοδα και από μη ταχυδρομικές δραστηριότητες. Ως αποτέλεσμα, ενδέχεται να παρουσιάζεται απόκλιση, σε σχέση με το ύψος εσόδων που αναλύονται στη συνέχεια (στοιχεία που αντλούνται από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις μέσω ερωτηματολογίων της ΕΕΤΤ) και αφορούν αποκλειστικά την ταχυδρομική αγορά.

Ανάλυση ισολογισμών

Αναφορικά με την οικονομική διάρθρωση των επιχειρήσεων ταχυδρομικών υπηρεσιών, οι δείκτες που ακολουθούν καταδεικνύουν την αναλογία κεφαλαίων που έχουν διατεθεί σε κυκλοφορούν και πάγιο ενεργητικό (Πίνακας 2.2). Κατά το 2020, οι επιχειρήσεις του ταχυδρομικού κλάδου πραγματοποίησαν επενδύσεις σε πάγιο εξοπλισμό, αυξάνοντας τα πάγιά τους κατά μέσο όρο 11%.

Στις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις επιχειρήσεων ταχυμεταφορών αναφέρονται επενδύσεις όπως η μηχανογραφική αναβάθμιση και υποστήριξη λειτουργιών με νέες τεχνολογίες, η κατασκευή και υποστήριξη σύγχρονων κέντρων διαλογής, καθώς και έκτακτες δαπάνες και επενδύσεις για την αντιμετώπιση των συνθηκών της πανδημίας. Η πλειονότητα των κεφαλαίων των επιχειρήσεων του ταχυδρομικού κλάδου διατηρήθηκε σε κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού (64% για τις επιχειρήσεις ταχυμεταφορών και 71% για τον ΦΠΚΥ).

Σχετικά με τη διάρθρωση του παθητικού, οι υποχρεώσεις των επιχειρήσεων Γενικής Άδειας διαμορφώθηκαν σε 81% του παθητικού (Πίνακας 2.3), ενώ καταγράφηκε σημαντική μείωση ιδίων κεφαλαίων, γεγονός που φαίνεται να οφείλεται σε συσσωρευμένες ζημίες προηγούμενων οικονομικών χρήσεων. Η δε οικονομική θέση του ΦΠΚΥ βελτιώθηκε σημαντικά, καθώς αντιστράφηκε η αρνητική πορεία των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης, μέσω αύξησης μετοχικού κεφαλαίου και συμψηφισμού ζημιών προηγούμενων χρήσεων.

Πίνακας 2.2: Κατανομή ενεργητικού στην ταχυδρομική αγορά

	2018	2019	2020
Επιχειρήσεις Γενικής Άδειας			
Πάγια	20%	25%	30%
Κυκλοφορούν ενεργητικό	79%	72%	64%
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	1%	3%	6%
Σύνολο ενεργητικού	**100%**	**100%**	**100%**
ΦΠΚΥ			
Πάγια	28%	33%	29%
Κυκλοφορούν ενεργητικό	72%	67%	71%
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	0%	0%	0%
Σύνολο ενεργητικού	**100%**	**100%**	**100%**

Πηγή: Ετήσιες δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις

Πίνακας 2.3: Κατανομή παθητικού στην ταχυδρομική αγορά

	2018	2019	2020
Επιχειρήσεις Γενικής Άδειας			
Ίδια κεφάλαια	27%	26%	19%
Υποχρεώσεις	73%	74%	81%
Λοιπά στοιχεία παθητικού	0%	0%	0%
Σύνολο παθητικού	**100%**	**100%**	**100%**
ΦΠΚΥ			
Ίδια κεφάλαια	-16%	-10%	10%
Υποχρεώσεις	116%	110%	90%
Λοιπά στοιχεία παθητικού	0%	0%	0%
Σύνολο παθητικού	**100%**	**100%**	**100%**

Πηγή: Ετήσιες δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις

Πίνακας 2.4: Χρηματοοικονομικοί δείκτες στην ταχυδρομική αγορά

	2018	2019	2020
Δείκτης γενικής ρευστότητας			
ΦΠΚΥ	0,92	0,82	0,99
Επιχειρήσεις Γενικής Άδειας	1,35	1,31	0,98
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας (φορές)			
ΦΠΚΥ	0,74	0,67	0,45
Επιχειρήσεις Γενικής Άδειας	1,99	2,00	1,90
Δείκτης ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων (ημέρες)			
ΦΠΚΥ	293	285	229
Επιχειρήσεις Γενικής Άδειας	91	87	80
Δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων			
ΦΠΚΥ	21,8%	-16,4%	-40,3%
Επιχειρήσεις Γενικής Άδειας	41,4%	22,4%	41,1%

Πηγή: Ετήσιες δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις

Ανάλυση αριθμοδεικτών

Στον Πίνακα 2.4. παρουσιάζονται οι κυριότεροι αριθμοδείκτες, όπως προέκυψαν από την ανάλυση των ισολογισμών των υπό εξέταση ταχυδρομικών επιχειρήσεων.

Ο δείκτης γενικής ρευστότητας, ο οποίος αποτυπώνει τη δυνατότητα των ταχυδρομικών επιχειρήσεων να καλύψουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις τους με στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού, διαμορφώθηκε, το 2020, κατά μέσο όρο σε μονάδα.

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού που αναφέρεται στην αποδοτικότητα των επιχειρήσεων, παρέμεινε, για το 2020, μεγαλύτερος από τη μονάδα για τις επιχειρήσεις Γενικής Άδειας, καθώς οι επιχειρήσεις αυτές είναι εντάσεως κυκλοφορούντων μέσων (κυρίως απαιτήσεων). Ο δε αντίστοιχος δείκτης του ΦΠΚΥ παρέμεινε χαμηλότερος από τη μονάδα.

Ο δείκτης ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων για τις επιχειρήσεις ταχυμεταφορών αποτελεί κριτήριο αποτελεσματικότητας διαχείρισης των απαιτήσεων των εταιριών καθώς και του βαθμού ρευστότητάς τους. Για το 2020, ο συγκεκριμένος δείκτης παρέμεινε στα ίδια επίπεδα, ενώ ο αντίστοιχος δείκτης του ΦΠΚΥ παρουσίασε βελτίωση σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος

Η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων είναι συνάρτηση του καθαρού περιθωρίου κέρδους και της ταχύτητας ανακύκλωσης των ιδίων κεφαλαίων. Ο δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων για τις επιχειρήσεις Γενικής Άδειας, κυμάνθηκε σε ικανοποιητικά επίπεδα. Ο αντίστοιχος δείκτης για τον ΦΠΚΥ ήταν αρνητικός λόγω αρνητικών αποτελεσμάτων χρήσης.

2.2.2. Έσοδα και πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων

Συνολικά έσοδα και πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων

Το 2020, η ελληνική ταχυδρομική αγορά παρουσίασε ανοδική τάση αναφορικά με τα έσοδα, ενώ για ακόμη μία χρονιά συνεχίστηκε η μείωση στο πλήθος των διακινούμενων ταχυδρομικών αντικειμένων, λόγω της συνεχιζόμενης πτώσης του επιστολικού ταχυδρομείου. Συγκεκριμένα, διακινήθηκαν 328,7 εκατ. αντικείμενα, αποφέροντας έσοδα της τάξης των 596,5 εκατ. ευρώ.

Η πορεία της ταχυδρομικής αγοράς, την τελευταία δεκαετία αποτυπώνεται στο Διάγραμμα 2.4.

Διάγραμμα 2.4: Έσοδα και πλήθος αντικειμένων ελληνικής ταχυδρομικής αγοράς

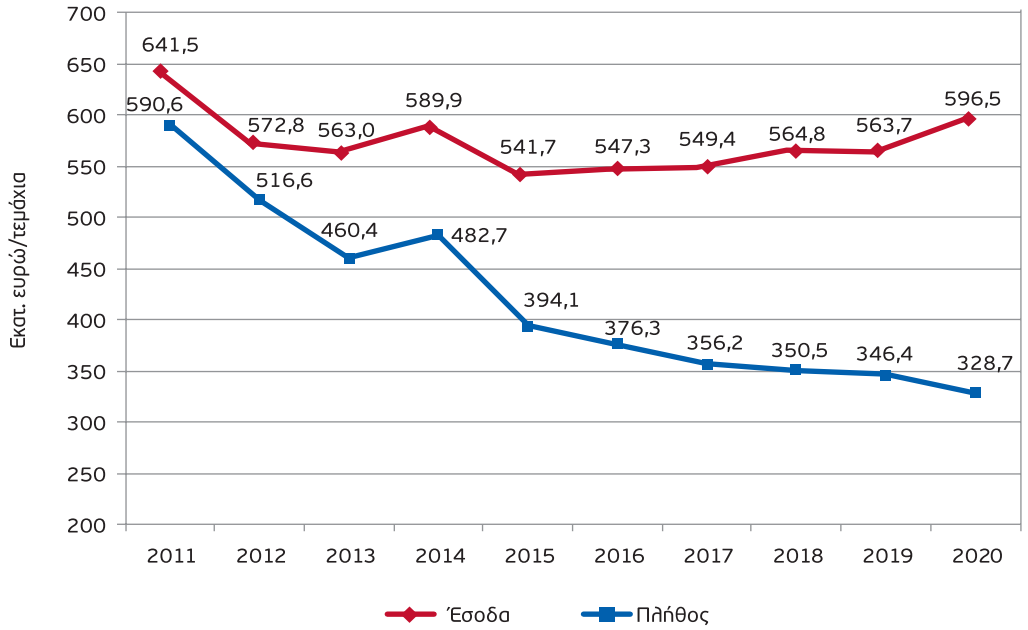

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Ανά τομέα

Τα συνολικά έσοδα της ταχυδρομικής αγοράς παρουσίασαν αύξηση κατά 5,8% το 2020, λόγω της αύξησης των εσόδων των επιχειρήσεων με Γενική Άδεια κατά 16,2%. Παράλληλα, το συνολικό πλήθος των διακινούμενων ταχυδρομικών αντικειμένων, την ίδια χρονιά, μειώθηκε, παρά την αύξηση που σημείωσαν τα διακινούμενα αντικείμενα από τις επιχειρήσεις με Γενική Άδεια (25,9%). Ο ΦΠΚΥ παρουσίασε σημαντική μείωση και σε ό,τι αφορά το πλήθος των ταχυδρομικών αντικειμένων που διακίνησε (-17,2%). Η πορεία των τομέων της ΚΥ, της Ειδικής Άδειας και της Γενικής Άδειας, αποτυπώνεται στους Πίνακες 2.5 και 2.6.

Πίνακας 2.5: Έσοδα ταχυδρομικής αγοράς (σε χιλ. ευρώ)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020/19
ΦΠΚΥ	317.486	282.919	272.658	227.417	207.313	195.059	185.273	174.307	149.895	-14,0%
Επιχειρήσεις με Ειδική Άδεια	3.486	2.471	14.496	14.309	15.865	18.251	19.220	20.852	18.409	-11,7%
Επιχειρήσεις με Γενική Άδεια	251.814	277.628	302.753	299.954	324.086	336.110	360.274	368.575	428.195	16,2%
Σύνολο	**572.786**	**563.018**	**589.907**	**541.680**	**547.265**	**549.421**	**564.768**	**563.734**	**596.499**	**5,8%**
Ετήσιος ρυθμός μεταβολής	-10,7%	-1,7%	4,8%	-8,2%	1,0%	0,4%	2,8%	-0,2%	5,8%	-

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Πίνακας 2.6: Πλήθος αντικειμένων ταχυδρομικής αγοράς (σε χιλ. τεμάχια)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020/19
ΦΠΚΥ	461.361	402.818	398.325	308.300	278.523	248.452	231.607	213.496	176.694	-17,2%
Επιχειρήσεις με Ειδική Άδεια	8.065	5.326	26.854	27.251	32.060	37.136	42.312	48.681	46.049	-5,4%
Επιχειρήσεις με Γενική Άδεια	47.162	52.278	57.563	58.578	65.752	70.613	76.624	84.199	106.000	25,9%
Σύνολο	**516.588**	**460.422**	**482.742**	**394.129**	**376.334**	**356.201**	**350.543**	**346.376**	**328.744**	**-5,1%**
Ετήσιος ρυθμός μεταβολής	-12,5%	-10,9%	4,8%	-18,4%	-4,5%	-5,4%	-1,6%	-1,2%	-5,1%	-

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Ανά υπηρεσία

Τα ταχυδρομικά αντικείμενα διακρίνονται σε φακέλους και δέματα (συμπεριλαμβανομένων των μικροδεμάτων). Το 2020, η αγορά των δεμάτων απέφερε το 57% των συνολικών εσόδων της ταχυδρομικής αγοράς, διακινώντας το 22% του συνόλου των ταχυδρομικών αντικειμένων (Διάγραμμα 2.5). Η διαχρονική αύξηση που παρατηρείται στο πλήθος και τα έσοδα των δεμάτων-μικροδεμάτων, καθώς επίσης και η αντίστοιχη πτώση στο πλήθος και τα έσοδα των διακινούμενων φακέλων, παρόλο που οι φάκελοι αποτέλεσαν το 78% του πλήθους των διακινούμενων ταχυδρομικών αντικειμένων, οφείλονται κυρίως στην ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου και την υποκατάσταση της επιστολικής αλληλογραφίας από την ηλεκτρονική.

Η πορεία των εσόδων και του πλήθους αντικειμένων των δύο υπηρεσιών, την τελευταία εννιαετία, αποτυπώνεται στα Διαγράμματα 2.6 και 2.7 αντίστοιχα.

Διάγραμμα 2.5: Κατανομή ταχυδρομικών αντικειμένων ανά πλήθος και έσοδα, 2020

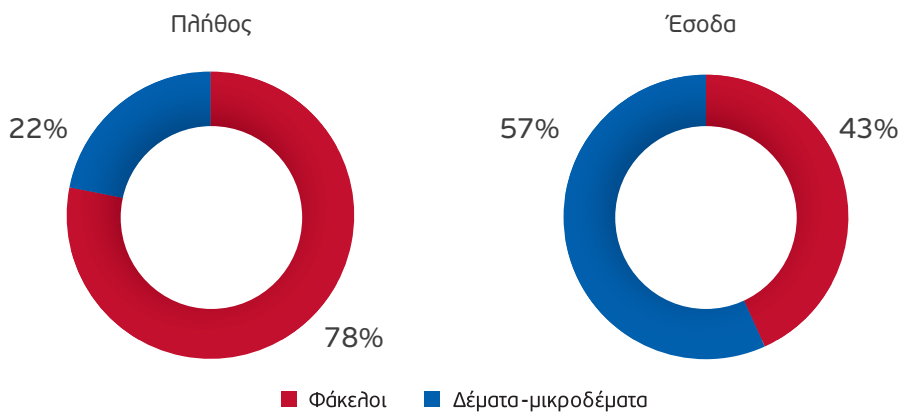

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Διάγραμμα 2.6: Πλήθος και έσοδα από τη διακίνηση δεμάτων-μικροδεμάτων

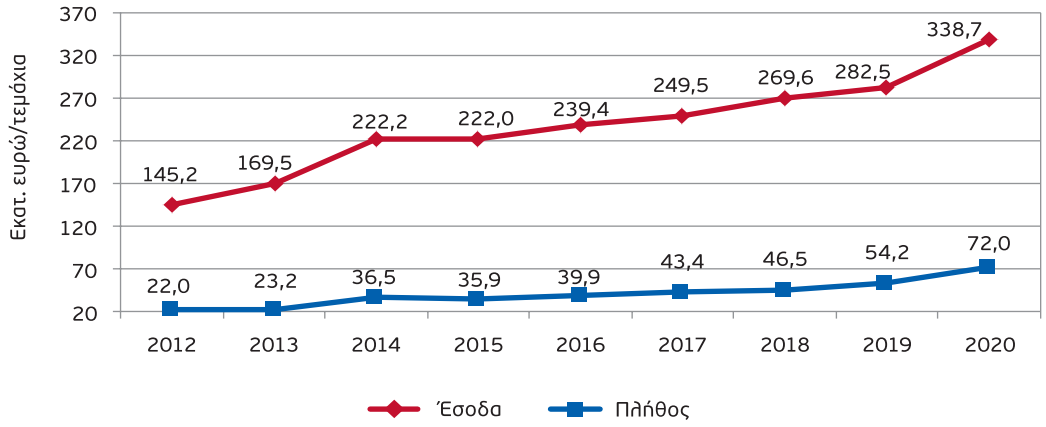

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Διάγραμμα 2.7: Πλήθος και έσοδα από τη διακίνηση φακέλων

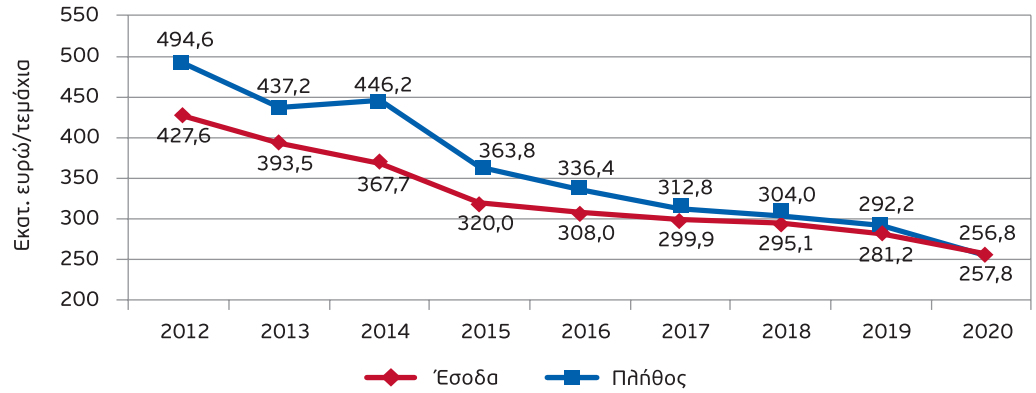

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Ανά προορισμό/προέλευση των αποστολών

Το 2020, το 67% των εσόδων της ελληνικής ταχυδρομικής αγοράς προήλθε από τη διακίνηση ταχυδρομικών αντικειμένων εντός της χώρας (89%). Η κατανομή των εσόδων και του πλήθους των αντικειμένων εσωτερικού, διεθνών εισερχομένων και εξερχομένων, αποτυπώνεται στο Διάγραμμα 2.8.

Το μεγαλύτερο μέρος των ταχυδρομικών αντικειμένων διακινήθηκε από την Αττική (72%) και τη Μακεδονία (12%) προς το εσωτερικό και το εξωτερικό. Οι ίδιες γεωγραφικές περιοχές ήταν και οι δημοφιλέστεροι προορισμοί των αντικειμένων που διακινήθηκαν στο εσωτερικό και από το εξωτερικό. Συγκεκριμένα, προς την Αττική διακινήθηκε το 42% των αντικειμένων και προς τη Μακεδονία το 17% των αντικειμένων (Διάγραμμα 2.9).

Επιπλέον, ο μεγαλύτερος όγκος των ταχυδρομικών αντικειμένων που διακινήθηκαν από το εξωτερικό προς την Ελλάδα, προήλθε από την ΕΕ (61%) και την Ασία (28%), ενώ οι αποστολές των ταχυδρομικών αντικειμένων προς το εξωτερικό, είχαν ως προορισμό κυρίως την ΕΕ (58%) και τις ΗΠΑ-Καναδά (16%), (Διάγραμμα 2.10).

Διάγραμμα 2.8: Κατανομή πλήθους και εσόδων ταχυδρομικών αντικειμένων ανά υπηρεσία εσωτερικού-εξωτερικού, 2020

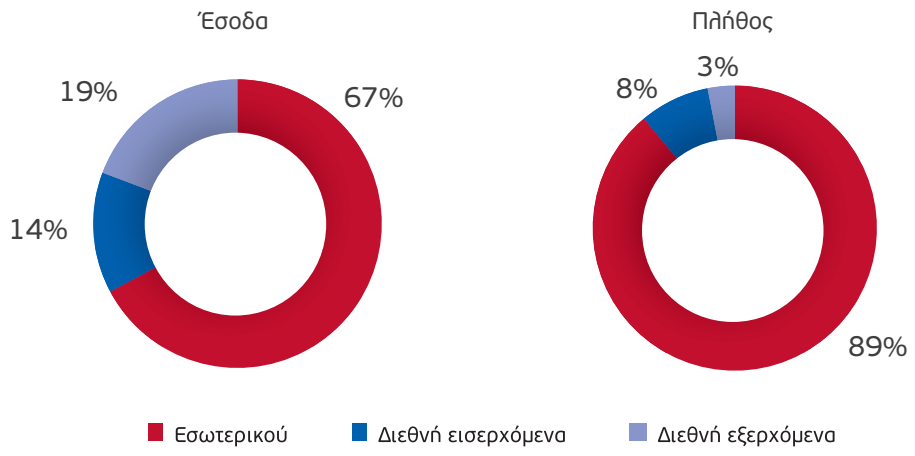

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Διάγραμμα 2.9: Προέλευση και προορισμός αποστολών ταχυδρομικών αντικειμένων ανά γεωγραφική περιοχή, 2020

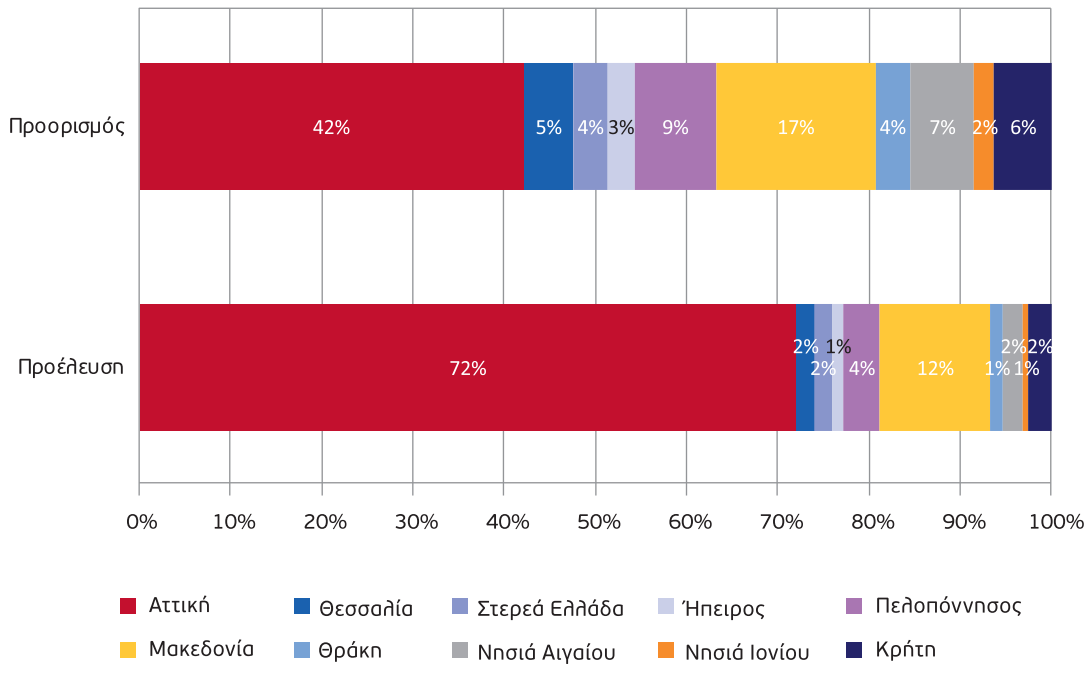

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Διάγραμμα 2.10: Προέλευση και προορισμός αποστολών ταχυδρομικών αντικειμένων εξωτερικού, 2020

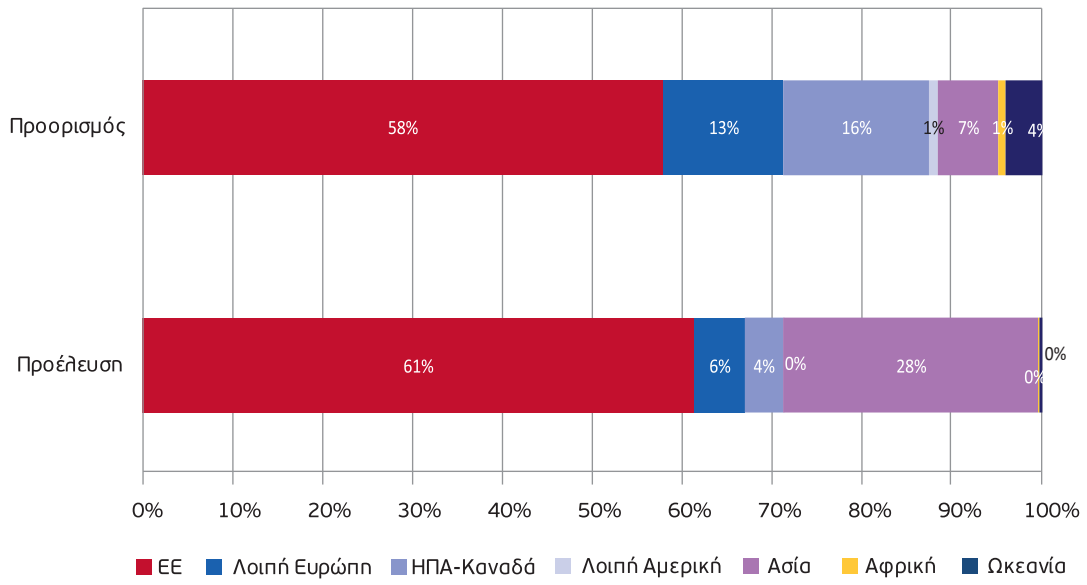

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

2.2.3. Απασχόληση και υποδομές ταχυδρομικών επιχειρήσεων

Ο αριθμός των απασχολούμενων στην ελληνική ταχυδρομική αγορά το 2020 ανήλθε στα 20.433 άτομα, σημειώνοντας αύξηση 7% σε σχέση με το 2019 (19.107 άτομα). Ειδικότερα, το 28% των απασχολούμενων εργαζόταν στον ΦΠΚΥ, ενώ το υπόλοιπο 72% εργαζόταν στους λοιπούς παρόχους με Γενική Άδεια και Ειδική Άδεια (Διάγραμμα 2.11).

Σε ό,τι αφορά τις υποδομές των ταχυδρομικών επιχειρήσεων, το 2020, ο ΦΠΚΥ διέθετε 1.174 καταστήματα και 2.495 οχήματα, ενώ οι λοιποί πάροχοι με Γενική Άδεια και Ειδική Άδεια διέθεταν αντίστοιχα 2.003 καταστήματα (ιδιόκτητα και δικτύου) και 8.670 οχήματα.

2.2.4. Καταγγελίες καταναλωτών προς ταχυδρομικές επιχειρήσεις

Στον Πίνακα 2.7 παρουσιάζεται η διαχρονική εξέλιξη των καταγγελιών καταναλωτών που έλαβαν οι ταχυδρομικές επιχειρήσεις.

Ο ΦΠΚΥ δέχθηκε 11.918 καταγγελίες το 2020 (αυξημένες κατά 14,6% σε σχέση με το 2019), σε σύνολο 176,7 εκατ. διακινηθέντων ταχυδρομικών αντικειμένων. Οι υπόλοιποι πάροχοι Ειδικής Άδειας έλαβαν 15.574 καταγγελίες σε σύνολο 46,1 εκατ. διακινηθέντων αντικειμένων και οι πάροχοι Γενικής Άδειας έλαβαν 14.108 καταγγελίες σε σύνολο 106 εκατ. διακινηθέντων αντικειμένων.

Ειδικότερα, οι υποθέσεις επίλυσης διαφορών μεταξύ καταναλωτών και παρόχων Γενικών Αδειών, αφορούσαν κυρίως καθυστερήσεις, απώλεια ταχυδρομικών αντικειμένων και ζημιές (Διάγραμμα 2.12). Τα δε ποσά αποζημίωσης που αποδόθηκαν, αφορούσαν, κατά κύριο λόγο, περιπτώσεις απώλειας και ζημιάς ταχυδρομικών αντικειμένων (Διάγραμμα 2.13).

Διάγραμμα 2.11: Απασχόληση στην ελληνική ταχυδρομική αγορά

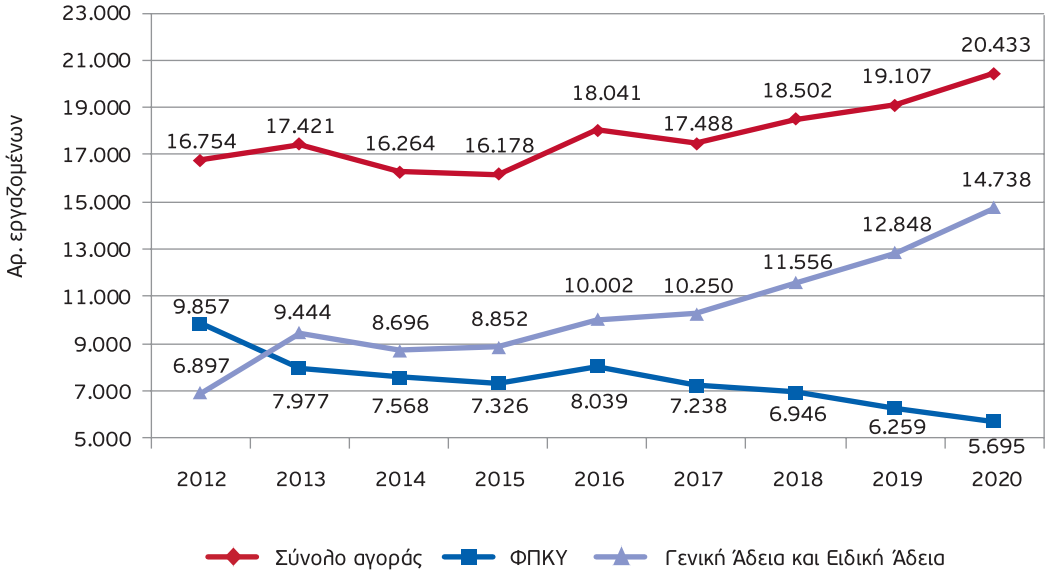

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Πίνακας 2.7: Εξέλιξη καταγγελιών καταναλωτών προς ταχυδρομικές επιχειρήσεις

	2016	2017	2018	2019	2020
Καταγγελία προς ΦΠΚΥ	15.772	18.646	13.533	10.404	11.918
Καταγγελία προς υπόλοιπους παρόχους Ειδικής Άδειας	10.270	11.146	10.789	22.467[38]	15.574
Καταγγελία προς παρόχους Γενικής Άδειας	6.868	10.347	12.004	13.709	14.108

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

38. Σύμφωνα με την ταχυδρομική επιχείρηση, στην οποία οι καταγγελίες αυξήθηκαν κατά 10.000 περίπου, σε σχέση με το προηγούμενο έτος, η εν λόγω αύξηση οφείλεται σε λανθασμένες διευθύνσεις που δόθηκαν από πελάτη.

Διάγραμμα 2.12: Κατηγοριοποίηση υποθέσεων επίλυσης διαφορών μεταξύ καταναλωτών και παρόχων Γενικών Αδειών, 2020

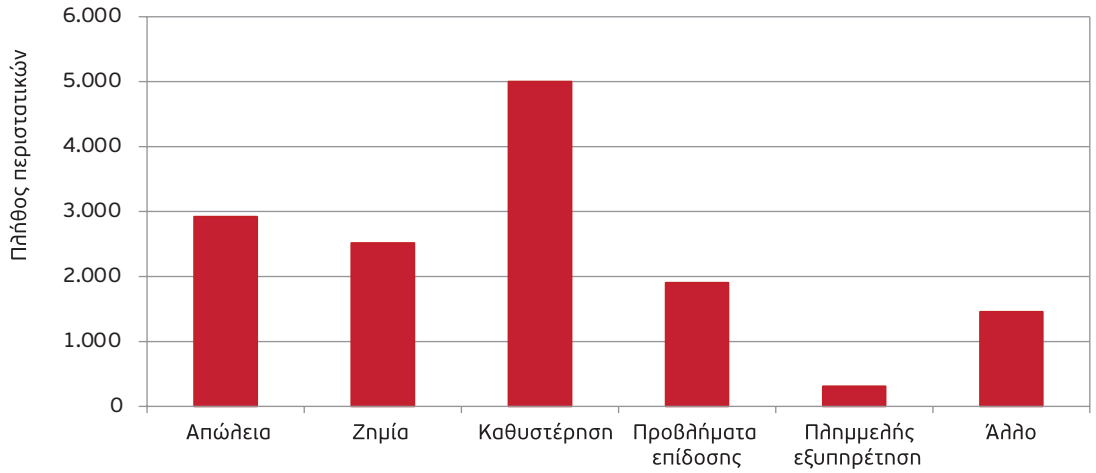

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Διάγραμμα 2.13: Αποζημιώσεις υποθέσεων επίλυσης διαφορών μεταξύ καταναλωτών και παρόχων Γενικών Αδειών, 2020

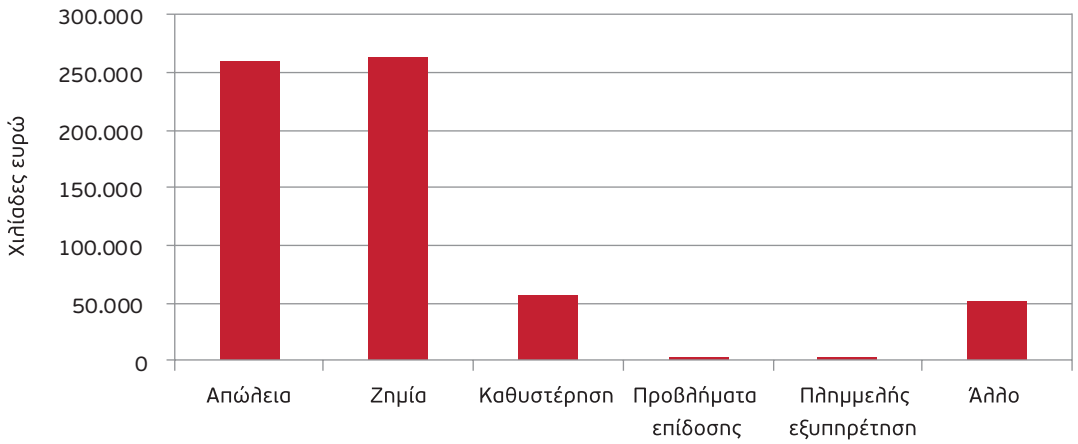

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

2.3. Ανταγωνισμός στην ταχυδρομική αγορά

2.3.1. Η συνολική ταχυδρομική αγορά

Το 2020, ο ΦΠΚΥ κατείχε το 54% του πλήθους των ταχυδρομικών αντικειμένων, ενώ οι εταιρίες με Ειδική Άδεια και Γενική Άδεια κατείχαν μερίδιο της τάξης του 14% και 32%, αντίστοιχα. Αντίθετα, όσον αφορά τα έσοδα, οι επιχειρήσεις με Γενική Άδεια κατείχαν το μεγαλύτερο μερίδιο της αγοράς, δηλαδή 72%, με τον ΦΠΚΥ να ακολουθεί με 25% (Διάγραμμα 2.14).

Το μερίδιο του ΦΠΚΥ, αναφορικά με τα έσοδα, συνέχισε να κινείται πτωτικά, όπως την τελευταία εννιαετία, ενώ σταθερά ανοδική ήταν η πορεία του αντίστοιχου μεριδίου αγοράς των επιχειρήσεων με Γενική Άδεια. Τέλος, το μερίδιο αγοράς των επιχειρήσεων με Ειδική Άδεια παρέμεινε σχετικά σταθερό. (Διάγραμμα 2.15).

Διάγραμμα 2.14: Μερίδια ταχυδρομικής αγοράς σε πλήθος και έσοδα, 2020

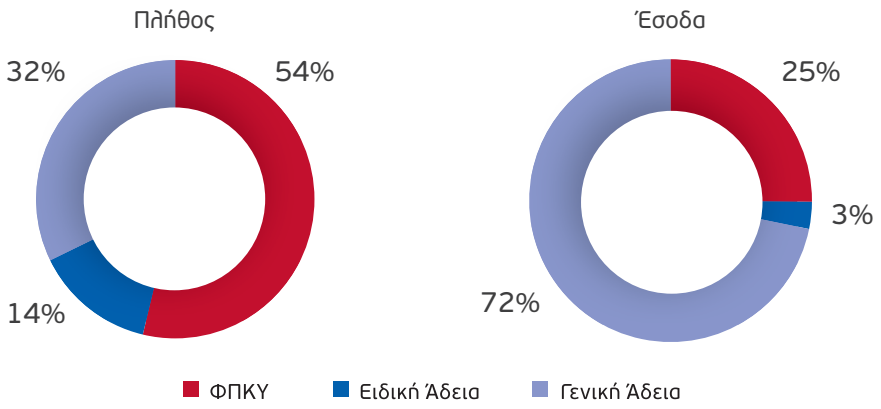

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Διάγραμμα 2.15: Μερίδια αγοράς ως προς τα ταχυδρομικά έσοδα

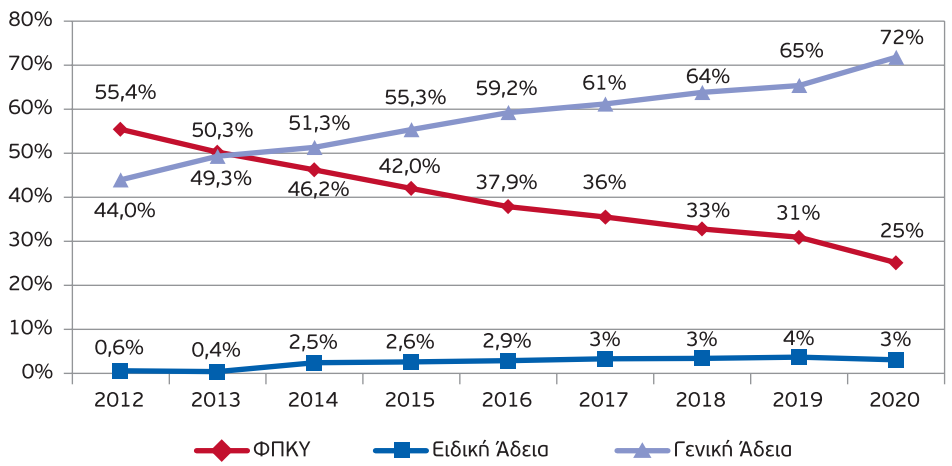

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Αναφορικά με τις παρεχόμενες υπηρεσίες, η ΚΥ εξακολουθεί και το 2020 να κυριαρχεί στη διακίνηση φακέλων[39], κατέχοντας το 85,9% του πλήθους και το 57% των εσόδων. Στην αγορά των δεμάτων-μικροδεμάτων οι επιχειρήσεις ταχυμεταφορών, διατήρησαν την κυρίαρχη θέση τους, κατέχοντας το 96,9% του πλήθους και το 93,7% των εσόδων (Διάγραμμα 2.16).

Διάγραμμα 2.16: Μερίδια αγοράς φακέλων και δεμάτων ΚΥ και ταχυμεταφορών ως προς το πλήθος και τα έσοδα, 2020

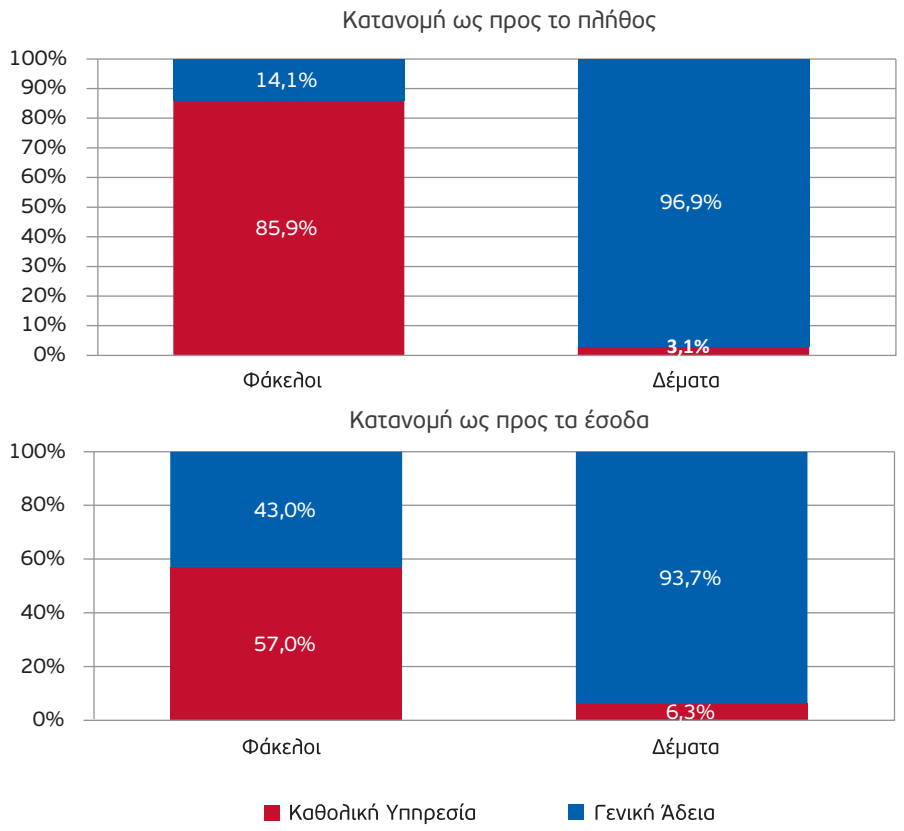

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

39. Συμπεριλαμβανομένων διαφημιστικών, εφημερίδων, βιβλίων, καταλόγων και περιοδικών.

2.3.2. Η αγορά της Καθολικής Υπηρεσίας

Στην αγορά της ΚΥ δραστηριοποιούνται ο ΦΠΚΥ και οι επιχειρήσεις με Ειδική Άδεια. Σύμφωνα με το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο, τα Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ) είναι ο ΦΠΚΥ στην Ελλάδα και αναλαμβάνουν την υποχρέωση παροχής ΚΥ για διάστημα 15 ετών από την έναρξη της πλήρους απελευθέρωσης της ταχυδρομικής αγοράς έως την 31/12/2028[40].

Η παροχή της ΚΥ αφορά φακέλους, διαφημιστικό ταχυδρομείο, εφημερίδες, βιβλία, καταλόγους και περιοδικά με βάρος έως 2 κ., καθώς και δέματα βάρους έως 20 κ. Για το 2020, οι φάκελοι ήταν αναμφισβήτητα το κυρίαρχο αντικείμενο στην αγορά της ΚΥ, καθώς αποτέλεσαν το 91,4% των διακινούμενων αντικειμένων, αποφέροντας το 82,7% των εσόδων της συγκεκριμένης αγοράς (Πίνακας 2.8).

Πίνακας 2.8: Κατανομή πλήθους αντικειμένων και εσόδων υπηρεσιών ΚΥ, 2020

	Πλήθος αντικειμένων	Έσοδα
Φάκελοι	91,4%	82,7%
Διαφημιστικά	3,3%	1,6%
Εφημερίδες	4,2%	3,1%
Βιβλία-κατάλογοι-περιοδικά	0,1%	0,06%
Δέματα και μικροδέματα	1,0%	12,6%
Σύνολο ΚΥ	**100%**	**100%**

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Διάγραμμα 2.17: Μερίδια ΚΥ με βάση το πλήθος και τα έσοδα, 2020

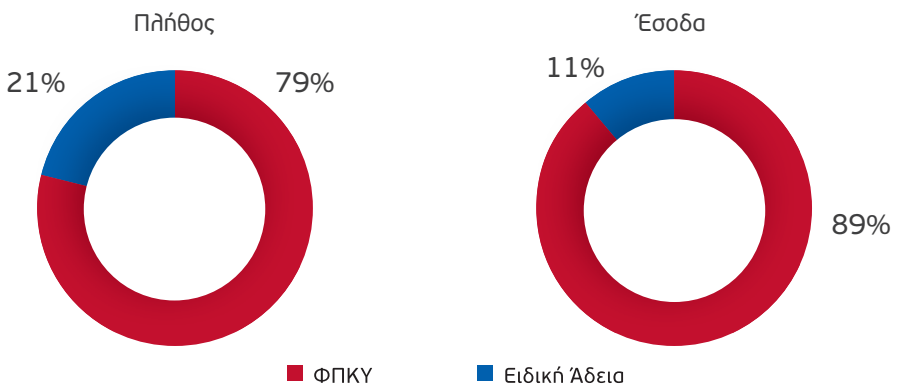

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

40. Ν.4053/2012 «Ρύθμιση λειτουργίας της ταχυδρομικής αγοράς, θεμάτων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και άλλες διατάξεις», ΦΕΚ 44/Α/07-03-2012.

Κυρίαρχος παίκτης στην αγορά της ΚΥ παρέμεινε και για το 2020 ο ΦΠΚΥ, καθώς κατείχε το 79% του πλήθους (έναντι 81% το 2019) και το 89% των εσόδων των ταχυδρομικών αντικειμένων, όπως αποτυπώνεται στο Διάγραμμα 2.17.

Η διαχρονική πορεία των μεριδίων της ΚΥ την τελευταία οκταετία, καταδεικνύει τη σταδιακή αύξηση του μεριδίου αγοράς των επιχειρήσεων με Ειδική Άδεια (Διάγραμμα 2.18). Πιο συγκεκριμένα, το 2020, οι επιχειρήσεις με Ειδική Άδεια αύξησαν το μερίδιό τους, ως προς το πλήθος των διακινούμενων αντικειμένων σε 21%, έναντι 19% το 2019, αποφέροντας το 11% των συνολικών εσόδων (11% και το 2019). Η εν λόγω αύξηση προήλθε κυρίως από τη διακίνηση φακέλων έως 2 κ. Τα μερίδια όλων των υπηρεσιών ΚΥ για το 2020 αποτυπώνονται στο Διάγραμμα 2.19.

Διάγραμμα 2.18: Εξέλιξη μεριδίων ΚΥ με βάση το πλήθος και τα έσοδα

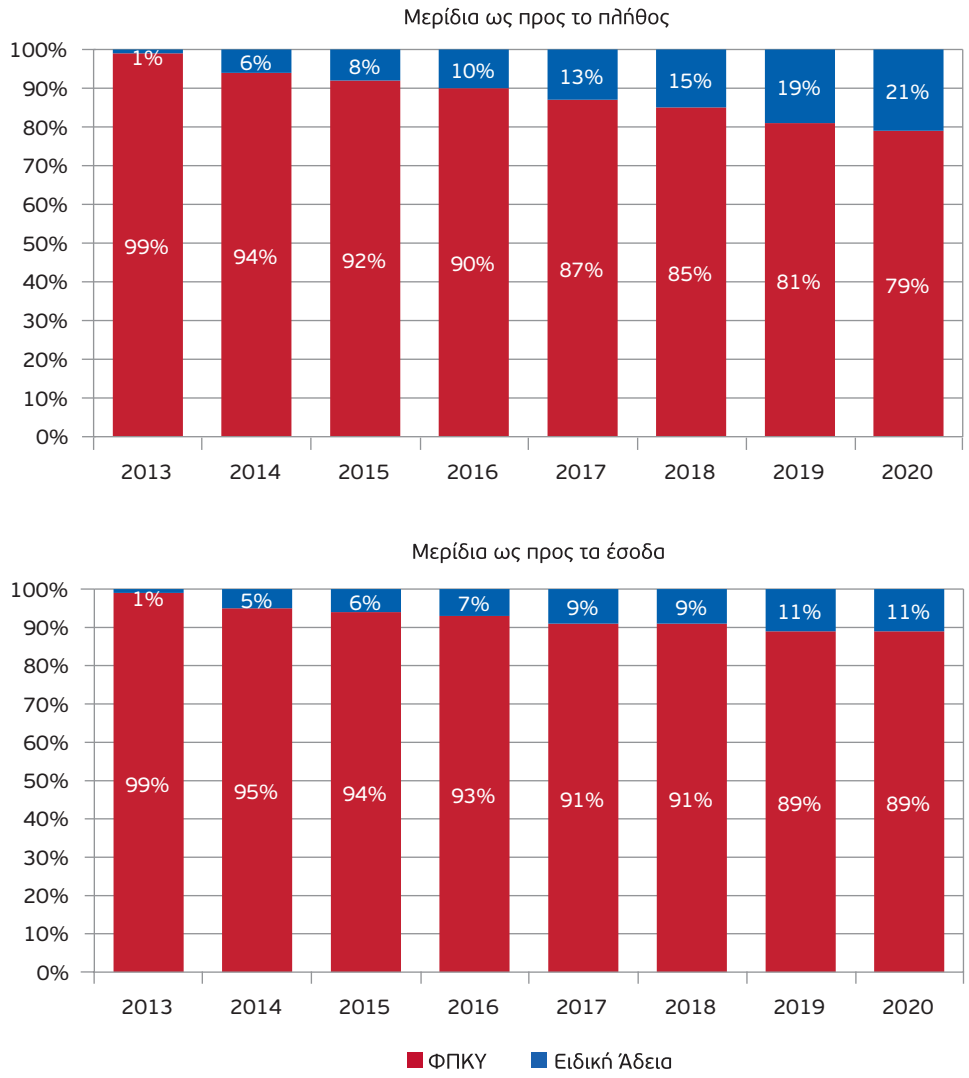

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Διάγραμμα 2.19: Μερίδια υπηρεσιών ΚΥ με βάση το πλήθος και τα έσοδα, 2020

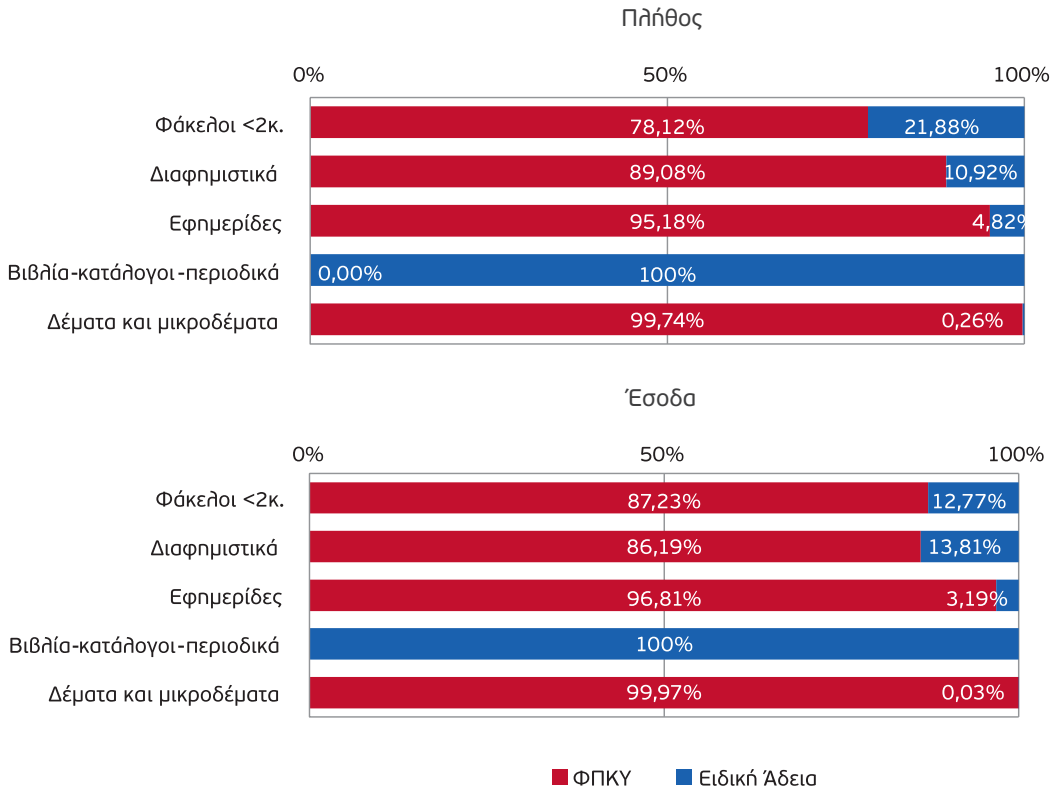

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Φορέας Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας (ΦΠΚΥ)

Το 2020, ο ΦΠΚΥ παρουσίασε 149,9 εκατ. ευρώ έσοδα, μειωμένα κατά 14% σε σχέση με το 2019, έχοντας διακινήσει 176,7 εκατ. ταχυδρομικά αντικείμενα, δηλαδή 17,2% λιγότερα σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Η διαχρονική πορεία των εσόδων και του πλήθους των διακινούμενων ταχυδρομικών αντικειμένων του ΦΠΚΥ, την τελευταία εννιαετία, παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 2.20.

Ο κύριος όγκος των εσόδων του ΦΠΚΥ (81%) προήλθε από τη διακίνηση φακέλων έως 2 κ. και δευτερευόντως από τη διακίνηση δεμάτων έως 20 κ. (12,9%) και εφημερίδων (3,3%). Το 2020, αξιοσημείωτη αύξηση παρουσίασε το μέσο έσοδο στα δέματα έως 20 κ. κατά 35,21% και στις εφημερίδες κατά 12,91%. Μείωση παρουσίασε το μέσο έσοδο στις άλλες κατηγορίες, όπως η διακίνηση διαφημιστικών κατά 8,06%, τα μικροδέματα κατά 2,05% και οι φάκελοι κατά 2,57% σε σύγκριση με το 2019 (Πίνακας 2.9).

Διάγραμμα 2.20: Έσοδα και πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων του ΦΠΚΥ

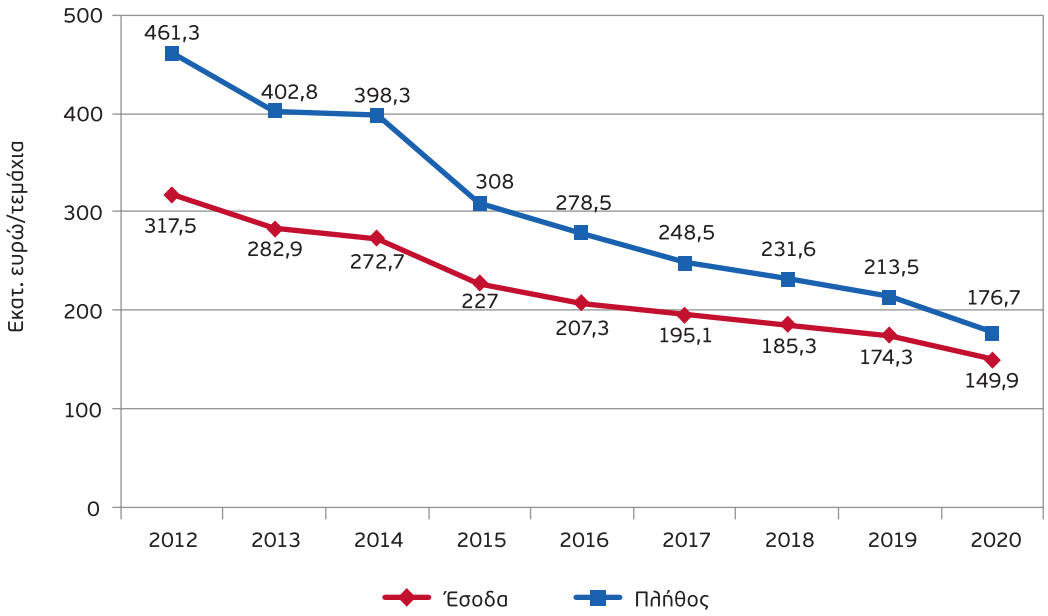

Πηγή: Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις χρήσης του ΦΠΚΥ

Πίνακας 2.9: Κατανομή πλήθους αντικειμένων και εσόδων ΦΠΚΥ ανά υπηρεσία, 2020

	Σύνολο αντικειμένων (%)	Σύνολο εσόδων (%)	Μέσο έσοδο (ευρώ)	Διαφορά 2019-2020 (%)
Φάκελοι	90,0%	81,0%	0,76	-2,57%
Διαφημιστικά	3,7%	1,5%	0,35	-8,06%
Εφημερίδες	5,0%	3,3%	0,56	12,91%
Βιβλία-κατάλογοι-περιοδικά	0%	0%	0	0%
Μικροδέματα	0,4%	1,3%	3,03	-2,05%
Δέματα	0,9%	12,9%	12,07	35,21%
Σύνολο	**100%**	**100%**	**-**	**-**

Πηγή: Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις χρήσης του ΦΠΚΥ

Τα έσοδα του ΦΠΚΥ προήλθαν κατά 74% από πελάτες με σύμβαση και 26% από πελάτες λιανικής. Το πελατολόγιο του ΦΠΚΥ συνέθετε κατά 18% ο δημόσιος τομέας, 19% οι τράπεζες/ασφαλιστικές επιχειρήσεις, 30% οι εταιρίες παροχής ενέργειας, ενώ οι ιδιώτες αποτέλεσαν το 26%.

Ο αριθμός των εργαζομένων στον ΦΠΚΥ, το 2020, μειώθηκε σε σχέση με το 2019, στους 5.695 υπαλλήλους. Όσον αφορά τις υποδομές, ο ΦΠΚΥ διέθετε 1.174 σημεία εξυπηρέτησης για το κοινό, εκ των οποίων τα 532 ήταν πρακτορεία. Επίσης, διέθετε 656 αυτοκίνητα και 1.839 δίκυκλα.

Επιχειρήσεις με Ειδική Άδεια

Στον τομέα της ΚΥ, δραστηριοποιήθηκαν το 2020, εκτός από τον ΦΠΚΥ, εννέα επιχειρήσεις με Ειδική Άδεια (Διάγραμμα 2.21). Πιο αναλυτικά, έξι επιχειρήσεις με Ειδική Άδεια δραστηριοποιήθηκαν στη διακίνηση φακέλων, τέσσερις στη διακίνηση διαφημιστικών, μία στη διακίνηση εφημερίδων, δύο στη διακίνηση βιβλίων/καταλόγων/περιοδικών και τρεις στη διακίνηση δεμάτων. Το 63,7% των εσόδων προήλθε από μία μόνο επιχείρηση, που διακίνησε το 67,6% των φακέλων.

Το 2020, οι επιχειρήσεις με Ειδική Άδεια παρουσίασαν μείωση σε έσοδα και σε πλήθος διακινούμενων αντικειμένων. Ειδικότερα, τα έσοδα των επιχειρήσεων με Ειδική Άδεια ήταν 18,41 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 11,7% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, ενώ τα ταχυδρομικά αντικείμενα που διακινήθηκαν ήταν 46,05 εκατ., 5,4% λιγότερα σε σύγκριση με το 2019. Η διαχρονική πορεία των εσόδων και του πλήθους των διακινούμενων ταχυδρομικών αντικειμένων των επιχειρήσεων με Ειδική Άδεια, την τελευταία εννιαετία, παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 2.22.

Λαμβάνοντας υπόψη το ήδη υπάρχον, από το 2013, ενδιαφέρον των μεγάλων επιχειρήσεων ταχυμεταφορών για υπηρεσίες απλού ταχυδρομείου, λόγω της πλήρους απελευθέρωσης της ταχυδρομικής αγοράς, διαπιστώνεται ότι το 2020, οι επιχειρήσεις με Ειδική Άδεια αύξησαν το μερίδιό τους, ως προς το πλήθος των διακινούμενων αντικειμένων σε 21%, έναντι 19% το 2019, αποφέροντας το 11% των συνολικών εσόδων (11% και το 2019).

Όπως αποτυπώνεται στον Πίνακα 2.10, το 2020, όπως άλλωστε και το 2019, η διανομή φακέλων σχεδόν μονοπώλησε τη δραστηριότητα του τομέα.

Ένδειξη του βαθμού ανταγωνισμού μεταξύ των ταχυδρομικών επιχειρήσεων δίνει ο δείκτης Herfindahl-Hirschman (HHI)[41]. Πρόκειται για έναν

Διάγραμμα 2.21: Αριθμός επιχειρήσεων με Ειδική Άδεια

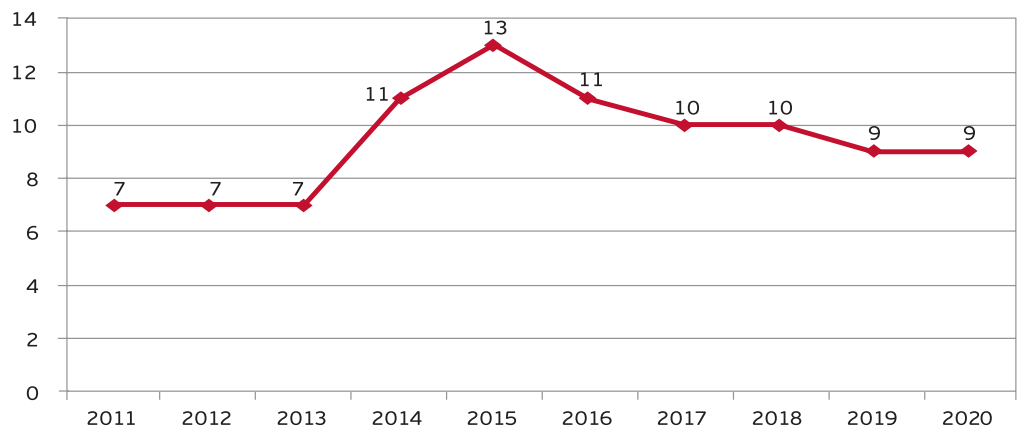

Πηγή: ΕΕΤΤ (Μητρώο ταχυδρομικών επιχειρήσεων)

41. Πηγή: Hirschman A. (1945), National Power and the Structure of Foreign Trade, Berkley & Los Angeles: Publications of the Bureau of Business and Economic Research, University of California και Herfindahl, O.C. (1950), Concentration in the U.S. Steel Industry, Columbia University, unpublished Ph.D. thesis. $HHI=\Sigma^{n}\ \iota=1\ si^{2}$, όπου s είναι το μερίδιο αγοράς της εταιρίας "i" και n το πλήθος των εταιριών.

Διάγραμμα 2.22: Έσοδα και πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων των επιχειρήσεων με Ειδική Άδεια

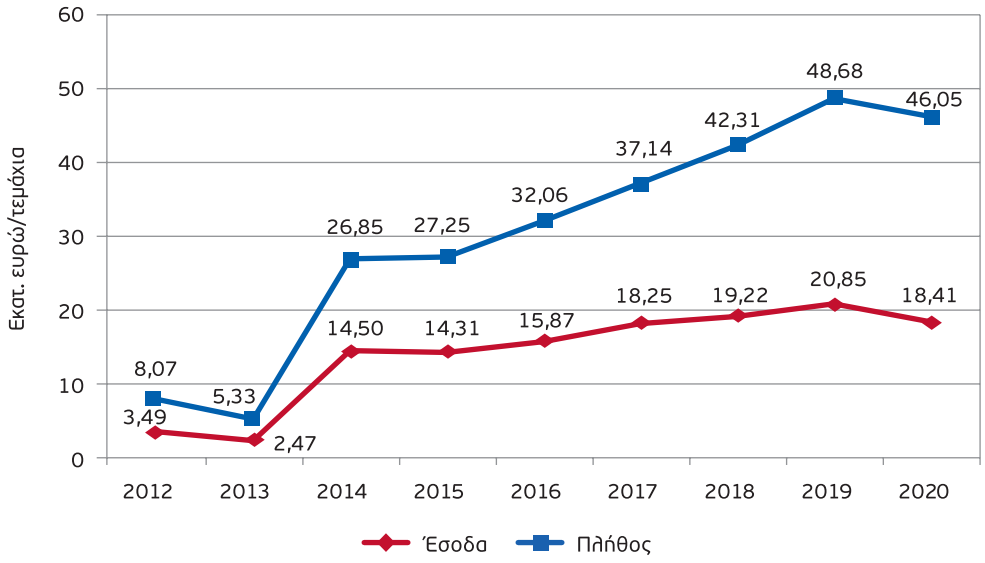

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Πίνακας 2.10: Κατανομή πλήθους αντικειμένων και εσόδων υπηρεσιών σε επιχειρήσεις με Ειδική Άδεια, 2020

	Σύνολο αντικειμένων (%)	Σύνολο εσόδων (%)
Φάκελοι	96,8%	96,5%
Διαφημιστικά	1,7%	2,0%
Εφημερίδες	0,98%	0,9%
Βιβλία-κατάλογοι-περιοδικά	0,5%	0,6%
Δέματα και μικροδέματα	0,013%	0,0%
Σύνολο	**100%**	**100%**

Πηγή: Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις χρήσης του ΦΠΚΥ

δείκτη συγκέντρωσης της αγοράς, που αποτυπώνει τον βαθμό στον οποίο ένας μικρός αριθμός επιχειρήσεων αντιπροσωπεύει μεγάλο τμήμα της αγοράς. Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης HHI τόσο υψηλότερος είναι ο βαθμός συγκέντρωσης. Ειδικότερα, ένας HHI δείκτης μεταξύ 1.000 και 1.800 υποδηλώνει μία αγορά μέτριας συγκέντρωσης. Το 2020, η αγορά των εταιριών με Ειδική Άδεια εξακολούθησε να έχει υψηλό βαθμό συγκέντρωσης, λόγω της ύπαρξης του ΦΚΠΥ (Διάγραμμα 2.23).

Διάγραμμα 2.23: Δείκτης Herfindahl-Hirschman Ειδικών Αδειών

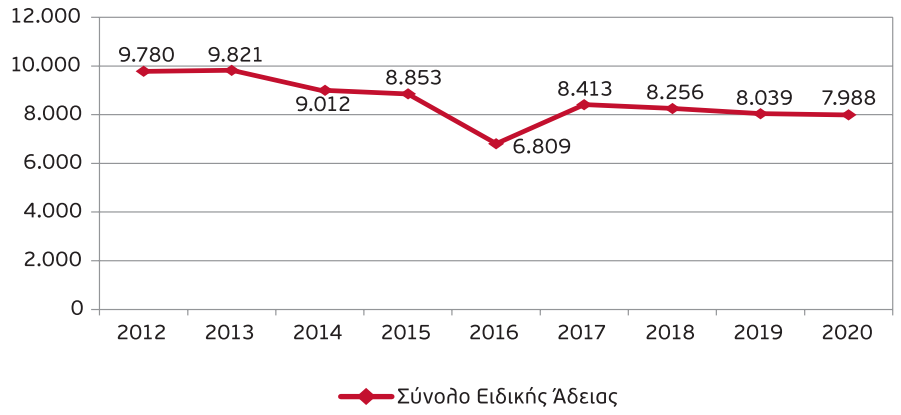

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

2.3.3. Η αγορά των ταχυμεταφορών

Οι επιχειρήσεις του τομέα ταχυμεταφορών είναι κάτοχοι Γενικής Άδειας και παρέχουν υπηρεσίες «courier», δηλαδή επείγουσας διαβίβασης, με δυνατότητα παρακολούθησης και εντοπισμού του ταχυδρομικού αντικειμένου.

Το 2020, εισήλθαν στην αγορά ταχυμεταφορών 75 νέες επιχειρήσεις, διαμορφώνοντας το συνολικό πλήθος των επιχειρήσεων με Γενική Άδεια σε 591[42], έναντι 539 επιχειρήσεων το 2019.

Η δραστηριότητα των επιχειρήσεων ταχυμεταφορών περιλαμβάνει τη διακίνηση:

- φακέλων έως 2 κ.,
- μικροδεμάτων έως 2 κ.,
- δεμάτων 2 έως 20 κ. και
- δεμάτων βαρύτερων των 20 κ.

Το 2020, οι επιχειρήσεις με Γενική Άδεια παρουσίασαν 428,20 εκατ. ευρώ έσοδα, αυξημένα κατά 16,2% σε σχέση με το 2019, ενώ αξιοσημείωτη ήταν η αύξηση κατά 25,9% στο πλήθος των διακινούμενων αντικειμένων, τα οποία έφτασαν τα 106 εκατ. έναντι 84,2 εκατ. το 2019. Η σημαντική αυτή αύξηση των εσόδων και των διακινηθέντων αντικειμένων οφείλεται στην εκτόξευση του ηλεκτρονικού εμπορίου λόγω της πανδημίας. Η ανοδική πορεία των εσόδων και του πλήθους των διακινούμενων ταχυδρομικών αντικειμένων των επιχειρήσεων με Γενική Άδεια, την τελευταία εννιαετία, παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 2.24.

Ειδικότερα, οι επιχειρήσεις ταχυμεταφορών διακίνησαν φακέλους σε ποσοστό 34% και δέματα-μικροδέματα σε ποσοστό 65% του πλήθους των ταχυδρομικών αντικειμένων. Οι φάκελοι απέφεραν στις επιχειρήσεις με Γενική Άδεια εμφανώς λιγότερα έσοδα (26%) απ΄ό,τι τα δέματα-μικροδέματα (74%). Η κατανομή του πλήθους και των εσόδων από τα ταχυδρομικά αντικείμενα που διακίνησαν οι

42. Περιλαμβάνονται οι επιχειρήσεις που ήταν ενεργές, έστω και κατά ένα μέρος του έτους αναφοράς.

Διάγραμμα 2.24: Έσοδα και πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων των επιχειρήσεων με Γενική Άδεια

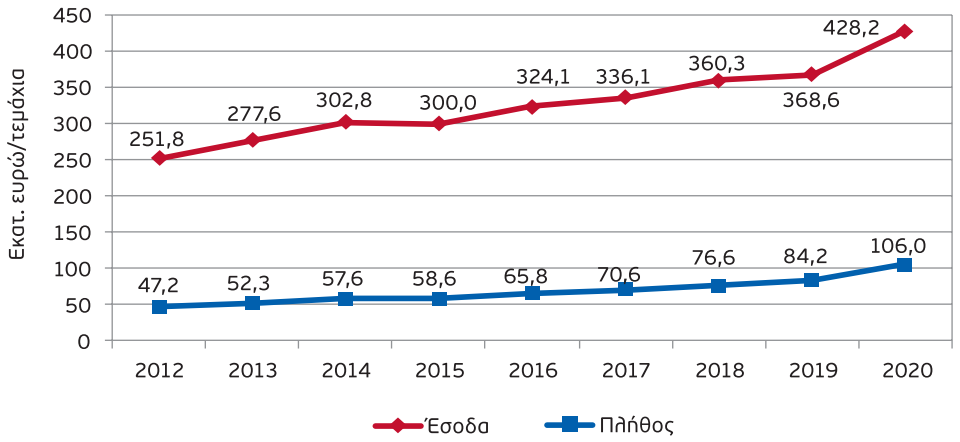

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

επιχειρήσεις ταχυμεταφορών, αποτυπώνεται στο Διάγραμμα 2.25.

Σε ό,τι αφορά τις υποδομές, το 2020, οι επιχειρήσεις ταχυμεταφορών διέθεταν στο σύνολό τους περισσότερα από 1.927 καταστήματα (συμπεριλαμβανομένων των καταστημάτων δικτύου) και 537 θυρίδες υποδοχής. Επίσης, κατείχαν πάνω από 8.265 οχήματα (αυτοκίνητα και δίκυκλα) και απασχολούσαν περισσότερους από 14.078 υπαλλήλους.

Διάγραμμα 2.25: Κατανομή πλήθους και εσόδων ταχυδρομικών αντικειμένων στην αγορά ταχυμεταφορών, 2020

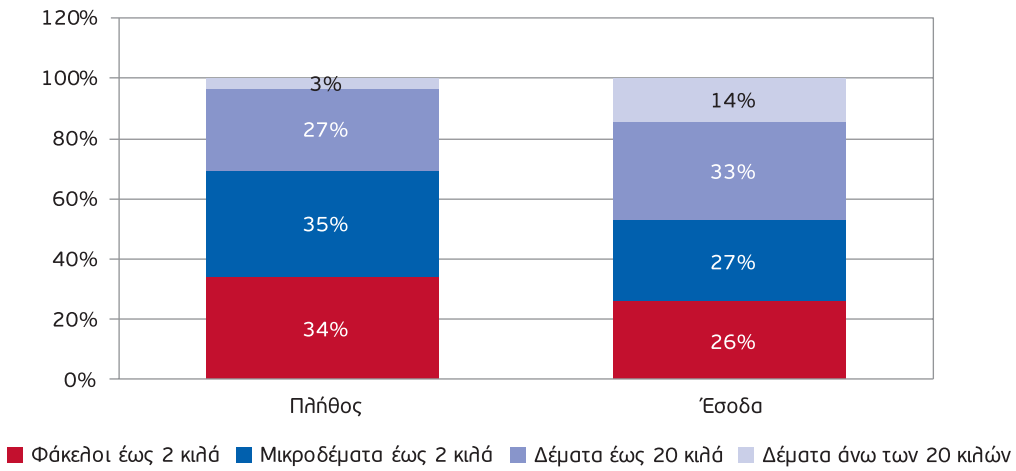

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Ανταγωνισμός στην αγορά ταχυμεταφορών

Το 2020, όπως και το 2019, παρά το γεγονός ότι στην αγορά ταχυμεταφορών δραστηριοποιούνταν 591 επιχειρήσεις, ο μεγαλύτερος όγκος των ταχυδρομικών αντικειμένων διακινήθηκε από μόλις έξι επιχειρήσεις, οι οποίες απέφεραν αντίστοιχα το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων της ταχυδρομικής αγοράς. Το 2020, οι έξι μεγαλύτερες επιχειρήσεις διακίνησαν το 87,7% των ταχυδρομικών αντικειμένων, καταλαμβάνοντας μερίδιο 83,8% των εσόδων της αγοράς ταχυμεταφορών, όπως αποτυπώνεται στο Διάγραμμα 2.26.

Από τις περιοχές της Αττικής και της Μακεδονίας διακινήθηκε περίπου το 80% των ταχυδρομικών αντικειμένων προς το εσωτερικό και το εξωτερικό, όπως φαίνεται και στο Διάγραμμα 2.27. Επίσης, στις ίδιες αυτές περιοχές αυτές κατέληξε και το 60% των ταχυδρομικών αντικειμένων από το εσωτερικό και το εξωτερικό.

Επισημαίνεται ότι το διασυνοριακό εμπόριο επέδρασε θετικά στη δραστηριότητα των επιχειρήσεων ταχυμεταφορών, καθώς το 19% των εσόδων τους προήλθε από αποστολές προς το εξωτερικό και το 14% από διανομές ταχυδρομικών αντικειμένων προερχόμενα από το εξωτερικό. Το σημαντικότερο μέρος των ταχυδρομικών αντικειμένων εξωτερικού κατευθύνθηκε προς τις χώρες της ΕΕ (70%) και τις ΗΠΑ-Καναδά (11%), ενώ αντίστοιχα τα εισερχόμενα ταχυδρομικά αντικείμενα προήλθαν, ως επί το πλείστον, από την ΕΕ (90%) και την Ασία (5%) (Διάγραμμα 2.28).

Το 90% των εσόδων των επιχειρήσεων ταχυμεταφορών προήλθε από πελάτες με σύμβαση, έναντι 10% που προήλθε από πελάτες λιανικής. Τα έσοδα ανά κατηγορία πελατών αποτυπώνονται στο Διάγραμμα 2.30.

Διάγραμμα 2.26: Μερίδιο επιχειρήσεων ταχυμεταφορών ως προς το πλήθος και τα έσοδα, 2020

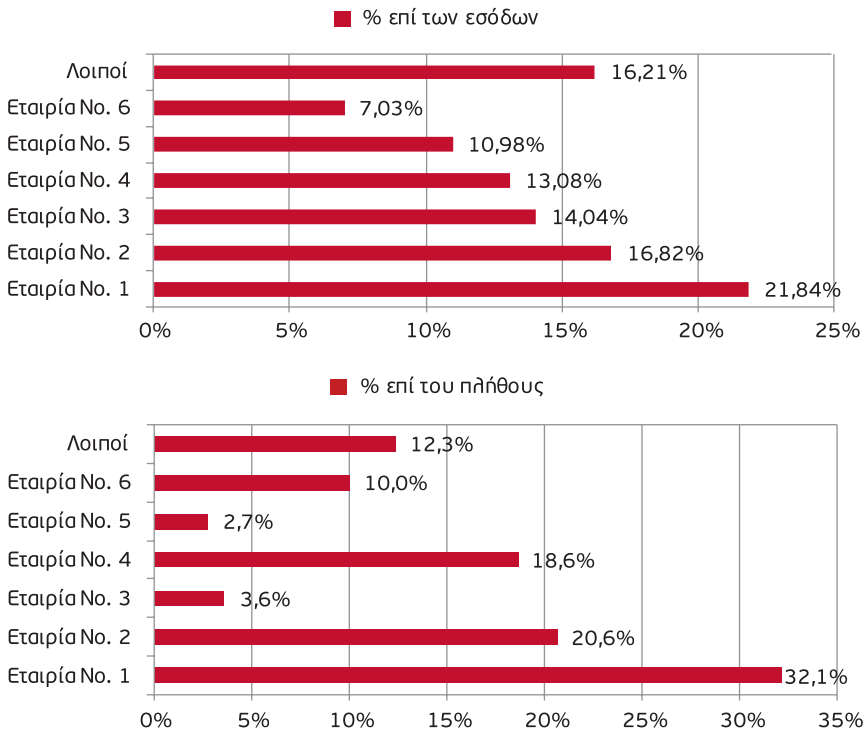

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Διάγραμμα 2.27: Προέλευση και προορισμός αποστολών ταχυδρομικών αντικειμένων ταχυμεταφορών ανά γεωγραφική περιοχή, 2020

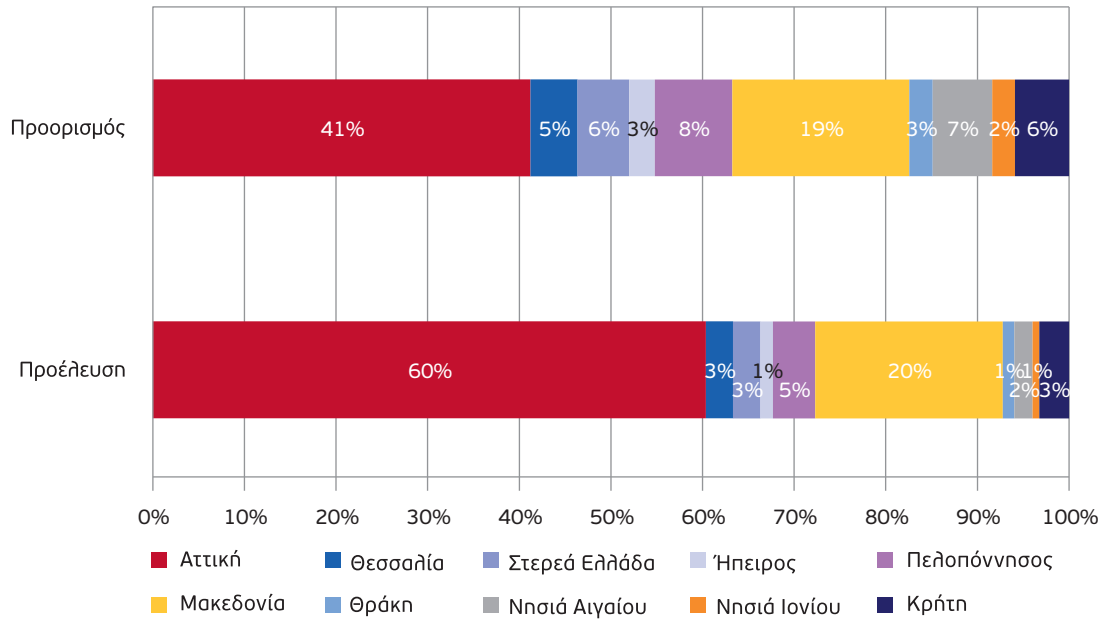

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Διάγραμμα 2.28: Προέλευση και προορισμός διασυνοριακών αποστολών ταχυμεταφορών, 2020

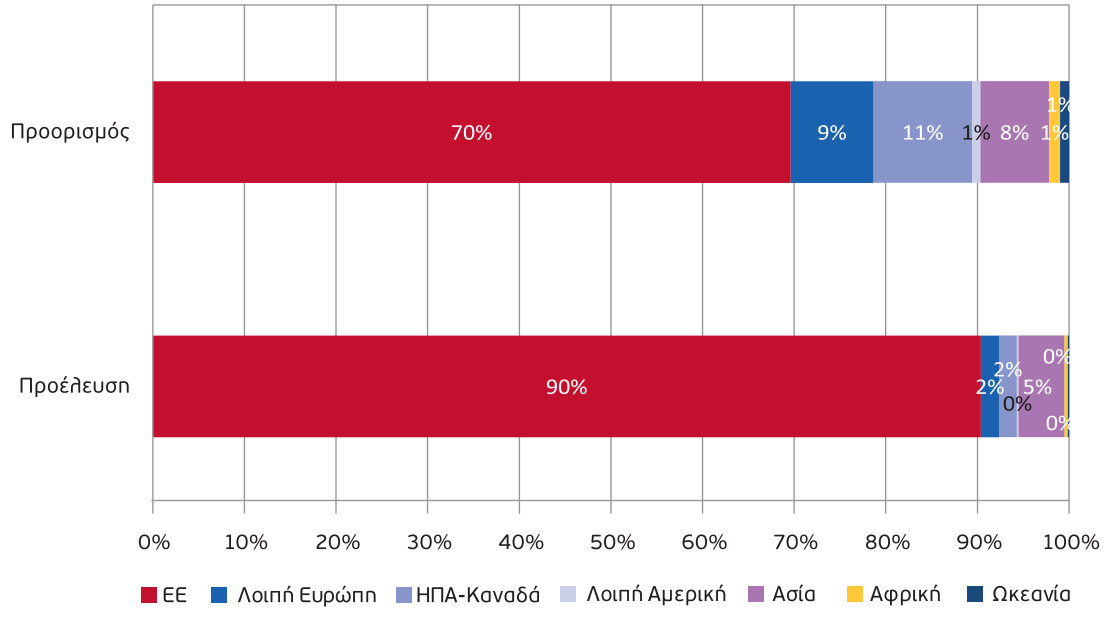

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Οι μεγάλοι πελάτες των επιχειρήσεων ταχυμεταφορών προέρχονταν, ως επί το πλείστον, από επιχειρήσεις και λιγότερο από ιδιώτες καταναλωτές, όπως φαίνεται στο Διάγραμμα 2.29. Ειδικότερα, οι κυριότεροι επιχειρηματικοί πελάτες προέρχονταν από τον κλάδο του ηλεκτρονικού εμπορίου, ακολουθούμενοι από πελάτες του γενικού εμπορίου, της βιομηχανίας, των τηλεπικοινωνιών, της φαρμακοβιομηχανίας, ιδιώτες κ.ά.

Το 2020, ο δείκτης Herfindahl-Hirschman (HHI), που αποτυπώνει τον βαθμό ανταγωνισμού μεταξύ των εταιριών ταχυμεταφορών, ήταν ελαφρώς αυξημένος για το σύνολο της αγοράς ταχυμεταφορών, σε σύγκριση με το 2019, κυμαινόμενος σε χαμηλό βαθμό συγκέντρωσης (Διάγραμμα 2.31).

Διάγραμμα 2.29: Κατανομή πελατολογίου εταιριών ταχυμεταφορών ως προς τα έσοδα, 2020

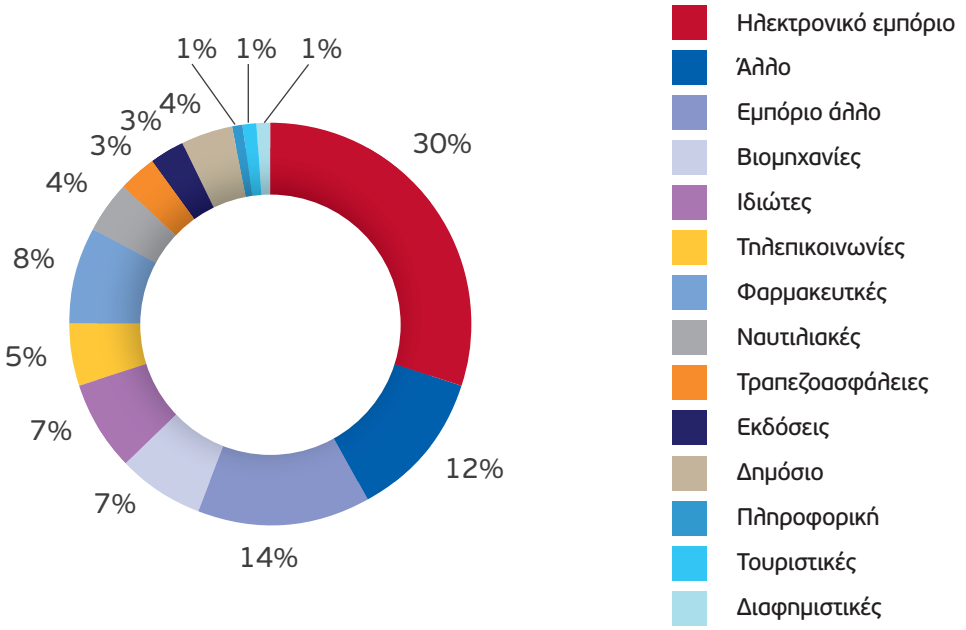

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Διάγραμμα 2.30: Πλήθος αντικειμένων και έσοδα εταιριών ταχυμεταφορών ανά τύπο πελατών, 2020

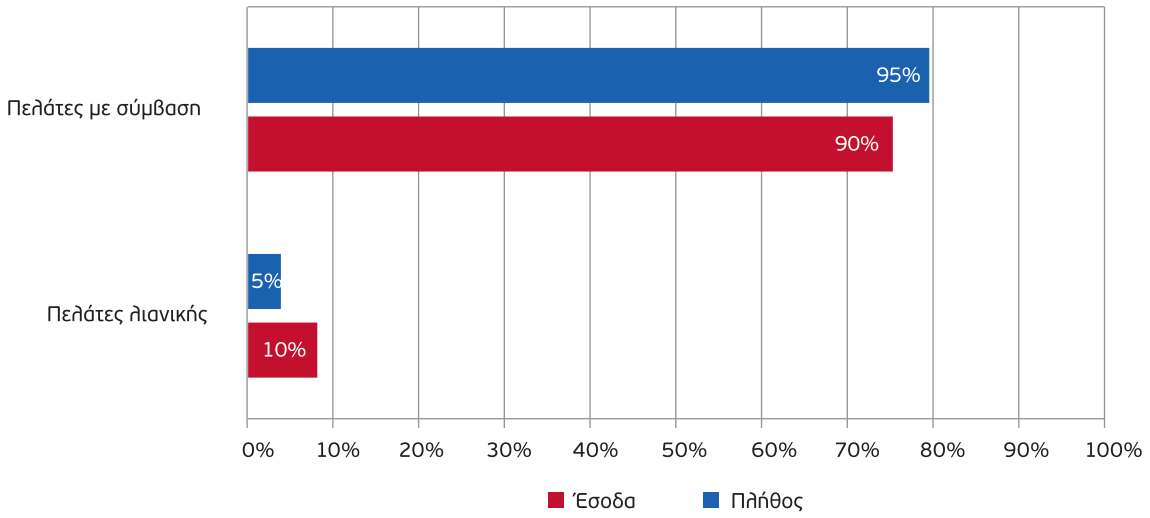

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Διάγραμμα 2.31: Δείκτης Herfindahl-Hirschman Γενικών Αδειών

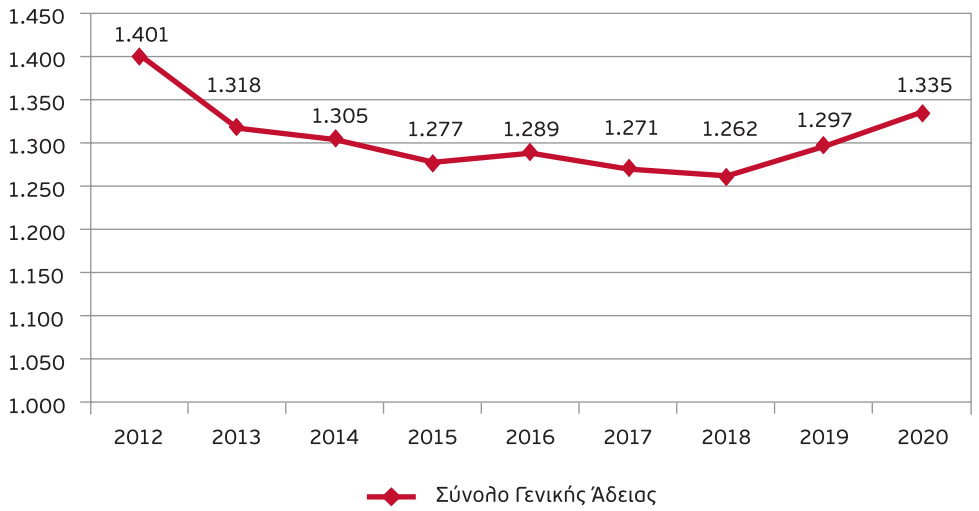

Πηγή: ΕΕΤΤ (βάσει δηλωθέντων στοιχείων από τις ταχυδρομικές επιχειρήσεις)

Ευρετήριο Διαγραμμάτων και Πινάκων

Διαγράμματα	Σελ.
Διάγραμμα 1.1: Αδειοδοτημένοι πάροχοι ανά υπηρεσία, 2020	12
Διάγραμμα 1.2: Συμβολή τηλεπικοινωνιών στο ΑΕΠ	12
Διάγραμμα 1.3: Αριθμός εργαζομένων στους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους	13
Διάγραμμα 1.4: Εξέλιξη μηνιαίου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (Γενικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή-Υποδείκτης Επικοινωνιών)	13
Διάγραμμα 1.5: Μεταβολή μηνιαίου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή σε σχέση με τον αντίστοιχο Δείκτη του προηγούμενου έτους	14
Διάγραμμα 1.6: Κύκλος εργασιών παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών	15
Διάγραμμα 1.7: Κύκλος εργασιών ΟΤΕ, ΕΚΤ και εναλλακτικών παρόχων	16
Διάγραμμα 1.8: Ανάλυση κύκλου εργασιών παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, 2020	16
Διάγραμμα 1.9: Ανάλυση κύκλου εργασιών από τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες, 2020	17
Διάγραμμα 1.10: Ανάλυση εσόδων από σταθερά δίκτυα, 2020	17
Διάγραμμα 1.11: Ανάλυση εσόδων από κινητά δίκτυα, 2020	18
Διάγραμμα 1.12: Επενδύσεις παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών	18
Διάγραμμα 1.13: Ανάλυση επενδύσεων παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, 2020	19
Διάγραμμα 1.14: Επενδύσεις προς κύκλο εργασιών	19
Διάγραμμα 1.15: Εξέλιξη γραμμών πρόσβασης σταθερής τηλεφωνίας	21
Διάγραμμα 1.16: Μερίδια αγοράς βάσει των γραμμών πρόσβασης σταθερής τηλεφωνίας	22
Διάγραμμα 1.17: Εξέλιξη εξερχόμενης κίνησης από σταθερό τηλέφωνο	22
Διάγραμμα 1.18: Εξερχόμενη κίνηση από σταθερό τηλέφωνο για τους βασικούς τύπους κλήσεων	23
Διάγραμμα 1.19: Ετήσια μεταβολή εξερχόμενης κίνησης από σταθερό τηλέφωνο	23
Διάγραμμα 1.20: Εξέλιξη μεριδίων αγοράς ΟΤΕ (βάσει της εξερχόμενης κίνησης)	25
Διάγραμμα 1.21: Μερίδια αγοράς ΟΤΕ ανά βασικό τύπο κλήσης (βάσει της εξερχόμενης κίνησης)	25
Διάγραμμα 1.22: Μερίδια αγοράς στους βασικούς τύπους κλήσεων (βάσει της εξερχόμενης κίνησης)	26
Διάγραμμα 1.23: Εξερχόμενη κίνηση για ΟΤΕ και λοιπούς παρόχους	26

Διαγράμματα	Σελ.
Διάγραμμα 1.24: Λιανικά έσοδα από την παροχή υπηρεσιών τηλεφωνίας και Διαδικτύου σε σταθερή θέση	27
Διάγραμμα 1.25: Μερίδια αγοράς ΟΤΕ (βάσει λιανικών εσόδων από την παροχή υπηρεσιών τηλεφωνίας και Διαδικτύου σε σταθερή θέση)	28
Διάγραμμα 1.26: Κίνηση τερματισμού σε δίκτυα σταθερών επικοινωνιών (ΟΤΕ-εναλλακτικοί πάροχοι)	29
Διάγραμμα 1.27: Εξέλιξη τελών τερματισμού σε δίκτυα σταθερών επικοινωνιών	30
Διάγραμμα 1.28: Φορητότητα αριθμών στη σταθερή τηλεφωνία	30
Διάγραμμα 1.29: Συνδέσεις/συνδρομές κινητής τηλεφωνίας	32
Διάγραμμα 1.30: Εξέλιξη αριθμού συνδέσεων κινητής τηλεφωνίας (καρτοκινητή και συμβόλαιο)	33
Διάγραμμα 1.31: Εξέλιξη αριθμού συνδέσεων κινητής τηλεφωνίας (οικιακοί-εταιρικοί χρήστες)	34
Διάγραμμα 1.32: Μερίδια ΕΚΤ ως προς τις εγγεγραμμένες συνδέσεις	34
Διάγραμμα 1.33: Όγκος φωνητικών κλήσεων που εκκινούν από κινητό τηλέφωνο	37
Διάγραμμα 1.34: Όγκος φωνητικών κλήσεων ανά βασικό τύπο κλήσεων	37
Διάγραμμα 1.35: Ποσοστιαία (%) κατανομή του όγκου των βασικών τύπων κλήσεων	38
Διάγραμμα 1.36: Όγκος φωνητικών κλήσεων ανά κατηγορία χρήστη	38
Διάγραμμα 1.37: Συνολικός αριθμός SMS	39
Διάγραμμα 1.38: Αριθμός SMS ανά κατηγορία χρήστη	39
Διάγραμμα 1.39: Συνολικός αριθμός MMS	40
Διάγραμμα 1.40: Συνολικός όγκος υπηρεσιών δεδομένων μέσω κινητού, datacard και M2M	40
Διάγραμμα 1.41: Λιανικά έσοδα από χρήστες υπηρεσιών φωνής και δεδομένων δικτύων κινητών επικοινωνιών	41
Διάγραμμα 1.42: Κατανομή λιανικών εσόδων από υπηρεσίες φωνής και δεδομένων δικτύων κινητών επικοινωνιών, 2020	43
Διάγραμμα 1.43: Μέσο ετήσιο έσοδο ανά σύνδεση κινητής τηλεφωνίας	43
Διάγραμμα 1.44: Κίνηση διασύνδεσης παρόχων κινητής τηλεφωνίας	44
Διάγραμμα 1.45: Εσωτερική κίνηση παρόχων κινητής τηλεφωνίας	45
Διάγραμμα 1.46: Φωνητικές κλήσεις που τερματίζουν σε κινητά εντός Ελλάδας	45

Ευρετήριο Διαγραμμάτων και Πινάκων

Διαγράμματα	Σελ.
Διάγραμμα 1.47: Έσοδα από τερματισμό φωνητικών κλήσεων σε κινητά από σταθερά και κινητά εντός Ελλάδας	46
Διάγραμμα 1.48: Εξέλιξη τελών τερματισμού σε δίκτυα κινητής τηλεφωνίας	46
Διάγραμμα 1.49: Φορητότητα αριθμών κινητής τηλεφωνίας	47
Διάγραμμα 1.50: Εξέλιξη συνδέσεων σταθερής και κινητής τηλεφωνίας	48
Διάγραμμα 1.51: Εξέλιξη λιανικών εσόδων	48
Διάγραμμα 1.52: Όγκος των βασικών τύπων κλήσεων από σταθερό και κινητό τηλέφωνο	49
Διάγραμμα 1.53: Μερίδια σταθερής και κινητής τηλεφωνίας (βάσει του εξερχόμενου όγκου των βασικών τύπων κλήσεων)	50
Διάγραμμα 1.54: Εξέλιξη ευρυζωνικών γραμμών	52
Διάγραμμα 1.55: Εξέλιξη γραμμών ΑΠΤΒ	52
Διάγραμμα 1.56: Αναβαθμίσεις υπαίθριων καμπινών ανά εξάμηνο	53
Διάγραμμα 1.57: Αναβαθμίσεις υπαίθριων καμπινών ανά έτος	53
Διάγραμμα 1.58: Εξέλιξη γραμμών VDSL	54
Διάγραμμα 1.59: Κατανομή ευρυζωνικών γραμμών ανά τεχνολογία, Δεκέμβριος 2020	54
Διάγραμμα 1.60: Εξέλιξη ευρυζωνικών γραμμών ανά τεχνολογία	55
Διάγραμμα 1.61: Ποσοστιαία κατανομή ευρυζωνικών γραμμών ανά ονομαστική download ταχύτητα πρόσβασης, Δεκέμβριος 2020	55
Διάγραμμα 1.62: Εξέλιξη ονομαστικών download ταχυτήτων πρόσβασης ευρυζωνικών γραμμών	56
Διάγραμμα 1.63: Εξέλιξη συνδέσεων κινητής με χρήση Διαδικτύου	57
Διάγραμμα 1.64: Εξέλιξη του όγκου διαδικτυακής κίνησης (%) δικτύων 3G και 4G	57
Διάγραμμα 1.65: Διαχρονική μεταβολή της πληθυσμιακής κάλυψης (%) δικτύων 3G και 4G	58
Διάγραμμα 1.66: Εξέλιξη συνδρομών συνδρομητικής τηλεόρασης	59
Διάγραμμα 1.67: Εξέλιξη συνδυαστικών προσφορών	62
Διάγραμμα 1.68: Ποσοστιαία (%) κατανομή συνδυαστικών προσφορών ανά ειδικό τύπο, Δεκέμβριος 2020	63
Διάγραμμα 1.69: Δημοφιλέστερες συνδυαστικές προσφορές ανά ειδικό τύπο	63

Διαγράμματα	Σελ.
Διάγραμμα 1.70: Ποσοστιαία (%) κατανομή αδεσμοποίητων και δεσμοποιημένων συνδρομών συνδρομητικής τηλεόρασης	64
Διάγραμμα 1.71: Συνδυαστικές προσφορές που περιλαμβάνουν κινητές υπηρεσίες ως % όλων των συνδυαστικών προσφορών	64
Διάγραμμα 1.72: Συνδυαστικές προσφορές που περιλαμβάνουν κινητές υπηρεσίες	65
Διάγραμμα 1.73: Σταθεροκινητές συνδυαστικές προσφορές και αντίστοιχο πλήθος SIM καρτών	66
Διάγραμμα 1.74: Μερίδια ΥΠΠ και υπηρεσιών καταλόγου βάσει εσόδων, 2020	67
Διάγραμμα 1.75: Εξέλιξη συνολικών εσόδων από την παροχή ΥΠΠ και υπηρεσιών καταλόγου	67
Διάγραμμα 1.76: Εξέλιξη συνολικού αριθμού ονομάτων διαδικτυακών τόπων	68
Διάγραμμα 1.77: Μέσο ποσοστό εκχωρήσεων	68
Διάγραμμα 1.78: Πλήθος προϊόντων στην εγχώρια αγορά	70
Διάγραμμα 1.79: Εμπορικά διαθέσιμα προϊόντα ανά πάροχο, 2020	70
Διάγραμμα 1.80: Ποσοστιαία σύνθεση εμπορικά διαθέσιμων προϊόντων ανά πάροχο, 2020	71
Διάγραμμα 1.81: Κατανομή προϊόντων ανά τύπο προϊόντος, 2020	71
Διάγραμμα 1.82: Πλήθος προϊόντων ανά προσφερόμενη υπηρεσία, 2020	72
Διάγραμμα 1.83: Ποσοστιαία κατανομή προϊόντων σταθερών έναντι κινητών επικοινωνιών	72
Διάγραμμα 1.84: Κατανομή προϊόντων καρτοκινητής τηλεφωνίας, ανά τύπο προϊόντος, 2020	73
Διάγραμμα 1.85: Κατανομή προϊόντων συμβολαίου κινητής τηλεφωνίας, ανά τύπο προϊόντος, 2020	73
Διάγραμμα 1.86: Κατανομή προϊόντων σταθερής τηλεφωνίας, ανά τύπο προϊόντος, 2020	74
Διάγραμμα 1.87: Λόγος πρόσθετων προς βασικά προϊόντα σε συμβόλαιο κινητής και σταθερής τηλεφωνίας	74
Διάγραμμα 1.88: Αγορές-στόχος των τηλεπικοινωνιακών προϊόντων, 2020	75
Διάγραμμα 1.89: Κατανομή προϊόντων ανά υπηρεσία στις αγορές-στόχο, 2020	75
Διάγραμμα 1.90: Κατανομή προϊόντων ανά πάροχο στις αγορές-στόχο, 2020	76
Διάγραμμα 1.91: Συγκέντρωση προϊόντων στο συμβόλαιο κινητής τηλεφωνίας με δωρεάν χρόνο ομιλίας, 2020	76
Διάγραμμα 1.92: Συγκέντρωση προϊόντων στο συμβόλαιο κινητής τηλεφωνίας με υπηρεσίες φωνής και δωρεάν δεδομένων, 2020	77

Ευρετήριο Διαγραμμάτων και Πινάκων

Διαγράμματα	Σελ.
Διάγραμμα 1.93: Συγκέντρωση προϊόντων στο συμβόλαιο κινητής τηλεφωνίας με υπηρεσία δωρεάν δεδομένων, 2020	77
Διάγραμμα 1.94: Μεταβολή της σταθερής ευρυζωνικής διείσδυσης σε Ελλάδα και ΕΕ	78
Διάγραμμα 1.95: Σταθερή ευρυζωνική διείσδυση στην ΕΕ, Ιούνιος 2020	79
Διάγραμμα 1.96: Μεταβολή της σταθερής ευρυζωνικής διείσδυσης στην ΕΕ, Ιούνιος 2020	80
Διάγραμμα 1.97: Εξέλιξη της σταθερής ευρυζωνικής διείσδυσης σε Ελλάδα και ΕΕ	81
Διάγραμμα 1.98: Ποσοστό γραμμών με ονομαστικές download ταχύτητες πρόσβασης ≥30 Mbps στην ΕΕ, Ιούνιος 2020	81
Διάγραμμα 1.99: Κινητή ευρυζωνική διείσδυση στην ΕΕ (συνδέσεις ανά 100 κατοίκους), Ιούνιος 2020	82
Διάγραμμα 1.100: Εξέλιξη της κινητής ευρυζωνικής διείσδυσης σε Ελλάδα και ΕΕ (συνδέσεις ανά 100 κατοίκους)	83
Διάγραμμα 1.101: Ευρυζωνική κάλυψη δικτύων νέας γενιάς (NGA) σε Ελλάδα και ΕΕ	84
Διάγραμμα 1.102: Ευρυζωνική διείσδυση δικτύων νέας γενιάς (NGA) σε Ελλάδα και ΕΕ	84
Διάγραμμα 1.103: Κάλυψη ευρυζωνικών δικτύων πολύ υψηλών ταχυτήτων (VHCN) σε Ελλάδα και ΕΕ	85
Διάγραμμα 1.104: Διείσδυση ευρυζωνικών δικτύων πολύ υψηλών ταχυτήτων (VHCN) σε Ελλάδα και ΕΕ	85
Διάγραμμα 1.105: Εξέλιξη διείσδυσης του Διαδικτύου στα νοικοκυριά σε Ελλάδα και ΕΕ	86
Διάγραμμα 2.1: Αριθμός επιχειρήσεων με Γενική Άδεια	90
Διάγραμμα 2.2: Εξέλιξη δείκτη κύκλου εργασιών στον τομέα των υπηρεσιών ταχυδρομικών και ταχυμεταφορικών δραστηριοτήτων (έτος βάσης 2015)	90
Διάγραμμα 2.3: Εξέλιξη κύκλου εργασιών των ταχυδρομικών επιχειρήσεων	91
Διάγραμμα 2.4: Έσοδα και πλήθος αντικειμένων ελληνικής ταχυδρομικής αγοράς	95
Διάγραμμα 2.5: Κατανομή ταχυδρομικών αντικειμένων ανά πλήθος και έσοδα, 2020	96
Διάγραμμα 2.6: Πλήθος και έσοδα από τη διακίνηση δεμάτων-μικροδεμάτων	97
Διάγραμμα 2.7: Πλήθος και έσοδα από τη διακίνηση φακέλων	97
Διάγραμμα 2.8: Κατανομή πλήθους και εσόδων ταχυδρομικών αντικειμένων ανά υπηρεσία εσωτερικού-εξωτερικού, 2020	98
Διάγραμμα 2.9: Προέλευση και προορισμός αποστολών ταχυδρομικών αντικειμένων ανά γεωγραφική περιοχή, 2020	98
Διάγραμμα 2.10: Προέλευση και προορισμός αποστολών ταχυδρομικών αντικειμένων εξωτερικού, 2020	99

Διαγράμματα	Σελ.
Διάγραμμα 2.11: Απασχόληση στην ελληνική ταχυδρομική αγορά	100
Διάγραμμα 2.12: Κατηγοριοποίηση υποθέσεων επίλυσης διαφορών μεταξύ καταναλωτών και παρόχων Γενικών Αδειών, 2020	101
Διάγραμμα 2.13: Αποζημιώσεις υποθέσεων επίλυσης διαφορών μεταξύ καταναλωτών και παρόχων Γενικών Αδειών, 2020	101
Διάγραμμα 2.14: Μερίδια ταχυδρομικής αγοράς σε πλήθος και έσοδα, 2020	102
Διάγραμμα 2.15: Μερίδια αγοράς ως προς τα ταχυδρομικά έσοδα	102
Διάγραμμα 2.16: Μερίδια αγοράς φακέλων και δεμάτων ΚΥ και ταχυμεταφορών ως προς το πλήθος και τα έσοδα, 2020	103
Διάγραμμα 2.17: Μερίδια ΚΥ με βάση το πλήθος και τα έσοδα, 2020	104
Διάγραμμα 2.18: Εξέλιξη μεριδίων ΚΥ με βάση το πλήθος και τα έσοδα	105
Διάγραμμα 2.19: Μερίδια υπηρεσιών ΚΥ με βάση το πλήθος και τα έσοδα, 2020	106
Διάγραμμα 2.20: Έσοδα και πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων του ΦΠΚΥ	107
Διάγραμμα 2.21: Αριθμός επιχειρήσεων με Ειδική Άδεια	108
Διάγραμμα 2.22: Έσοδα και πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων των επιχειρήσεων με Ειδική Άδεια	109
Διάγραμμα 2.23: Δείκτης Herfindahl-Hirschman Ειδικών Αδειών	110
Διάγραμμα 2.24: Έσοδα και πλήθος ταχυδρομικών αντικειμένων των επιχειρήσεων με Γενική Άδεια	111
Διάγραμμα 2.25: Κατανομή πλήθους και εσόδων ταχυδρομικών αντικειμένων στην αγορά ταχυμεταφορών, 2020	111
Διάγραμμα 2.26: Μερίδιο επιχειρήσεων ταχυμεταφορών ως προς το πλήθος και τα έσοδα, 2020	112
Διάγραμμα 2.27: Προέλευση και προορισμός αποστολών ταχυδρομικών αντικειμένων ταχυμεταφορών ανά γεωγραφική περιοχή, 2020	113
Διάγραμμα 2.28: Προέλευση και προορισμός διασυνοριακών αποστολών ταχυμεταφορών, 2020	113
Διάγραμμα 2.29: Κατανομή πελατολογίου εταιριών ταχυμεταφορών ως προς τα έσοδα, 2020	114
Διάγραμμα 2.30: Πλήθος αντικειμένων και έσοδα εταιριών ταχυμεταφορών ανά τύπο πελατών, 2020	115
Διάγραμμα 2.31: Δείκτης Herfindahl-Hirschman Γενικών Αδειών	115

Ευρετήριο Διαγραμμάτων και Πινάκων

Πίνακες	Σελ.
Πίνακας 1.1: Πάροχοι κινητών επικοινωνιών και κύριοι πάροχοι σταθερής τηλεφωνίας και ευρυζωνικών υπηρεσιών	11
Πίνακας 1.2: Εξέλιξη γραμμών πρόσβασης σταθερής τηλεφωνίας ανά κατηγορία/τύπο γραμμής	21
Πίνακας 1.3: Εξερχόμενη κίνηση από σταθερό τηλέφωνο, ανά τύπο κλήσης (σε εκατ. λεπτά)	24
Πίνακας 1.4: Μερίδια αγοράς παρόχων υπηρεσιών τηλεφωνίας και Διαδικτύου σε σταθερή θέση	28
Πίνακας 1.5: Συνολικές και ενεργές συνδέσεις κινητής τηλεφωνίας (χωρίς datacards)	31
Πίνακας 1.6: Συνολικές συνδέσεις συμβολαίου και καρτοκινητής	32
Πίνακας 1.7: Συνολικές συνδέσεις οικιακών και εταιρικών χρηστών συμβολαίου και καρτοκινητής	33
Πίνακας 1.8: Μερίδια ΕΚΤ ως προς τις εγγεγραμμένες συνδέσεις	35
Πίνακας 1.9: Μερίδια ΕΚΤ ως προς τις ενεργές συνδέσεις	35
Πίνακας 1.10: Διείσδυση συνδέσεων στον πληθυσμό	35
Πίνακας 1.11: Μερίδια ΕΚΤ ως προς τα λιανικά έσοδα	42
Πίνακας 1.12: Μερίδια ΕΚΤ ως προς τα λιανικά έσοδα συμβολαίου	42
Πίνακας 1.13: Μερίδια ΕΚΤ ως προς τα λιανικά έσοδα καρτοκινητής	42
Πίνακας 1.14: Μερίδια των παρόχων σταθερής ευρυζωνικής πρόσβασης (βάσει του αριθμού των γραμμών)	56
Πίνακας 1.15: Μερίδια παρόχων συνδρομητικής τηλεόρασης βάσει συνδρομών	59
Πίνακας 1.16: Αριθμός συνδυαστικών προσφορών, συνδέσεων σταθερής και SIM καρτών	61
Πίνακας 1.17: Μερίδια ως προς το σύνολο των συνδυαστικών προσφορών	62
Πίνακας 1.18: Μερίδια ως προς το σύνολο των συνδυαστικών προσφορών που συμπεριλαμβάνουν κινητές υπηρεσίες	65
Πίνακας 2.1: Συνοπτικά στοιχεία αποτελεσμάτων χρήσεως 2020	92
Πίνακας 2.2: Κατανομή ενεργητικού στην ταχυδρομική αγορά	93
Πίνακας 2.3: Κατανομή παθητικού στην ταχυδρομική αγορά	93
Πίνακας 2.4: Χρηματοοικονομικοί δείκτες στην ταχυδρομική αγορά	94
Πίνακας 2.5: Έσοδα ταχυδρομικής αγοράς (σε χιλ. ευρώ)	95

Πίνακες	Σελ.
Πίνακας 2.6: Πλήθος αντικειμένων ταχυδρομικής αγοράς (σε χιλ. τεμάχια)	96
Πίνακας 2.7: Εξέλιξη καταγγελιών καταναλωτών προς ταχυδρομικές επιχειρήσεις	100
Πίνακας 2.8: Κατανομή πλήθους αντικειμένων και εσόδων υπηρεσιών ΚΥ, 2020	104
Πίνακας 2.9: Κατανομή πλήθους αντικειμένων και εσόδων ΦΠΚΥ ανά υπηρεσία, 2020	107
Πίνακας 2.10: Κατανομή πλήθους αντικειμένων και εσόδων υπηρεσιών σε επιχειρήσεις με Ειδική Άδεια, 2020	109

Σχήματα	Σελ.
Σχήμα 2.1: Αριθμός επιχειρήσεων στην ελληνική ταχυδρομική αγορά	89

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

Ελληνική Δημοκρατία
Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων
Λεωφ. Κηφισίας 60, 151 25 Μαρούσι
T 210 615 1000 **E** info@eett.gr
www.eett.gr